

મંબાળના છંદ.

(ભાગ ૧ થી ૮ સુધાસ વધારા સાથે.)

જન્મ લવો રવને, શક્તિના આધાર;
આત્મ શક્તિ બળથી, ઉતરે લવ જળ પ્રારના;
બળે બળવો પ્રેમથી, આ છંદમાં સમજો સાર;
વીષવાસ રાખી બોલશે, થશે મુખ અપારના

સંવત	૧૯૮૪
સને	૧૯૨૮
આશ્વિ	આશ્વી
પ્રત	૧૦૦૦
મિત	૦૦-૧૦-૦૦

૨મી પ્રસીદ્ધ કરતાર

શા.૦ અમીચંદ માલીચંદ ડબેરી

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગુજરાતી કૉપીરાઈટ વિભાગ]

અનુક્રમાંક ૧૪૦૧૨ વર્ગીક

પુસ્તકનું નામ અંબાજીના દાંદ

વિષય પરચૂર : ૪૪૭

અંબાજીના છંદ.

(ભાગ ૧ થી ૮ સુધારા વધારા સાથે.)

ભાવી ભગત જે હુશે જશે અંબા દુવાર;
કંઈ ગાશે અંબા તણા, પામે સુખ અપાર;

સંવત	૧૯૬૪
સને	૧૯૨૮
આવૃત્તિ	આઠમી
પ્રત	૧૦૦૦
કીમત	૦-૧૦-૦

રમી પ્રસીદ કરનાર

માનં અમીચંદ માતીચંદ ઝરેરી.

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય
અમદાવાદ
ગુજરાતી કોપીરાઈટ-સંગ્રહ
૧૪૦૧૨

શા. ચુનીલાલ અમીચંદ ઝવેરીએ પોતાના શ્રી નટવર
પ્રીન્ટીંગ પ્રેસમાં છાપી.
ઠેકાણું સેન્ટ્રલર્સ્ટ્રોડ, સંઘવી સદન મુંબઈ ૪.

પ્રસિદ્ધ કરનાર.

શા. અમીચંદ ભાતીચંદ ઝવેરી..

પ્રસિદ્ધ કરવાનું ઠેકાણું--આમલીરાન (વાડી) સુરત

આ ચોપડી સને ૧૮૬૭ ના ૨૫ માં એક્ટ મુજબ રજીસ્ટર
કરાવી છે. માટે કર્તાની રજા સિવાય-કોઈએ પણ છાપવી
અથવા છપાવવી નહિ.

ભક્ત જનોને ભલામણ.

આ આપણી જગત જનુની આદ્ય ઈશ્વરી ઇચ્છાશક્તિ સર્વાંગે વ્યાપી રહ્યા છે. એના વિનાનો સુનો કામ નથી જેમ

દોહરો.

અગ્રીલ વૃક્ષ તો એક હેં નિરંજન ઉંવાડી ડાળ,
તેમ આપણે બધાએ માયામાં ગુફરડાયા છીએ ને
એ માયામાં પ્રજ્ઞા, વિજ્ઞા, રૂદ્ર પણ ભુલ્યા છે અને મોટા
ઋષિમુનિ બુદ્ધે છે તો આપણું શું ગળું ?

બુદ્ધો કે ચંડીપાઠમાં પ્રથમ ચરિત્રમાં સુરજ રાજા
અને વૈશ્ય આ સંસાર. છોડી વનવાસ ગયા તો પણ
ત્યાં પોતાના ભાઈડી છોકરાં રાજપાટ, ઘોડા, ગાડી, વગેરે
ચાલ્યાં ને મનમાં વિચાર કરવા લાગ્યા કે મારા રાજ
કેવું ચાલતું હશે મારા ભાઈડી છોકરાંઓ ઘોડા વગેરે સુખી
હશે કે દુઃખી તેની ફીકરથી શોકાતુર થઈ ફરતાં ફરતાં
સુમેઘા ઋષિને આશ્રમે આવ્યા પ્રણામ કરી પુછવા લાગ્યા કે
હે મહારાજ ? અમે સંસારથી કાયર થઈ સંસાર છોડી વનમાં
આવ્યા તો પણ હવે અમારો જીવ પાછો માયામાં કેમ
જાય છે તેની અમને સમજણ પડતી નથી ત્યારે ઋષિ

મહારાજે કહ્યું કે એ માયાનુ આવરણ પ્રાણી માત્રેને વળ-
ગેલું છે. એની માયાથી કોઈ બચે નહીં, તેથી તમે એ
જોગ માયાની ભક્તિ કરશો તો એની માયાથી એજ બચાવે
તો બચીએ. એ માયા વડે માયા દુર થશે. એ જોગમાયાની
ભક્તિ કરવાથી સંસારના સુખની પ્રાપ્તિ થશે ને મોક્ષ પણ
આપશે સુમેઘા ઋષિના વચન સાંભળીને વૈશ્ય તથા સુરથ
રાજાએ અખિકાના ચડીપાઠ વાંચવા શરૂ કર્યા ને સાંભળ્યા
પછી માતાની તપશ્ચર્યા કરી માતાને પ્રશ્ન કર્યા, તેના
વરદાનથી રાજપાટ, સંસારના સૂખ ભોગવી મોક્ષને પ્રાપ્ત
થયા. કોઈ પંથવાળા કહે છે કે દેવી માતા પાસે મોક્ષ
આપવાની ગતિ, નથી, તેનું કારણ એ છે જે માતા પાસે
મોક્ષ મળે નહીં તો પછી ભક્તિ કરવાની કોઈને જરૂર
રહે નહિ ને માતાને માને નહિ, પણ ભાઈઓ મોક્ષ કંઈ
પદાર્થ નથી કે વસ્તુ નથી કે મોક્ષનો ભંડાર ભર્યો નથી
કે તેમાંથી જોખલા ભરીને આપશે, વાસ્તે એ બધો મના-
નમ્મત ઘણા પંથોને લીધે થાય છે, જેમ દુકાનદારો એક
વખારમાંથી માલ બધા લાવે ને લોકોને કહેશે કે મારો
માલ સારો છે ને બીજાનો નહારો છે પણ વિદ્વાન
આત્મજ્ઞાની તો સમજે છે કે મોક્ષ તો પોતપોતાને હાથેજ
મેળવવાનો છે તેનો ઉપાય સત્ય ચાલવું, દયાદાન દેવું, કોઈ
જીવની હિંસા કરવી નહિ, કોઈનું મન દુઃખાવવું નહિ,
પોતપોતાના કર્મોથી બંધાયેલા બંધ છોડી સત ચાલશે તો

સંસારમાં પૂર્ણ સુખ ભોગવી મોક્ષને પામશે એટલે પોતાના
 સ્વરૂપમાં પેતે ભગશે એજ મોક્ષ ભગવત ને ભગવતી
 એ કાંઈ જુદા નથી. ભગવત એટલે પોતે એકજ છે ભગવતી
 એટલે સર્વ દેવનું તેજ એજ અંખિકા છે. હવે વિચારો જે
 એક દેવનું તેજ બળ કરે તેથી સર્વ દેવનું તેજ એકદું
 થઈ એ અંખિકા પ્રકટ થયાં. તેણે મહોટા મહોટા દૈત્ય માર્યા
 ને દેવોનાં ગયલા રાજ પાછાં અપાવ્યાં. વળી કહેતા ગયા
 કે કામ પડે સંભારશો તો હું આવીને રક્ષાય કરીશ ને
 જે ભક્ત મારું સ્મરણ કરશે તેનું હું રક્ષણ કરીશ એ
 ગાંડીપાડમાં માર્કંડ ઋષિ કહી ગયા છે તે સત્ય છે વાસ્તે આ
 જે છે તે સર્વે સાચું, સમજણ વીનાનું લાગે કાચું. એક
 માલીકને તેની છાયાં તે કાંઈ જુદા નથી એક દીવાસળીની
 પેટીમાંથી એક સળી સળગાવી કોપ્રીઆ સળગાવી હારમાંધ
 મુકીશું તો લોકો દીવાળી કહેશે. ચકલા ઉપર ચાર લાકડાં
 એકઠા મુકી એજ પેટીમાંથી દીવાસળી સળગાવી લાકડાં મુકી
 ભડકો કરશે તો લોકો હોળી કહેશે રાજ દડે તો હાકેમ
 કહેવાશે અને વનમાં લૂંટે તો ભીલ કહેવાશે. હવે સમજો કે—

નાને ભડકે દીવાળી, મોટે ભડકે હોળી,

ગામમા લૂંટે તો રાજ, વનમાં લૂંટે તો હોળી,

તે પ્રમાણે આ બધા પથોની કહેણી છે. જે ઉડાણુ જોશે તો
 કુદરતનું કામ કુદરત કરે છે કોઈ હાનું નથી અને કોઈ મોહું

નથી દરેકે પોતપોતાના મનથી જેને જે માન્યું તે સાચું. ખરું તો એકજ છે. જ્યાં જોશો ત્યાં પવન પ્રાણી પૃથ્વી વાયુ ને આકાશ આ પાંચ તત્વની માન્યતા ચાલે છે તેથી કોઈ છઠ્ઠાને માનતાં નથી વળી મારા જાણુવા પ્રમાણે ત્રણનું પુજન થાય છે તેમાં ઉંમા, બેઠા ને સુતા. ઉંમામાં રામ કૃષ્ણમહારાજ, મહાદેવજી, ગણપતિ, દેવી દેવતા; ને બેઠામાં પારસનાથ; સૂતામાં મસીદ કબરમાં પેગંબરો. આ ત્રણથી ચોથાનું પુજન થતું નથી. વાસ્તે કોઈની નિંદા કરવાથી ઘણું પાપ લાગે છે જેણે જે માન્યું છે સાચું છે એ બધું પોતપોતાના મનનાં કારણે છે

મારો જન્મ સંવત ૧૯૦૨ માં આસો વદ ૧ એટલે ચત્રી પડવાને દિવસે થયો હતો. ને સંવત ૧૯૧૭માં મારાં માતા પીતા સ્વર્ગવાસ થયાં હતા તે વખતથી હું મારા ધર્મમાં મારો ધર્મ પાળતો હતો, ૬૯૧ પણ પાળુ છું, પણ આ સંસારની ઉપાધીને લીધે આધિવ્યાધિ ઘણા વળગવા લાગ્યા તેથી આ મહા માયા માતા અંબીકાને મારા ઈષ્ટ દેવ ગુરૂ કર્યાં ને તેનું સ્મરણ કરી મારા કાર્યો સિદ્ધ કર્યાં. ઘણી વખત હરકાંઈ સંકટ પડતું હતું તો હું માજીના છંદ બનાવી એની સ્તુતી કરતો તેથી મારું કામ સિદ્ધ થતું હતું ને સવત ૧૯૨૫ થી હર આશો મહિને નવરાત્રમાં ફક્ત ચાર દિવસ

છંદ ગાતો તેમાં ચંડીપાઠના છંદ નિર્ગુણ, સગુણ, આત્મ
 જ્ઞાની છંદ બનાવી માણની ભક્તિ કરતો. તે વખતે ઘણા
 લોકો છંદ સાંભળી રાજી થઈ મરી સાથે મારી પાસેથી
 છંદ શીખાને માણની ભક્તિ કરવા લાગ્યા તેમાં ઘણાં લોકો
 વેપાર રોજગારમાં વધ્યા, ને નાના છોકરાઓ હતા તે
 પણ માણના છંદ ગાઈ ભક્તિ કરી માણનું સ્મરણ
 કરતા માના પ્રતાપથી ભણીને ઘાંધે રોજગારે લાગી ગયા;
 તે ઉપરથી લોકોને સીખવાને વાસ્તે ઘણો આગ્રહ જોવાથી એક
 એક ભાગના ચાર ભાગ સુધીના છંદની ચોપડી ચાર
 આવૃત્તિ સુધી છંદો છપાવી બહાર પાડેલી તે બધી બધી
 જવાથી હવે પાછા ચારે ભાગના છંદો એકઠા કરી રાહિરાહ
 ગોઠવી છપાવી છે ને તેમાં પાંચમાં ભાગના છંદ મૂકેલા
 છે, એ છંદો મારે જે જે વખતે કાંઈક સંકટ પડ્યું હશે
 તેજ વખત વખતનો સમો ચોઘડીયું જોઈ એક ચિતે ધ્યાન
 ધરી માણનું સ્મરણ કરી માણના પરાક્રમના ગુણ ગાઈ
 છંદ બનાવી ગાતો કે મારા આવ્યા વિદ્ય માણ દુર કરતાં
 ને હજી પણ કરે છે, તેથી આ છંદ મંત્ર જેવા છે.
 સર્વે ભક્તને સુચના છે કે આ ચોપડીમાંથી સમે સમાના
 છંદો છે જે વખતે દુરકાંઈ સંકટ આવે ત્યારે તેજ સમે સમાના
 છંદ ચોપડીમાંથી એક દીવે મન સ્થિર રાખી, માણમાં
 ધ્યાન રાખી છંદ ગાઓ તો તમારા સર્વ કામ સિદ્ધ થશે;
 વળી એક બીજી ચોપડી ચંડીપાઠની કે જે બ્રાહ્મણો

સંસ્કૃતમાં વાંચે છે તે ચંડીપાઠના અર્થ કરી ગુજરાતીમાં હોહારા ચોપાઈની રાહ મુકી બનાવેલી છે. તે આ સર્વે લોકોને તથા સંસ્કૃત નહીં જાણતા હોય તેને આ ચંડીપાઠ વાંચવો બહુજ ઉત્તમ છે. વળી હરકોઈ થ્રહ માણસને ખીડા કરતો હોય અગર કંઈક પણ જાતનું સંકટ માણસને માથે આવી પડયું હોય તો તે વખતે ચંડીપાઠ બ્રાહ્મણ પાસે વંચાવે છે. તેનાજ અર્થ કરી ગુજરાતીમાં બહાર પાઠયા છે; તે જે ધણી વાંચશે, વંચાવશે અથવા આ ચોપડી વેચાતી લઈ બ્રાહ્મણને દાન આપશે તો તેને મોટો ફાયદો થશે ને સર્વ કામ માજી સિદ્ધ કરશે ચંડીપાઠની કીમત રૂ. ૦૮ આના રાખી છે. આ ચંડીપાઠની ચોપડી તથા છંદની ચોપડીના પૈસા ધર્માદામાં વપરાય છે

ઉપલી ખીના મેં મારા અનુભવ પ્રમાણે લખી છે આતો એક પ્રેમ ભક્તિથી ધ્યાન ધરી છંદ ગાવાથી મને લાભો મળ્યા છે તેમાં જે મોટું આનંદનુ ઘર મળ્યું તેમાં હું ઘણું આનંદી થયો છું. મારા જે જે સંશય હતા તે ભાંગી માજીએ મને નીર્ભય બનાવ્યો છે તો કોઈ પણ જીવ આ છંદ ગાઈ માજીનું સ્મરણ કરી અનુભવ મેળવશે તો તે આનંદનુ ઘર પામશે. તે પરમાર્થ ધારી આ લખી જણાવ્યું છે. આવા પાંચે ભાગની ચોપડી ખપી જવાથી તેમાં છઠ્ઠા ભાગ ના છંદ ઉમેરી આવૃત્તિ બહાર પાડી છે.

દોહરો.

જો બાણવાનો ઉપાય કરો તો તૃષ્ણાનો ક્ષય થાય
મનની વૃત્તિ વિરામ પામે તો અલેક રૂપ ઓળખાય

તેથી જો માણસ શ્રદ્ધા રાખી ખેસશે તો તેના સર્વે કામ
માણ્ય બુદ્ધિ રૂપે બળ આપી સિદ્ધ કરશે અને મોક્ષની
પ્રાપ્તિ કરાવશે. કંઈ નજર દોષથી કંઈ શબ્દ કાનો માત્રા
પડ્યો હોય તે સુધારી વાંચશે એવી મહારી નમ્ર અરજ છે.
બોલો અંખેમાતકી જે. સંવત ૧૯૭૮ના માગસર શુદ્ધ ૭ને
વાર ભોમે.

લી૦

મુા૦ સુરત } શા. અમીચંદ મોતીચંદ ઝવેરી.
ઠે૦ આમલીરાન વાડી.

સાતમી આવૃત્તિની પ્રસ્તાવના

સર્વ જગતના પ્રાણી માત્રેને શક્તિનો આધાર છે. શક્તિ વડે સર્વ કાર્યો થાય છે તેમાં હું પણ આદ્ય શક્તિ અગ્નિકાને મહારા ઇંદ્રદેવ માની ભજતો, એના ગુણ ગાતા મને વર્ષ ૮૦ થયા તેમાં 'મા, મા' કરી બોલના શીખ્યો પછી સરસ્વતીનું સ્મરણ કરી શારદા માતાને પ્રસન્ન કરી અપ જોશુ ભણતા શીખ્યો વર્ષ ૧૭ ની ઉમરથી સાંસારના યાદિવ્યાધીને, લીધે માતાને ઇંદ્ર દેવ કરી ધાંધા રોજગારમાં મદદ લઈ કીસ્સો સીખ્યો વેપાર રોજગારમાં હાર પડ્યો તેમાંથી સર્વ વાતે સુખી થવાથી માજી ઉપર આસ્થા ખેસવાથી માતામાં દર્શણ કરવા જતો. ને પ્રેમ ભક્તિથી ઉલટ આવવાથી છંદ બનાવી માતા ગુણ ગાતો તેમાં સંવત ૧૯૨૫ થી છંદ શરૂ કર્યો, તે હર વર્ષ અંખાજીમાં આસો સુદે ૫ થી ગાઈ સુદ ૬ મે સમાપ્ત કરતો તેમાં સંવત ૧૯૨૭ થી ચંડીપાઠના છંદ પ્રાકૃતમાંથી બનાવી છંદ કરી ગાવા શરૂ કર્યો. તે હજી ગાઉં છું, હવે મહારી ઉમર વર્ષ ૮૦ ની થઈ છે છતાં મને સારી શક્તિ હોવાથી સ્મરણ કરું છું. એની મહેરબાની ને મારા આકીનથી હજી નવરાતર દોઢ વર્ષ પડ્યું નથી. તેમ ઘણા લોકોને છંદ સાંભળના શીખવાના આગ્રહથી શરૂ થયા ત્યારથી એક એક ભાગ

છપાવી બહાર પાડી છ ભાગ સુધી છપાવેલા હતા. તે ચોપડી બધી બધી જવાથી બીજા થોડા નવા છંદ ઉમેરી સાતમો ભાગ દાખલ કરી આ સાતમી આવૃત્તિ છપાવી બહાર પાડી છે તે ભાવિ ભકતો દુર દેશાવરના તથા શહેર ગામડાઓના ચોપડી વસાવી છંદો ગાય છે. તેમ માણ તેને મદદ કરે છે. હવે એ ચોપડીના પૈસા ખર્ચ જતા વધારો વધે તે સમાજે વપરાય છે. વળી ઘણા ભકતો આ છંદ શીખી ઠામો ઠામ માતામા ખેરી છંદ ગાઈ માનું સ્મરણ કરે છે, તેથી માણસોની બુદ્ધિ સુધરે છે. તેમ બીજા દુઃખહરણની ચોપડી જીવહીંસા કરનારને સુધારવા બહાર પાડી છે તે વાંચી ઘણા લોકો સુધર્યા છે. વળી, ‘સાધુના સમાગમથી નીચની મુક્તિ’ નામની ચોપડીથી જે અસલના વહેમથી ગોત્રજ આગળ હીંસા કરતા તે પશુ આ ચોપડી વાંચવાથી અટકી ગયા છે. દયા રાખશે તે સુખી થશે. ચોપડી લોને ભક્તિ કરો—ખોલો અમે માતકી જે—વાંચોને સુખી રહો.

આમલીરાન (વાડી)

સુરત.

લી. કર્તા.

સંવત, ૧૯૮૧. સને, ૧૯૨૪.

આકાશી આવૃત્તિની પ્રસ્તાવના.

દોહરો.

ભક્ત જ્ઞાની ભાવથી, લેશે ચોપડી સહ;
મુળ માલીકને મળવા, આણંદ પામશે બહ.
સમરણ શક્તિ શારદા, સેવો સાચું કહું;
ભાવે ભજતા ભગવતી સદા આનંદ હું રહું.
અદ્ય આનંદ સંસારમાં, આખર દુઃખનું દુઃખ;
સુખ માલિકના નામમાં, અર્માન્યંદ કહે સુખ.

આ જગતજીવોમાં આપણે સર્વે આવી ગયાં છીએ તેમ સર્વે જીવોનો માલિક એકજ છે તેને ઝાળખવા સર્વે ઇચ્છા કરે છે તેને વાસ્તે અનેક રસ્તા શોધી માલિકને મળી પોતાના મુળસ્વરૂપમાં ભળી જવા માલિકમાં માલિક થાય છે—કોઈ તપથી, કોઈ જપથી, કોઈ શઘન ક્રિયાથી, કોઈ આત્મ જ્ઞાનથી, કોઈ ભજન કિર્તનથી, તો કોઈ યોગાશનથી અગર અનેક પ્રકારથી નામે નવધા ભક્તિ કરી પોતાના અનુભવથી એક નામ પકડી સદા આનંદઘર શોધી મહાત્માઓ મોક્ષને પામેલા છે તેમ આ જગતના જીવો હજી પોત પોતાના આત્માને સદા આનંદ પામવા મોક્ષની ઇચ્છા રાખી કામ કરે છે તેમાં ખરે

આક્રીનવાળો ને શ્રદ્ધાવાન એકનામ પકડી આવે છે તે પાર પડે છે, તેમાં ઘણા ભક્તમાળમાં ભકતો થઈ ગયા સાંમળેલા નામો વાંચવાથી જાણુ પડે છે તે પરથી મને નાનપણથી માના અગ્રિકા ઉપર શ્રદ્ધા રાખી સર્વાંગે બળવાન 'આત્મ શક્તિ' છે એમ નિશ્ચે થયું. પહેલાં તો મગજ શક્તિ હોય તે આપણી તર્કશક્તિ કામ કરે તેમ 'શક્તિ' વિના શુનો ઠામ નથી એમ જાણી મેં ઇષ્ટદેવ મહારા અંગા કર્યા. વળી બધા પંથમાં પોત પોતાનો પંથ ખરો માને છે પણ કુળદેવી 'ગોવત્સ માને' બધાય પંથવાળા માને છે અને પગે લાગે છે તે ઉપરથી મને સંવત ૧૯૨૦ થી મજાના દર્શણ કરવાનો ભાવ ઉત્પન્ન થયો, તેથી મેં ૧૯૨૫ થી છંદ એટલે તેના ગુણ ગાઈ મારા કર્મો છોડવવા નિર્માળ થઈ માફ માગી કર્મો ધોવા સમે સમાના છંદ કર્યા, માજની મહેરબાનીથી શબ્દો જેવા રામના જાણુ. તેવા મને વાંચ્યો બોલે કાયદાકારક થયા કે જે જે વળત કંઈ સંકટ પડે તેવા છંદ બનાવી ગાતો કે માજ કામ સિદ્ધ કરતા વળી સવત ૧૯૨૫ થી તે આજ ૧૯૮૪ ના સાલ સુધી હાલ નવરાત્રીમાં આસો સુદ ૫ થી આસો ૯, સુધી ચાર દિવસ ચંદ્રીપાઠના છંદ તથા મહા પ્રલય ઉત્પત્તિ આત્મ જ્ઞાની છંદ ગાઉં છઉં તેમાં માની કૃપાથી હજી એક

નવેસાતર પડયું નથી તે હાલમાં સાતમાં ભાગની ચોપડી પુરી થઈ જવાથી ફરી છપાવી તેમાં આઠમાં ભાગના છંદ ઉમેરી બહાર પાડી છે તેમાં શ્રદ્ધા રાખી સમે સમે જોઈ એક ચિત્ત રાખી છંદ વાંચશે તો એ છંદ મંત્ર જેવા છે મને મોટો લાભ મળેલો છે તેમ ઘણા લોકો એ છંદ નાઠી ઘોઈ પોતાના ઘરમાં અગર માજીદારે ગાય છે તે સર્વ વેપાર રોજગારમાં લાગી સંસારના સુખની પ્રાપ્તિ પામે છે એ જાણી બહાર પાડી છે વળી એ માતા મહામાયાનો અવતાર છે એ સદા દયાળુ દુઃખીયાના દુઃખ ભાંગી આંધળાને આંખ આપે છે—વાંઝીયાને પુત્ર આપી—નિર્ધનીયાને ધનવંત કરે છે વળી એની ભક્તિથી સંસારનું સુખ આપી મુક્તિ કરે છે મારી ઉંમર વર્ષ ૮૪ ની હાલ થઈ છે હજી માતા ગુણ ગાઉં છઉં સર્વ જાતના સંસારી સુખ પુર્ણ અપ્યા ને મારા મનના સંશય ભાંગી નિર્ભય બનાવ્યો હવે મારી ઉંમર પાંચી થઈ, જીર્ણ કાયા ત્યાગ કરી મારા મુળસ્વરૂપમાં ભળવું છે હવે જે વસ્ત્રે વરસ આસો મહિનામાં અંદીપાડના છંદ બોલું છઉં, તથા મુળસ્વરૂપને ઓળખવા જે મહાત્માઓ થઈ ગયા તેની વાણી સાંભળી આત્મજ્ઞાનથી પોતાના સ્વરૂપને ઓળખી પોતે પોતામાં મળવું જાણી તે ચોપડી બહાર પાડવા વિચાર નકરી થયો છે. બહાર પડેથી કર્તાને ત્યાંથી અગર સુરત અંબજીના હહેરા નીચે ટકોરખાનામાં થીવાળીની દુકાનેથી મળશે.

વિષયાનુક્રમણિકા.

વિષય			પૃષ્ઠ
આદ્ય ધન પરિશ્રદ્ધ તું	૧
જગતકર્તા જનુની તમે	૨
ગવરી સુત ગણેશ તું	૨
સમરૂં શંકર સુત પ્રથમ પુણ્ય ધન દેવા, સાખી-૧			૩
ભજન કર લજન કર ધર ધ્યાન અંબે, સાખી-૨			૪
ભક્તિ કરો ભક્તિ કરો ભક્તિનું ફળ મળશે. સાખી-૩			૪
જગતારૂણી અંબા ઘણી માલીક અંબા આપણ સાખી-૪			૫
ભાગી જો તું જીવડા જગ સુખ થાશે નાસણ સાખી-૫			૫
જગમાતા જનુની તમે જગમાંતો જશ આપજો. સાખી-૬			૬
પ્રથમ કરૂં પ્રણામ છંદ ૧ લો	૭
પ્રથમ નમું ગણપતિ માત	૮
સકલ સભામેં સમરૂં આપો ગન	૯
કહે તે ભક્તજન	૧૦
કરી ઉંદરપર અરવારી	૧૨
સુરત શેહેરના ધીઆરૂણીઆમાં	૧૫
જગત જનુની માતા મહાલક્ષ્મી	૧૮
મહાકાળી કરે કલ્યાણ	૨૦
મહા કાળી પાવાવાળી	૨૩
મહા માયા રૂપ છે એક નામ અનેક	૨૬
શહેર સુરત આમલીરાન વાઘેશ્વરી માતા		૨૯
આપો આપો ભક્તને ભાવે	૩૩

પાવાની પટરાણી ૩૭
આયા આસો માસ ૪૦
સુરત આમલીરાન વાઘેશ્વરી ૪૨
ચત્રભુજ માંતુ ૪૩
સુણ અંબા મારી મા ૪૫
સુણો અલખેલી ૪૭
ભળું મહાકાળી ૪૮
માની વાડી બની ગુલબરે ૪૯
જીવ તું ચાલ જરારે વિચારી ૫૧
ભક્ત જનને સમજી લેવું ૫૪
મહાકાળી દયાળી ૫૬
આવો આવો મહાકાળી ૫૭
મારી માજી વાઘેશ્વરી ૫૯
જરા અરજ અમારી સાંભળો (ગાતાં અશુદ્ધ બોલાય તે વીશે) ૬૦			
મારી અરજ સુણો ૬૨
ઓ જગત જનુની ૬૩
મેં માજી નામસે જપતા ૬૫
માજી જોતાં બાણું ૬૭
મારા સાચા ગુરૂ ૬૯
ખેડે સિંહાસન ૭૨
ચઢી રણ સુરે ૭૪
ચાલો ચાલો મહારાજ ૭૭
સુર્ય પુત્રી તાપી માન ૭૯
ઉઠો અંબા જમવા માઈ (થાળ) ૮૨
સુરત તા સુનેલી સુરત ૮૬

રહીઆં રહીઆં શું કરે ૮૯
માતા મુગળથી માતા ૯૧
હુકમ થયો માતાનો એકદમ (મોટી અંબાજીનો છંદ)		 ૯૨
કોને વખાણુ કોને વખોડું ૯૪
સળ રૂઠે તો રૂઠે અંબા ૯૫
કાળી અંબા એક રૂપ ૯૭
અધોર ગતિ માણ છે તમારી ૯૯
આઘ શક્તિ મમ માયા ૧૦૦
અંબે ગરીબ નિવાજ ૧૦૩
તુંડી તુંડી એક આપ નિરંજન....	 ૧૦૪
તુંમ તુંમ.....બ્રહ્મા વિષ્ણુ ૧૦૫
તુંમ તુંમ.....તુંમ તો અમમાં....	 ૧૦૭
કલ્યાણકારી જ્ઞાતાધારી ૧૦૮
ખપરવાળી તું મત બાળી ૧૧૨
સમજ શાણા મન તું દિવાના ૧૧૫
વારે વારે વાડ મન તું માન ૧૧૮
સમરૂ શ્વાસો શ્વાસ ૧૨૨
સુણ મેરી માતા ૧૨૫
તું માતા અંબી, દૈત્યેકી ભીંડી કાઢે નવખંડી અપ્પર ધારી		 ૧૨૭
આંબે આસો માસ ૧૨૮
તુજે નમું ચરણ ૧૩૦
મહારે આંબે ધન પુનેમનો દિન ૧૩૨
મહારી કરો મહાર ૧૩૪

છોડી ખટપટ બને અંબાઝટ....	૧૩૭
મોટું સુરતમાં છે ધામ	૧૩૯
સત ગુરૂ વાણી	૧૪૧
આઘ અંબા જાણી વેદ વાણી મા વખાણી	૧૪૪
છે સત નામ	૧૪૭
જન્મો ત્યાંથી જાણું છું જે (છોકરો અશુદ્ધ બોલે તે)	૧૫૦
આવો અંબા અલખેલા	૧૫૧
આવો આવોરે માણ	૧૫૨
ગરજ વિના જઈ ગુરૂ કરેથી	૧૫૩
અંબા મા મારી વારે ધાને	૧૫૪
છુટા નાલીથી વાઘ પકડ મન....	૧૫૫
ચોગરદમ મા વન્હી લાગ્યો (પ્લેગનો છંદ)	૧૫૭
નીરમળ નામ અંબા માં તમારૂં	૧૫૮
ઠકા થકી ઠહું છું કરજોડી	૧૬૦
અંબા મા તારૂં દર્શન	૧૬૧
જીઓ માણ હું ઠહું તે સાંભળો	૧૬૨
જળબીન તલપે મછલી	૧૬૪
સારું સમરણ અંબામાનું	૧૬૫
અનેક નામે અંબા બજી	૧૬૭
આજ ફકીરી બસ ગઈ	૧૬૮
મરવું હક અંબામાતા	૧૬૯
મહાસાગર દરિયા વહે	૧૭૧
ધારીવાત નહીં થઈ	૧૭૩
ચેત ચેતન ચોખદાર	૧૭૪
શમાલ મન મસ્તાન	૧૭૫

ગાવું હોય તો ગાઈ દો ભાઈઓ....	૧૭૭
શીબ્ય કહે શીરનામી સતગુરને	૧૭૮
મંગળકારી મંગળવાર છે.	૧૮૦
સતગુરને ઉપદેશ બતાયા	૧૮૧
જાતે બનાવી નથી ગાતો મા	૧૮૩
આપો આજ્ઞા અંબામાતા	૧૮૪
ગુરુ કહે સાંભળરે ચેલા (જોગણીનો છંદ)...	૧૮૬
અધર છંદ ગાતા આનંદે આજ	૧૯૦
અંબા મા સંસાર સમુદ્રમેં	૧૮૭
લક્ષ્મિ લક્ષ્મિ સૌ જન કહે છે	૧૮૯
પ્રાણીમાત્ર મારા દેશી બંધુ	૧૯૧
બુલે બુલેરે હો મુસાફર બુલે	૧૯૩
કર સત સંગત મન માણી ભજ	૧૯૫
એક દહાડો ભરવો છે હમારે	૧૯૬
સમજ રે તું મનવા મેરા	૧૯૭
અંબામા તારે શરણે આવી	૧૯૮
સારમાં સાર માણતું નામ	૧૯૯
ભજો ભાઈ માણી નામ હે ખરા	૨૦૦
અરે તું કયું ગફલતમેં પડા	૨૦૦
અરે તું કેમ જાય બુલ બુલ	૨૦૧
કઠણ લખ ચોર્યાસી હે ફેરા	૨૦૨

મુખ મન કાયર થઈ કેમ કળે... ૨૦૩
સમજ મન તારી દેવ ના મટી... ૨૦૪
ભજ મન તુંહી તુંહી ભગવતી ૨૦૪
ત્રીગુણ માયા મા તાહરી ૨૦૫
ધનરે અંબા મા તું માહરી ૨૦૬
સમજ મન મારારે ૨૦૭
આરાસુરવાળીરે ૨૦૮
ગુણીજન ગાળેરે ૨૦૯
કોણ ઉતારે પાર ૨૧૦
કહું છુ વારંવાર સમજ મન ૨૧૧
કથની છોડોને આંહી ૨૧૨
મૈઆ હું વંદુ વારમવાર (કંવાલી), ભાગ પ ૨૧૩
જય જય સૌ બોલો ૧૧૪
આણંદ ભયો હૃદય વીશે ૨૧૫
શહેર સુરત ધીઆ ફળીઆમાં ૧૧૬
મુખ ફર પર મહેર કરી ૨૧૯
ધીરા રહીને ધ્યાન ધરો સૌ ૨૨૦
સતગુર શબ્દ મેં શીર ચઢાવી ૨૨૨
ખમા ખમા મારી મંમાયાને ૨૨૩
પ્રમાણ કરી સતગુર કહું તમને ૨૨૫
ભુક્તા નહીં ભુક્તારે ૨૨૬
અદલ આવી દોરી તુટી પ્રેમકી... ૨૨૮

દેશી હમારા હમને મળે તો	૨૩૦
દેખા ખેલ કુદરતકા	૨૩૧
મહારી અરજ સુણો અંબામાં	૨૩૩
જરા નજર કરો બાળક ઉપર	૨૩૪
ગુરુ ઉપદેશે જ્ઞાન થયું મને	૨૩૬
ધન બલીહારી માતા શારદા	૨૩૭
સમજ મન માણ (કવ્વાલી)	૨૩૯
ગુણી ગુરુ જ્ઞાનથી ખુજે (કવ્વાલી)	૨૪૯
નિરંજન તુંહી મંભાયા (કવ્વાલી)	૨૪૦
કર્તાને કોઈ ન જાણે (કવ્વાલી)... ..	૨૪૧
પુંજી મહાલક્ષ્મી માત શરણે રાખોનીરે	૨૪૨
કરવા સેવકને રહાય (ગરબો)	૨૪૩
સખી આઝ આનંદ મારે અગેરે (ગરબો)	૨૪૪
સદા ગણપત લાગુ પાએરે (ગરબો)	૨૪૫
આ સંસાર મોહની બળ માનોછો (ગરબો)	૨૪૬
જગતમાં એક બ્રહ્મ જાણો (ગરબો)	૨૪૭
મારા પ્રાણ પતિ પરમેશ્વરી કહુ મા તમને	૨૪૭
શું મોહ્યા નહી મોહન જાણો	૨૪૭
શું પછો મને સંખ્યા લાવી	૨૫૦
સાચ આંચ કળુ નહિ આવે	૨૫૧
બયાં જોઈએ ત્યાં તુંની તુમા	૨૫૩

તમે ફરતાં મુસાફર આવ્યા મુસાફરી કરીને	...	૨૫૪
બન્યું છે તે બધું જે છે તે સર્વે સાચુ બરાબર	...	૨૫૬
ત્યારી ગતી ઘણી ન્યારીરે અલખેલા અંબા	...	૨૫૭
પંથોની છે મારામારીરે અલખેલી અંબા...	...	૨૫૯
બુડા વગોવે વહેમી સહુનેરે	૨૬૦
વહેમે તો અધવાળીરે પંઠીડા પ્રાણી	...	૨૬૧
સતિયા આણુંદમાં રહેછેરેપંથીડા પ્રાણી	...	૨૬૨
દર્શનની બલીહારીરે અંબા તારા દર્શનની બલીહારી	૨૬૩	
આત્મશક્તિ એ લગવતી ભજતા, પ્રીતી બંધાશે	૨૬૪
આદ્ય ઈશ્વરી અંબા તું માત મહારી	૨૬૪
રાધેકૃષ્ણ રાસ રમે ખેલે મધુબન	...	૨૬૬
સર્વે ભકતો કરે ભલામણ	૨૬૭
મથુરામાં લીચો અવતાર કૃષ્ણ કીરતારે	...	૨૬૮
હળવે રહી આરાધો અંબાને હાથ જોડી ભજવા માજી	૨૭૨	
હુને આપકું જોયા નહિ, મન મેલ તો ધોયા નહિ	...	૨૭૩
ગલે બીછ દાલી ઠફનીને લીચો જોગીકો ખેસ	...	૨૭૪
મારો તો મનને મારો તરીને બીજને તારો	...	૨૭૯
જયે અપ્પર ધારી મા જય અપ્પર ધારી	...	૨૮૦
જય જય જગ કર્તા	૨૮૨
અમે જઈએ ઘેર માજી રાખજો મેર	૨૮૩

શુભના અંબા મતાઝ.

જાંદ, તથા ચાંડીપાઠના, કર્તા

શા. અમીચંદ્ર ભાતીચંદ્ર ઝવેરી. (બાલક્રમ વર્ષ ૮૪)

દોહરો.

આઘ ઘન પરિપ્રક્ષ તું, સ્મરૂં વારંવાર;
 આઘ ઇશ્વરી અંબીકા, જગત તણો આધાર—૧
 શરણે આળ્યો તાહરે, મળી વસ્તુ મુજ સાર
 કૃપા થઈ મા તાહરી, તો છંદ થયા તૈયાર—૨
 અમુદ્ય નામ મા તાહરૂં, સર્વ સારનો સાર
 સમે સમે જોઈ જો સ્મરે, તો બેડો ઉતરે પાર—૩
 ભક્તજનના આગ્રહથી, છપાવી પાડી જહાર;
 ઉપજ થશે ચોપડી તણી, તે ખરચીશ ધર્મદાર—૪
 સુરત આમલીરાનમાં, છંદ તણા રચનાર;
 ભૂલચુક માફ કરજો, અમીચંદ કહે વારંવાર—૫

હોહરો. ૨

જગતકર્તા જનુની તમે, થયા સીંહ સ્વાર.
 વેણા વગાડે સુખ પરે, શાર્દૂલ કરે ટૈકાર.
 રીઝસીઝ આપો સર્વને; છો સૌના દાતાર;
 શાસ્ત્ર વેદ વાણી તમે, ઇચ્છાશક્તિ ઓહમકાર.
 અકળ કળા છે તારી; શેષ ના પામે પાર;
 મીનીટ એક ઘટે નહિ, વધે નહિ લગાર.
 ચંચલ ચેતી ચતુરનર; સેવો અંખા દાર;
 દર્શનથી દુઃખ દુર જશે; થશે સુખ અપાર.
 મોજ ઉઠે જો મન તણી; છંદ વસ્તુ છે સાર;
 તીવ્ર બુદ્ધી રાખી કરી; છંદ ગાળે વારવાર.
 ચીંતા ટળશે મન તણી; ભોગવો સુખ સંસાર;
 દર્શનથી પરસન થશે; અમીચંદ કહે ઉતરો પાર.

હોહરો. ૩.

ગવરી સુત ગણેશ તું, વંદુ વારંવાર;
 સમર માતા શારદા, બુદ્ધી તણો દાતાર. ૧
 આરાધુ આદ્ય ઇશ્વરી, અખંડ ભોવનના ઇશ.
 ગુણ ગાવું અંખા તણા, પ્રેમે નમાવું શીશ. ૧
 ધ્યાન ધરી મા છંદ કરું, મદદ તમારી લઈ.
 ભેદ ભાંગો બ્રમણાતણો, તો બીતર બીજું જઈ ૩.

જ્ઞાને ધ્યાન લાગી રહ્યું, માણ માણ છંદ ગાઈ;
 આશ્રહ ઘણો ભગતન તણો ખીજા ભાગને માહી. ૪
 ખીજો ભાગ બહાર પાડીયો; ભક્તજન લેજો સાર
 ખરીદ કરો ખુશી થઈ, જશે પૈસા ધર્મ દ્વાર. ૫
 નીર્ગુણ સગુણ છંદખાંધીઆ ચડીઉલટ સમાધીમન
 કાનો માત્ર કાંઈ ભુલ હોયે સુધારી ગાજો છંદ ૬
 સુરત શેહેર રળીઆમણું આમલીરાન મારો વાસ
 શેવક અમીચંદ કહે મા પુરો સૌની આશ. ૭

સાખી—૧.

સમરૂં શંકર સુત પ્રથમ પુણું ધન દેવા,
 સિંદુર ચડે શરીર હાથ મોદિક ચોર મેવા
 ધનછખી તમારી નીરખી ભગત સહુ કરતે સેવા,
 સમરે વારંવાર સુખ સંસારના લેવા,
 સંકટ સમે હું સમરૂં આવ્યો છું શરણે રહેવાં.
 હાથ જોડી અમીચંદ આવી ઉભો છે કહેવા

ફેકતા.

રંકને રક્ષણ કરો શારદાએ, હાથ જોડીને ભણું અંબાએ.
 સદા સ્હાય કરજો અંબામાએ, ભગ્ત જન ગુણ તમારા ગાએ;
 આવી કંઠ ઉપર કરો રક્ષાએ, અમીચંદ લાગે તમારે પાએ,
 સમરતાં સંકટ જાય છે દુર, કરે માણ પલમાં ચુર ચુરણ.

સાખી—૨

ભજન કર ભજન કર ધર ધ્યાન અંગે માતકા;
મગરૂરી છોડ મુખ મન સંગાત છોડા સાથકા; ગુરૂ કહ્યા
નહિ સંગ રહ્યા; તરછોડ ચલા કબલતકા; નુગરેકી સોબત
મત કરો કુબલત મારે ઝાટકા; મરબલ છોડી જાય દોડી,
મારે ગપાટા વાતકા; શીવલાલ કહે ગુરૂ સંગ રહી; છંદ
ગાઉ અંગે માતકા: ॥ ૧ ॥

ફેકતો.

ગુરૂકી ગત ઘણી ન્યારી, મુડે ચેલો ભરોસો હોય ભારી,
ખ્યાલા દે ગુરૂ ચેલો ધારી; નુગરેકી નહિ કરવી યારી; ગુરૂ
કા જ્ઞાનકી બલીહારી; કે ઓળખા અંખા ખપર ધારી;
શીવલાલ કહે વારંવારી, અમીચંદભાઇ સંગ મારીજી: ॥

સાખી—૩.

ભક્તિ કરો ભક્તિ કરો ભક્તિનું ફળ મળશે; આઘઈશ્વરી
અંખીકા સમરેથી દુઃખ ટળશે; કઠણ જુગ કળજુગનો
લોભી પાખંડી મળશે; ફસાવી ફેસલાવશે નીરંજન ગુરૂ
બતલાવશે. નીરંજન નીરાકર છે સાકાર જરે મળશે;
સાકાર નીરાકાર થાય આવાગમન દુઃખ ટળશે; અજ્ઞાની
છે જે મુઠ મતી, ગુરૂ વિના નહિ વળશે; શીવલાલ કહે
જ્ઞાની જોઈ અજ્ઞાની હોય તે બળશે. ॥

સાખી—૪.

જગતાઈથી અંખા ધણીં માલીક અંખા આપણ;
લક્ષ ચોર્યાસી ભટકયો ધણું, ત્યાં થયો ઘણો સંતાપણ,
મનુષ્ય જન્મ આવ્યો હવે, જો જપાય તારો જાપણ;
કર્મ તુટે પાપ પજાવે; કરો મહેર તમે માખાપણ,
લાગું ચરણ આવ્યો શરણ કાપો જન્મના પાપણ;
અમીચંદ કહે કશ્ચા કરી ભગતના કબટ કાપણ:॥

ફેકતો.

ભગત જે કરે બકિત ભાવે, સદા તે સુખ સંપત પાવે,
ગુફશીર રાખી છંદ ગાવે; બાધ તેને કશો નહિ આવે
સુખ મન મમત કરી ગાવે, આખર તે પુરા પસ્તાવે;
અમીચંદ શરણે તારી આવે, ગાઈ છંદ સદા સુખ પાવે,
શરણમાં રાખો અંખા માઈ ફરે તેરી નવખંડમાં ફવાઈ;
મારી મા.

સાખી—૫

જગી જો તું જીવડા જગ સુખ થાશે નાશણ;
માને છે તું માહેઈ નહી રહેશે તારી પાસણ; સ્વપ્નામાં
રાજ થઈ તે વરતાવ્યો છે ત્રાસણ, જગી જીવે તો કંઈ
નહી, થઈ બેઠા બાઈ ઉઠાસણ; નંદને મુચકુંડ ગયા, થયા
રાવણ સરખા નાસણ; હાથ જોડી અમીચંદ કહે માણ
મારાં પુરો સૌની આશણ:॥

ફેકતો.

સંસેને ટાળો મારા ભાઈ; ભણ લો આવે અંખામાઈ;
સંશેમાં ગયા ઘણા અથડાઈ; સંશેથી ફરે ચોચાંશી
માંડી, અમીચંદ કહે છે સુણો મેરે ભાઈ; વસે મારા
ઘટમાં અંખા માઈ; મેરી મા.

સાખી—૬

જગ માતા જનુની તમે જગમાં તો જશ આપજો;
દુરમતી હોય માહેરી કીરપા કરીને કાપજો.
સંભાળ શરણાગતની મા સ્થીર કરીને સ્થાપજો,
બહાનું તમારું ધરી હૃદે મા છાપ તમારી છાપજો.
સહેજ સમાધી શ્વાસોસ્વાસે નીશદીન જપીએ જાપજો;
અમીચંદ કહે આઘ ઇશ્વરી ટાળો ત્રીવીધીના તાપજો:॥

ફેકતો.

હયા કરી દીન વચન મા સુણ,
ભાગી મારે તારા નામની ધુન,
ત્રીગુણ માયા અખંડ નીરગુણ,
વસો તમે સઘળે મુન મહામુન;
અમીચંદ ગાય તમારા ગુણ;
શાશ્વ લેદ શબ્દ લે છે ચુન ચુનલ.

આદ્ય શક્તી છંદ પ્રબંધ.

છંદ ૧ લો.

પ્રથમ કરૂં પ્રણામ, નામ લાંબોધર દુઃખ ભજન;
નમું સરસ્વતી ગીરજાનંદન, બને ચરિત્રા પર સ્વાર;
ધન થાન થાન બાજેપંજન; લાંબી શુંઠ ઉપર શોભે હંતન
જડે હંતપર હીરા અરગજા કેશરકા ચંદન;
બના ખુબ રૂપ અતિ કુંદન; બીધન હરણુ નામ ધરણુ
સરણુમે રાખી દેના દરશન. નમું સરસ્વતી ગીરજાનંદન. ૧

કરો કંઠપર સાહે શારદા તમે નીત્ય રક્ષણુ; મધુરી
વાણી નીકળે તતતક્ષણુ, અલોક પુરૂષ અવીનાશી રૂપીદેવ કરે
તારૂ સ્મરણુ; શારદા સદા રહેજો પ્રસન્નઃ આપો સુખસંપદા
સમરતા રીધસીધ સત બચન; નમુ સરસ્વતી ગીરજાનંદન ૨

કરી આનંદ ઉલ્લાસ હીલમીલ બેઠે સખ ભગતન,
છંદ માણના ગાવા મગન, બાજે ઢાલ મૃદંગ શોર કરે
છાંયા ખુબ ગગન; ગાઉં મા છંદ નવી ધરણુ. આવી રહેજો
સરસ્વતી જીવ્યાએ લાગું તારે ચરણુ; નમુ સરસ્વતી
ગીરજાનંદન. ૩

ચૌદ લોક ઓર એકબીશ બ્રહ્માંડ કરે તારૂં રટણુ.
અરાડે વરણુ કરે મથન; દરશનથી દુઃખ જાએ દરીદ્ર કાયા
થાએ પાવન, મહારાજગીર કહે આજે ધનધન, અમીચંદ
કહે સાહે કરો હું આખ્યો તારે સરણુ નમુ સરસ્વતી
ગીરજાનંદન. ૪

છંદ ૨ જો.

પ્રથમ, નમું ગણપતિ માત સરસ્વતીનું ધરતાં ધ્યાન;
કંઠ વાણી દો બુદ્ધી જ્ઞાન; મા કરી મનસુખો ધરશે આપા
માણ તમારે ધામ, પ્રથમ જે બોલું તમારા નામ, ચરણ
શીષ માની, છબી નીરખી કહું માને સલામ, તેરી ભગ્તીસે
હોવે આરામ, મા હરદીસ તાડું ધ્યાન ધરી મા કહું તારૂં
પીછાન, કંઠવાણી દો બુદ્ધી જ્ઞાન ચોક ૧

મૂળસ્થળથી કહુ માણ હું સ્પટીકા વિસ્તાર અખંડ
જોત નીરગુણ નિરાકાર, ઇચ્છા શક્તિને પ્રગટ કીચે બ્રહ્મા
વિષ્ણું રૂદ્ર તૈયાર, રૂપ પદ્મી કીયા ભરથાર; પણ લક્ષ્મી
સાવિત્રી ઉમીયા માતા ત્રીગુણુકા મંડાણુ. કંઠવાણી દો
બુદ્ધીજ્ઞાન. ચોક ૨

તેરી માયાકા પાર નહિ બ્રહ્માદિક બુદ્ધ જાતા, તેરા
દોષ પાર નહિ પાતા; બ્રહ્મા વિષ્ણું રૂદ્ર હુકમને તેરા ગુણ
આતા, સકળ ઘટઘટમેં ફેલાતા; સ્વર્ગ મૃત્યુ પાતાળ કે ચૌદા
બુવન ધરે તારૂં ધ્યાન. કંઠ વાણી દો બુદ્ધી જ્ઞાન. ચોક ૩

મેં હું તુમેરા દાસ ગુનેગાર બંદગી તેરી કરતા; તેરે
ચરણ પર શીષ ધરતા. તેરે શરણમે જે કોઈ રહેવે નહિ
કીસસે ઠરતા, મહારાજગીર તેરા ધ્યાન ધરતા. અમીચંદ
કહે છંદ બનાવી, બજો અંબા બુગ જાણુ, કંઠવાણી દો
બુદ્ધી જ્ઞાન ચોક ૪

છંદ ૩ જો.

(પ્રથમ નમું ગણપતી એ રાહ)

સકલ સલામેં સમરૂં આવો ગાંન, શંકરકે ફરજન,
 દેના દરશણુ ગન દુઃખ ભંજન, ગાંન કરૂં તમારી પુજા
 એક ચીત રાખી બેઠો તનમન; ઉડે કુલ ખસખોઈ અતર
 સુધન; ધન ઘડી ધન દીવસ આજનો થાય તારૂં દર્શણુ,
 બદન પર સીંધુર ચડે લેપન, જમણી સુંઠ ગણપતે શેલે
 તેરી અંખીઓમેં અંજન. દેના દરશણુ ગાંન. ચોક ૧

આઘ અંતે અંખામા પ્રગટયા, નિરાકાર નિરગુણ,
 બ્રહ્મા વિષ્ણુ શંકર ત્રીગુણ, એ કાઈનામાં ફેર નહીં માયે
 કીધા સ્વરૂપ ધારણુ, રચવા સૃષ્ટિને કારણુ, એ માયા બળમાં
 પડી અંધારી ફેલી ગયો શીર્ગુણુ; દેના દરશન ગાંન ચોક ૨

રચ્યો મા સંસાર સાગરનો પાર નહી જડન દુખી
 સૌ એમાં અરાડે વરણુ. શેજ નથી સંસાર પાર ઉતરવું ધણું
 કઠણુ; કરે એકચીત અંખાનું રટણુ, એહી નામશે તરે ભવસા-
 ગર મીટે આવા ગમન. દેના દરશણુ ગાંન. ચોક ૩

મહારાજગીર ગયે ભુખણુઢાસ તે આવ્યા તમારે શરણુ,
 દેને દરશણુ થધને પરસન, જુડી માયા સંસારની ખોટી
 સાચું તારૂં સ્મરણુ, હાથ બેડી કહે છે અમીચંદ, ભક્તિ
 ભાવે ભણું માણ તને સમરે સૌ જગતન, દેના
 દરશણુ ગાંન. ચોક ૪

છંદ ૪ થો.

ઠહે તે ભકતજન, સમરૂં શંકર કે કરજને,
પ્રથમ પુણું આઘધન, તમે આવોરે.

તમે આવો ધન માહારાજેલ, છુમ છનનનનનધુધરૂં બાજેલ
એક સમે શિવ શંકર ભોળા, બોલે પાવંતી સંગેલ.
મેરૂં પર્વત પર જઈશું તપશ્યા, કરવા અતિ ઉમંગેલ,
ઉમિયા ઠહે ન રહું એકલી, નથી કોઈ મારી સંગેલ.
આપ્યું શિવે વરદાન ઉતારજો, મેલ તમારે અંગેલ.

ઝૂલે.

પુત્ર પુત્રિ પ્રગટ થશે, નહીં ચિંતા રાખશે મનજ;
વરદાન આપી શિવજી ગયા. ઘરે ધ્યાન વાળી આશનજ;
પાવંતી સ્નાન કરવા, વીચાર કરે છે મનજ;
અગથકી મેલ ઉતારી, પ્રગટ કીધા બે કરજનજ;
ઓખા ગણપતિ દ્વાર બિરાજેલ; છુમ છનનન—ચોક ૧
ઓખા ગણપતિ રમજો ઓટલે, ઘરમાં ઠરૂં છું સ્નાનેલ
નારદજી જઈ ઠહે છે શીવજીને, તમે ઘરો છો ધ્યાનેલ.
ઘેર બે બાળક પ્રગટ થયા છે ઓટલે રમે સંતાનેલ.
ભોળા શંભુ બુલી ગયા, આપી આવ્યા હતા વરદાનેલ.

ઝૂલે.

કોઈ કરીને ઉઠીયા ગયા પોતાને દ્વારજ
બાળક બે બેઠા નેઈને ખિજવાઈ ગયા અપારજ.

રીસ કરી ઘરમાં ઘસે ઉઘાડવાને દ્વારજી,
 ગણુપતિ ગુસે થયા લટ પકડી નાંખ્યાં જહારજી.
 જાય ઘરમાં તને નથી લાજેજી, છુમ છનનન—ચોક ૨
 પિતા પુત્ર બે બુદ્ધ કરે લડે ક્રોધ કરે દાંત પીસેજી;
 જટા સાહી શિવજીને નાંખ્યા, શંભુ ભરાયા રિસેજી.
 ત્રિશુળ મારી ગણુપતિ પાડ્યા, પળમાં ઉરાડ્યું શિથેજી;
 ગભરાઈ ઓખા સંતાઈ ગઈ, ત્યાં બીજું કોઈ નહીં દીસેજી.

ગુલ

ઘરમાં ઘસી શિવજી ગયા, પાવંતી બેઠા ન્હાયજી,
 કેશથકી અંગ દાંકયું શિવ આ તે શું કેવાયજી.
 જહાર બેઠા બે બાળક તમ વરદાને ફળ થાયજી,
 સુરતા આવી શિવજીને પછી ઘણું પસ્તાયજી.
 ઉડી શિથ ચંદ્ર રથ છાજેજી છુમછનનન—ચોક ૩
 પડ્યા પાવંતી પૃથ્વી મુછાં, સૂણી શિવ વચનેજી,
 માર્યો ગણેશ મારો કરો સજવન,
 નહીં તો પાડું મારું તનેજી,
 મોકલી અનુચર શિવજી કહે કરી લાઓ શિરછેદનેજી.
 મળ્યો માર્ગમાં કુંજર, મારીને શિર લાવ્યા ભૂવંનેજી,

ગુલ.

ઘડ મસ્તક એકઠા કરી કરે સજવન શિવ તત્કાળજી.
 બેઠ પાવંતી વીરમય થયા આ ન્હોય મારો બાળજી,

શિવજી કહે સૂણો પાર્વતી એ જગત તણો પ્રતિપાલજી.
 પહેલું પુજન એનું થશે ગણપતિ દિન દયાળજી.
 ગણપતિ વિનાયક રાજેજી. છુમ છનનન—ચોક ૪
 માતા પાર્વતી શણગાર ધરે શિરમુગટ છત્રકુંડળેજી.
 રતન જડિત મોતીની માળા માતા પહેરાવે ગળેજી,
 જમણી સૂંઠ ગણપતિ ગજનંદ હુમક હુમક મન ચલેજી;
 શિવજી કહે સુણ પાર્વતી ગણપતિ ભજે દુઃખ ટલેજી.

બુલ.

શુભ કામે સમરે સર્વ, થાય ગણપતિ પૂજનજી,
 સુણી વચન શિવજી તણું માતા થાય પ્રસન્નજી.
 ચંદન લેપન કરી અંગે આંગે મે અંજનજી;
 વિઘનહરો ધ્યાન ધરી કહે હાથ ભેડીને ભક્તજી.
 અંમીચંદ કહે રાખોલાજેજી, છુમછ નનન. ચોક ૫

ગણપતિનો છંદ ૫ મો.

કરી ઉંદર પર અસ્વારી, ઘનરાજ વારંવારી.
 તારી છબી લાગે, ખ્યારી ગવરી સુતરે.
 ગવરી સુત ગુણ ભંડારેજી, ઘન કરે મોદિકનો આહારેજી.
 ઉંમીઆ સજી સણગાર ધરતી, ગળે મોતનકી માળેજી,

મુગટ છત્ર કાંનોમેં કુંડળ, ઝોડે સાલ દુશાલેલ.
 હુંડાળો દુઃખ લાંજન કહીએ, રત્ન જડે હંત લાલેલ.
 સુંદે ભરી મોતીની જાળી, શુદ્ધ ખુદ્ધ ચમર ઢાળેલ.

ફેકતા

ખાંધી બાળુ બંધ કરે અંજને, પહેરી પાવડી પાંઉ પેજને,
 થેઇ થેઇ નાચ રહ્યા હે ઘંને, જોઇ માતાજી થાયે પરસંને.
 છળી નિરખી વારંવારેલ, છળી નિરખીરે છળી નીરખે
 વારંવારેલ, ઘન કરે મોદિકનો આહારેલ. ચોક ૧
 ગણપતિને કાર્તિક સ્વામી, બંને શિવ ફરજંનેલ,
 શુદ્ધિ ખુદ્ધિનું માગુ આગ્યું, વિચાર કરે શિવ મનેલ.
 કરી મનસુખો શિવજી કહે, તમે સાંભળો મારા તનેલ,
 તીરથ જાત્રા કરી ફરી પૃથ્વી, બહેલો આવે ભૂવંનેલ.

ફેકતા.

બહેલો આવે તે કન્યા પરણે, કાર્તિક સ્વામી હોડે હરખી મંને
 ગણેશને ઉંદર વાહને, એમ કહી જટપટ કરે હરશંને.
 ઉઠી ગણપતિ મનમાં ધારેલ, ઉઠી ગણપતિરે.
 ઉઠી ગણપતિ મનમાં ધારેલ,
 ઘન કરે મોદિકનો આહારેલ. ચોક ૨
 સર્વ તિરથમાં તિરથ મોટું, માત પિતા પૂજનેલ.

એમ કહી સાત પ્રદક્ષિણા ફરી માત પિતાને કરે વંદનેલ,
 સર્વ તિરથ ફળ રહેજે પામ્યા. સઘળે ચડયું ચંદનેલ.
 જેને તિરથ જાય કાર્તિક સ્વામી જીએ ગણેશ પુજંનેલ.

ફેકતા

એ શિવ પારવતી સમળ મંને, ગણપતિનું ત્યાં કયું લગંને
 શુદ્ધિ બુદ્ધિનું હરખયું મંને ગણપતિ સંગે થયું લગંને
 ત્યાં થઈ રહ્યો જય જય કારેલ, ત્યાં થઈ રહ્યો રે.
 ત્યાં મઠ રહ્યો જય જય કારેલ,
 જન કરે મોદિકનો આહારેલ.

તિરથ જાત્રા કરી કાર્તિક સ્વામી, આવ્યા ગીરી કૈલાસેલ.
 ગણપતિનું લગન થયું સુણી મનમાં થયા ઉદાસેલ,
 માત પિતાનું મુખ નહીં જોવું એમ કહી ત્યાંથી નાસેલ.
 દોડે પાર્વતી પુઠે પકડવા, દોડતા ભરાયા શ્વાસેલ.

ફેકતા.

આગળ પુત્ર દોડે પાછળ માતા, મારવાડ છોડી મા ગુજરાત
 આતા. ઉઘડ્યો ધુમટો મુખ દેખાતા,
 અડધું માથું ખુલ્યું અડધે જાતા. ગયા દક્ષિણ દોડતા જ્યારેલ
 જન કરે મોદિકનો આહારેલ ચોક ૪

દોડતાં માથું ઉઘડી ગયું ત્યારે, ખભે નાખ્યું માથે ચીરેલ.
 કાર્તિક સ્વામિ ગયા દક્ષિણ દોડતા પહાડ મળ્યો ગંભિરેલ
 કેધ કરી માથું માથું પહાડમાં અડધું પેઠું શરીરેલ
 દોડી પાર્વતી પગને પકડયા ધીરા રહો મારા વીરેલ

(૧૫)

ફેકતા.

અફસોસ થઈ રહ્યા પગને ઝાલી નેત્રેથી જાએ આંસુ ચાલી
જાત્રા કરે કેઈ બાએગશાળી માતા કરે સૌની રખેવાળી
અમીચંદને પાર ઉતારોજી અમીચંદનેરે
અમીચંદને પાર ઉતારોજી, ઘન કરે મોઢિકનો આહરેજી
ચોક ૫

છંદ ૬ ઠો.

મુરત સેહેરના ધીઆ ફળીઆમાં અંબામાતા ખીરાજતી;
આરાશુરથી અંબા પધારે, ઘમ ઘનન ઘનન ધુધરૂ ખાજતી;
ફમઝુમ કરતી આવી અંખીકા જળહળ ઝોત ઝલકતી હે;
કાનમેં કુંડળ મુગુટ ખીરાજે શીરછત્ર મણી લળકતી હે;
ભમરકટાક્ષ ખીરાજે તુમારી હાથચુડી કંચન ખલકતી હે;
બાંહે બાબુબંધ વેડ વીંટી, અંગુઠી હીરેકી ચળકતી હે.

મુલ.

તેરી શોભા કયા કહું માને ગળે રતનકો હાર;
હીરા માણેક ઝળકી રહ્યા જેસી ખીજલી કરે ચમકાર;
માને પાઉમે પાએલ અણવટ વીછવા અહો અહો મુખસે
જાજતી; આરામુરથી અંબા ૧

ચત્રભુજ તારૂં સ્વરૂપ ખીરાજે, મંમ માયા ખપરવાળી;
કરણ કુલ કાનોમે શોભતાં, લટા છુટી નાગણ કાળી, જમણી
ખાનુ ગણેશ ખીરાજે, દાખી પાસે બહુચર બાલી; સંખન
પુરથી આંધ અલખેલી કરે ભક્તનકી રખેવાળી.

બુલ.

અંબા મારી માવડી, તુને સજ્યા સોળે સણગાર;
નાકોમે નથની કમરપટો, તેરી નેણોમે કાજલ સાર;
ચોળી પહેરી આસમાની, સાડી નાફરવાની ખીરાજતી,
આરાસુરથી અંબા પધારે ર.

ચોકીદાર માના ચાર ખીરાજે, પુણું દીશા ઇંદ્ર રહેતા;
પશ્ચિમ દિશાપર વરૂણ દેવતા; ન્યારે ન્યારે સખકું કહેતા
ઉત્તર દશાધન ઇંદ્ર કહેલા તે ધનપુરીમે આ રહેતા, દક્ષીણ
દશા જમરાજ શીખરપર અંબે અંબે મુખથી કહેતા.

બુલ.

ચોકીદાર માના ચાર હે, રે મઈઆકે આધીન;
ખેચરી બુચરી અગોચરી, સખ ન્યારે નામ લો ગીન
અપરંપાર હે તેરી માયા સખ ખળખટ તુજકુ ભજતી
આરાસુરથી અંબા પધારે ૩

શીખરબંધુ માનું દેહડું ખીરાજે, ધળ ફરકતી દેખો ગગન,
 બ્રાહ્મણ વેદ લણે સહ મુખથી ચંદ્રી પાઠ તો કરે લગન.
 વીજ્યાશંકર કરે આરતી, સદા સરણ મેં રહે મગન,
 ઇંદ્રાસનથી અધિક શોભા, છુટે કુવારા ઉડને લગન.

કુલ.

હાંડી તકત શોભી રહ્યા, ઝુમ્મરો ચારો પાસ;
 સુરજ મુખી શલગી રહી, જેવા ચંદ્ર ખીલા આકાશ,
 ગંધર્વ ઝ્યાન મીલાવે રાગણી ગાતા સારંગી ખુબગાજતી;
 આરાસુરથી અંબા પધારે. ૪
 કરજોડી માની ઠડું વીનંતી અપરમપાર તેરી લીલા;
 નહિં બાલકે નહિ બુઢા બુવાન જેસે દેખો પુનમકા ચંદ્ર ખીલા,
 મહારાજગીર ઉસ્તાદ હમારે, આજ ધન તુમારા દરસણ મીલા;
 અજબ તરેહકી વાડી તુમારી, ચંપા કેવડા છે પીલા.

કુલ.

બુધ બધ સેવટી હેં બટ મોગરો ગુલબર;
 સંવત ૧૯૨૬ ના, અખાડ શુદ્ધ ૭ સોમવાર;
 અમીચંદ કહે દોસ હમારા વીજ્યાશંકર કરે ભક્તિ;
 આરાસુરથી અંબા પધારે, ૫

નવાપરાની મહાલક્ષ્મી માતાનો છંદ.

છંદ ૭.

જુગેત જનુની માતા માહા લક્ષ્મી તારો પરતો દુનીઆમાં,
નવાપરામાં તખત તમારૂં લીમડા નીચે દેરામાં;
કુવા અંદર વિસરામ કીઆથા ગંગારામકુ હુવા પરસન,
ખાંજક જાણી મન દયા આણી માજી તુમને દીયા દરસન.
તાઠ ધુજારી ચઢી કંપારી કંકુ કુલતો લગે વરસન,
ક્ષમા ક્ષમા સળ કરને લગે આણુંદ હો ગયે સળકે મન.

રેકતો.

માને હાથ જોડી વીનંતી કરૂં નમસ્કારે, ભરે,
માજી મુખસેં બોલ્યા કાહાડો કુવાથી બહારે, ભરે;
માના વચન શુણીને ભકત હુવે તઈઆર, ભરે,
કરી સ્તુતિ ઘણી માનીજી ફીરે કર ઉતરે કુવામેં;

નવાપરામાં—૧

સંવત ૧૯૧૭ આસો સુદ ૮ શુકરવારે.
સળ ભકતનકી કરવા રખેવાળ કુવામાંથી નીકળ્યા બહારે,
કોઈ કોઈને તો કોઈનો આશરો હમકુ તેરા આધારે,
નોધારાની તું બેઢી છે કર ભકતનકી રખેવાળે.

રેકતો.

માના દેરા ઉપર લીમડો ખીરાજે ધન ગોરે, ભરે
ઉડતાં પક્ષી આવતાં કરે ખુબ શોરે, ભરે

બોલે મોર પપઈઆ કોયલ કરે ઠલોલો જીરે
અનેક જાતકે પક્ષી ઉડકર આકર બેઠે લીમડામેં;
નવાપરામાં—૨

સુરત શેહેરમાં ખબર પહોંચી સખ લોઠ દરસણકું આવે,
નાળીએર ઘાટડી ધીનો દીવો ચડાનેકી ખાતર લાવે;
દરસણ કર કર પ્રસન હોવે ભગતનકે મનમેં લાવે,
આઠ પોહોર જોર ચોસેંઠ ઘડી માજી તમારા શુદ્ધ ગાવે.

રેકતો

માને સણગાર તણો હું હવે ઠરૂ વીસ્તારે, જીરે
માને પાઉંમે પાચેલ ધુધરૂં કરે ધમકારે જીરે
માને મુગટ છત્ર જોર ગળેમેં નવસરો હારે, જીરે
સોલે શણગાર સજ કર બેઠે દરશણ કારણ આયા મેં

નવાપરામાં—૩

અપરમપાર હે તેરી માયા અજબ રચી તુમને લીલા,
માજી તુમારે સ્વરૂપ ખીરાજે જોશા પુનેમકા ચંદ્ર ખીલા,
કસબી કોરની સાડી ખીરાજે નવરંગી વાગાખીળા;
વાડી તણી હું કયા કહું શોભા તરેહતરેહકા ફુલ ખીલા.

રેકતો

જુઈ જાઈ સાહેલી ખટ મોગરા ખીલા, જીરે
શુભાખ, દાવડી ચંપા કેવડા પીલા, જીરે
ધન ભાગ્ય હમારા દરશણ તુમેરા મીલા, જીરે
મહારાજ ગીર ઉસ્તાદ હમેરા અમીચંદ જપતા

તેરો નામે.

નવાપરામાં તખત તુમારા લીમડા નીચે દેરામાં—૪

છંદ ૮ મો.

કાલિકામાતાનો છંદ માહા પ્રલયના છંદની રાહ

મહાકાળી કરે કલ્યાણ ધરે સહુ ધ્યાને,
 મારીમાણ આપ તખ્તે ગિરાજેજી;
 ભક્ત મંડળી છંદ ગાયે ત્યાં ઢોલક બાજેજી.
 માની ભક્તિ કરીને ભાવ રાખે આકીને.
 રમહિને મહિને છંદજ ગાયેજી;
 હાથ જોડી માને અરજ કરે છે કરજો સહાયેજી.
 આવે બાળક ખુદા જીવાન તમારે ધામે
 માગે જાયક થઈને લાગે પાયેજી.
 બાળક માગે વિદ્યાહુન્નર આપો માયેજી.

ગઝલ.

એસતે વર્ષ કારતક માસે આનંદ આચ્છવ થાયે;
 મારી મા આનંદ આચ્છવ થાયે.
 મંદિર મહાદેવ માને દ્વારે દરશન કરવાને જાયે.

ફેકતા.

શહેર સુરત ધીઆફળીઆમાં છે મહાકાળી
 દર્શન કરવાને આવે ભગત સહુ ચાલી
 ધીનો દીવો નાળીએર હાર વેચે છે માળી
 માગસર મુદ પડવે સખ્યા સાજેજી

ભકત મંડળી છંદ ગાય ત્યાં ઢાલક બાજેલ. ચોક ૧
 બેસેતે મહિને લઈ શ્રીફળ માળમાં આવે,
 હાર ધીનો દીવો માળને ચડાવેલ,
 શ્રીફળ ચઢાવે સફળ કરે કામ મદદ આવેલ,
 માને નાળીએર ઘાટડી ધીનો દીવો ંડાલો,
 લાવે લાવે ભગત પુણ્ય સુખ પાવેલ,
 ગુણ ગાવા પુણ્ય સુખ લેવા ભગત આવેલ.

ગઝલ.

ઠાળી તું ઠલકત્તાની નવ ખંડની ધણીઆણી, મારીરે
 માં નવ ખંઠણી ધણીઆણી.
 ખંગાળી સૌ ઠાળીને માને તારી ગત જેણે બાણી.
 ફેકતો.

ખંગાળી બજે સઉ ઠાળીકા મા દેવી
 તેમ આફતે આવી કામ કરે મા બહેલી
 બજે ભકતને કરે સ્કાય ન જેવી તેવી
 સમરતાં આવી જટ શિર પર માજેલ
 ભકત મંડળી છંદ ગાય ત્યાં ઢાલક વાજેલ
 પોષ સુદ પડવે મા શિયાળાના દીને
 મા ઓઢી બેઠા છે શાલ હુશાલાલ
 મુગટ છત્ર કુંડલ છે કાને મુદર બાળાલ
 મહા મુદ પડવે છે સફુને આનંદહેલી
 ગાય ભકત છંદ કરે કાલાનાલાલ
 ફાગણ સુદ પડવે ગુલાલ ઉડે ત્યાં ખીલે ગુલાલાલ.

(૨૨)

ગઝલ.

ચંદ્રતર સુદ પડવે ઘોડી પડવો નવરાતર કહેવાય મારી
મા નવરાતર કહેવાય
સશ્વગાર સજી માને બાડી ભરાવે ભકત મંડળ છંદ ગાય

ફેકતો.

વર્ષશાખ સુદ પડવે ઉનાળો ભરપુરે
ચડે ચંદન ચત્તર મુખપર વરસે નુરે
કલિકા કરે કલ્લોલ બિગન કરે દુરે
મારીમાળ જોઈ સુદ પડવે ગાજેજી
ભકત મંડળી છંદ ગાયે ત્યાં ઢોલક બાજેજી ચોક ડ
મા અખાડ મહીને આશા સઉની પુરે
સુદ પડવો પ્રેમથી શિશ નમાવેજી
શ્રાવણ સુદ પડવે છંદ ગાય ત્યાં મેવલો આવેજી
ખુબ ઝરમર વરસે મેઘ ગુણી ગુણ ગાયે
માનુ સ્મરણ કરી પુરણ સુખ પાવેજી
ભાદરવો ભરપુર ગાજે ખુબ ધુન મચાવેજી

ગઝલ.

પડવે કરી પ્રણામ ઠાળીને કહે છે કંઈણા લાવો,
મારી મા કહે છે કંઈણા લાવો,
આશો મહીનામાં પડવે નવરાતર કીરપા કરી મા આવો,

ફેકતો.

બાર મહિનાના બાર પડવે છંદ ગવાયે,
 પાનાચંદ કરી પ્રણામ આગેવાન થાયે,
 હળીમળી છંદ ગાય માને શિશ નમાવે,
 ઠહે અમીચંદ મા રાખો લાજેલ.
 ભકત મંડળી છંદ ગાય ત્યાં ઢોલક બાજેલ. ચોક ૪
 છંદ ૯ મો.

કાળકા માતાની આઠેમનો છંદ. રાહ ઉપરનો.

મહાકાળી પાવાવાળી અરજ કાન ધરજો,
 અમે આવ્યા મુસાફર ફરતા ફરતાલ,
 દયા કરી દુઃખ હરો સેવક શિર અરજી ધરતાલ.
 માના દરગઝની દુઃખ બાયે પુણું સુખ થાયે,
 કરે ભકિત ભકત જન ભાવે ભજીનેલ,
 બેઠે તખ્ત મહાકાળી શણગાર સોજે સજીનેલ.
 પાઉંપાયલ અણુવટ બીછવાકા ખુબ બહારે,
 મહારી માલ ભરી કૌર લાલ ગજીનેલ,
 અહંકારી કંઈ હારી ગયા મુઠ્ઠી ગર્વ તજીનેલ.

ગઝલ.

સંસારી જીવ જગત તણા તેની તમે કરો પ્રતિપાળ
 મારી મા તમે કરો પ્રતિપાળ,
 દુઃખ કાપીને સુખરે આપો સદા લો સંભાળ.

ફેકતો.

ઘણાં ભકત તમારી ભકિત કરે છે ભાવે,
હર આઠમે છંદ ગાવા છોટેલાલ આવે.
ચુનીલાલ ને બળવંતરામ માના ગુણ ગાવે,
મારી માણ માની સૌ ભકિતકરતાણ. હયા કરી. ચો. ૧
માના છંદ સાંભળી ખીજા ભગતજન આવે,
મારી માણ આઠમ આનંદ કારીણ,
મહાકાળીના દર્શન કરી બોલે છંદ લલકારણ.
માણ કરે કંઠપર સ્હાય કરૂણા લાવી,
મારી માણ ભણું તને ખપ્પર ધારીણ,
મનના મનોરથ પૂરે સર્વના છે સુખકારીણ.

ગઝલ.

મમ માયા તારા દર્શનથી મને આજ આનંદની હેલી,
મારી મા આજ આનંદની હેલી.
ભકિત કરી છંદ ગાવા આઠમે ભકત મંડળી થઇ ભોળી.

ફેકતો.

સુમતિ કરી મને સદ્બુદ્ધિ મા આપો
હોય ઉચ્ચ નીચ તમે ભકતના દુઃખ કાપો
હતા વાલ્મિકિ રૂપિ કોળી રૂપિ કરી સ્થાઈપો
તમે દીન હયાણુ સહુના દુઃખ દૂરતાણ. હયા કરી. ચોક ૨

આ માયા જાળ પડી શિરપર લોને બચાવી,
 મારી માણ આવી અમે શરણે રહીએજી,
 અમે અજ્ઞાની બાળ તમારા કયાં જઇ કહીએજી,
 હું ભટક્યો ઠામોઠામ થયું નહી કામે,
 મારી માણ માયામાં દુખ્યા છેએજી
 સંસાર દુઃખ દુનિયાનું શિરપર કેમ જ સહીએજી.

ગજલ.

સંસારના સહ પ્રાણી માત્રને શક્તિ રૂપે સ્હાય કરજો,
 મારી મા શક્તિ રૂપે સ્હાય કરજો.
 જન્મ માતા જરા મ્હેર લાવીને ભકત અરજ કાન ધરજો.

ફેકતો.

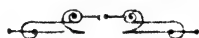
તમે અંબા કાળી એક રૂપ બે બેનો,
 જ્યારે માયા રચો ત્યારે અનેક થાય છે રહેનો,
 કાળી રૂપે ગોકુળમાં કૃષ્ણે ચરાવી ધેનો,
 મારી માણ સ્હાય કરો ભકત સ્મરતાંજી; દયા કરી ચોક ૩
 આ ભકત મંડળમાં ઉંચ નીચ સહ આવે.
 મારી માણ જોળખવાની એક એઢાંણીજી,
 વ્યસન કરી જાય દાશપીએ મરવાની નીશાનીજી;
 પીને પડે ભોંય નહિ શરીરનું રહે જાને,
 લોક જીવે ફજેતી વળી ધનની હાનીજી;
 સમજી પુરૂષને સમજી લેવું કહે શુદ્ધ જ્ઞાનીજી.

ગઝલ.

વ્યસન તજી ભજી માજી સમરશે પરવસ જીવ નહીં થાશે
 મારી મા પરવશ જીવ નહીં થાશે
 રહાયે કરી મા શરણે રાખે આઘ્યા વિઘ્ન દુર જાશે.

ફેકતો.

હર આઠેમ છંદ આવી ભગત જે ગાશે જીઓ સુરત
 ધીઆફલીઆમાં કાળીનો વાસે
 એના સેવક પદુભાઈ રમણભાઈ છે પાસે
 અમીચંદ કહે ઇન્છારામરે ફરતાજી; કયા કરીં ચોક ૪

મહા પ્રસયના છંદના રાગનો છંદ ૧૦

મહા માયા રૂપ છે એક નામ અનેક,
 મારી માજી જોયા મેં તો સઘજે રમતાજી,
 મન મારી મમતાને ત્યાગી બેઠા ભમતાજી.
 મૂળ વસ્તુ મળી મારા મનની બ્રમણા ભાગી,
 શાખ પુરે શસ્ત્ર રહ્યો તે અધારેજી;
 દઢ વિશ્વાસ રાખીને બેસે ઉતરે પારેજી.
 ગુરૂ વચને રાખી આધાર મન કરે સ્થિરે,
 વિનય કરી નમન કરી શબ્દ ઉચારેજી,
 કહો સતગુરૂ સાર વસ્તુ જતાવો આ સંસારજી.

(૨૭)

મતલબી ગુરૂ ને મતલબી ચેલા મતલબી સંસારે,
મારી મા મતલબી સંસારે,
સ્વાર્થ કરી ગુણ માને ગુણીજન તે નર ઉતરે પાર,
ફેકતો.

કાળી અંખા રૂપ છે એક જુદા નવ બાણો
એકથી થયા અનેક મત નવ તાણો
જેવા કર્યા કામ તેવા નામે કરો વખાણો
જ્યારે નહોતી સમજ ત્યારે કરતો મમતાળ, મન
મારી મમતાને ત્યાથી ચોક ૧
તમે એક ઓળખી એકને રહો આધારે મારી માળ સકલ
ઘટમે વ્યાપેળ

વણજ કરી વેપાર તોલ ઓછું નહીં આપેળ
કરો ઉઘમ ઉઘર ભરવાને ખાતરે, ધન મળ્યા પહેલા
કંઈ નાખવું માપેળ
સતોષ રાખી સુખ સદા ભોગવે, નહી સંતાપેળ
ગઝલ.

પરિગ્રહ કરે પ્રસન્ન થાય સદા લક્ષ્મીને રહે વાશે
સત્ બોલે અસત્ નભાખે, અંખા પુરશે આશે
ફેકતો.

જુઓ હરેક વાતમાં નીમ નીનિ કહેવાયે
જુઓ જીવ આપણો તે પણ માપે ખાયે

જરા વધતું ખાએ તો પ્રાણિને દુઃખ થાયે

ભરે ભાણું મોટું પણ અટકે જમતાળ. મન મારી

મમતાને ત્યાગી ચોક ૨

તેમ સર્વે જીવને મરવાની છે અવધે, અવધ આવે ક્ષણું માત્ર નરહવાયે

મ્હાફ મ્હાફ કરી મુકી જીવું સંગ ન હોવાય

તે થકી સત્ ગુરૂ સાન કરી સમજાવે, મળ્યા પછી માંગે

તે હોભી કહેવાયે

ધન હોભી ધન મેળવી મરે મુખે ન સહેવાય

ગઝલ.

નીતિમાં રહોને નીતિથી ચાહો, નીતિથી નવેનિધ થાયે,

મારી મા નીતિથી નવેનિધ થાયે,

નીતિથી સુખ સંસારનું લઈને, આખર મોક્ષે જાયે

ફેકતો.

તે થકી પ્રાણી સહુ ન્યાય નીતિથી ફરવું

કરી અન્યાય જખરા થઈ આખર તો મરવું

સત્ ચાલતાં પડે જ્યારે દુઃખ તોયે નહીં ડરવું

પડે સંકટ હરિશ્ચંદ્ર રાજ ખમતાળ, મન મારી મમતાને

ત્યાગી. ચોક ૩

મારે એક નીમ છે એક માણ નામ ઝાલી, છંદ કરી માર્ઘ

માને શિશ નમાવું

અંધીપાઠના છંદ ગાવા હર વર્ષે આવુંજ
 પચાસ વર્ષ ધયા માણ રાખે નીમે
 નથી પડ્યું નવરાતર છંદ ગવડાવુંજ
 કીરપા કરી આ હુકમ હશે તો વહેલો આવુંજ
 ગઝલ.

અંવત ૧૬૬૩ માંહી છંદ કર્યા માથ માસે, મારી મા
 છંદ કર્યા માથ માસે
 દીન દયાળી દયા કરીને સહુની પુરબે આશે
 ફેકતો.

શહેર સુરત અમલીરાન રહેવાનું ધામે,
 છંદ સાંભળી ભગતજન સર્વે આવે દહેરામે
 ડાહ્યાભાઈ સંગે રહી જપે માનું નામે,
 ગાયે છંદે અમીચંદ માને ગમતાજી, મન મારી
 મમતાને ત્યાગી. ચોક. ૪

વાઘેશ્વરી માતાનો છંદ ૧૧ રાહ ઉપરનો—૫

શહેર સુરત અમલીરાન વાઘેશ્વરી માતા,
 સોની અમદાવાદી બન્ને ભાવકરીનેજી,
 ચક્રભટ કરી પૂજા બેઠા થાળ ધરીનેજી,
 સજી શશુગાર મને મુગટ છત્ર શિરપરે,
 મારી માણ કુંડલ પુજ કરે ઝળકારેજી,

પહેરી નાકમાં વાળી પાઉં પાયલકા બહારેજ,
ચુડો જડાવ હાથે બાબુબંધ ખુબ શોભે.
મારી માણ મણી રત્ન કેા હારેજ;
સુંદર સાડી શોભે અંગે કાજળ સારેજ.

ગઝલ.

દહેરૂં સોની અમદાવાદીનું ભાવે કરે દર્શને; મારીમા
ભાવે કરે દર્શને,
ઉલટ લાવી લાડ લડાવી માને કરે પ્રસન્ને

ફેકતો.

ગંગારામ બહેચર ગિલોડીમાં કહેવાયે,
તેનો અખંડ દીવો બળે ધીનો દહેરામાંયે.
તેમ બહેરાવાળાં પણ સારી કરે સેવાયે,
એનું કુટુંબ સેવા કરે ફરી ફરીનેજ.
અકુસટ કરી પૂજા બેઠા થળ ધરીનેજ,
પવાસનપર આરસ કરી રહ્યા અમકારે.
એમાં આગેવાની કરી મગનલાલેજ.

ભાવ કરી મોટી રકમ આપી બહેરાવાળેજ,
ઉલટ ઘેલાભાઈ હરગોવનદાસે, છત્રી ચાંદીની માતા લાલેજ
તખ્તપર બીરાજે માણ સંકટ ટાળેજ.

ગઝલ.

વાઘેશ્વરી બેઠી વાઘ ઉપર માના તેજ તણે નહિપારે.

મારીમા તેજ તણે નહિ પારે
ભાવે ભગવતજન સેવા કરે સહુ રાખી માને આધારે.

ફેકતો.

સૌ સોનીને છે માણ ઉપર પ્રેમે.

કોઈ આઠેમ ચઉદસ પુનેમનો છે નેમે.

વારા બાંધી પુજા કરે સાચવી આવે ઠેમે,

ગાય ગાયન ગવૈયા બેસે ઠરીનેજી.

ચકુલટ કરી પૂજા બેઠા થાજી ધરીનેજી. ચાક ૨
તેથી ભકત મંડળી કરી છંદ ગાયે હુંતો રાગરાગણી.
નથી જાણતોજી.

ગાંડુ ઘેલું બોલી ભજન કરી માને માનતોજી.

માને નામે સદા કહ્યાણુ આનંદની હેલી.

મારી માણ. હુંતો નથી મતને તાણતોજી.

સર્વાંગે સચરાચર દેખી ધરતો ધ્યાનતો જી.

ગઝલ.

બાર મહિનાના બાર પડવા માના શુષ્ક હું ગાઉં

મારીમા માના શુષ્ક હું ગાઉં;

અદ્યમતિ માફ ગણું નથી જો કીરપા હશે તો આઉં

ફેકતો.

કુબુદ્ધિ કાપી સુબુદ્ધિ મને આપો.
 આળ્યા સંકટ કરી દુર પુત્ર કરી સ્થાપો.
 મારા જન્મો જન્મના સાચા તમે માળાપો.
 મારી માળ ચાલું હું ડરી ડરીનેભ
 ચકુભટ કરી પુબા બેઠા થાળ ધરીનેભ. ચોક ૩
 તારી માયાનો નહિં પાર સુણો અલબેલી
 કંઈ અનંત ભવ કરી આ ભવ ભટકેભ.
 પૂર્વ જન્મનો ઉદય યાય ત્યારે મમતા અટકેભ.
 આ સંસાર સમુદ્રપાર મને ઉતારો—સતગુર શબ્દ મને;
 ભિત્તર ચટકેભ.
 ગુરૂવિના નહીં જ્ઞાન મળે બેઠા શિર પટકેભ.

ગઝલ.

મંત્ર માળ તારા નામનો મળીઓ
 જનમ મરણ ભય ટળીઓ,
 મારીમા જનમમરણ ભય ટળીઓ.
 અજર અમર રસ જે જન પીએ કોઈનો ન ભાએ ઠળીઓ
 ફેકતો.

તે ભજવળ ઉતરે પાર મટે ચોયાંસી.
 છોટુભાઈ ને હીરાભાઈ માને વિશ્વાસી
 માના છંદ આયેથી સદા રહે સુખવાસી.
 છંદ કરી અમીત્યંદ ભય તરીનેભ.
 ચકુભટ કરી પુબા બેઠા થાળ ધરીનેભ. ચોક ૪

અંબા માતાનો છંદ. ૧૨.

(મહા પ્રલયના છંદનો રાહ.)

આપો આપો ભક્તને ભાવે કરી દરશને,
હું તો કહું મા તમને ફરી ફરીનેજ,
લળી લળી લાશું પાય બેઠા અમે ધ્યાન ધરીનેજ.
આજ પુણું પુનમને રૂઠો છે મા દીને,
મારી માજી આજ આનંદની હેલીજ,
હળી મળી ગાવા છંદ ભક્ત મંડળી થઈ બેળીજ.
આવી પ્રથમ કરે પ્રણામ ધરે માનુ ધ્યાને,
રહાય કરે શારદા કંઠપર બેલીજ,
મધુર શબ્દ શુદ્ધ વાણી આપી થઈ જાઓ બેલીજ.

ગઝલ.

જે જન પુણું પ્રિત કરીને ધરશે માજીનું ધ્યાને
મારી મા ધરશે માજીનું ધ્યાને;
પુત્ર જાણી મા હયા આણીને સૌનું કરે કલ્યાણે.

ફેંકતો.

માના દર્શનથી દુઃખ જાયે સદા સુખ થાયે,
સજી સજીગાર બેઠી તખ્ત પર મારી માએ,
ખીલી કલી કલી વાડીમાં જળી ભરાયે,
જુઓ છત્રી ચાંદીની સુરતા કરીનેજ;
લળી લળી લાશું પાય બેઠા અમે ધ્યાન ધરીનેજ ચોક ૧

માને મુગટ કુંડળ શિરપરે છત્રી શોભે,
 મારી માણ નેણમે સુરમા ડાલાણ,
 કર કંકણ ખળકે છે ચુડો હાથમે ડાલાણ,
 લઈ ત્રિશુળ બિરાજે તખ્તપર મમ માયા,
 છુટા કેશ શોભે જેમ નાગણ કાળીણ,
 કેટી ચંદ્રનું તેજ ખીરાજે સુંદર બાળાણ.

ગઝલ.

નખ શીખ સણ શણગાર રહ્યા માને મોતી પોરાયે બાલ બાલે.
 મારી મા મોતી પોરાયે બાલ બાલે.
 સિંહ વાહન કરી સેતોરે પુરી ભક્ત વધાવે થાળે.

ફેકતો.

થાય હડપચી પર હીરો ઝગ ઝગાટે,
 માના દર્શન કરવા દુર દેશથી આતે,
 કરી દર્શન ભક્ત સૌ મનમાં હરખાતે,
 મારી માણ નમે સહુ બહુચરીનેણ.
 લળી લળી લાગું પાય બેઠા અમે ધ્યાન ધરીનેણ ચોક ર
 મા બાર માસની બાર પુનમ કેવાયે,
 મારી માણ પુનેમે કરે કલ્લોલેણ,
 જત્રા જાયે કાર્તિકી પુનેમે જ્ય જ્ય બોલોલેણ.
 માગશર મહિનાની પુનેમની બલિહારી,
 મારી માણ આરામુર માંણ હીચોળેણ;
 આધુપર અંબાની જત્રા મળે લોકો ટોળેણ.

ગઝલ.

પોષ મહિનામાં પુનેમ આવે સૌને આનંદની હેલી,
 મારી મા સૌને આનંદની હેલી.
 સાલગીરી આવે અંબા માતાની સુરતમાં અલભેલી.

ફેકતો.

ભરાય મેળો સુરતમાં અંબાજીને ઢેઢેરે,
 થાય આનંદ ઓઝીવ સહને ઘેરે ઘેરે,
 રાતે ખાયન કમળ થાય ધીનાં રાત બાય લહેરે,
 કહે માહની પુનેમને માઘી કરીનેજી,
 લળી લળી લાગું પાય બેઠા અમેઃધ્યાન ધરીનેજી, ચોઠ ૩
 આવે કાગણુ માસે પૂનેમ રમે સહ રંગે;
 મારી માજી રમે ચોંસેટે હોળીજી,
 લખ પીચકારી મારે રંગ ભર કેસર ગોળીજી,
 ચૈત્રી પુનમની ખીલી રહી ચાંદરણી,
 મારી માજી શંખનપુર બહુચર લોળીજી.
 વધશાખ જેઠ ઝગઝગાટ પુનેમ પહેરી ચોળીજી.

ગઝલ.

અશાડ મહીને અખાડી પુનેમ વરસાદજીનો છે ટેમે,
 મારી મા વરસાદનો છે ટેમે,
 જુઓ બળેવે રાખડી બંધાય, આવણુ સુદ પનેમ.

ફેકતો.

ભાદરવો ભરપુર ગાજે ધનધોરે
 બોલે મોર પપ્રમયા કોયલ કરે ખુગ સોરે,
 થાય આસો માસ નવરાત્રી મહા ઠલોલો;
 માણેકઠારી પુનેમે દર્શન કરીનેછ;
 લળીલળી લાગું પાય બેઠા અમે ધ્યાન ધરીનેછ. ચોક ૪
 એ બારે પુનેમે અંબા કે કાળકા ગાઉ,
 મારી માછ સંસાર સ્વપ્ના તુલ લાગેછ,
 ગુફ ઉપદેશે જ્ઞાન થાય ત્યારે ભ્રમણા ભાગેછ,
 સેવે સાચા સતગુફ જ્ઞાન આપી સમજાવે,
 પડે પ્રકાશ ઉઠે ઉંઘમાંથી નગેછ,
 શક્તિ શરણ જઈ ધ્યાન ધરી મોક્ષ પદ ભાગેછ.

ગઝલ.

સંસારના સંકટથી ટાળી અંત વખત હાથ ઝાલો,
 મારી મા અંત વખત હાથ ઝાલો.
 સગા સંબધી સુખના બેલી ત્રિવિધ તાપને ટાળો

ફેકતો.

- તારા નામની પકડી હાલ ધરી બચાવો
 નાણુ પુત્ર કરીને મદદ નહેલા આવો
 એરે ગયો વખત અમીચંદ કરે પસ્તાવો
 કહે શુભાબદાસને સાન કરીનેછ
 લળીલળી લાગું પાય બેઠા અમે ધ્યાન ધરીનેછ. ચોક ૫

છંદ ૧૩.

કરી ઉંઢર પર સ્વારી એ ગણપતીના છંદની રાહ.
 પાવાની પટરાણી, માતા કાળકા, ભવાની નવ ખંડમાં વખાણી
 મહાકાળીજી, મહાકાળી પાવાવાળીજી માગરખે રમવા ચાલીજી
 ચાંપાનેરમાં રાજ કરે રાજ પટાર્થ પ્રજા પાળેજી,
 સુખી સર્વ લોક, નહી દુઃખી કાળી કરે રખેવાળેજી,
 ઘેર ઘેર મંગળ ઓચ્છવ થાયે આગ્યા સંકટ ટાળેજી,
 ભર જોખન મદમાતી કામીના મોતી પોરાહે બાલ બાહેજી.

જીવ.

ચલી સખી સજકે સણુગારે ગળે ખીચ નવસેરો હારે.
 નેણોમેં કાજળ સારે, પાઉ.ખીચ પાએકકા બહારે,
 છુમ છુમ ધુધરૂ કરે ધમકારે શજી સખી થઈ તઈઆરેજી.

ફેકતા.

ઓ માજી એ ઘર ઘરશે નીકળી સાહેલી,
 ઓ માજી એ તો સજી સણુગાર ગરખે ચાલી;
 ઓ માજી એને પેહેરી સાડી નાકોમે વાળી.

રાહ ખીજી

સખ સખીયાં હીલ મીલ કર જાતી, જરીકસ ચોળી પહેરી રાતી
 ગાય ગરખો ફરે મદમાતી, ફરે કુદડી મન હરખાતી.
 લેતી હાથોહાથમાં તાળીજી, મા ગરખે રમવા ચોક ૧
 ઘેર ઘેર આણુંદની હેલી નવરાત્રીની રાત્રેજી,
 મહાકાળી સણુગાર સજી બની નવ જોખન મા જાતેજી;

ઓડી ચુંદડી ફરે કુંદડી. ગરબા ગાય સૌ સાથેજ;
સ્વરૂપ જોઈ થયા વીરમય સર્વે આ કોઈ અંખા માટેજ;

ઝૂલ.

બ્રહ્મા વીજ્ઞા દેખન આયે, કરે પ્રણામ તું છે જુગ માયે,
મહા કાળી ગરબો ગાયે, સુણી ખબર રાજાજી આયે,
દેખ કલેજે લગ ગયે ઘાયે. નહીં દીડી મેં જુગ માંહે;

રેકતો.

ઓ માણ એ રાજા મનમાં કરે વીચારે;
ઓ માણ એ કોણ પુરૂષ હોસે ધર નારે;
ઓ માણ થયો બુદ્ધિ બ્રહ્મ રાજાજીન્યારે;

રાહ બીજી

ઉભો રાજા સૌ લજ્જા ત્યાગી;
લાગ જોઈ રહ્યો રાતે જાગી;
ગરબો ગાઈ સહ રસ્તે લાગી.
સમજે નહીં મન મુખ અભાગી;
જોઈ એકલી પાલવ રહ્યો આલીજી;

મા ગરબે રમવા ચાલીજી; ચોક ર

પ્રસન્ન થઈ કહે માંગ માંગ મુખથી બોલ્યા મહાકાળીજી,
મુરખ રાજા સમજ્યો નહીં માનો પાલવ લીધો છે આલીજી,
મહોલે પધારો કહે મંદિર મારે સહથી કરું તું ને વાલીજી,
એવું સુણી કહે કોઈ કરી તારો પાવો નાખું પરજાળીજી,

॥ કુલ ॥

કઠણ વચન સુણીમાં કાને, શ્રાપ હમ થયા અંતર ધ્યાને;
હાથ ઘસી રહ્યો મસ્તાનેજ;
લઈ લશ્કર આવ્યો મુલતાને ચાર લાખ ઘોડે નીશાને;
ઉતારવા રાયનું માનેજ;

ફેકતો.

ઓ માણ એણે પાવાગઢ લીધું છે ઘેરી,
ઓ માણ એતો હાંત પીસી ઉભા છે વેરી,
ઓ માણ એ તો હુંટે શહેર ચોટાને ચેરી;

રાહ ખીજ

પાંચ વર્ષ લડી થયા ધુળધાણી,
કણ કોઠારે ન મળે અન્ન પાણી,
દુઃખી થયો બોલે મુખથી વાણી,
ઓળખ્યા નહી મેં આઘ ભવાની;
ભર્યા ભંડાર થયા સહ ખાલીજ;
મા મરેએ રમવા ચાલીજ.

અક ૩

ખાહશાહ પાવાગઢને હુંટે રત્ન ભર્યા ભંડારેજ;
પાંચ પુત્ર રાજના માર્યા જોઈ કરે હાહાકારજ;
રણવાશે જઈ ચડ્યું લશ્કર ઉભું સોળ હબારેજ;
નવસે નવાણું રાણી રાયની રૂપ તણે નહી પારેજ;

પ્રત્ન.

ઝોળખ્યા નહીં મેં માતા કાળી શ્રાપ દઈ ગયા મા ચાલી
 ભુલ્યો લેજો મા સલાળીજી;
 શરણે જઈ ઉભો મહાકાળી દયા કરજો દીન દયાળી
 નથી કોઈ માઈં વાલી;
 ફેકતો.

ઓ માજી શરણે જઈ રાજા ધરે ધ્યાને
 ઓ માજી પ્રસન્ન થઈ આપ્યું વરદાને,
 ઓ માજી કહે વૈકુઠે જાજો વૈમાને
 રાહ જીજી

ઝોળ હજાર સુભટને મારી પડ્યો પૃથ્વી રાજા ભારી
 શક્તિ શરણુ ગયો થયો સુખકારી
 હાથાભાઈ કહે છંદ લલકારી.

જોડી રૂમરે અમીચંદ કાળીજી, મા ગરબે રૂમવા
 ચાલીજી; ચોઠ ૪

છંદ. ૧૪.

આયા આસો માસ આસ મને દર્શણની તારી,
 નવ દીવસ નવરાત્રીમાં સઉને આણુંદકારી.
 પ્રથમ પહેલું નવરાતર આસો સુદ પદ્મવેશીરે;
 અંગ ઉમંગથી જાએ ન્હાએ સહ તાપી કે તીરે.

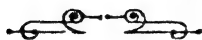
કરી નર નારી સ્નાન ધરી ધ્યાન, કરે શુદ્ધ શરીરે;
 કોઈ ઘડા કોઈ ઝારી ભરે ચંપુ નીમંજ નીરે.
 માગણુ આવે ગાવે ભોગણી કરે વીનંતી તારી;
 નવ દીવસ નવરાત્રી-૧

ખીજ ત્રીજ આણુંદમે ચાલી ચોથ ગઘ રંગમે,
 કરે ડાટા પાંચમે, ખુશી સહ ઉમંગ છે અંગમે.
 વાગી રહ્યા વાજાંત્ર ભુંગળ ધોલક કે સંગમે,
 ફરે વાધરી તાલ બબાવે પડે થાપ મૃદંગમે.
 બાંધે ઘુઘરમાળ ઘેરીયા રહા પગ થમકારી,
 નવ દીવસ નવરાત્રી-૨

કોઈ કરે છે છઠના ડાટા કોઈ કરે અપવાસે;
 સાતેમ સહ કોઈને તેલાં અંગમાં ઉલ્લાસે,
 ચાચર ચોકમાં આવી દેવી સહ ખેલનકી આસે;
 બહુચર અંગમાં ફરે કુહડી કાલી છે પાસે.
 ફરે ભોગણી ચે સેઠ ગાએ ગરબા ખુબ ભારી,
 નવ દીવસ નવરાત્રી-૩

આઠમે ફરાળ કરે સહ મનમાં હરખાતે;
 ભગત મંડળી કરે ભક્તિ ગુણુ તેરા ગાતે.
 સુરત શહેરના લોક મળે સહ દર્શનકુ આતે,
 મોદિ માલણુ ખેઠા વેચવા ખાવાના હાટે.
 અંબાજીને દેરે સુરતખુબ મચી ધુમ ભારી,
 નવ દીવસ નવરાત્રી-૪

કંઈક ભક્ત ગુણ ગાએ તમારા છંદ લલકારે,
 હરકીશન કહે વૈભવશાંકર થઈ બાએ તથયારે,
 ડાહ્યાભાઈ બોલે. રામશંકર કહે ચુનીલાલ પ્યારે,
 પરશોતમ વીજલુખલુદાસ છંદજ લલકારે.
 અમીચંદ કહે હાથ બેડી સઉ ભક્તી કરે તારી,
 નવ દીવસ નવરાત્રી-૫

છંદ. ૧૫.

આએ આસો માસ આશ મને દરશરણની તારી એ રાહ
 સુરત આમલીરાન વાગેશ્વરી માતા ખપ્પર ધારી,
 ખડક ત્રીશુલ લઈ ઉભા કરી સીંહ પર અસ્વારી.
 સજ્યા સોળે શણગાર પત્રમાં ગંજર ગમકારે,
 અણવીટ વીછવા પત્ર પાવડી પાએલકા બહારે,
 હાથે ચુડો જડાવ બાબુ બંધ હીરા ચમકારે,
 કલ્લા સાંકળા વેઠ વીટી માને નવસેરો હારે.
 પેરી નાકમાં વાળી કુંડળ મુગટ શીરપર બારી,
 ખડગ ત્રીશુલલઈ ઉભા કરી સીંહ ઉપર અસ્વારી. ચોક-૧
 જમણી માબુ બહુચરી તખ્તપર મંમાયા ગાળે,
 દાળી પાસે મહાલક્ષ્મી માતા આપે બીરાળે.
 રંગ મંડપમે બેઠ છત્રી માને સજ્યાં ખુશ સાળે,
 દેઈ સોની અમદાવાદીનું મળી પંચ ગાળે.

શાંતી કરવા મરફીની સતચંડી કરી ખુબ ભાસી.
 ખડગ ત્રીશુલ લઈ ઉભા કરી સીંહપર અસ્વારી. ચોક-૨
 અમદાવાદી શુરવીર શોની સેવે માતા વાગેશ્વરી.
 લગ્ન કરી બેઠું પગે લગાડે ભાવે પ્રેમ ધરી,
 સદા કરે રક્ષણ સોનીને ઉભી ધાલ ધરી,
 સેવા કરે ચક્રભટ માણની ઉભા આરતી કરી.
 પ્રદ્યાણુ કરે ચંડીપાઠ ગાયન કરે અંધર્ લલકારી,
 ખડગ ત્રીશુલ લઈ કરી સીંહપર અસ્વારી. ચોક-૩
 દીવો બાળે અખંડ સોની ગંગારામ બેચરદાશે.
 સેવકને શરણાંગત રાખી પુરો સઉની આશે.
 સંવત ૧૯૫૩ જેઠ વદ ૧૩ ચંદ્ર વાશે;
 અમીચંદ કહે છંદ કરી માં રહું તારી પાસે,
 વિન્યાશકર મિત્ર હમારા કરે ભક્તિ તારી,
 ખડગ ત્રીશુલ લઈ ઉભા કરી સીંહપર અસ્વારી.

છંદ ૧૬.

અત્ર ભુલમાં તું છે આરાસુરવાળી અંબામાં,
 તારું નામ ખખ્ખર ભરવા ચાલી; અત્ર ભુલમાતું.
 પગ પાવડી પહેરી તેં, કરે ઝાંઝર ઝમકારે;
 વાલે ધુધરૂ ધમધમ ગળે નવસેરો હારે.
 કાને કુંડળ મુગટ શીવ પંચ રત્ન અમકારે,
 કરે કંકણ હાથ. નેનોમે કાજળ સારે.

ઝુલ.

હે સોળે સણગાર સણઆ, થયા સીંહ ઉપર સ્વાર,
હથ ખપર ત્રીશુળ ધરી; બન્યા અંબામાં તઈઆર.
અદો અદો બોલે મુખથી, મારે દૈત્યોકું ઝાલી,
અંબામાં તાડું નામ ખપર ભરવા ચાલી—૧
માયાં મધુ કૈટભ તેં, કરી મોહીત મસ્તાને;
મધ્યમ ચરીત્રમાં તેં કીધા દૈત્યોકા પ્રાણે;
મહિસાસુર પાપી જે, બહુ મુકે છે બાણે;
કરી યુદ્ધજ અપરંપાર, કરી માયા નિર્વાણે.

ઝુલ.

મહિશાશુર પાડો થઈ ઉભો, ચડી માતાને બહુ રીસ;
ખડગ લઈ રણમાં ધસ્યા માએ છેદ્યું પાપીનું શીષ;
કરી પુષ્પ વૃષ્ટી દેવતા ઉભા દેવના દુઃખ ટાળી;
અંબામાં તાડું નામ—૨

ચંડ મુંડ પાપીને મા, કીધા રણમાં ચુરે;
રક્તખીજ રોળ્યો તેં, બણા માયાં અસુરે;
ફરે ત્રીશુળ લઈ રણમાંએ, બળ વાળ્યું ભરપુરે;
શુંભ નીશુંભ માયાં તેં; મારી બેંસાસુરે.

ઝુલ.

અસંખ્ય દૈત મારી કરી માએ કીધા દેવના કામ
શકિત રૂપે તું એક છે, તારા બુદ્ધા બુદ્ધા છે નામ
જ્યારે પડે દેવને દુઃખ તું કરે રખેવાળી;

અંબામાં તાડું નામ—૩

કરે મન વાંછીત મા કામ, તું અંબા અલખેલી;
ભગતનની રાખો લાજ, તું આવળે મા વેલી;
મને આશા છે તારી, બીજા સહને મેલી;
હાથાભાઈ સમરે મા, તું છે સહની બેલી.

ગુલ.

ચુનીલાલ ભગત માણના, સદા તારા ગુણુ માએ,
હરકીશન સ્મરણુ કરે, વીજાઆશંકર બળે અંબાએ.
છંદ કરે અમીચંદ મા, તું છે સહની વાલી;

અંબામાં તારું નામ—૪

છંદ ૧૭ રાહ જુડી

ગુણુ અંબા મારી મા, કરી તમે સર્વ દેવને સાહે,
તમારું નામ ગરીબ નવાળે, તમે રાખો હમારી લાળે.
માએ સંન્યા સોળે સણુગાર પાઉંમે ધુબડું કરે ધમકારે,
અણુવટ વીછવાકા ખુબ બહારે, માને ગળે રતનકો હારે.
પાટીયાં કાળીગાંડી ચીણાપટી બાલબાલ મોતી માણ પેરવતી
શીરપર મુગટ કરે અમકારે, નેનોંમે કાજલ સારે.

રેકતો

લલા નેનોંમે કાજળ સારે,
બની તથયારે થઈ સ્વારે,
ભગત શીર ગાળે.

તમે રાખો હમારી લાળે.

ચોટ ૧

મહીસાશુર પ્રગટયો જ્યારે દેવતા દુઃખ પામ્યાતા ત્યારે
થયા પ્રસન્ન જન્ત આધારી, થયા સ્ત્રીંહ પર અસ્વારી.
કરી ક્રોધને રણમાં ધાએ, કરી ટંકાર ઉભા રણ માંહે,
બની વીકરાળી, મા ખપર ધારી, લઈ ખડગને સેન્યા મારી.

રેકતો

ભલા લઈ ખડકને સેન્યા મારી

કરે કીલકારી, જન્ત આધારી.

જન્ત શીર માળે

તમે રાજો હમારી લાળે. ચોક ૨

થયા શુંભ રાજા નીશુંભ જ્યારે, દેવતા દુઃખ પામ્યાતા ત્યારે.
કરી ક્રોધ ને બની વીકરાળી, મા ખપર ભરવા ચાલી,
રક્તબીજ કીધો રણમાં ચુર, પડે રૂધીર પ્રગટે અશુર.
એવું દેખી ક્રોધ્યા કંઠાળી, મા ફરે રણ મતબાલી

રેકતો.

મા ફરે રણ મતબાલી,

દેતી મા તાળી, અમુરકું બલી,

ક્રીધા રણ પ્રાળે,

તમે રાજો હમારી લાળે. ૩

હાથ બેડી કશં છું અરજ, માણ હું રખું તમારી ગરજ,
અંબા માણ કરો રખેવાલે, હુંતો છઠ્ઠ તમારો બાલે.
હું નીરધાનીઓ નોંધારે, મહારાજગીર ગુર ગજો બીમારે,
તમે જન્તનકે પાલણવાલે; અમીચંદ તમારો બાલે.

રેકતો.

અમીચંદ તમારો બાલે, કરે સવાલે
કરો પ્રતીપાલે, અંબામાં આજે.
તમે રાખો હમારી લાજે.

છંદ ૧૮.

મુણે અલખેલી; અલખેલી કહું તમને,
વીસારો શા માટે હમને મુણે અલખેલી.
હસીને બોલો. બોલો ને દયા આણી.
માણ દાસ તારો બાણી, મુરખ મુઠમતીઓ,
છઉં મતીઓ અજાની, કર્યો મનખો સઉ ધુળ ધાણી,
પડ્યો પ્રપંચમે; પ્રપંચમે લાગ્યો જમને,
વીસારો શા માટે હમને. મુણે ચોક—૧
કઠણ થવું તમને, તમને તો નહીં લાવક,
પશુ પામરને વીસારો છેક, નથી કોઈ મહારે,
મારે તો નથી અનેક, તું તો રાખ હમારી ટેક,
પડે સ કટે; સંકટે સમજું તમને વીસારો શા માટે
હમને. મુણે—૨

પુત્ર તમારો, તમારો છઉં બાલે, બુઝો મેહેર દ્રષ્ટી પ્રતીપાલે,
કરોની આજે, આજે લો સંભાળે, કરે કશું થઈ નહાલે.
તરું બવસાગર; બવસાગર છતું જમને,
વીસારો શા માટે હમને.—મુણે અલખેલી ચોક ૩

ઉભો કરજોડી; કરજોડી ઠરું સ્મરણ,
 હું તો લાગું તારે ચરણ; દુઃખ છે મોટું,
 મોટું છે જન્મ મરણ, હું તો આવ્યો તારેશરણ,
 અમીચંદ કહેછે, કહેછે માણ તમને.
 વીસારો શા માટે હમને—સુણો ૪

છંદ ૧૯

રાહ ઉપરનો

બળુ મ હાકાળી; મહાકાળી મારી વાલી પડે સંકટે આવે ચાલી
 બળુ મહાકાળી. જગતની માતા તું માતા મારી બેલી.
 સમરે ત્યારે આવે વેહેલી વેહેલી. મંત્ર ત્હારા જપતાં;
 ઓમાં મંત્ર ત્હારા જપતાં; તારાં જપતાં જપ થેલી;
 ભગતને સમરે આવે વેહેલી, દયાળી એવી; ઓમાં દયાળી એવી;
 એવી કલકતા વાળી, પડે સંકટ આવે ચાલી,
 બળુ મહાકાળી. ચોક ૧

કોને જઈ કહીએ, કહીએ તો નથી વળતું
 કે મનનું દુઃખ નથી ટળતું; ઓચીંતુ આવે.
 ઓ મા ઓચીંતું આવે, આવે દુઃખજ ઉછળતું,
 કલેણું માં પળ પળમાં બળતું, કોણ બુઝાવે;
 ઓમાં કોણ બુઝાવે, બુઝાવે અંબા કાળી;
 પડે સંકટ આવે ચાલી, બળુ મહાકાળી; ચોક ૨

કાળીદાસ ક્રીધો, ક્રીધો કાળીદાસ કવિ,
 થયો પંડીત અનુભવી, જગતમાં બહેર;
 આમા જગતમાં બહેર, બહેર જીભે લખવી,
 પડ્યો પ્રકાશ ઉગ્યો રવિ, એવી તું કાળી;
 આમા એવી તું કાળી, કાળી પાવાવાળી,
 પડે સંકટે આવે ચાલી લજ્જા મહાકાળી ચોક ૩
 છોડાવો કુસંગતી, આમા છોડાવો કુસંગતી,
 સંગતીથી થયો નિરાશ, હારી હવે આવ્યો તમારી પાસ;
 કહેવાયો તારો, આ મા કહેવાયો તારો, તારા દાસ
 તણો છું દાસ, કરી મેર દ્રષ્ટી પુરો મારા આશ;
 અમીચંદ રમરે, આમાં અમીચંદ રમરે, મા,
 રમરે માહાકાળી, ચોક ૪

છંદ ૨૦

રાહ ભજનની.

માની વાડી બની શુભભરે, મહીં ખીલ્યાં કુલ અપારે,
 લો ખસળો ખપરવાળી, કરી ચુકતી ગયો છે માળી;
 ભરી કમાન ઉપર બળી, મોગરાની ખુશબો ચાલી.

ગઝલ.

તરેહ તરેહના પુલ ખીલ્યાં, તેની બની ઘટા ધનધોરે;
 નારંગી શુભભાસ ગલગોટા, ગજ વેલી ખુબ ભરે,
 મારી મા બની ઘટા ધનધોરે.

તનમનીઆ તણ પાંખડીઉં, મા બહેમી રહો ડમરોરે;
 નાફરવાની ગુલ્લાલા ખીલે, ખીલી રહ્યો છે મોહોરે,
 માએ સન્યા સોલે સણુગારે, નંનોમો કાજળ સારે,
 માની વાડી બની ગુલનરે;—ચોક ૧
 બુધબુધ ખીલી ગજવેલી, બસુસ સેવટી ચંપેલી,
 ખીલપત્ર મોહનવેલી, માલતી ખીલી સાહેલી.

ગઝલ.

પારબતીક ધંતુરો તુજશી, ખીલપત્ર ખીરાજે; મારી-મા
 અઘથીઓ ઉમડો કડીએ, તે પણ શોભે આજે;
 કેસુટી પદ્મ કમળ કાળાં, રાખો ભગતની લાજે; મારી-મા
 કુલતણી કહીં શોભા ન જાએ, કરજો ભગતના કાજે.
 કહું કુલજ ન્યારે ન્યારે, ચંપાની હારો હારે;
 માની વાડી બની ગુલનરે—ચોક ૨

જાગમાસી બોરીઆ રાતા, દાવડી કરેણા મહમાતા;
 સદા ગુણ તમારા ગાતાં, ધાય દરશનથી સુખશાતાં

ગઝલ.

લાલ લીલ પીળા સફેત કાળાં, પંચરંગ મીલાઉં, મારી-મા
 અરે અરે અંગા અલખેલી, સદા તેરા ગુણ ગાઉં.

સમી સદૈત કમળ કસુખો, વાડીમાં સોહાઈ મારી મા-મા
 જમાલ ગોટા જોઈ હરખે મન માહાર, માને શીષ નમાવું
 છે જગત આધારે, હું કહું મા વારંવારે;
 માની વાડી બની ગુલબારે—ચોક ૩
 ખુબ ખીલી વાડી અનમુલે સુરજ કુલ વચે જુલે.
 છે સુવાવેળના કુલે, માસી અરજ કરો કબુલે,
 ગઝલ.

શતપત્ર કમળ કેવડો, બેંકી રહ્યો અપારે;
 આપ નીરંજન ઘઠમેં રહેતી, ભમર કરે ગુલારે,
 આવી રહિ હાડમ કળી; માને ગળે ગુલાબનો હારે,
 ભુખણુદાસ ગયે ચુનીલાલ, તે આવ્યા તારે દારે,
 અમીચંદ છંદ તૈયારે, થયો મા તારે આધારે
 માની વાડી બની ગુલબારે—ચોક ૪

છંદ ૨૧.

જે માણસ પોતાના સ્વાર્થ સાડુ જીવની ધાત કરતાં
 ડરતા નથી તે વિષેનો છંદ.

(માની વાડી બની ગુલબારે, ચો રાહ.)

જીવ તું ચાલ જરાયે વિચારી, તારે સ્વારથે ધા કરે કારી,
 મતલબ કરવા હયા નહીં લાવે; બાણી સમજી ખીજને ફસાવે

(૫૨)

ચેરી લાવી એરણુ પચાવે. સોયના દાનથી પાપ ન બાવે,

જીલ.

સ્વાર્થને સાડુ જીલું બોલી કરે પોતાનું કામ,
બકરાનો ભોગ સૌ કોઈ દે છે નહીં લે વાલનું નામ
મારે ભરોસાવાળાને ભારી, તારે સ્વાર્થે ઘા કરે કારી.

ચોક ૧

રૂપીયા સાડુ સોનું નુકશાને, કરવા સ્વાર્થ પાપ ન બાલે,
જીવતું બાણ હોય કે અજાને, કર્યાં કર્મ ભોગવવા પ્રમાણે

જીલ.

લાંચ ખાઈ જીલું સાખ પુરે હીંમત રાખી મન,
સાચો જીલો સાખથી થાએ હાકમ દેવે દંડ ના
જીવતું બેની મનમાં ધારી, તારે સ્વાર્થે ઘા કરે કારી,

ચોક ૨

કરવા સ્વાર્થ પોતાના કામે, કરે દેવ દેવી બદલામે,
પુત્ર માંદો સાબે થાય આરામે, હું તો બકરો ચઢાવું તારે ધામે

જીલ.

આયુષ્ય હોયતો ઉઠે જીવતો મટી બચ સૌ રોગ,
જીવતા જીવ બકરાને ભારી મીઠ્યા આપો ભોગ,

હત્યા કરી આ અણુવિચારી, તારે સ્વાર્થે

ઘા કરે કારી. ચોક ૩

માતા સચરાચરમાં વ્યાપી, કરે હીંસા તે બાણવો પાપી.
કરો ભગ્તી મન સ્થીર સ્થાપી, આવ્યા કષ્ટ નાંખે મા કાપી.

કુલિ.

સચરાચરમાં માને ગણે તો દુખાય માનું મન,
અજ્ઞાની જે સમજે નહી તેને સમજાવો ભગ્તન;
રમે ઘટઘટ ખપર ધારી, તારે સ્વાર્થે ઘા કરે કારી;

ચોક ૪

સમજી કરશે નહી હત્યાયે જેનું જાય તે કરે હાયહાયે,
કરશે માણ દારેહત્યાયે, તેથી પાપ થાય અસંખ્યાયે.

કુલિ

ફળ ફલ નીવેડ ચઢાવો ઘાટડી સોળ સણગાર;
મન માન્યા કામ કરશે માણ ખુશી થઈ અપાર,
અમીચંદ કે ચાલો સંભારી, તારે સ્વાર્થે ઘા કરે;

કારી. ચોક ૫

અહિંસા વિશે છંદ રર

જીવ તું ચાલ જરા વિચારી એ રાહ.

શક્તિ જનને સમજીને લેવું; ઠેમી સમજે તો સમજાવી ઠેલું,
મૂળ એક માલિકની છાંયા, એક થઈને અનેક બનાયા;
શક્તિ રૂપે વસે મંમાયા, શક્તિ વિના બને નહિ ઠાયા;

કુલ.

ઠેમ છોડી મત મૂકી માનો શિવ શક્તિ છે એક,
એક થડને અસંખ્ય ડાળી પકડી રાખે ટેક;
ભિત્તર સમજી ધરી ધ્યાન રહેવું, ઠેમી સમજે. ચૌ. ૧
માલિક સઘળાંનો આત્મારામ, શક્તિ વીના નથી સુનો ઠામ
પશુ પક્ષી જીવો તમામ, મોક્ષ જાણી રાખે હામ.

કુલ.

ખિકટ માર્ગ માલિકનો દેખો, જુઓ લાંબી ખજુર,
ઉપર ચડે તે તો રસ ચાખે, લોચ પડે ચકચુર;
તેથી ગુરુનું જ્ઞાન લેવું, ઠેમી સમજે. ચૌ. ૨
પાપ પુન્ય સમજાવે ગુરુ જ્ઞાની, કાઢવું મન દુખાવવું
નહિ દ્યો માની;
મન દુઃખાએ પાપ દ્યો જાણી, મન રાજીથી પુન્ય
દ્યો માની.

કુલ.

કસાઈ કર્મ ધણું કસાઈ કરતો રાખી મન અભિમાન,
એક સમે ધા પડ્યો હાથપર ઘણો થયો હેરાન;

પડે પીડા દુઃખ કેમ રહેવું' ઠંઠેમી સમજેં ચોક્ક ૩
 કસાઈ પસ્તાઈ કરે બિચારે, ઘણા જીવને મેં કીધો પ્રહારે;
 પડ્યું દુઃખ હશેરે અપારે, રડે પસ્તાઈ વારંવારે;

જીલ.

નિર્મળ મન કરી લિન થઈને ધરી બેસો એક ધ્યાન.
 પ્રાણીમાત્ર હિંસા નવ કરશે. પુરૂષ થશે ભગવાન.
 કસાઈ સ્વર્ગે જયો શાસ્ત્રે કે'લું, ઠંઠેમી સમજેં ચોક્ક ૪
 હલકી વણું હિંસા ઘણી કરતા તેમાં ઘણા ગયારે સુધરતા,
 પહેલાં બોઠડાનો ભોગ ધરતા હવે કાન કાપી મૂકે કરતા.

જીલ.

મતિયા તો મત મૂકે નહીં મારી કુળ દેવી દુભાય,
 સમજી પુરૂષ તો સમજી બેઠા નહીં કરવી હત્યાય;
 વેર બાંધી પેલે ભવ રહેવું, ઠંઠેમી સમજેં ચોક્ક ૫
 કુળ દેવી દીન દયાળે, એતો સૌની કરે પ્રતિપાળે
 બીને ફરી માર્ગે ચાલે, આઘ શક્તિ સર્વ જીવમાં મ્હાલે

જીલ.

શક્તિ રૂપે રામ રમે સર્વમાં કેમ કરી ધા થાય,
 પશુ જીવની હિંસા કરે તે અજ્ઞની કહેવાય
 અમીચંદ કહે દયાદાન દેવું, ઠંઠેમી સમજેં ચોક્ક ૬

છાંદ. ૨૩.

મારી અરજ સુણે અંબામાં અપ્પરવાલી એ રાહ.

મહાકાળી દયાળી, સુરત શહેરમાં ગાળે;
આવી પાવાગઢથી, ધીઆ ફલીએ ખીરાળે;
તારાં દર્શણ કરી પ્રસન્ન થયું માફ મને;
સજી સોળે સજીગાર, બેઠા સીંહાસને,
માની જમણી બાબુ, નરસીંહ આપ ત્રીલોવને;
માની ડાળી બાબુ સીરોઈ માતા પ્રસન્ને,
ઝાડ ઝુમર હાંડી તકતાં સળ્યા સૌ સાળે;
આવી પાવાગઢથી ધીઆ ફલીએ ખીરાળે,

ચોક ૧

તારા સેવક પારવતીશંકરના બે બાલે,
મોટા નાનાભાઈ મગનભાઈ સંપથી ચાલે,
કરે પુંજ આરતી માને કરે સવાલે,
મારી તુંડી તુંડી વાલી સદા લેજો સંભાળે;
માના છાંદ કરવાનો હુકમ થયો મને આળે,
આવી પાવાગઢથી ધીઆ ફલીએ ખીરાળે.

ચોક ૨

તમે આપે કરતાં આપ, આપમાં રહેતાં,
નહિ સમજે મુખ તે હું ઠરું હું ઠરું કહેતાં;

બળ બુદ્ધિ રૂપે ઘટઘટમેં જ્ઞાન દેતા,
 કંઈ અજ્ઞાની કડી ચોરી ચુન ચુન લેતાં;
 કડી છાપ ફેરવેથી નહિં થાએ કાળે;
 આવી પાવાઘઢથી ધીયા ફળીએ ખીરાળે;
 ચોક ૩

તારા ભગ્તનને તારા દર્શણથી સુખ થાએ,
 તમે કંસારાની કુળ દેવી સદા ગુણ ગાએ;
 તું તો ભક્ત આખીન સઉ જગતની છે માએ,
 અમીચંદ સેવક તારો છંદ કરી ગુણગાએ;
 મારે અંબા કાળી એક અખંડ કરે રાળે,
 આવી પાવાઘઢથી ધીયા ફળીએ ખીરાળે.

ચોક ૪

છંદ ૨૪.

રાહ—ઉપરની.

આવો આવો મહાકાળી આપો મને દરસને,
 પ્રેમ ભક્તિએ ભળું ભગવતી થાએ પરસંને;
 જગ માતા જનુની તમે જગતના કરતાં,
 આપ બેઠે સીંહાસન સોળે સણુગાર ધરતા;
 પગ પાયલ પાવડી પેરી ખપર લઈ ફરતા,
 મુખ અહો અહો કરી શત્રુના પ્રાણુજ હરતા;
 મહાકાળી મહાલક્ષ્મી એક અંબા લોવને.

પ્રેમ ભક્તિએ ચોક ૧

નથી અંતર મારે એક શક્તિ એક એક,
કીધા અનંત કામ તેવા નામ તારા અનેક;
જોયા વેદ શાસ્ત્ર બહુ પોથી પુરાણ છેક,
તુંડી તુંડી આત્મારામ રાખો મારી ટેક;
એક જાણી આણી પ્રેમ નીસદીન કરું બંદને.

પ્રેમ ભક્તિએ બળુ ભગવતી ચોક ૨

મારી અસંખ્ય દૈત દળ રોળી ચારો ચરતી,
બહુચરી દૈતને નામ બહુચરામાં ધરતી;
કાળી થઈ વીકરાળી રકતખીજને હરતી,
મારી દહન દેવને સદા તું રક્ષણ કરતી;
તું તો કાળી દયાળી દયા કરો ભક્તને,

પ્રેમ ભક્તિએ બળુ ભગવતી ચોક ૩

હું તો પામર પ્રાણી શું કરુંને ક્યાં બવું,
જ્યારે પડે દુઃખ ત્યારે તારી પાસે આવું;
તાડું ધ્યાન ધરી એક ચીત્તે છંદજ ગાઉં,
માડું દુઃખ જાણે થાયે સુખ પુરણ પદ પાવું;
અમીચંદ કે, રાખો સુખી તાંન મન ધને.

પ્રેમ ભક્તિએ બળુ ભગવતી ચોક ૪

છંદ રૂપ.

(વાઘેશ્વરી માતાનો છંદ રાહ ઉપરનો)

મારી માણ વાઘેશ્વરી હાથ જોડી કહું તમને;
 કરી કૃપા કરણ્યા લાવી બુદ્ધિ દો અમને,
 અમે બાળક પશુ અજ્ઞાન આસરો તારો,
 આવી અરજ કરી કહું નીર્ધનીઓ નોધારો;
 મારે નથી કોઈની આશ દાસ તમારો,
 આપો રોણ રજક બળ બુદ્ધિ પુત્ર સંભારો;
 હું હરધડી કરું સમરણ આવી લાગું નમને;
 કરી કૃપા કરણ્યા લાવી બુદ્ધિ દો અમને. ચોક ૧

અમે તારા નામની ઢાલ આચક્રતે ધરીએ,
 કરી સહજ નામે સમરણ માત સમરીએ;
 નામ એક રૂપ અનેક માત જોયરીએ,
 જેવા કૃમ કરે નામ પડે ભગત કાન ધરીએ;
 રાખી ભાવે ભળે ભગવતી જવાબ દે જમને,
 કરી કૃપા કરણ્યા લાવી બુદ્ધિ દો અમને. ચોક ૨

હળી મળી મનસુખો કરી આવ્યા છંદ ગાવા,
 કરી ભક્તિ ભણ ભગવતી પુણું સુખ પાવા;
 અમે અધોર પાપી આવ્યા કરી કાવાદાવા,
 મેં કરી દેહ ધારણ ત્રીવીધ તાપ શમાવવા;
 મારે એક નામની આશ ભવું કાં ભમને,
 કરી કૃપા કરણ્યા લાવી બુદ્ધિ દો અમને. ચોક ૩

આપો જ્ઞાન ધરી માથું મુકિત ફળ આજે,
 તમે બુદ્ધિ રૂપે આવી સિદ્ધ કરો કાજે;
 તમે સચરાચલમાં વાપી ઘટ ઘટ કાજે,
 ભકતની આસ પુરી રાખો છો લાજે;
 કહે અમીચંદ મા નથી જવાનો ભમને,
 કરી કૃપા કરેણા લાવી બુદ્ધિ દો અમને.

શ્લોક ૪

છંદ ૨૬.

રાહ ઉપરની

(ગાતા અશુદ્ધ બોલાય તેની સ્તુતિનો છંદ.)
 જરા અરજ અમારી સાંભળોને મારી મૈયા;
 તમે જાણો છો પણ માને કહેવું લાગી પૈયા,
 મેં તો ગાયા છંદ આનંદે હરખ નહિ માયે;
 થઈ પ્રસન્ન રહો સરસ્વતી આવી જીન્ડાએ,
 લાગી માણ નામની ધુન ભગત મન ભાયે;
 જેમ શુરો ચઢે રણશૂર સહસ્ર પડે ઘાયે;
 તેમ તે વખત નહિ રહે જ્ઞાન અશુદ્ધ ગવૈયા,
 તમે જાણો છો પણ મારે કહેવું લાગી પૈયા.

શ્લોક ૧

નથી ભાગ્યે વ્યાંકરણ પીંગળ કવિતા જાણી;
 નથી કર્યો અભ્યાસ વંચકનો મા લો જાણી.
 માફ ગાંડું ઘેલું બોળકું બોલાય બે ભાની,
 લાગી માજી ધુને બોલાય ન બોલું જાણી.
 નથી તમને અજાણ્યું સઘળું જાણી રહેયા,
 તમે જાણો છો પણ મારે કહેવું લાગી પૈયા.

ચોક ૨

કરી ભક્તિ આતા છંદ વરસ થયા અડતાલીસે,
 સંસારી સુખ તમે ભાવે કર્યું બક્ષીસે.
 સદા મહેર કરી રક્ષણ કરજો હરનીશે,
 હાથ ઝાલ્યો તો પાર ઉતારો કહું નામી શીશે.
 મારા અવગુણ કરજો દુર દયાળી હૈયા,
 તમે જાણો છો પણ મારે કહેવું લાગી પૈયા.

ચોક ૩

નથી વાણી પાણીનો પાર તમારે મને રહેલું;
 તમે ખુદિ રૂપે બોલાવો કાલુ ઘેલું.
 કરી રક્ષણ રખાવે, સ્થીર મન માફ પહેલું,
 તમે પ્રેમ ભક્તિ જોઈ કામ કરો મા વહેલું,
 કહે અમીચંદ મા તું તો મારી ગવૈયાં,
 તમે જાણો છો પણ મારે કહેવું લાગી પૈયા ચોક ૪

છંદ ૨૭.

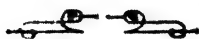
મારી અરજ સુણે અંખામા ખડુચર બાળી
 મહા લક્ષ્મી મારી માત કરો રખેવાળી.
 માનું તપ્ત દેખી કાંકડું કે અપરંમ પારે.
 માએ નખશીખ સબ્યા સણુગાર ગળે ખીચ હારે.
 હાથે કડાં સાંકળાં રત્ન મણી ઝલુકારે.
 માએ જડી હંતપર રેખ કરે ચમકારે
 છુમ છનન છનન બાજે પાઉ પાએલ ધમકારે,
 શીર મુગટ છત્ર ચોર નેનોમેં કાજલ સારે.
 દામણી ફલ અકોટી નાકમેં વાળી; મહાલક્ષ્મી ચોક-૧
 હું ભુલ્યો સટકતો આવ્યો તમારે હવારે.
 માને હંડવત પ્રણામ કરું નમસ્કારે.
 તું આદ્ય શક્તી મંમાયાનો અવતારે,
 કીઆ સ્વર્ગ, મૃત્યુ પ.તાળ કે નવલખ તારે.
 તું નિર્ધનીઆ નોધારાની આધારે;
 તે જળસ્થળ, મેરું પ્રગટ કીએ સંસારે,
 જનબનમે જનરૂપતી ખીલરડી હરીઆલી મહાલક્ષ્મી-૨
 જીવ જંતુ પશુ પક્ષીની કરો બરહાસે,
 તું ઘટઘટ વ્યાપક આપરૂપ પ્રકાશે.
 હું અજ્ઞાની અપરાધી તમારો હાસે,
 જીવો મેહર દ્રષ્ટિ મારું પાપ પ્રલેહાર થાશે,

તાઈ નામ ગરીબ નવાજ પુરો મારી આસે,
કરમરી માંગું કંગાળ તમારી પાસે;
મારા મનના મનોરથ પુરોની અપરવાણી.

મહાલક્ષ્મી—ચોક્ક ૩

આજ આનંદ બયો તેરે દરશનથી મુખ પાયા,
થયું પાપ નિવારણ નિર્મળ હો ગર્હ કાયા;
કહે મહારાજગીર મોહ મત્સર છોડી માયા.
કામ ક્રોધ તણ તેરે નામસે ધ્યાન લગાયા;
સંવત ૧૯૨૬ મે છંદ બનાયા,
બાદરવા મુઠ આણુંદ ચઉદશે ગાયા;
કહે અમીચંદ મા પાર ઉતારો હાથ ઝાલી.

મહાલક્ષ્મી—ચોક્ક ૪

છંદ ૨૮. ધરતી કંપારો,

(મારી અરજ મુણે એ રાહ.)

એ જગત જનુંની થયો ધરતી કંપારો બ્યારે,
મા જળ સ્થળ મેં ખમળી ઉઠયું સંસારે;
સંવત ૧૯૨૭ મે સંસારે થયું ચક્ર મોટું,

મહામુઠ નોમને સોમવારે.

તમે આપી ચેતવણી નહી ચેત્યો સંસારે;
બયો ધરતી કંપારો હસેમને સોમવારે.

થઈ દોલમ દોલા પૃથ્વી અપરંપારે,
તમે લીધો જ્યાવી જગત સકળ સંસારે,
રાતે નવ કલાકનો આશરો થયો હતો જ્યારે,
મા જળ સ્થળ મેરૂ ખભળી ઉઠ્યું સંસારે.

ચોઠ ૧

કોઈ બેઠો ને કોઈ સુતો કે ઘર માં હાલે,
કોઈ કરે મનસુઓ માળ ઉપર ચોર ચાલે;
કંઈ નાઠી સ્ત્રીઓ ના લીધા પોતાના બાળે,
કોઈ કે ભુત દોડે ને કોઈ કહે ગાડી ચાલે;
જોઈ ધરતી ક પોરો ને પડી પેટમાં ફાળે,
તું અંબે દયાળી લીધી સૈની સંભાળે;
સુણી ધરતી કંપારો ને થયા સઉ નાચારે,
મા જળ સ્થળ મેરૂ ખભળી ઉઠ્યું સંસારે.

ચોઠ ૨

હાલી અરાઠ ભાર વનસ્પતી જડી ઘન ઘોરે,
બેઠે પાંખી ઉડે ખુબ થઈ રહી સોરમસોરે;
બોલે મેના પોપટ ચીમડી બોલે ચીકારે,
પડી વડ વાઘણ તલવળતી કરે ખુબ સોરે;
બોલે લાલમલ હીરામલ કાકા કઉવ મોરે,
બોલે વાણી મધુરી કોચ્છલ કરે ખુબ સોરે;
ટાલ્યા પાહાડ પર્વત વહાણ ડાલ્યા પાણી મોજારે,
મા જળ સ્થળ મેરૂ ખભળી ઉઠ્યું સંસારે.

ચોઠ ૩

એક ધરતી કંપારોને પડ્યો ચઢને ત્રાસે,
 છાતી ખડકે ને વાતો કરે ઉભા સઉ પાસે;
 કોઈ કે માણનો રથ ગયો આકાશે,
 કોઈ કહે એક દીન એમ પૃથ્વી ખુડી બથે;
 ગયે મહારાજગીર ભુખલુદાસને તારી આથે,
 કહે અમીચંદ મા મને તારો વીશ્વાસે;
 રાખો તન મન ધનથી સુખીઆ અપરંપારે,
 મા જળ સ્થળ મેર ખલણી ઉઠ્યું સંસારે.

ચોક ૪

છંદ ૨૯

(મારી અરજ સુણો અંબામાં બહુચર બાળી એ રાહ)

મેં માણ નામસે જપતા ફરતા માળા,
 મેં માણ નામસે સદા કરૂં મતબાલા;
 મેં માણ નામસે ગર્ભે ધ્યાન લગાયા,
 મેં માણ નામસે ઉદરસે બહાર આયા,
 મેં માણ નામસે દુધ સકર ખુબ ખાયા,
 મેં માણ નામસે બાલપણે મુખ પાયા;
 મેં માણ નામસે જોડે શાલ દુશાલા,
 મેં માણ નામસે સદા કરૂં મતબાલા. ચોક ૧

મેં માણુ નામસે વિદ્યાબ્યાસ કરતા,
 મેં માણુ નામસે ઉદ્યમ કરી પેટ ભરતા;
 મેં માણુ નામસે દુર દેશાવર ફરતા;
 મેં માણુ નામસે મંત્ર કરી ધ્યાન ધરતા.
 મેં માણુ નામસે ગુફ કરી પીયા ખ્યાલા;
 મેં માણુ નામસે સદા ફરે મતખાલા. ચોક ૨

મેં માણુ નામસે નીરલેપત થઈ રહેતા,
 મેં માણુ નામસે મન વાંછીત ફળ લેતા;
 મેં માણુ નામસે સંકટ પડે તે રહેતાં,
 મેં માણુ નામસે જ્ઞાન કથી બોધ દેતા;
 મેં માણુ નામસે લીધા જ્ઞાનકા ખ્યાલા,
 મેં માણુ નામસે સદા ફરે મતખાલા. ચોક ૩

મેં માણુ નામસે દેખા રૂપ તદ રૂપે,
 મેં માણુ નામસે દેખા નીરંજન ભુપે;
 મેં માણુ નામસે દર્શન કરી રહ્યા ચુપે.
 મેં માણુ નામસે મતલબ કરી ગયા છુપે;
 મેં માણુ નામસે ગાઈ અમીચંદ ચાલા,
 મેં માણુ નામસે સદા ફરે મતખાલા. ચોક ૪

છંદ ૩૦.

મધ ખીંડના છંદની રાહ.

માજી જોતા બણ્યું, મેં કાળ જમતને શીરે.
 જોવા ચર્ચા રાજા નગર માંહે ફીરે,
 પાળે દયા ધર્મ કે દાન આણી ઉલ્લાસે.
 ભાંગે દુઃખીઆરાનું દુઃખ શહેર તપાસે.
 ફરે નીર્ભય થઈ, નથી માથે કાંઈનો ત્રાસે,
 જોઈ નગર નીસર્યો બહાર નથી કાંઈ પાસે.

ગુણ.

નગર બહાર રાજા ફીરે ગુણવંત ગુણી જન,
 કૌતક દીકું કારમું વીચાર કરે છે મન.
 જોવાને રાજા ઠરી ઉભો રહ્યો સ્થીરે,
 જોવા ચર્ચા રાજા નગરમાંહે ફીરે, ચોક ૧
 દીકું સુંદર સરોવર ઠંડી ઠંડી ચાલે લહેરે,
 જોયા એક એકના શત્રુ રાખે તે વેરે,
 એક બકરાને વાંદરે ઝાલ્યો રાખી ઝેરે,
 મારી ફાળ ઉછળતો વાઘ વાંદરને ઘેરે.

ગુણ.

મીંઠ હોડતો આબ્યો મુઠી વાઘ પર ડાટ,
 થાપટ મારી પાડ્યો મુખમાં ઘાલી કાટ,
 દેખીને રાજા થર થર ધુળે થરીરે,
 જોવા ચરચા રાજા નગરમાંહે ફીરે. ચોક ૨

મારી રઘયત બાપડી બકરા જેવી કહાવે,
વાંદર રૂપી ફોજદાર તેને ઢખાવે.
વાઘ રૂપી વજીર કરી ત્રાસ અમલ બજાવે,
સીંહ રૂપી રાજા મારી આણુ અંદર સહુ આવે.

પ્રતિ.

રઘયત ઉરે ફોજદારથી ફોજદાર શીરવજીર.
વજીર ઉરે છે રાયથી, નહીં ધાક રાયને શીર,
રાજા કહે આખર મરવું કાળ માહરે શીરે.
જોવા ચરચા રાજા નગર માંહે ફીરે. ચોક ૩
આવ્યો વર્ધરાગ મનમાં રાજા છોડી રાજપાટે.
આ સીંહને બાંદુક મારે જશે જમ હાટે,
રાજા છોડી ગયો વનવાસ એકલી બાટે.
છે : જીવે જીવનો કાળ મુખ હરખાતે.

પ્રતિ.

હે શાસો શાસ વાઘ ઉઠયો એ વાઘ નહિ મહાકાળ
સીંહને શીયાળનો કાળીયો મારી રૂપ પર ફાળ.

જયે કહો કોણુ ભક્ત રાખી રહે ધીરે
જોવા ચરચા રાજા નગર માંહે ફીરે ચોક ૪
યયું જ્ઞાન રાજાને સતગુરુને જમ શરણે,
શુદ્ધ મનથી જોડ્યા ગુરુને લાગી ચરણે,
દેહ નથી મરી યયું નહીં અંતઃકરણે,
ગુરુ મંત્ર મળે યાય અમર બાંગ્યો લે મરણે,

બુલ.

કરમ બી બાળ્યા વીના ન થાય આત્મ સુદ્ધ.
અજર ઝરે ગુરૂ મળે, તો ઝટ ઉઘડે બુધ,
આનંદમાં રહીને અમીચંદ ચડે ધીરે ધીરે,
ભેવા ચર્ચા રાજા નગરમાંહી પ્રીરે ચોઠ-૫

છંદ ૩૧.

મધખિંદુ સંસારનો.

(મારી અરજ સુણો અંબામાં એ રાહ.)
મરા સાચા ગુરૂ અંબામાં ગુણ ગંભિરે,
મેં તો સાંભળ્યાં શબ્દ ગંગાજળનિર્મળ નિરે,
એક દ્રષ્ટાંત સુકી ઠહું મધ ખિંદુ સંસારે,
એક ફરતો મુસાફર જંગલકે મોઝારે,
લીઠે ગજ આવતો પુઠે કરતો કુંઠારે,
ગભરાઈ ચડયો વડ ઉપર કરતો વિચારે.

બુલ.

તલપી ગજ ત્યાં આગ્યો, લીડી વડ શું બાથ;
મુસાફર ગભરાય ધણું ત્યાં નથી કોઈ સંગાથ.
બીએને એનું થર થર ધ્રુજે શરીરે, મેં તો;
સાંભળ્યા ચોઠ-૧

એ જુઓ તમાસો સાંભળો સુરતા રાખી,
ભીડી બાથ ઉઘેડી વડને દીધો નાંખી,
વડ નીચે હતી એક વાવ સત્ય કહું ભાખી,
ડાળીએ હતો મધપુડો અસંખ્યા માખી.

ઝુલ.

મુસાફર લટકી રહ્યો, ઝાલી વડ ડાળી;
મુળી પકડી વડની, રડે આંશુ બય ચાલી,
જુવે તો નીચે અજગર નહીં રહે ધીરે,
મેં તો સાંભળ્યા ચોક-૨

મેં પહોંચું કરી જુએ અજગર જીવનો કાળે,
જો પડે મુસાફર ઝડપી મોંમા ઘાલે.
એક ખીજું કૌતુક દીઠું મુસાફર બાળે,
જો ઉઢર કાતરે જો પકડી છે ડાળે.

ઝુલ.

કાળો ઘોળો ઉઢર જો કાપે વડની ડાળ;
દુઃખ દરિયામાં ડુબીયો, પડી પેટમાં ફાળ,
તુટે તો મૂળી અજગર ખાશે શરીરે,
મેં તો સાંભળ્યા ચોક-૩

પડયું મધ બિંદુ મધપુડામાંથી જ્યારે.
મેં પહોંચું કરી મધ બિંદુ ઝીલે ત્યારે,
છે નીચે ઉપર કાળ કરો નિચારે,
તમે સમજો સર્વ જન મધ બિંદુ સંસારે.

ગુલ

સમજે મુસાફર મનમાં, વડ મૂળી કતરાય;
 તુટે પડીશું વાવમાં તો નકકી અજગર ખાય,
 સમજે પણ જીવે મધમાં મોહ રાખી ધીરે,
 મેં તો સાંભળ્યા-ચોક. ૪

વડ મૂળી આવરદા દોરી સર્વ દ્યોને બાણી,
 કાળો ધોળો ઉંદર રાત દિવસ દ્યોને માની.
 અજગર રૂપી છે કાળ સમજે સૌ પ્રાણી,
 આ દ્રષ્ટાંત મુકી સમજાવે છે ગુરૂ જ્ઞાની.

ગુલ.

સંસારદુઃખનો દરિયો, સુખસ્વપ્નાને સમાન,
 મધખિંડુ મુખમાં રહ્યું, નીકળ બચગા પ્રાણ.
 ફરે છે સદા કાળ સર્વને શિરે,
 મેં તો સાંભળ્યા-ચોક. ૫

બાંધી દોરી આવરદા આવ્યા સૌ સંસારે
 રાત દિવસ કાતરી દોરીનો લાવે પારે.
 એમ કરતા આવરદા દોરી ટુટે બચારે,
 જીવ જશે એકલો છોડી સર્વ સંસારે

ગુલ.

કાળ કરશે કાળીઓ અણચિંતવ્યો એકવાર,
 અસાર વસ્તુ છોડજો સંધરો વસ્તુ સાર.
 સમજ્યાતે બેઠા અમીત્યંદ ઠરીરહે સ્થિરે,
 મેં તો સાંભળ્યા શબ્દ ગંગાજળ નિર્મળ નીરે.

છંદ: ૨૩.

લાવણી જુના રાહની

જેઠે સિંહાસન, અંબામાં ખરવાળી;
 તારા નામની પકડી હાથ, આપો દર્શણ દયાળી
 સજે સણુગારે, ચત્રબુજ ત્રીશુળધારી;
 પાઉં પાએલ કરે ધમકાર કમર પટો છે ભારી,
 ગળે ખીચ હારે, રહયા રતનમણી ચમકારી,
 તારી લીખલીખલકેલલીહારી શરીરપર મુગટ છે ભારી.

અંત.

હીરા રતનમણી જળકી રહયા, હુવા ચંદ્ર સૂર્ય પ્રકાશ,
 કુન્દવાડી ખીલી રહી, ઉડી ચંપાની ખુબ વાસ
 એવી તારી ચોખા મુકીને નહીં ભડ ચાલી,
 તારા નામની પકડી હાથ, આપો દર્શણ દયાળી.

ચોક. ૧

ચૈદ દોઢ કીધા, તેના જુદા જુદા છે ધામે,
 અતળ વિતળ નિતળ મુતળ તળાતળ નામે.
 રસાતળ મહાતળ એવા એવા કીધાં તે કામે,
 એ સાત દોઢ પાતાળ તેના કથાં મે નામે.

કુલ.

સાત પાતાળ રચ્યાં તમે, તેના ગુણ ગાઉં મા આજ;
સાત લોક ખીબા ઠહું, મારી રાખો અંબામાં લાજ.
અંબે દયાળી, સંખનપુર બહુચર બાળી;
તારા નામની પકડી ઢાલ, આપો દરશણ દયાળી. ચોક ૨

ભુલોક પેહેલું ભુવર લોક તો ખીરાજે,
શ્વરલોક છે મહાલોક, જનલોક તપલોક ગાજે.
સાતમાં સત લોક સૌની રાખો તમે લાજે,
ઘટ ઘટ વ્યાપી મા તું, શક્તિ રૂપે ખીરાજે.

કુલ.

ચઉંદ લોક રચાયા તમે, તારી સધળે ફેલાઈ મા આણ;
શક્તિ વિના સુનો ઠામ નહીં, તારા શા શા ઠડું વખાણ.
ભુઓ મહેર દ્રષ્ટિ, આકરપર આચરવાળી,
તારા નામની પકડી ઢાલ, આપો દર્શણ દયાળી ચોક ૩

અરે અંબામાં, આકરપર રીથ નહિ કીજે,
ઠામ બાણીને દરશણ દો, ભુલચુક સંભાળી લેજે.
આખરની ઘડીએ, તું વીના વાલી નહિં ખીજે,
ત્રણ ભવની ખખર તમે આપી, આવ્યો છું જવું ભવ ત્રીજે.

(૭૪)

કુલ.

અદ્ય આયુષ્ય આવી રહ્યું, પડીશ લક્ષ ચોર્યાશી માંહી,
જમ બાંધી મારશે જીવને, તે કેમ સેહેવાશે તહી.
અમીચંદ કહે છે, ઉતારો પાર હાથ ઝાલી;
તારા નામની પકડી ઢાલ આપો દર્શણ દયાળી. ચોક ૪

છંદ ૩૩.

ઉપલો રાહ

ચઢી રણ સુરે, બનિ અંબામાં વિકરાળી;
ખપ્પર ભરવાને કાજ રાવણ મારવા ચાલી.
ઠરી છાયાં રૂપ, સીતામાં ધર્યું નામે,
પરણ્યા દશરથ સુત રામ, કરવા ભક્તનના કામે.
ગયા વનવાસે, છોડી અયોધ્યા નગરી ધામે,
રામ લક્ષ્મણ સીતા માત, કીધો વનમાં વિશ્રામે.

કુલ.

બાગ બનાવી કુલ વાવિઆ, સીતારામ રમે છે ત્યાંય;
લક્ષ્મણ ગયા મૃગ મારવા આવ્યો રાવણ બેગી થઈ તાંહા
સીતામા આવ્યા, નિક્ષા આપતાં લીધા ઝાલી;
ખપ્પર ભરવાને કાજ ચોક ૧

પાપી લઈ ચાલ્યો, આવ્યો લંકાની માંચે;
 રામ લક્ષ્મણ સાંભળી પડ્યા પૃથ્વી મુછાંચ.
 સીતાને સોધે રામ લક્ષ્મણ રડે વનમાંચ,
 આવ્યા પંચવટી માંચે, વાંદર બેઠા બચાંચે.

ગુત.

નળ નીળ બાંધુવંત બોધે, હનુમાન સુશ્રિવ વાત,
 વાળી વાદર મારો તમે, સોધી લાવું સીતા માત.
 સાત તાડ વિંધી, રામે માર્યો વાંદર વાળી,
 અપ્પર ભરવાને ઠાજ ચોક ૨

સોધે સીતાને હનમંત બીર બડા બંકા,
 ગયા સમુદ્ર કુદી પાર મળ્યા સીતા ઘડલંકા.
 ખમર મુણી રામે, લઈ સેન્યા ચડ્યા અસંખ્યા,
 બાંધી પાણી પર પાજ, ઉભા લંકા હઈ ડંકા.

કુંબ.

વિભીષણ ભક્ત છે રામના, તે તો રાવણ કેરા ભાઈ
 ખજર સાંભળી રામ આવ્યા, હરખ્યા સીતા માર્છ.
 કાપ્યા હનુમાને એક પળમાં લંકા બાળી,
 અપ્પર ભરવાને ઠાજ. ચોક ૩

મંચાયા મુઠ્ઠે, લડે રામચંદ્ર મહારાજે;
 તોડી લંકા માર્યો કુંભકરણ, આવી ઇંદ્રજીત ગાજે.
 ચડ્યા લક્ષ્મણે ક્રીધા ઇંદ્રજીતને પ્રાજે;
 હેમઈ રાવણ પાતાળ મારી મકરધ્વજને આપ્યું રાજે.

ઝૂલે

લંકામાં આવી યુદ્ધ માંડીયું અઢાર પદમ વાંદર રામની સાથ
દશ મસ્તક વીશ ભુજ રાવણ માર્યો મળ્યા રામચંદ્ર સીતામાત.
વિભિષણ સ્થાયો લંકાની કરો રખેવાળી,
અપ્પર ભરવાને કાજ ચોક ૪

વિભિષણ સ્થાપી સીતામાં લીધા સંગે,
રામ લક્ષ્મણ હનુમાન, ચાલ્યા અયોધ્યા ઉમંગે.
માર્ગમેં જાતાં રહ્યા રાતે વાસો રંગે;
ગયા ફરવા ખીર બજરંગ, દીઠો રાવણ અડબંગે.

ઝૂલે.

સહજ મુખી રાવણ દીઠો, હનમંતે જઈને ત્યાંય;
લંકા ખાળી રાવણ માર્યો; ને રામ લક્ષ્મણ આવ્યા આંય
એવું મુણી બોલ્યો, તારા રામને પટકું ઝાલી
અપ્પર ભરવાને કાજ ચોક ૫

હનુમાન કહે છે, અલ્યા બોલ મુખ વિચારી
એક મુકકીએ લેઉં પ્રાણ, ખીજ મારું તો જાઉં હારી;
રાવણ કહે માર ભઈ, રઘુવીર કહિ મુકકી મારી,
રાવણને ચઢે જેમ કુલ, અલ્યા ખા મુકકી એક મારી.

ઝૂલે.

મુકકી મારું તો મરી જશે, બા કહી મારી એક ધોલ;
ગડદા પેચ થઈ નાશી ગયો, અમીચંદ્ર કહે બોલ્યા બોલ
નાસો રામ નાસો પેલો રાવણ આવશે ચાલી
અપ્પર ભરવાને કાજ ચોક ૬

છંદ ૩૩ મો.

આલો આલો મહારાજ હાં રહેવાનું નથી કામે;
 મેં સહજ મુખી, રાવણુ જોયો તેને ધામે
 એવું મુખી જોલ્યા રામ લક્ષ્મણ બંને સાધ;
 તમે કેમ મુરવીર થઈ જોલ્યા ગભરાઈ
 કહે હનુમંત મેં કંઈક રાજ્યાં રણ માંહિ;
 આવો બળવાન બળીઓ દીઠો ના કાંઈ
 હજી સાલે, માહરા હાડકાં પાંસળા બાઈ;
 કહે રામ સીતાને ચલો અયોધ્યા માંહી
 કરી ક્રોધ સીતા મા કહે કડું સંગ્રામે;
 મેં સહજ મુખી રાવણુ જોયો તેને ધામે ચોક ૧
 અલ બતાવ, ઉઠ મારા માંડી જ્યા વીર;
 તારા મારનારને મારી આજ પીઉં રૂધીર.
 એમ કહી ચાલ્યા સંગે લીધા બજરંજ ખીરે;
 લીધા ધનુષ્ય બાણ હથીઆર, બાથા ભરી તીરે.
 તમે રામ લક્ષ્મણ બેસો ધરી ધીરે;
 એમ કહી ઉભા જ્યાં રાવણુનો પહાડ ગંભીરે.
 આઘા રહી બતાવે પેલો જીવો રાવણુ એનું નામે;
 મેં સહજ મુખી રાવણુ જોયો તેને ધામે ચોક ૨
 કરી ટંકાર; ધનુષનું બાણ માણજો લીધું;
 મુખી થઈ ગયા ગભરાઈ, જગત સહુ ખીધું

મારી બાણ, તોડી પહાડ રાવણને દુઃખ કીધું;
 થઆ કોટન કોટી રાવણ રણ ઘેરી લીધું.
 કયાં પંચ મુખી હનુમાન બળ બહું દીધું;
 કોપ્યાં અપ્પર ધારી સ્વરૂપ બીહામણું કીધું.
 બેહોઠ જમીન અસ્માન ફાડી મોડામે;
 મેં સહજ મુખી રાવણ ભેયો તેને ધામે, ચોક ૩
 માજી મારે બાણ રાવણને ચાલે લોહિ ધારે;
 પડે લોહી રાવણ થઈ આવી માજીને મારે.
 ભયંકર મુણી ટંકાર રામ વિચારે;
 ચાલે લક્ષ્મણ રણમાં, અબળાના શા ભારે.
 થઈ ખખર માને આવે રામ લક્ષ્મણ વારે;
 આવું ભેશે સ્વરૂપ તો નહીં માંડે સંસારે.
 બાંધી ઝોળી પુઠે હાથ લાંબા કીધા આમે;
 મેં સહજ મુખી રાવણ ભેયો તેને ધામે ચોક ૪
 કરી છ છ મહીનાના બાળ ઝોળીમાં ઘાલી;
 કરી કોષ લડે માં ફરે રણ મતમાળી.
 માએ મૂખ પસારી માયાં મોઢામાં ઘાલી;
 કંઈ નાઠાને પકડી મૂકે મોઢામાં ઝાલી.
 મારી દુષ્ટ, પાપીને રણ કીધું સૌ ખાલી;
 ઝેલી છોડી કે નાહા રામ લક્ષ્મણ ગયા ચાલી.
 રૂપવતી; લઈ હનુમાન આવ્યા મુઝમે;
 મેં સહજ મુખી રાવણ ભેયો તેને ધામે. ચોક ૫

ક્રોધ નેત્ર રાતા, જોઈ રામ લક્ષ્મણ ડરીયાં,
 જોગ માયાનો અવતાર ખપ્પર એને ભરીયાં,
 જોઈ યુદ્ધ, રામ લક્ષ્મણના ગર્વ ઉતરીયાં,
 પછે આવ્યા અયોધ્યા માંહી કાર્ય સહ સરીયાં.
 ચાર યુગ મા ધરી અવતાર દેવના દુઃખ હરીઆ,
 કહે અમીચંદ માએ માયા કરી રૂપ ધરીયાં.
 રાત દીવસ, ફરે માનું ખપ્પર ભરવા કામે,
 મેં સહજ મુખી રાવણ જોયો તેને ધામે. ચોક ૬

છંદ ૩૫.

હરી દ્વારકાદાસે ધાયે ભજતને ખાતર ડોકર આયે એ રાહ.
 મુખં પુત્રી તાપીમાત તમે સાંભળો મારી વાત,
 રેલે કીધો છે ઉત્પાત કયું બળ ભારી,
 આવ્યું બરાનપુરથી પાણી દુનિયા ઉંધમાં રહી અઝાણી;
 તેને લાવી ખેંચી તાણી કીધા તારમ તારી.
 ૧૬ સેં જોગણ ચાલીસે જેઠ વઢ તેરસને દીને,
 રેલ પાડતી આવી ચીસે આપો ઉતારો દીન ચાર;
 ચાર દીવસ પરોણા રહીશું પાછા આંધી ઉંપડી જઇશું
 જઇને સમુદ્રમાં મળીશું એ તો નકકી ને નીરધાર.
 તાપી માતા સાંભળી કાને આવ્યા રેલને બહુ માને
 રહો મુખે કરો મીજબાની કહે વારંવાર,

એવી તાપી તું દયાળી આવે રેલની ઊખોચાલી,
એ તો ફરતી મતખાલી નહીં કંઈ કરતી વિચાર.

ફેકતો.

મુણ દેવી જોઈ રેલનું પાણી માત ગભરાણી હવે કેમ કરીએ.
મુણ દેવી દઠમજલ આવતી રેલને કરતી ગેલ કયાં ઉતરીએ.
મુણ દેવી કીનારા ભરપુર વાંધ્યું શુર શહેરમાં ફરીએ,
ખાડી કોતરડા ભરાઈ રેલ માતા ઉભરાઈ તે તો કોઈથી ન
રહેવાઈ કરે કીલકારી.

આવ્યું ખરાનપૂરથી પાણી ડુનીયા ઉંઘમાં રહી અબાણી,
તેને લાવી એંચી તાણી કીધા તારમતારી ચોક. ૧
રેલ તો વ્યાપી ચોગરદમ મુકી સોની શરમ,
તાપી માતા ખાઈને ગમ બેઠાં આઘા ખસી;
દીકું વીકરાળ આવતું પાણી, આવી રેલ મેં ન બાણી
કીનારા કરતી ધુળ ધાણી પાણી આવે ધસી,
ચાહેશે તો ખારે બબર, થઈ રહ્યો હાહાકાર,
પાણી ચઢતું બય ઢોકાર લોકો રહ્યા ફસી,
જે જ્યાં હતું તાંતું તાંહે તે તો પાણીમાં કહાં બાજે,
પાસે હોય તે બેઠા ખાજે, વાતો કરતાં હસી.

ફેકતો.

મુણ દેવી સારા શહેરમાં ફરે ને ચારો ચરે રેલ છે ભૂખી.
મુણ દેવી આવી દુરથી ખાતી નહીં ધરાતી કરતી મહુ દુઃખી.

સુલુદેવી રેલ જાય ત્યાં નુકશાન ને લેતી જન નહીં કોઈ સુખી,
કંઈ ગામ જ્યાં તણાઈ એની ખબર નહીં જણાઈ.
તળીઆ ઝાટકથી વણાઈ થયા નાચારી,

આવ્યું બરાનપુરથી પાણી. ચોક ૨

સુરત શેહેર ઉઠ્યું ઝલરાઈ રક્ષા કરજો અંબા માઈ,
ફનીયા તમારી કહેવાય ઠરું વિનંતી વારંવાર;
રક્ષા કારણ આવો તમે હાથ બેડી કહીએ હમે,
રેલ માતા હમને હમે હવે આથી તું ઉગાર.
શક્તિદેવે રહી તું વ્યાપી અંબા જમના તું છે તાપી,
હૃદય માં વ્યાપી તારી લીલા છે અપાર;
રેલે દુઃખી થયા કંઈ જન કંઈના ખોદાયા ભોવન,
કંઈ તો સોંપી તન, મન, ગયા છોડીને સંસાર.

ફેકતો.

સુલુદેવી બેઠું સૌનું કંઠપાંતને સાંભળી કાનને રક્ષણ કીધું.
સુલુદેવી રેલ પડેલા જયા કાઢવ પડી રક્ષા જત સૌ બીધું
સુલુદેવી મુંબઈથી મદદ મોકલી બટ દ્રવ્ય બહું લીધું.
નુકશાન જઈને જે નોંધાવે તે તો રૂપિયા લઈને આવે,
પડ્યા ઘરો પણ બંધાવે એવી આકૃત ગઈ ભારી.

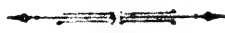
આવ્યું બરાનપુરથી પાણી. ચોક ૩

એકવીશ કલ્પના પુરાણી અરજ સાંભળો દયા આણી
કંઈલા કરીએ દાસ બાણી હાથ બેડી કે' ભક્તન, સુરતની

હુનીયા છે દુઃખીઆરો આગ પાણી વારંવાર, એવી આયદ્વત
ભારી ભારી આવે અણચિંતા ભોવન, કણચિંત માત્ર કહું છું
હું બાકી દુઃખ પડે છે બહુ તે તો જાણો તમે સૌ સુરત છે
નિરધન, એવું સમજીને સહાય કરજો, આવી આયદ્વતે;
ઠાસ ધરજો મસ્તાન પરોણા દુર કરજો; કંઈ જીવ પામે છે મરણ

ફેકતો.

સુણદેવી શક્તિરૂપે તુ એકને રાખો ટેક અરજ કાન ધરજો.
સુણદેવી સુરતમે અમીચંદ્ર જોડી કહે છંદ માને સ્મરજો.
સુણદેવી-સેવકને શરણાંગત રાખી મા ઝટ કામ સીધ કરજો.
તું આઘ શક્તિ અલખેલી, આયદ્વત વખતે વહેલી વહેલી
તમે થાંચો સઉના બેલી કૃપા છે તારી. આજ્યું બરાન પુરથી પાણી
ચોક ૪

છંદ. ૩૬.

(રાહ ઉપલો.)

ઉઠો! અંબા જમવા માઈ, થાળ કચાંનકી ધરાઈ;
મુંદર રસોઈ પનાઈ, અણકુટ ભારી મુકયું જળજમનાનું પાણી
નહાવણુકરો હેત આણી કીધી જુક્તિ મનની જાણી, કૃપાતારી.
આઢાચીરી મુકી પહેલી, રાયતી, મેથીયા કેરી વહેલી, કેરા કરમઢા,
સહુ મેલી, રાયતા, લીલાં, દરાખ કંઢળીના લઈ આવે,

ચીલડા અંદર રાઇ મિલાવે, તેતો માણને બહુ આવે
 દુધી ખારેકના કીધા, રાયતાં લીધા વિણીવિણી,
 કાકડી મુકી છે મા છીણી, દઇને લાવે શીણી
 હેતભાવથી કીધા. કોયમી મુળાને સકરીયાં;
 સુરણ પૂરણ તાબા કરીયા, માની થાળમાં ધરિયાં, કારજ સીધાં

ઝુંડ.

મોગરી મોરસનાં રાયતાં ખીર બાકળારે મગચણાળ,
 ચોસેઠ ખંડ ચોસેઠ દીવડાં કરી જુજિતની નહી મણાળ,

ફેકતો.

ભરચી ભીમડાની છે ભાળ, મુલાપાણી તાળ, વધારી માળ,
 પાલખ મેથી ચોલાઇ, સહુથી સવાઇ કુખીની ભાળ;
 મોરલીધર બંશીવાળા કૃષ્ણ છોગાળા ધયા તારાળ,
 ઠણણ્યો ચોર કલેસ, રાખી મા પ્રેમ લેજો મારી માળ.
 કમા કરજો આઘલવાની, ભાળ બે રહી ગઈ અન્નાણી,
 લુંણી સુવા ચુકાની આણિ, દામો ઠહું નાહારી.

મૂકયું જળ જમનાનું પાણી. ચોક ૧

કોણું તુરીયાં છે રસાળ, દુધી અંદર ચણાદાળ
 તેનો ખુબ બેઠો મા તાલ લાખ્યો મશાલો ગરમ.
 ચાર ચીરી વેગણની કરી ધાણા છૂંક મરી ભરી;
 માળ લેજો ફરી ફરી, હોઠ યાશે ઝમાઝમ.
 ગલકાં તાબાં લાવી મોળી, માંહે લાખી શિયાળું ચોળી;

તાજી તાજી પાપડી ઊઘી, લીલવા તીખા તમતમ.
લીંડા કારેલા વધારી, ચીમડાં ઠાકડી છે બહુ સારી;
ખ્યાલા મુકયા હારેહારી, માંહે શાક નરમ.

બુલિ.

મોગરી ગુવારશિંગ, પંડોળાં થાળમાં,
ધરી વાલોળ સફેદ લીલી કુનઝારજી;
તીનચાર કાજિંગડા અલુખડા કટોલા, સાંગરી સારજી.

ફેકતો.

કંટોળા સાંગરી સાર પરવર ગીલોડા ફલુમ્મી ઝા કરીયાજી.
પાપડ પાપડી છે નીકા કરકરવડી; ને પતળવડીયાજી.
કાચલી કોઠીમડા સાર ભજીયાં ભાત ભાતના તળીયાજી,
કેળા મેથી રતાળુ વેગલુ પોષ ગલકાના ધરીયાંજી.
પાકી કેરીનો છે, રસ ચેરડી હાડમ નારંગી ફસ,
ખીજ મેવા લીધાં મમ્મ મીઠાધ ભારી, મુકયું જળ.
જમનાનું પાણી. ચોક ર

વેડમી લાડુ લાપશી, પહેલાં ખીર લેંચી રોટલી.
કેળાં શીરો ચિખંડ બાસુલી, પહેલાં ધરી મલાઈ પુરી,
માલપુડા મગદળ સાર, ગુદર પાક મમજ તૈયાર.
થાપડાં સુવાળીનો બહાર, ધુધરા, સંભુરી, હળ હલવોને છે ધારી
ઠોર કચોરી સેવાઈ સારી મુખડી લીધી ભારી ભારી
નહી રહિ અધુની, મોતી ચુરનાલાડુ તાજા,
સૂતરફેણી ગેમર ખાજ સફરપારા ફહીંયરા જ.જા છે ફરસી પુરી

બુલ.

જલેખી અમ્રતપાક, થાત્રમાં કળીના લાડુ મેસુર પાકલ,
બરપ્રી પેઠા કેપરાપાક, આરોગો સુંદર શાકલ.

ફેકતો.

આરોગો સુંદર શાક, ચોસેઠ જોગણી અંબા સાથેલ,
મેવા મીઠાઈ પકવાન, ઓર મધુપાન લીધાં માએ હાથેલ.
જમો ભાતભાતની સુખપ્રીમાં દહીંવડા દહીંમાં આથેલ,
માવો મોડીયાનો મુકયો આરોગીના લાડુ સાથેલ,
સરવે હાજર છે તૈયાર, માલ લેજો વારંવાર;
ગંગાજનું પાણી સાર, બરી મુકી ઝારી મુકયું જળ જમનાનું.
ચોક ૩

ખીરંજ દુધ ઉના કરિયાં, દાળ ભાત થાળમાં ધરિયાં,
પ્યાલા કઢીના માં બરીયાં, સેવક ઉભો સન્મુખ પાસ.
બરી જળકંચનની ઝારી મુખડું ધ્રુવે વારંવારી.
ચોસેઠ પાનનું ખીડું ભારી, માલ કરજો મુખવાસ.
સંવત ૧૯૩૮સે માગસર સુદ ૩ને દિવસે પુર્યો અણકુટ,
નમાવી શિથે અંબા પુરે આશ, માસી જીલ કરજો મા માફે;
નહિ ખમાય તમારો તાપે; તમે છો સૌના મા બાપે.
હાથ જોડી કહે દાસ.

અપાર વસ્તુ છે અણકુટમાં, લીધી સાર વસ્તુ છંદ માહેજી.
કરી દર્શન આનંદ થયો, વિજ્યાશંકર સેવક છે ત્યાંહેજી.

ફેકતો.

વિજ્યાશંકર સેવક છે ત્યાં પુરી અણકુટ ઉભા માની સામાજી
કરી જુક્તિથી ગોઠવણી ગોઠવી, ઉભા સેવક સેવામાંજી.
દર્શણ અણકુટના કરવા, સુરતના લોકો આવે દેહેરામાંજી.
અમીચંદ કહે છંદ કરી, સાર વસ્તુ મેં લીધી આમાજી.

સુરત શહેર આમલીરાન માહફે રહેવાનું મકાન;
સદા ધરું તમારૂં ધ્યાન આશા તાહારી,
મુકયું જળ જમનાનું પાણી. ચોઠ ૪

છંદ ૩૭.

(લંગડી રાહ.)

સુરત તો સુનેડી સુરત, ઘીઆ ફળીઆમાં જો રહિયાં;
અંબામાનું, માનું તખત દેખી સખ મોહ રહીયાં.
પ્રથમ પોળમાં પેઠો તમારી, દરવાજામાં આ રહીયાં;
આર પગથીયાં, પગથીયા ચડી સન્મુખ ઉભા રહીયાં.
હાથ જોડી રાને શીષ નમાવું ગુણ તમારાગ રહીયાં;
કરી દરશન તમારા મેરા દીલ હરખાં રહીયાં.

બુલ ભજન ધીરાની રાહનું.

માના મુખડા ઉપરરે, કોટી કોટી ચંદ્ર તેજ ખીલાં;
કયા કહું તમારી શોભારે, અપરંમપાર રચી લીલાં,
મુગટ તમારો હીરે જડયોરે મહીં પંચરત્ન પોખરાજ પીળાં.

ફેકતો.

કાંનોમેં કુડળ જળકી રહ્યા જેસી ખીજલી કરે છે ચમકારે,
કાળીગાંઠી પાટીઆ ખીરાજે, ગળેમેં નવશેરો હારે.
કડાં સાંકળાં બાહે બાબુગંધ; વેઠ વીંટી કરે ચમકારે;
સુંદર મુખપર વાળી શોભે, નેનોમેં કાજલ હો રહીયાં.

અંબામાનું, માનું તખત દેખી-ચોક ૧

પાઉમેં પાએલતોડા ગંઠાડા, અણુવટ વીછવાં ગાજી રહીયાં,
છલ્લાં છવીંટીઆ, છવીંટીઆ છનન છનન બાજી રહીયાં.
ચીણુપટી ચમકલી શોભે, શોળે શણુગાર સાજી રહીયાં;
અંબામાનું માનું કરી દરશન રાજી રહીયાં.

બુલ.

માની જમણી બાબુરે ગીરજાનંદન ગણેશ ગાજે;
ડાખી બાબુ શંખન પુરિ રે, માતા બહુચરી આપે ખીરાજે.
મા સુંદર તમારો ગભારો રે, મહીં ઘડીયાળો બાજે;

ફેકતો.

માને ઘણારે ચાર કમાને છે કમાને કાંગરાખારે;
અકેકી કમાને ત્રણ ત્રણ હાંપી, ચારે ખુણે સળગી ચારે.
વચે આડ દીવાલગીરી ફરતી, તકતાની શેલે હારે;
છત્રી જોઈ માફ દિલ હરખ્યું, શિરપર તોરા હો રહીયાં.
અંબામાનું માનું, તખત દેખી-ચોક ૨

બની ઘટા ઘનઘોર દેરામાં, જેજે શબ્દ વરસી રહીયાં;
સૌ સેવક તમારા તમારા દરશણકું તલસી રહીયા.
પ્રાદ્યણ કરે ચંડી પાઠ વેદી વેદ ધુન સરસી રહીયા;
અંબામાને, માને હાથ ચક ફરશી રહિયા.

કુલ

(ધીરાની રાહ.)

ચાર સેવક છે તમારારે વારા બાંધી કરે સેવા;
દુરગાશંકર જ્ઞાનીરે, ભાવે નીત્ય ધરે મેવા,
મોત.રામ ને વીજયાશંકરરે, શેલે છેલ છબીલા જેવા

ફેકતો.

વારા બાંધી સઉ કરે આરતી, ભાવ ધરી તારા દાસે,
ભદ્રશંકર ને છોટેલાલ મા ચમર હાલે ઉભા પાસે;
નોખત ગગડે ઘડિઆળ વાજે, ભગ્તનકી પુરે આશે,
લાલુભાઈ ને હરીશંકર મા, તેરે ચરણ દુધ ધો રહીયા.

અંબામાનું, માનું તખત દેખી-ચોક ૩

(૮૯)

રંગ મંડપમેં રચી રચના, તાલ મૃદંગ બાજી રહીયાં,
ઉડે રાગ રાગણી, રાગણી સારંગી ગાજી રહીયાં;
ઝરમર ઝરમર છુટે કુવારા, ઇંદ્ર સભા લાજી રહીયાં;
માનુ દરબાર દેખી, દેખી સખ ખળ ખટ રાજી રહીયાં.

બુલે.

(ધીરાની રાહ.)

માની વાડી મારે, ચંપા કેવડા ખીલ્યા અપાર;
બુધ બાધ સેવટી નાફરવાની, ખટ મોગરા ગુલહબાર.
ગજવેલી ને ગલગોટારે, ગળે મોતી ચુડનો છે હાર.

ફેકતો.

સંવત ૧૯૨૭ માગસર સુદ ૧૫ બુધવાર;
મહારાજગીર ને બુખબુદાસ, મા ધ્યાન ધરે છે તમાર;
અમીચંદને વીજ્યાશંકર કહે, કામ કરો મા હમાર.
ચત્રમુજ ચિંતા દુર કરજો દરશણથી સુખ હો રહીઆં,
અંબામાનુ માનુ તખત દેખી-ચોક ૪

છંદ ૩૮ મો.

(રાહ લંગડી.)

રહીઆં રહીઆં શું કરે પ્રાણી ભર બુવાની તો હો ગઈયા,
આવી જગતમાં, જગતમાં મનખા અવતાર જો ગઈયાં.
અંબા માતા ભગત તમારા આવી દરશણ કરી ગઈયાં,
અંજ ઉમંગથી, ઉમંગથી ચરણે શીષ ધરી ગઈયાં.
અંતઃકરણે લાગી ચરણે અંબા નામ શમરી ગઈયાં,

પોત પાતીકા, પોતીકા, કારજ તો સરી ગઈયાં.
ભાવે કરે નહીં ભજ્યા માણ મુખડું જે ન જો ગઈયાં,
આવી જગતમાં. ચોક ૧

દૈત્ય દળ દળ્યું માએ ત્યારે સીંહ પર સ્વાર થઈને ગઈયાં,
રાખજો ધીરજ, ધીરજ એમ દેવને કહી ને ગઈયાં.
અપર ત્રીશુળ ખરછી ભાલો ભાણ ભાઠા લઈને ગઈયાં,
એહી રણમાં, રણમાં દઈત્યો તો મરછ ગઈયાં.
ળની વીકાળી ફરે મતખાત્રી ક્રોધ નેત્ર લાલ હો ગઈયાં;
આવી જગતમાં. ચોક ૨

લઈ ચોધાર ખડક માણ, રણમે તો ફરતી ગઈયાં.
કરી કીલકારી, કીલકારી કરી અપર ભરતી ગઈયાં
મધુપાન કરી ભક્ષ કરે મા દૈત્ય સેન હરતી ગઈયાં
ફરે મતખાળી, ખાળી દઈત્ય ચારા ચરતી ગઈયાં
શુંભ નિશુંભ મહીસાસુર માયો દેવના કારજ હો ગઈયાં
આવી જગતમાં. ચોક ૩

કઈંક પુરૂષ થઈ ગયાં પૃથ્વી પર માણ ધુન લાગી ગઈયાં
કરી પ્રસન્ન માને, માને વરદાન તો માંગી ગઈયાં
ભક્ત મંડળી બેઠી ભગતીમાં, વિવાદથી આગી ગઈયાં
કંઈ આવે વિવાદી, આખરે ખોઈ ભાગી ગઈયાં
અમીચંદ કહે હાથ જોડી તારી ભગતીમાં હું મોહો ગઈયાં

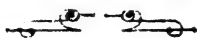
આવી જગતમાં. ચોક ૪

છંદ ૩૪ મો રક્ષણ કર્તા વિશેનો.

રાહ લંગડી.

માતા માતા મુળથી માતા, કુળદેવીમાં ઠામોઠામ,
 ગોત્રજ પુણ, જુઓ ફોધ પગે લગાડી પાડે નામ.
 હવે લજ્યો ગોત્રજમાં સઉ કહે, કુળ દેવીમાં કરશે સ્થાય,
 આશીષ દઇને ગયા ગોર પુજા કરાવી થયા વિદાય.
 માતપિતા ગોર સાથે રહીને, ગોત્રજ પુણ લગાડે પાય,
 તે આધારે, ચાલ્યો હું માયા રૂપે છે એ અંખાય.
 પાંચ વર્ષે નિશાળે મૂક્યો, ગુરૂ દ્વારમે કરી સલામ,
 ગોત્રજ પુણ, જુઓ ફોધ પગે લગાડી પાડે નામ. ચોક ૧
 ગુરૂ બોલાવી પાસે બેસાડે, કરો ભાઈ શારદા પુજન,
 મંત્ર ભણીને, આશીશ દે સદા શારદા રહો પ્રસન્ન.
 માતા સરસ્વતી પ્રસન્ન થાય ત્યારે તે નર થાય છે ત્રિલોચન,
 બને જ્ઞાની, વાંચી પુસ્તક તપાસે છે દર્શન.
 વેદ ભણે શાસ્ત્ર ભણે, પછી પંડીત થઈ ફરે ગામે ગામ,
 ગોત્રજ પુણ, જુઓ ફોધ પગે લગાડી પાડે નામ. ચોક ૨
 મૂળ તો ધુળમાં દટાઈ ગયા, જુઓ ડાળ પાંતરે વળગ્યા કુલ,
 તે જોઈ સર્વે ખુશી થાય કેવી શોભા બની અનમુલ.
 ડાળ પાંતરે પાણી સીંચે ફળ પ્રાપ્ત ન થાય બીલકુલ,
 મૂળમાં સીંચે, થાય ફળ જુઓ કેવી આ મોટી ભુલ.
 મૂળ તો માતા ઇચ્છા શક્તિ, એક થકી થયા અનેક નામ,

ગોત્રજ પૂજી જીઓ ફોઈ પગે લગાડી પાડે નામ. ચોક ૩
 એક સરસ્વતિ પ્રસન્ન હોય તો, મુલકો પર થાય તેનું નામ,
 અભ્યાસ કરેથી, ઝોળખે પંડિત કહી સૌ નમે તમામ.
 મારે મુળથી માતા માતા માતા થકી થયું મારું કામ,
 સંસાર સુખ લઈ થયો તૈયાર માગું હવે મોક્ષ ધામ.
 અમીચંદ કહે આકીન રાખો એક નામથી હોય આરામ,
 ગોત્રજ પુજી જીઓ ફોઈ પગે લગાડી પાડે નામ. ચોક ૪

છંદ ૪૦ મો.

મોતી અંબા માતાનો છંદ લંગડી રાહ.

હુકમ થયો માતાનો એકદમ, આવો ભક્તજન દરસને
 આરાસુરમાં, તખ્તપર બેઠી અંબા થઈ પ્રસન્ને.
 સંવત ૧૯૫૯ આશો વદ ચોથને - શનીવારે,
 ચાર વાગતે અમીચંદ ભગત મંડળી થઈ તૈયારે.
 વીજઆશંકર હતા હરકીશન શ્રીવલાલ નાથુભાઈ ખ્યારે,
 વીજભુખણદાસ આણંદમાં ઘેલાભાઈ સંગ પધારે,
 ડાહ્યાભાઈ અગાડી ગયા તંન મનથી કરવા દરસને,
 આરાસુરમાં તખ્તપર બેથી અંબા થઈ પ્રસન્ને ચોક ૧
 ચાર વાગતે બેઠા ગાડીમાં, બીજે હડાડે હતો રવીવાર,
 ઉતર્યા ખરેડી, સવારે હતા મજુર ઘોડા તઈયાર.
 કોઈ ઘોડે કોઈ પગે ચાલે છે, એક માનો રાખી આધાર,

ચાલે રસ્તે, આવે નદી ઘણી સૌ ઉતરે પાર
 ભાથું છોડી ખાવા બેસે સહિ તાંન મંન એક થઈ ભગતને
 આરાસુરમાં તખ્તપર બેઠી અંબા થઈ પ્રસન્ને. ચોક ૨
 સમી સંધ્યાએ પહોંચ્યા આરાસુર, મુઠકુ આપી ગયા માને ધામ
 અંગ ઉમંગથી, કરી દર્શન માને સહિ કરે સલામ.
 ધન ભાગ્ય મા આજે હમાફં, જપતા હતા તમાફં નામ,
 કૃપા કરી તો, કરી દર્શણ થયું આત્માનું કામ;
 ત્રણ રાત રહ્યા આરાસુરમાં સમે સમાના થયા દર્શને,
 આરાસુરમાં. ચોક ૩

મુખ સાતાથી કરી જત્રા માન સરોવર સુંદર નીર,
 સ્નાન કરે સહિ અંબે અંબે થાય શુદ્ધ શરીર,
 કોઈ કોટેશ્વર, જાય કુંભારીયા ગખર ઉપર રાખી ધીર,
 કાન ધરી સહિ, સાંભળે જુલે હીચકે ગુણ ગંભીર.
 મહારાણા ત્યાં હતા દાંતાના, કુંવર બેઠા તાત ત્રણે;
 આરાસુરમાં તખ્તપર ચોક ૪

ગરબા ગવાએ ભવાઈ થાયે, છંદ ગાતા કોઈ ભક્તજન,
 હાથ બેઠી કહે માણ સદા રહેજો અંમ પર પ્રસન્ન;
 સંસારી મુખ પુણું આપ્યા કૃપા કરી દીધાં દર્શન.
 અમીચંદ કહે, ભગતપર માણ રહેજો સદા પ્રસન્ન.
 દર્શન કરી સહિ ઘેર આવ્યા પોત પોતાતે લોવને,
 આરાસુરમાં. ચોક ૫

છંદ ૪૨ મો.

શીવ શક્તિ નીંદા કરે તે વિશેનો.

કોને વખાણું કોને વખોડું માતા શક્તિ બાપ ભોળાનાથ
 રણ સંબંધે, મલ્યા ભાઈ ચાલો કરો સ્વદેશનો સાથ;
 કથની કરે નહિ કાર્યજ થાએ કામ કરે કામ નીથી જાએ,
 હળવે હળવે ચાકતાં દુર પથ હોય તોએ કપાય
 હીંમત રાખી થાએ સંગથી સરલ પંથ જો લાગે કદાએ,
 એક નામનો મારે તો બાલપણથી છે અંબાએ,
 મૂળ એક નામ જુદા જુદા છે, અજબ માયામાં રચ્યો ઠાડ.

રણ સંબંધે ચોક ૧

ભગલીંગથી ઉત્પત્તિ દેહની, સોડમ શ્વાસો શ્વાસ ચલે,
 માત પીતાથી, થાએ ઉત્પત્તિ એકથી નહિ વળે;
 નથી દ્રષ્ટિએ જોઈ જો વશતુ તર્ક બાંધી બોલે અટકજો,
 કરતા પુરૂષ તો કરી રહે ન્યારા, વળી સઘળ માં ભળે;
 અમતમમાં નહિ જુદા જાણવા, સર્વે દોરી માલિકને હાથ.

રણ સંબંધે ચોક ૨

આદિવાંત જાણી શું કરવું ક્ષણભંગુર દેહ પડવાની;
 કુથળી કરે કંઈ, વળે નહિ પડી ટેવ બડબડવાની.
 માને વખોડે પિતા દુભાશે. પીતા વખોડે મા લડવાની;
 કાંઈને દુભો નહિ કરો ઉદમ શિખર ગઢ ચઢવાની.

ભજન કરેથી ભવ જળ તરશે, માલિક આવી ઝટ ઝાલે હાથ;
રણુ સંબંધે. ચોક ૩

શુન્ય શિખરગઢ કઠણ ચઢવું, એ માર્ગ છે ઘણો કઠણ;
ખોળતા ખોવાયાં, જડયો નહિ પાર મુઆ કાંઈ કરી મથન,
હીલમીલ એસો સુણો સુણાવો, એક માલિકનું કરો રટણ;
તરો તરાવો, ગાવો છાંદ હળી મળી એસો ભગ્તન.
અમીચંદ કહે મારે શિર તો સદા રહે અંખાનો હાથ.

રણુ સંબંધે. ચોક ૪

છ દ ૪૨ મો.

રાહ લગડી.

સખ રૂઠે તો રૂઠે અંખામાં તુમ રૂઠે સંતાપ હુવા
વમળ વસીના વસીના ઢેરા જલ બલ ખાખ હુવા.
વમળવરી નામે એક શ્રાવક ખાપ મુવે બેઝર હુવા,
તેની માડી પરઘેર, પરઘેર ભરે પાણી નાચાર હુવા.
પાંચ વર્ષનો વમળ બાળેક દુઃખીઆ અપરંપાર હુવા,
મોસાળ જઈ વસ્યા, વસ્યા નીર્ધનીઆ નોધાર હુવા.
જઈ નીશાળે ભણ્યો નહી કંઈ પેલા જન્મના પાપ હુવા,
વમળ વસીના ચોક ૧

મામા ઘેર જઈ ભાણેજ વસીઆ ગાઓ ચારી ગોવાળ હુવા,
 વમળ વસીના, વસીના માણ એવા હાલ હુવા.
 એક સમે ગુરૂ ચરણે લાગ્યો ગોર કહે શ્રાવક બાળ હુવા,
 તમે સુણો વમળજી; વમળજી કરજો ધર્મ તમે નહાલ હુવા.
 વમળ કહે કહેશો તે કરશું ગુરૂ તમે માબાપ હુવા.
 વમળ વસીના ચોક ૨

આરામુરમાં અંબા માતા વમળ પર પ્રસન્ન હુવા,
 માની ગાયો ચરાવી, ચરાવી વમળ તો તનમન હુવા,
 સઉસઉની તો ગાયો સોંપી વમળ વીચારે મન હુવા,
 આ ગાયજ કોની, કોની કહી અંબા ભુવન હુવા,
 ગોવાળ બાણી કરી કરૂણા દર્શણ આપો આપ હુવા,
 વમળ વસીના ચોક ૩

અંબા માતા જગત જનુની તું જુગજુગ દાતાર હુવા,
 વરળ વસીકું, વસીકું દોલત અપરંપાર હુવા.
 ગુરૂ કહે બધાંવો દહેરા માણકા આધાર હુવા,
 જઈ કહ્યું માણને, માણને રતોવાઈ તૈયાર હુવા.
 દેરાં બાંધી કોણ પ્રતાપ પૂછ્યું, વમળ કેહે ગુરૂ પ્રતાપ હુવા,
 વમળ વસીના ચોક ૪

એકસો આઠ તો દેરા બંધાવ્યા આરસપહાણ ચમકાર હુવા,
 ગુરૂ પ્રતાપ સુણી, સુણી માને કોધ અપાર હુવા.
 નાશ વમળ કહી છુટી જવાળા, દેરા પ્રલેકાર હુવા,

મા પ્રતાપ કહીને, કહીને નાઠો વમળ હાહાકાર હુવા
 ભૂલ્યો માણ મને માફ કરો એ દેરા માણ પ્રતાપ હુવા
 વમળ વસીના. ચોક ૫

ગદગદ કંઠે કરે વીનંતી હવે માણ મને જ્ઞાન હુવા,
 દુઃખીઆરો જાણી, જાણી તમ થકી આશાન હુવા.
 મા પ્રતાપે પાંચ દેરા રાખ્યા ગરીબ નવાજ મેરબાન હુવા.
 મહારાજગીરકું, ગીરકું માણ તુમારા ધ્યાન હુવા.
 અમીચંદ કહે છંદ હરફ કડી બંધ માણ પ્રતાપ હુવા
 વમળ વસીના. ચોક ૬

છંદ ૪૩ મો.

કાળી, અંબા, એક રૂપ વિશે,

(રાહ લંગડી.)

કાળી અંબા એક રૂપ, નહીં અંતર કોઈ રાખો મનમાં,
 ચાર જુગમાં, જુગમાં રમી રહી અપને તનમાં.
 સત્જુગમાં તુળબ ભવાનિ ત્રેતા જનકી જનક ધરે,
 રાવળ રોળી બાળી લંકા રામની હુવાઈ ફરે.
 એકલક્ષ પુત્ર સવા લક્ષ નારી કુંભકરણ મરણી ધરે,
 એક પલકમાં પુત્ર બળીઆ ઇંદ્રજીત જોતામાં મરે.
 કાળી ફરે કાળ રૂપે કોળીઓ કોષ કરી મા મારે રણમાં,
 ચાર જુગમાં ૦ ચોક ૧

દ્રાપર દ્રૌપદી કહાવે પાંચ પાંડવ ઘેર હતી સતિ,
 ખેતેર દહાડે, નહાતા અગ્નિ કુંડ કરે બીજો પતિ.
 વારા ફરતી પાંચ પાંડવ ઘર જાય એ પાંચે સતિયા છે અતિ,
 કૌરવ પાપી, દુર્યોધન કરે સતિપર કૃર મતિ.
 સતિ ચીર ઉતારવા માંડયા કોધે જવાળા ઉડી રહી તનમાં,
 ચાર જુગમાં ચોક ૨

શ્રાપ દહાડે દુર્યોધનને લીમ ગદા તારી જંઘા પર;
 સાંભળી દુર્યોધન, સતિ શ્રાપ સૂણી ધુજ્યો થરથર.
 અઢાર દહાડાનું યુદ્ધ થયું તેમાં ઘણા મહારથી મુવા રથ પર,
 એ જોગ માયા, ફરતી ફરે સદા ખપ્પર ભરભર.
 કૃષ્ણ રૂપે કાળી કહાવે, કાળી કૃષ્ણે રૂપ મધુવનમાં,
 ચારે જુગમાં ચોક ૩

કળીયુગમાં કાળકા ભવાની કાળ રૂપ એ કંકાળી,
 નન્મ વખતે, જનુની આવી કરે છે રખેવાળી.
 સંસાર સુખ સંસારમાં આપી, મારી થપ્પડ લે મતભાત્રી,
 ભક્ત જનને, કરી સ્થાય રહેજે કરે મા રખેવાળી.
 અમીચંદ કહે છે છંદ ગાઈ હું સદા રહું છું પ્રસન્ન મા,
 ચાર જુગમાં ચોક ૪

છંદ ૪૪ મો.

માતા સર્વાંગે વસે છે તે વિશે છંદ.

લંગડી રાહ ઉપરનો.

અધાર ગતિ માણ છે તમારી, કોઈ જીવે છે સ્થળે સ્થળે;
હું દેખી મા, દેખું મા સચરાચરમાં પળે પળે.
તુંડી તુંડી મા સઘળે વ્યાપી, તારા વિના નહીં સુનો ઠામ;
નહીં સમજે તે, સમજે તે શરીરમાં જીવે માનો ધામ.
ત્વચા આંગળી લલાટ બતાવે, મોટા ધામના લઈને નામ,
બાકી રહ્યા જે, રહ્યા જે તેમાં કોણ કરે આરામ,
બ્રમણા ભાંગી થાઓ અનુરાગી, દ્રષ્ટિ ભરી જીઓ કળે કળે.

હું દેખું મા. ચોક ૧

મોટા ધામના નામ બતાવો, સુક્ષ્મને કોનો આધાર,
કેનાર પુરૂષને, પુરૂષને તે વાતનો કરવો વિચાર.
માના ધામના નામ બતાવો, હજી વસ્તુ શરિરમાં અપાર;
કોઈ ના દેખે, દેખે સઘળે રમે છે જગ્તાધાર.
બ્રહ્માંડ બનાવી પીંડમાં રચ્યું માની માયામાં ચળે ચળે;

હું દેખું મા. ચોક ૨

તારો પાર ન જડે બ્રહ્માને, મહેશ માયામાં થયા ગુલતાન;
કંઈક વખતે, વખતે વિષ્ણુ ધરે અંબાનું ધ્યાન.
ભીમ પાસે મંગાવ્યું કૃષ્ણે, દ્રૌપદી ભીમ કરતા સ્નાન અસ્નાન;

વરદાન માંગી, માગી હું કહું તે માગે નિર્વાણ.
એના અપ્પરથી બચે નહી, દ્રૌપદી બોલે તે ફળે ફળે;

હું દેખું મા. ચોક ૩

પાંચ પાંડવ ને છઠ્ઠા નારાયણ, તે તો તારા અપ્પરમાં નહી,
એમ કહી બુડકી, બુડકી મારી નાઠા ભીમ પાણી મહી,
નીકળી જવાળા દ્રૌપદી નેત્રે પાણી ઉઠળી ગયું તહી;
એ મમ માયા, મમ માયા કાળ રૂપ રમે ઘટ ને મહી.
મારે જીવાડે પાળે મમમાયા, અમીચંદ કહે ભલે ભલે,

હું દેખું મા. ચોક ૪

છંદ ૪૫ મો.

આદ્ય શક્તિ મમ માયા અંબીકા તેરે ચરણ શીશ નમાંવીજે,
તેરે નામસે નામસે ભવસાગર તીર જાવીજે.
લક્ષ ચોર્યાશી ફેરા ફરતા અખ મનષા અવતાર આએ,
તુમ ચેતોને પ્રાણી, પ્રાણી ભગતીસે મુકતી પાએ,
૧૬ માસ એધરમાં રખા મુજે પકડ જકડ કર બંધવાએ.
મેં કરી તપસ્યા તપસ્યા કરી બંદગી તેરા ગુણ ગાએ.

ફેકતો.

પ્રાણી ગદગદ કઠે કરે વીનંતી અપારે જીરે કરે અપારે,
કરીશ ધર્મ ધ્યાન પુન્યદાન આપે અવતારે જીરે આપે અવતારે
કરીશ તપજપ જીતી જાઉં જગત સંસારે. જીરે જગત સંસારે
ઉપે મસ્તકે ધ્યાન ધરી તેરે નામકી માળા જપાવીજે.

તેરે નામસે. નામસે ભવ ચોક ૧

એસી સરતસે જનમ્યો પ્રાણી, ખુલ બંધ દુનીઆમે આએ,
માતા પીતા સૌ પીતા સૌ કુટુંબ કળીલા હરખાએ.
તેરી માયાકી બળ પડી સૌ કહ્યા બચન એ ભુલવાએ,
જનમ લીઆકે, લીઆકે ઊઆ તુતા બતલાએ.

ફેકતો.

મારી બાળ અવસ્થા ગંધ રમત મોજારે. હરે, રમતમોજારે.
પ્રીત આઈ જુવાની લીલમાં કઈ વીચારે. હરે કઈ,
ચોરી ચાડી ચુગલી ધુંતી ભઈ બંડારે, હરે ભઈ,
પરનારી પરધનકુ હરતા ઓ નર ગોથે ખાવીંગે.

તેરે નામસે નામસે. ભવ ચોક ૨

ગઈ જુવાનીયા આયા ખુલપા થર થર મુજને લાગ્યું શરીર,
નાક ગળે જઈ, ગળે જઈ નેનોમેંસે વહેતા નીર.
અંતકાળકી વખત હુઈ, પ્રાણી અજારાતે નહીં રહેતી ધીર,
જમડા આયા, આયા લીઆ શુભ પડ્યું રહ્યું શરીર.

ફેકતો.

જમ શુભ લઈ જાતા માર માર્ગમાં મારે, હરે, માર્ગમે,
ધર્મરાજ લેતે હાજરી કરે બીચારે, હરે કરે.
કરો લક્ષ ચોયાંસી પીછા ધરો અવતારે હરે અવતારે,
જેસા પ્રાણી કર્મ કરેઆ એસી નસીએત પાવીંગે,

તેરે નામસે નામસે. ભવ ચોક ૩

એસી હકીકત હોઈગી હમારી, મંમમાયા સુષુલો અરજી,
તુમ જુગ જુગ હાતા, હાતાર ધ્યાન ધરૂ તેરા બહુચરજી,
મેતો તમારે દ્વાર ખડા આજ સીદ્ધ કામ મેરા કરજી,
હુતો તમારી તમારી કરૂ બંદગીમાં છઉ ગરજી.

ફેકતો.

મારા મનડા તણી બહુચર મા પુરજો આસે, જીરે પુરજો,
માં હાથ જોડી માંજુ છું તમારી પાસે, જીરે તમારી.
મા આખરી વખત નહીં નામ તમારું દેવાસે, જીરે નહીં,
કરૂ આવી માઈ કંઠ રંધસે અભુલ ગફલત ખાતીંગે.

તેરે નામસે નામસે. બવસાગર ચોક ૪
સંસાર રૂપી સમુદ્ર વહેતો ઉસ્મે ડુબે કંઈ તપ ધ્યાની,
તેરી માયા જાળમેં; જાળમેં પડે ગફલત કંઈ મુની જ્ઞાની.
તારા નામ રૂપી મે હોડી બનાઈ પાર ઉતારો દયા આણી,
ખડેકું તરાવો, તરાવોમાં બક્ષત તારો બાણી.

ફેકતો.

મા હાથ જોડી કહું અરજી મારી સ્વીકારો, જીરે મારી,
હું ગાંડો થેલો પશુ થયો બક્ષત તમારો, જીરે બક્ષત.
નથી કોઈ માઈ હું નીર્ધનીઓ નોંધારો, જીરે નોંધારો,
અમીત્યંદ કહે છંદ બનાવી તેરે નામકી માળા જપાવીંગે.

તેરે નામસે નામસે બવસાગર તીર બવેંગે ચોક ૫

છંદ ૪૬ મો.

અંખે ગરીબ નીવાજ આજ તું મેરી મદત રહેના ચઢ્યો,
 સકળ સભામે; સભામેં મુજે જ્ઞાન દેના ચઢ્યો.
 મેતો ખડા હજુર તુમારા મજુર સાય કરના ચઢ્યો,
 માણ હમારી, હમારી અરજ કાન ધરના ચઢ્યો.
 મે કગરૂ કંગાળ તુમારા બાળ દુઃખ હરના ચઢ્યો,
 આઘસવાની, ભવાની હમકુ તેરા સરણા ચઢ્યો.
 તુમતો માણ આવો હમકુ ખચાવો, સંભાળ લેના ચઢ્યો,
 સકળ સભામે; સભામેં મુજે જ્ઞાન દેના ચઢ્યો, ચોક ૧
 આવી તમારે ધામ જપુ મુખ, નામ, ગુણગાના ચઢ્યો;
 હમકુ માણ, માણ તેરા દર્શણ પાના ચઢ્યો,
 કોઈ કોઈને અનેક હમારે એક ટેકો આના ચઢ્યો,
 માણ તુમારે, તુમારે મારી વારે ધાના ચઢ્યો,
 સંકટ દુઃખ મા, કાપ તમે મા બાપ તમકુ કહેના ચઢ્યો,
 સકળ સભામે. ચોક ૨
 માત તાતને બ્રાત તમે છો તેરા નામ સહાના ચઢ્યો,
 ગુણ ગંભીરતું, ગંભીરતું તેરા મન માના ચઢ્યો.
 નોધારો નીર્ધન તારૂ કરજન દયા લાના ચઢ્યો.
 મુજ બાળકપર, બાળકપર માણ તુમને આહાના ચઢ્યો.
 મારૂં નથી મા કોઈ એકલા બેઠ મદદ રહેના ચઢ્યો,
 સકળ સભામે, સભામેં મુજે જ્ઞાન દેના ચઢ્યો, ચોક ૩

એ માયાકા સંસાર તેરા, આધાર જસ દેના ચઇએ,
 તેરા દાસકું, દાસકું તેરે શરણુ રહેના ચઇએ.
 ભીડ પડે ત્યાં આવી અમકું બચાવી ઝટ લેના ચઇએ,
 માણ અમકું અમકું સબુદ્ધી દેના ચઇએ.
 અમીચંદ કહે છંદ બનાવી અંબે અંબે કહેના ચઇએ.
 સકળ સભામે, સભામે મુજે જ્ઞાન દેના ચઇએ. ચોક ૪

—:૦:—

છંદ ૪૭ મો. લંગડી સાદી.

તુંહી તુંહી એક આપ નિરંજન ફક્ત તેરા આધાર મુજે::||
 તેરે દાસકું || ઉતારો ભવસાગરસે પાર મુજે;
 ધુડત ધુડત બોત શીરે નહિ રૂપરંગ દેખાયા મુજે;
 જીહર ફીરવાં; દેખા નહિ પ્રીતમ હમારા પાયા મુજે;
 કહોજી અબ મે કીધર હુંહું પકડ ઝકડ ગીરાયા મુજે;
 ડાઘી જગતમે જગતમે; ફાંસી ગફલતમે અથડાયા મુજે;
 દેશ અમારા દુર નહિ તુમ દેશી બેઠે વિસાર મુજે;
 તેરે દાસકું ઉતારો ભવસાગરસે પાર મુજે ચોક ૧
 સાન સીકલ ભુત્ર ગયે તુમારી, અબ યાદ કહું ન આતી મુજે
 પડી અંધેરી, ગફલત માયા બળ લપટાતી મુજે
 તમતો અમારી મેયા પડું તેરે પેયા કયું તરસાતી મુજે
 દુર નીકાલી; ફેરા લખ ચોરોશી ખીલાતી મુજે
 ઈંદર ઉંદર આનાં ઝોર બના બોત દુઃખ સંસાર મુજે
 તેરે દાસકું ઉતારો ભવસાગરસે પાર મુજે ચોક ૨

ગંગા તમે છો જમના તમે છો તીરથ વહેતાં તાપી તુંમ.
 તુંમ, નવસે નવાણું, નવાણું નદી વહેમાં આપી તુંમ.
 શેષ તમે છો સાગર તમે છો ખાખેચિયાંમાં વ્યાપી તુંમ.
 તુંમ બેઠે નિરાળી, નિરાળી સખ સૃષ્ટીને સ્થાપી તુંમ.
 તન તમે છો મન તમે છો શબ્દ તમે નિર્બાણી તુંમ,
 તુંમ જળસ્થળમેરૂ. ચોક ૨

સહજ નામે તું છે અંગિકા આરાસુર મતખાત્રી તુંમ.
 તુંડી તુગળ, તુગળ મહાલક્ષ્મી મહાકાળી તુંમ;
 નવદુર્ગા તું વાઘેશ્વરી તું ચંદી બહુચર ખાત્રી તુંમ,
 તુંડી હીંગળાજ, હીંગળાજ હરસિદ્ધ ચાચરવાળી, તુંમ.
 શુભનિશુભ મહીસાસુર માર્યા દેવે ત્યારે વખાણી તુંમ.
 તુંમ જળસ્થળમેરૂ. ચોક ૩

અત્રિક્ષ તું અંખા અલબેલી સર્વ હૈત સંહારણ તુંમ,
 સર્વ દેવના, દેવના દુઃખ હરી હૈત્ય મારણ તુંમ,
 હાથ બેડી કહે સેવક તમારો, કરો સંકટ દુઃખ નિવારણ તુંમ,
 તુંડી જનુની જનુની શખ સૃષ્ટીને તારણ તુંમ.
 અમીચંદ કહે આવી કંઠપર બેલો મધુરી વાણી તુંમ,
 તુંમ જળસ્થળમેરૂ. ચોક ૪

(૧૦૭)

છંદ ૪૯ મો.

તુંમ, તુંમ, તુંમ, તુંમ, તુંમ, તો અંમમાં, અંમ સત ગુરૂ
સંગ કરતે અંમ;

અંમ સતગુરૂ સંગમાં, સંગમાં માણ નામ અમરતે અંમ,
તમતો સુધી રચી રહ્યા માં અંમ બ્રમણમાં લમતા અંમ.
તુંમ અખંડ નીરજન, નીરજન માયા લેહમાં રમતાં અંમ,
તમતો પુજનીય જેઠે સીંહાસન, અંમ પુણ શીર નમતા અંમ.
તુંમ અખંડ જમેલા; જમેલા અંમ બુખ્યા નીત્ય જમતા અંમ,
તમતો અમર અખંડઅખંડા અમતો પલકમે મરતા અંમ.

અંમ સતગુરૂ સંગમાં. ચોક ૧

તુંમતો રકાર મકાર મહામાયા મોક્ષપદને વહાતા અંમ,
તમ સાગર અંમ લહેરા, લહેરા સાગર માંહી શમજતા અંમ;
હું છોડી તું આપે આપમા માણ માણ મુખ ગાતા અંમ.
તુંમ સોહંશ્વાસા; શ્વાસા ઓહં માહે સમાતા અંમ.
એકવીસ હજાર છસે જાપ જપતા તુંહી તુંહી મા કરતે અંમ

અંમ સતગુરૂ સંગમાં. ચોક ૨

મોજ મજ સંસારની છોડી રમતા આણંદમાં રહેતા અંમ.
અંમ તમ જાણી જાણી માણ માણ મુખ કહેતા અંમ,
અંમ તમને ઓળખ્યા માણ આપ આપમેં ચેતાં અંમ,
અમ હતા અજાણ્યા, અજાણ્યા પંચમહાભુત કહેવાતા અંમ.

તત્વ તેજમાં તેજ મીઠાવું બ્રમણા લાંગી ધ્યાન ધરતે અંમ.
 અંમ સતગુરુ સંગમાં. ચોક ૩
 તુંમ તુંમ તુંમ તુંમ અમ તો કેતા, અમતમથી નહી જુદા અંમ
 એ જુદા જાણુ તો, જાણુ તો પાછા સંસારમાં જુડા અંમ.
 અખંડ પ્રહ્લાંડમાં તમતો રહેતા પીંડ પ્રહ્લાંડથી ઉડા અંમ;
 અમ મીલા તમમાં તમમાં મીલા અંમ હુવા રૂડા અંમ;
 અંમ તમમાં મીલા અમીચંદ સદા આણુંદમાં ફરતે અંમ,
 અંમ સતગુરુ સંગ. ચોક ૪ થો

છંદ. ૫૦ મો.

(ત્રણ કાફીઆની લંગડી.)

કલ્યાણકારી જગત્પ્રધારી મા તું હમારી કર પ્રતીપાળ,
 તુંતો દયાળી; ક્ષમા કરી પાછી પુત્રની લો સંભાળ.
 મતલબ કરી નહી મનમાં ડરી પસ્તાયો ફરી કહો
 કરવું કેમ,
 માયા ફસાવે, બોલાવી જુહું વળી મુકાવે નેમ
 ડઠણ કળી ચુકાવે વળી, માયામાં ભળી જીવ જાણે તેમ.
 તું તો બચાવે, જાણીને પુત્ર આણીને મનમાં રહેમ,

બુલ.

ગુનેહગાર નુગરા હમે નફટ છછએ નાદાનજી ॥
 'પામર પ્રાણી' અજ્ઞાન જાણી તે પર રાખો ધ્યાનજી;

નીમીત મુકી સંસારમાં લખીત કીધું પ્રમાણુલ;
વહેવાર રૂપે વરતવું ગુરૂની માનવી સાનલ.

ગઝલ.

ગુરૂ કહે કરો ભક્તિ રાખી આણી મનમાં ટેક ॥
ત્રીગુણ માયા આઘશક્તિ પ્રમ્દ રૂપ એક ॥
જળ ભરી કુંભ મુકો એકઠા અનેક ॥
પડે પ્રતીબીંબ સરખો સુર્યનો વિવેક ॥
ભુલા ના ભટકો ગુરૂનો ફટકો લગાવે ચટકો મુરખ
બાળ, તુંતો દયાળી;

ક્ષમા કરી પાછી પુત્રની લો સંભાળ. ચોક ૧
જડતપતી શું કહું અતિ ભગવતી કરે મા તારું રટણ
ભવજળ સાગર, ઉતરવું પાર વિકટ છે ઘણું કઠણ
ગંદી કાયા ફસાવે માયા કાંઈ ભુલે ઠાહ્યા બહુ કરી મથન,
અદ્ય મતી હું મુખને પુત્ર બાણી મા કરો જતન ॥

ગુત.

અજ્ઞાની અભણ હું ન બાણું શાસ્ત્ર લેદલ ॥
જ્ઞાનીને અજ્ઞાન કરી રાખે મનમાં ખેદલ ॥
સાચા ગુરૂ સંસ્કાર વિના ન સમજે ચારે વેદલ ॥
વેદવિના નહીં લેદ સમજે બાકી વાત લખેદલ ॥

ગઝલ.

તર્ક શક્તિ બાંધી સાંધી જોડી બોલી છંદ ॥
 મમં લેદ જાણે નહિતો જાણવા પાખંડ ॥
 લીતર લીંછ સમજે તો પીંડે સો પ્રહ્લાંડ ॥
 મુખં ઢુંઢી ઢુંઢી મરે જમ દેવે દડ ॥
 ગુરૂની સંગે, બેઠા ઉમંગે લગાવી રંગે કુમતી ટાળ ॥
 તુંતો દયાળી ચોક ર જો
 અજર ખ્યાલા પી મતબાલા ખુલ ગયે તાલા,
 પડે પ્રકાશ ॥
 પીંડ પ્રહ્લાંડમાં, જોયાતો સર્વાંગે શક્તિનો વાસ ॥
 તારી છાયામાં ફરે માયામાં છંદ ગાયા મા
 તમારી પાસ ॥
 નીરબે પત થઇ ઉડી રહી ખીલી કળી
 ચંપાની બાસ ॥

ગુલ.

ભમર ભોગી બાસના છંદ ભોગી ભકત જનલ,
 સંકટ સહી બેસી રહી માલમાં રાખી મનલ,
 ભાવે ભલ કામ ક્રોધ તલ માલ કરવા પ્રસન્નલ ॥
 ચંદીપાઠના છંદ ગાંઉ નવરાતરમાં ચાર દીનલ ॥

ગુલ.

ભાવી ભકત જાણી આણી દયા દીલ ધરો ॥
 અપરાધ ગુનો માફ કરી સંકટ હરો ॥

કાયા કબૂટ કાપી સુખ આપી દુઃખ ઝરો ॥
 મૂરખ ઉપર મેહેર લાવી મા દયા કરો ॥
 જીવો વીચારી દુઃખ છે ભારી આશા હમારી કરે છે કાળ ॥

તુંતો દયાળી ॥ ચોક ૩

અરજી સ્વીકારી ખરખર ધારી મા તું હમારી આવી મદત,
 અંત વખતે, બચાવી લીધો આવી અંખા તેં ઝટ ॥
 ભક્તિ કરે નહિ મનમાં ડરે ધ્યાન ધરે અંખાનું હરવખત,
 વિપત પડે તો, આવીને મદત કરી મા રાખે પત ॥

બુલ.

આકીન એક રાખી રહે ન મટકે ઠામો ઠામજી ॥
 બ્રહ્મજ્ઞા ભાંગે મન તણી તો થાએ સિદ્ધ કામજી ॥
 મૂલ વસ્તુ મોંઘી ઘણી નહિ મળે ખરચે દામજી.
 સત ગુરૂ સમાગમ વિના ન થાએ કદિ આરામજી.

ગઝલ.

ઝોગણીસસેં છવીસ સાલથી માં મેં ભક્તિ કરી;
 આજી ભાવ મનમાં હું બેસું ધ્યાન ધરી ॥
 શ્રોતા વક્તા જનના લો દુઃખ મા હરી.
 પ્રેમ ભક્તિ કરી બાવું ભવ સાગર તરી ॥
 વરસ કઠણ માફે ગમું પંચાવન કહે છે અમીચંદ

અંખાના લાલ ॥

તુંતો દયાળી ॥ ચોક ૪

છંદ ૫૧ મો. રાહ ઉપરનો.

જપર વાળી તું મતબાળી ભદ્રકાળી અંબા ભણુ,
 આઘ ઇશ્વરી; માથું હું તારી ભક્તિમાં રહું રણું;
 તારી ગતી મા સૌથી અતિ ભગવતી ભજેથી સૌ હુઃખજન્ય;
 તારું નામતો જગતમાં હુઃખભંજન મા તું કહેવાય.
 દૈત્યોને મારી દેવ ઉગારી કહું વારંવારી તારી કૃપાય.
 પડે કામ તો; આવે તું એક પલકમાં કરે તું સાદ્ય :||

મુક્તિ.

સર્વ દેવ સ્મરણ કરે પડે વીપત જ્યારે શીવજી,
 જગત વંદન મા ઇશ્વરી આવીને આપે ધીરજી;
 નરસીંહ રૂપે નરસીંહ શક્તિ નખ વડે લાખ્યા ચીરજી,
 હીરણ્યકશ્યપ માર્યો પ્રહલાદને આપી ધીરજી :||

ગઝલ.

અનેક રૂપ કીધા લીધા દૈતોના મા પ્રાણ;
 ચંડમુંડ મારી માર્યો સુંભને મસ્તાન.
 પુષ્પ વૃષ્ટિ કરે દેવ ગાંધર્વ કરે ગાન.
 કામ પડે સંભારજી કહી શ્યા અંતર ધ્યાન;
 આવશે ફરી અવતાર ધરી ઇશ્વરી દૈત બહુ થશે હણી||

આઘ ઇશ્વરી ચોક ૧

એવી કલ્યાણી તુંને વખાણી નથી અજાણી જગમાં બહેર,
આદ્યસવાની અખંડ તું અગમ અગોચર સઘળે શરીર;
મુનીનું રક્ષણ અસુરનું ભક્ષણ કરી તતક્ષણ આપે તું ધીર;
હિમી હીમાચલ, આણંદમાં સદા રહે મા ગુણ ગંભીર.

બુલ

અજીત માયા તંમ તણી ન જડે કોઈને પારજ;
બ્રહ્મા સરખા બુદ્ધી ગયા ને બુલ્યા દેવ મોરારજા;
મોહીની રૂપમાં મોહી ગયા ભોધ ભીલંડી શીવ નિરધારજા;
તપસી કંઈ લપસી ગયા તમે ભોયા સૌના સારજા.

ગઝલ.

મનમાં સમજે તમે અમે બુદ્ધીને આધીનઃ
જેવી બુદ્ધિ આપો તેવા તેમાં રહે છે ચીન્હઃ
નીમીતરૂપે ફરીએ ફરીએ અમે રાત દીનઃ
લગામ તારે હાથ બેઠી ઘોડે લાખી જીન,
જેંચી જેંચાવ તું મારી માયે કરે તે થાયે બેઠી હજીન.

આલ ઇશ્વરી. ચોક ૨

દુઃખ ભંજન મા તું છે નિરંજન કરૂં હું વંદન ઘડી ઘડી;
ખલખલ સારી; આવી મા તમને કહે છે પાયે પડી,
આવે દુઃખી તે થાયે સુખી નહિ રહે સુખી તારે નામે કહી,
જમત જનુનીઃ ભગતને કાળે આવે મા સીંહે ચઢીઃ

જુલ.

અનેક દૈતને માર્યા નામ ધર્યું બહુચર માતજી,
નારીનો તે નર કર્યો સઘળો છે પ્રખ્યાતજી.
આંખ આપી મા અંધને ધન આપ્યું નીરધન જાતજી,
કાળકા અંખા એક છે. નવચંડી બહુચર માતજી;॥

ગઝલ.

માનું ધરી ધ્યાન કરું ભક્તિ ભાવે એમ.
કેમ વિસારી આઘા બેસો આવો રાખી રહેમ;
મારું નથી કોઈ જોઈ વારે ચઢો જેમ.
સીંહે બેસી વહેલા આવો જેમ અવાયે તેમ;
સંકટ સહીએ બેસી મા રહીએ કહો કોને

કહીએ પ્રાણ તબુઃ॥ આઘ ઇશ્વરી ॥ ચોક ૩
કરતા કરમ ન જાણે મરંમ મુકીદે સરમ કુલની મરજાહ
પાપી પ્રાણી, બોલે જુહું કરે મીથ્યા વિખવાહ;
દુઃખ પડે બેસીને રહે મન સાથે લહે તારો છે બગાડ,
ભજમન માજી; થશે દુઃખ દુર કરો અંખાને યાદઃ॥

જુલ.

મન સમજી સ્મરણ કરે ધરે અંખા કેરું ધ્યાનજી;
અણ સમજણ અજ્ઞાનથી રહ્યો માયામાં મસ્તાનજી;
પડ્યું દુઃખ પીંડ ઉપરે ભૂલી ગયો સઘળું જ્ઞાનજી;
ધરી ધ્યાન તારું રહ્યો તારે નામે છે કલ્યાણજી.

ગઝલ.

હયાળુ હયા લાવી આવી કીરપા મા કરો.
 આધાર મારે એક તારા નામનો ખરો;
 સેવક બાણી આણી હયા દુઃખમાં જરો;
 કહે છે અમીર્યાંદ માણ તારો આસરો;
 રાખો ટેક મારે માણ એક, નથી અનેક
 મે બળ્યા હજી આઘ ઇશ્વરી એક ૪

છંદ પર મો.

ત્રણ કાફીઆની લંગડી.

સમજ શાણા મન તું દિવાના, હજી ન બાણ્યા માણ દ્વાર
 જગકર્તાને, ભૂલે કેમ હજી સમર તું કરી વિચાર.
 ભૂતી ગયો, ગર્ભમાં રહ્યો, સંકટ સહ્યો નવ માસ લગી,
 કેમ નહી તારું, માલિક એકઆઘ ઇશ્વરી તારી સગી,
 જુરી ગતિ, ગર્ભમાં હતી. તપ કરી અતિ નહી જરા ડગી;
 કેસ કરી તું આવ્યો બહાર અકલ તારી મઠ ભાગી.

કુત.

અહ્ય જીવ અજ્ઞાન તું, આવ્યો પતાવવા દેનજી,
 તેનો કર વિચાર તુ, કેમ પડે તમને એનજી.
 મસ્તપણમાં મ્હાલતા જશે દિવસ પડશે રેનજી,
 સંશાર મુખ સ્વપ્નું જણે, પસ્તાશે આવશે દેનજી.

ગઝલ.

તે માટે સમજી હજી તમે અંખા ધ્યાન ધરો,
લક્ષિ કરે મુક્તિ મળે ભવજળ તરો.
જીવતા જશ માણ નામે સુખે પેટ ભરો.
જગત સ્થાપી ઘટમાં વ્યાપી સઘળે મા ફરો.
કેવી દયાળી થઈ મા વાલી, પયપાન આપી કર્યો ઉપકાર

જગકર્તાને-ચોક ૧

અરજ કરી ધ્યાન ધરી કહું, બહુચરી અંખામાં કરજો સ્હાય
જન્મ આપી તે, છોડાવ્યો ગર્ભવાસથી કરી દયાય.
રંક પશુ, માયામાં ફસું, નહી સમજું કશું, એ મારી અંખાય
તારો આસરો, આવીને સંકટ પડે ત્યાં કરજો સ્હાય.

ઝુલ.

કાયા કળ્પ દુર કરી કરો પોષણ અમારું માતજ.
માયા તારી કારમી કરી વસ્તુ અપારજ;
બ્રમણમાં ભુત્રી ગયો કરી ગર્ભે હતી વાતજ,
આશ તારા નામની તમે છો માતને તાતજ.

ગઝલ.

અપરાધી પાપી પૂરો હું તો કેવળ અજ્ઞાન,
મૂર્ખ મૂઢ મતિ નથી મારામાં કંઈ જ્ઞાન.
એળે ગયો મનખો મારો હું થયો નાહાન,
પુત્ર ઉપર મ્હેર કરી આપો મને જ્ઞાન.

આપો જ્ઞાન, હું ધરું ધાન, માનું આશાન, બબ્બુ વારંવાર
જગકર્તા-ચોક ૨
ધાન ધરી કહું ફરી ફરી, મા મહેર કરી માફ કામ કરો,
બુદ્ધી બળ દો, આપી જ્ઞાન હાથ મારે શિરે ધરો;
ગુરુ તમે માન્યા છે અમે, મા આવે સમયે આપી, જ્ઞાન ભરો,
ગુણ સાગર તું સુકમ રૂપે સમાઈ સઘળે ફરો.

શુભ.

અનેક નામે એક તું બેસી રહે આસનજી,
જળસ્થળ મેરૂ પવન રૂપે સમાઈ રહે તનમનજી,
અદ્ભુત લીલા તમતણી, મા થઈ અમર પ્રસન્નજી,
મેહેર કરી માતૃશ્રી મા આપોને દર્શનજી.

ગઝલ.

લહેરી અંબા મહેર કરી ભકત તો બાણી,
તન મન ધન આપે મા દયા આણી.
પુત્ર કરી પાસ રાખે, માની મહેરમાની,
ધ્યાન ધરી જ્ઞાન કથો બલો ભવાની,
સંગત ભલે સારાની મળે, ગુરુ કરે વળે ઉતરે પાર.

જગકર્તાને ચોક-૩

ગુરુ શોધ, જઈ લીધો જોધ છોડી કોધ ગુરુ કહું કરે,
પ્રસન્ન થઈ કહે, આપી જોધ ગુરુ હાથ શિર પરે ધરે,
પ્રેમરસ પાઈ ધુન લગાઈ મંત્ર બલાઈ આસન પરે,
સોહંમ સાંધો, જયો જાપ અંબાના ભજવલ તરે,

શ્રુતિ.

માયા માયા સૌ કરે, માયા બે પ્રકારજી,
અસુરી માયા કારમી ખવડાવે આખર મારજી,
દેવ માયા હાતાર છે ઉતારે શકિને પારજી.
તે માટે પ્રાણી તમે કરજો મન વિચારજી.

ગઝલ.

માયા રાખી માજી સાથે જાણી-એક રૂપ,
ગુણ ગાયા છંદ કયાં દર્શન અનુપ,
જગત સ્થાપી જનુની તું છે નિરજન બુપ,
સચરાચરમાં વાસ તારો સઘળે સ્વરૂપ,
ખોળતા ખોવાયે કાઠને ન પાયે,
અમીચંદ ગાયે માને આધાર,
જગકર્તાને ચોક ૪

છંદ ૫૩ મો.

ઝડપી લંગડી રાહ.

વારે વારે વારૂ મનતું માન કહ્યું માફ,
આ છે ભવ તરવાનું બાફ.
પસ્તાચો ફરી, ગુરૂ શરણ રહિ,
જયો જાપ આદ્યઅંગાનું ધ્યાન ધરી.

જીવતું જોની જાગી જોગી જોગી તપસી ત્યાગી
 ગયા રાગીને વૈરાગી છોડી માયા,
 એક પલકમાં, હો મધ ખાખ પડી કંચન કાયા
 મુરખ માને માફ અંત કાળે નહિ તાફ
 લાગે પામરને પ્યાફ સંસાર આયા
 ફાકટ ફેરા, ફર્યો તું લક્ષ ચોર્યાશી ભટકાયા

ગઝલ.

મનસા દેહ મોગો મુલ તેને કેમ કરે ધુળ.
 માયા કાયા કારમી કુલાઈ કરે કુલ.
 કુલાઈ કરે કુલ, કુલાઈ કરે કુલ
 ભમર જોગી બાસ લેતા બીડાય કમળ કુલ.

ગુલ.

સંસાર મુખ સ્વપ્નું ગણે, અજાની બાણે સારણ.
 સુતવીત દારા મુકી જવું, કંઈ કરને મન વિચારણ.
 તું તો સમજ લે વિચારી, હું તો કહું છું વારંવારી.
 તારા મનમાં તું ધારી, હવે બેસ ડરી, ગુફશરણ રહી. ચો. ૧
 ભમરો કમળમાં ઘેરાઈ પછી રહ્યો પસ્તાઈ.
 જીવડો ગયો જુગ માંહી ફર્યો ચોર્યાસી.
 રહ્યો ગરબમાં પડ્યો બહાર પડી ગફલત માયા ફાંસી.
 જીવતું માતાનું નામ કર આત્માનું કામ.
 મમતા મુકી દે તસામ થાય મુખ વાસી.
 મટે ચોર્યાસી, સમજ મન નહિ તો થાસે તારી હાંસી.

ગઝલ.

સાર માણ નામનો મેં દીઠો જગમાંય
 દુઃખ તણે સુખ મળે ભણલો અંબાએ,
 ભણલો અંબાએ ભણલો અંબાએ,
 સંશય મનનો કાઢી નાખો સંસે જગને ખાય

ગુલ

કરતાનું કયું કો ન ઉઠાપે, પામે નહિ કોઈ પારણ,
 અનંત ભુગ એમ વહી મયા નહિ જડયો કોઈને સારણ,
 સંસે મનનો તાણો પીઓ સતગુરનો પ્યાલો
 ઢાલ માણ નામની ઝાલો શીર ગુરૂ કરી, ગુરૂ શરણ રહી ચો. ૨
 તું તો સમજ પામર પ્રાણી અનુભવ અંતર આણી.
 સાચી અંબા લો બાણી એ છે ત્રિપુરારી દુનિયા સારી,
 ભજન બીન કંઈ નર ગયે મનખો હારી.
 બચું તે તો બસે, નામ રૂપ ગુણનો નાસે,
 બીજા મયા તેમ બસે ચાલો વીચારી,
 કોટી કલ્પથી છે જન્મ મરણ અવતાર ધારી

ગઝલ.

આ સ્વપ્ના જેવું સુખ, સાને શાયું માનો;
 ફસાઈ ફંદમાં ફાંસી ખાઈને; મીઠ્યા મત તાણો
 મીઠ્યા મત તાણો મીઠ્યા મત તાણો
 આલ અંબાની ગહન ગતી કોઈએ ન બાણો

ગુલ.

ફોકટ ફંદમાં ફસાઈ રહી. ફરે લક્ષ ચોરાશી મંહીજી
જ્ઞાન કઠો ગુરૂ સંગ રહી. મુક્તિ થાએ તહીજી
દુઃખ સુખ સ્વપ્ના માંહી થાય. જીવ બ્રમણથી લોળવાય
ભગે ભેતાં બુદ્ધ થાય. પસ્તાસો ફરી ગુરૂ સરણ રહી.

ચોક ૩

શરીર વાદળની છે છાયા નથી કોઈની અમર કાયા.
તજે દેવ સરખા ડાહ્યા કંઈ સોમી પડે. બુવો બળી સુત,
બાણાસુર કૃષ્ણજીની સાથે લડે
ભલા ભીષ્મપિતા સુરા. કયાં પાંડવે બુધ પુરા.
થયા અરબુનથી ચક્રચુરા રથે કૃષ્ણ ચડે.
રાવળ રામે રોળી બાળી લંકા અયોધ્યા ખડે.

ગઝલ.

ચેત મન ચેત માણ. બળે ગુરૂ સંગ.
મમતા ત્યાગી થાએ રાગી. રહો મદા ઉમંગ.
રહો સદા ઉમંગ, રહો સદા ઉમંગ.
પડી કાયા તુડી દોરી ઉડ ચલા પતંગ.

ગુલ.

કાળ કેરી જાળ જબરી, હંકૂતી કરો ત્યાગજી.
મમતા મારો મન તણી, પડી કાયા જલાદે આગજી,
તમે સાંભળો શીવલાલભાઈ, અમીચંદ બોલે આહી,
સામા બેઠા અંબા માઈ, ભયત જશે તરી

ગુરૂ સરણ રહી. ચોક ૪

છંદ ૫૪ મો.

વારે વારે વાડ. એ રાહ

લંગડી

સમરે શ્વાસો શ્વાસ, માણ પુરો મારી આશ
 મને તારો છે વિશ્વાસ, ભવજળ તારો. પાર ઉતારો.
 કઠણ પંથ બીકટ મારગ, સૌથી ન્યારો;
 માયાનું મંડાણ, નથી રહેતું અમને ભાન.
 ધરી જનમ્યો હતો ધ્યાન તે ગયો ભૂલી, મોજમઝામાં
 ગયો ક્ષણ રહ્યો હીંચોળે જુલો.
 ન જાણી અગમ વાત, રમ્યો જુવાની સ્ત્રી સાથ;
 સ્વપ્ને ભોગવી રાજપાટ, મન ગયું કુલી,
 જાગી જોતાં ભાસે જુહું બાદશાહી ગમ હુલી

ગઝલ.

વીચારી જોને જીવ તારી, શી ગતી થશે;
 જમીન જોડે જર મુકી એકલો જશે,
 એકલો જશે, એકલો જશે,
 કાયા તારી પડી રહેશે સંગે ના થશે.

બુલ.

કોટી કલ્પથી સુખ દુઃખ ભોગવે, ન થાયે જીવ તરપતણ;
 વીંધય વાસના દાર નર્કનું, તું સમજ લેને ઝટણ.

ઉત્તમ આળ્યો મનશા દેહ, તેને ઝોળખીને તું લે,
જમને ગુરૂ શરણુ તું રહે કંઈ વિચારો પાર ઉતારો.
કઠણ પંથ વીકટ મારગ સૌથી ન્યારો ચો. ૧
ગાડી ઘોડે બેસી ફરો, નહી પાપ કરતા ડરો,
ક્યાંથી ભવજળ તમે તરો, જુઓ વીચારી,
દુનીયા સારી, ધરો ધ્યાન કામ ક્રોધ મમતા મારી,
નારી ધનમાં જીવ લપટાવે તારી સંગે નહી કોય આવે,
મીથ્યા ભુક્તી જીવ ભટકાવે, વારંમવારી,
લક્ષ ચોરાશી ફરશે તું જશે તારો મનખો હારી;

ગઝલ.

અનંત ભવ કીધા પ્રાણી, વેઠી ઘણું દુઃખ,
જનમ મરણ કઠણ વખત સ્વપ્નું જાણો સુખ,
સ્વપ્નું જાણો સુખ, સ્વપ્નું જાણો સુખ,
સુદમ રૂપે સમાઈ રહ્યો હતો માની કુખ.

સુલ.

નવ માસ ગર્ભે રહ્યો, ધરી ઉંઘે મસ્તક ધ્યાનજી,
દુઃખ અનંતા ભોગવી; જનમ્યો કે ભુલ્યો લાનજી,
માયામાં લલચાઈ ગયો જીવડો ફસાઈ ખુદ્દિ આપો અંખામાં
આશરો તારો, પાર ઉતારો; કઠણ પંથ વીકટ મારગ,
સૌથી ન્યારો ચોક ૨
સ્વાતી ખુંદને ચાતક ચહાય, તેવા પ્રેમે લળે અંખાય;
મેઘ વરસે મદ્દહાર ગાય, તેવા થઈ જાવો લીન, ગુરૂ સંગ રહી.

થાવો સજ્જ જ્ઞાન ઘોડા પર લાખી જીન;
લઈ ક્ષમા ખડગ તત્કાળ બાંધી ધીરજની ઢાલ,
લઈ સત સુરાની ચાલ; આ ભક્તના ચિન્હ,
ભજન ભડાકે ઉડાવો કામ ક્રોધ તો મીઠે ખાવીન.

ગઝલ.

પ્રેમની લાખી પાખર બખ્તર બુદ્ધિનું તું આપ,
બાંધ્યો ફેંટો કશ્શુનો હોલાય તનનાં તાપ,
હોલાય તનનાં તાપ. હોલાય તનનાં તાપ,
દીન દયાળુ દયા કરજો જપાય તારા બપ.

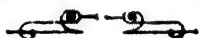
કુલ.

ગુરૂ થઈ જ્ઞાન આપજો નથી કંઈ આધારજી,
આધાર તારા નામનો ઉતારો હમને પારજી,
સર્વે રૂપમાં સરખો થાય, પોતે પોતામાં ઓળખાય,
જીવ દશા બુદ્ધી જાય, કરો સુધારો;
પાર ઉતારો કઠણ પંથ ખીકટ મારગ સૌથી ન્યારો ચોક ઉ
વીચારે પ્રાણી પોતે ગયો જન્મારો જોતે,
તોએ હજી તું ગોતે, જીવો વીચારી બ્રમણ ભાંગી,
જોની તું રમી રહ્યો ઘટમાં તારી;
મૃગ ભમે છે જન જનમાં રહે છે કસ્તુરી તો તનમાં,
ખખર વીના ભટકે રણમાં; તપે જીવો ધારી, તનમાં તપાસી
ગણી સમાન મુકો તારી મારી.

મઝલ.

હું મારું પાપ મુલ મને ફકાવે છે ધુળ
પ્રીતમ રહે છે પાસ મને સુઝે નહીં ખીલકુલ;
સુઝે નહીં ખીલકુલ, સુઝે નહીં ખીલકુલ
લક્ષિત ભાવે છંદ ગાયા ભાગ્ય ગયું ખુલ
મુલ.

માણના પ્રતાપથી મલી વસ્તુ મુજને સારણ;
શ્વાસો શ્વાસ સ્મરણ કરું ઉતારો બેડો પારણ
કાપી કર્મ કરો ચુરા બાકી નહીં રહે કંઈ અધુરા
માણ લક્ષ્મ અમીચંદ પુરા કેહેવાય તારો;
પાર ઉતારો, કઠણ પંથ ખીકટ મારગ સૌથી ન્યારો મોકલ

છંદ પપ મો.

સીકસતો લાવણી એ રાહ)

સુણ મેરી માતા, ભક્તનકી વાતા, તેરાં શુણ ગાતા, જળસુખ પાતા
અંબે દયાળી, બહુચરખાળી, કર રખેવાળી તું બુગદાતા
પેરી મા સાડી, બેઠા મા માદી દોલત બાદી તેરા હું બાલે,
પકડકે આયે ચોરોડું, લાએ તુંજે દીલાએ કરકે સવાલે.
કામે હે કાંધે લોલોડું સોધે મુજેના હોધે લાયાહુ ગાલે;
મોહમદ આગે દેખકે આલાગે જાવેઆ ભાગે અબ તુમ સમાલે,

સખી તોફાને કરતે હેરાને મુકાતે ધાને જાપ જપાતા
 અંબે દયાળી બહુચર બાળી કર રખેવાળી તું જુગદાતા ચો. ૧
 ચોરોશે હારે હુવે નાચારે કરકે પોકારે અંબામાં,
 કેહુ ઝટપટસે આવો મુઝે બચાવો ચોરોકુ સાવો બતાતે મેંહુ;
 લોલેહે બુરે, કામી અંધ પુરે મોહ મદ હજુરે બતાકે દેવું,
 કોધ એ ઢંઢો લે છે મા કેડો ઉતારો બેડો પારે મા કહુ;
 આતેરી માયા કાચી હે કાયા પાલવ સાયા ધાન લગાતા,
 અંબે દયાળી બહુચરબાળી કર રખેવાળી તું જુગદાતા ચો. ૩
 આકીન તેરા ઉંવા ન કોઈ મેંરા મીંટાડો ફેરા લખચોર્યાશી
 ભટકકે આયે પાલવ સાહે તીરથ પાયે ગંગા તું કાશી
 મેરી તું અંબે માઈ જુગમેં ગવઈયા સરણુમે રહીઆ હું વિશ્વાસી
 તુજે સમરતે ધ્યાનજ ધરતે સંસારથી સરતે જાતે મેં નાશી;
 ચોરો જે છુટે મુજે તો છુટે કરમ કુટે નહીં સંધાતા,
 અંબે દયાળી બહુચરબાળી કર રખેવાળી તું જુગદાતા ચો. ૩
 દોની મા દર્શણુ, થાઓની પરસન કરજ સમરણુ અંબે તું મેરા;
 તેરા મે દાશે, પુરોની આશે પાપજ થાશે પ્રલે હમેરા
 ઘટ ઘટ મેં વાપો દરશણુ આપો પાપજ કાપો ચોરાશી ફેરા
 તમે બચાવો મદદે આવો દયાજ લાવો ભક્ત તુમેરા;
 કહે અમીઅંદ માજુકા છંદે રેહતે આનંદે ગુણુ તેરા ગાતા,
 અંબે દયાળી બહુચરબાળી કર રખેવાળી તું જુગદાતા ચો. ૪

છંદ પદ મો.

(શીકસ્તાની રાહ ઉપરની)

તું માતા ચંડી હૈતોડી ભીંડી કાઢે નવ ખંડી ખપ્પર ધારી
 લઈ ત્રીશુલે મારી મા હુલે નીકાલે મુલે હૈતોડુ મારી;
 અંખે દયાળી પાલનવાલી ભદ્રકાળી બડી જોરાવર;
 હાથ ઝટકકે હૈતો પટકકે મારી ઝટકકે ઉત્તર ચડીતર;
 સ્વરૂપ ધારણ કર કર મારણ હૈત સંહારણ ખપ્પર ભરભર;
 આંખોમેં લાગી ફરે મતબાગી બની વિકરાળી લીયા ચારાચર;
 ચારા તું ચરતી ખપ્પર ભરતી હઠતોડું હરતી કરી કીલકારી;
 લઈ ત્રીશુલે, ચોક ૧

કરી કીકીઆટી અસુરકું ખાતી ફરે મદમાતી કરી મધુપાને,
 રૂધીર માંસે ખાકર તપાસે કાયર નાસે જાતે સેતાને;
 હૈત્યોકું પ્રાણે કરી રણ તાજે દેવતાને રાજે આખ્યા તેં માને;
 એવી દાતારે જગત સંસારે શક્તિ આધાર છે સહુના પ્રાણે;
 નહિ કંઈ અનણ્યો શક્તિ વિનાનો ઠામજ મુનો,
 એ બલીહારી, લઈ ત્રીશુલે ચોક ૨

એવી કૃપાળી અંખે દયાળી લોને સંભાળી આજે મા અમને;
 પડયું સંકટે આવોને ઝટે અંત વખતે કહું મા તમને;
 સંકટ કાપો ફતેહ આપો તમે માખાપો ક્યાં જાઉં ભમને,
 હવે ના છોડું હાથ મેં જોડું કરમબંધ તોડું જીતાએ જમને;
 ભગત કારણ હૈતોડું મારણ ભવજળ તારણ લે તું ઉગારી
 લઈ ત્રીશુલે ચોક ૩

નામનિરંજન બેઠે સીંહાસન સખ દુઃખ મંજન કરે તું પલમે,
જસ અપાવે તું મારી માએ લાગું હું પાએ ધારી અકલમે,
રાખું આકીને બોલો હસીને અંબા ભજીને તરૂં લવ જળમે,
કે ડાહ્યાલાલે છંદ વિસાળે કહી ચુનીલાલે બેઠે ડંગલમે,
લગાવી ધુની અમીચંદ ગુણી કહે છે તબુ નહિ ભક્તિ તમારી
લઘ ત્રીશુલે ચોક ૪

છંદ ૫૭ મો.

ત્રણ કાફીયાની ખડી-રાહ.

આએ આસો માસ આનંદ ઉદ્વાશ દરશનકી આસ અંબા તારી
નવરાત્રી નવ મળી શક્તિ સર્વ દૈત્યોકા ગર્વ ઉતારનારી.
હીલ મીલ મનસુબો કરે આનંદમાં ફરે ધરે શોભતા સણુગાર,
પાઉમે પેજન નાકોમે નથન ચમકે છે રતન કરે છે ઝમકાર,
ગળેમે હાલ મોતનકી, માળ કાનોમે ઝાલ શોભે છે અપાર
ઝોઢી કસળી સાલ, ચાલે હંસકી ચાલ અહો અહો સવાલ
બોલે છે અપાર.

ફેકતો.

આવી અંબાજી સણુગાર શોળે; સર્વ શકતી મળી જે ટોળે
અહો અહો શબ્દ મુખથી બોલે, ચાચર ચોકમાં ચાલી,
હેતીમાં તાળી કાળી ખપ્પરબાળી, નવરાત્રી નવ મળી
શકતી સર્વ, ચોક ૧

આવી માતા અન્નપૂર્ણા, તેમાં શી મણા, વેણા વાગે મુખ પર;
હીંગળાજ આજ ખુબ સજી સાજ વાજાંત્ર, વાગે છે પાંઉ ઝાંઝર,
સાચી દેવીસંગ શીતળા ઉમંગ ઉડાતી રંગહાયમે છે ખરપર
શીકેત્રા માત હરસીધ સાથ દૈત્યોકા ઢાટ વાળે છે જખર
ફેકતો.

આશાપુરી તરપના ભવાની; ત્રણ લોકમાં તુંને વખાણી,
તારી માયા કોઈએ ન બાણી. મળી દેવી સહ આતી;
મરખા ગાતી રાતી અંખીય તારી, નવરાત્રી નવ મળી
શક્તિ સર્વ ચોક ૨

ચાચર ચોકમાં આવે, ધુન મચાવે ભાવે મુખથી ગાતી,
વાજે વાજાંત્ર સંગ વેણા ઉપંગ બાજે મૃદંગ ફરે હરખાતી,
ફરે માજી કુદડી પસીને જુડી પદ્મી ચુંદડી બાતી,
ચાતી મગન જોલે વચન ગાયે રાગ રામણ ફરે મદમાતી.

ફેકતો.

મધ સોને આનંદની હેલી, ગાય જરખો અંખા અલમેલી,
ભગ્ત મદદ તું આવજો વહેલી, હાથો હાથ લે તાળી,
બહુચરખાળી વાલી અંખા મારી, નવરાત્રી નવ મળી,
શક્તિ સર્વ ચોક ૩

સીંહ ફરે મધ મધકારે વેણા લલમરે જગ્ત આધારે,
ચોલા મધ અનમુલે, કરજરી ઠહું હાથ બેડી રહું,

નાર નામ લઉં નહીં જાઉં બુલે ગરબા ગાઈ રહી થાનકે.
ગેમ તહીંથી બીલકુલે, મારા કાપો પાપ, સખુદ્ધિ આપ,
તારા જપું જાપ, કરો કબુલે.

ફેકતો.

તું સૌની માજી છે વાલી, અંબામાં તું બહુચરબાલી,
જગત માયામાં મોહિની દાલી; અમીચંદ કહે ધરમાત,
સમર કર, આશા તારી, નવરાત્રી નવ મળી શક્તિ. ચોક ૪

છંદ ૫૮ મો.

તુંજે નમું ચરણ, આયા શરણ, વિદ્ય હરણ કરદાલો તુમ
તુંજે નમું આજ, રખો મેરી લાજ સિદ્ધ કરો કાજ દુખટાળો તુમ
આયા તેરે ધામ, શિદ્ધ કરો કામ મુલકો પર નામ કરતી હે તુમ
ચુની નમકાર, ગલેમેં હાર, સોળે સજ્જાર ધરતી હે તુમ
ઢેખી તેરા મુખ હો જાવે સુખ, મેરે તનકે દુઃખ હરતિ હે તુમ
જપુ તેરા નામ હોવે આરામ, સિદ્ધ કરવા કામ, ફરતિ હે તુમ

ફેકતો.

સિદ્ધ કરો ભગતનકે કાજે, શિદ્ધ શબ્દ રણુ તુંહિ બાજે
અસંખ્ય દર્શત્ય કરદીએ પ્રાજે
દુશ્મનકુ માર કરતી પોકાર કર ધરી હથીઆર લઈ બાલો તુમ
તુંજે નમુ આજ-ચોક ૧

દુશ્મનકુ દુર કીયા ચુર ચુર; અસંખ્ય અસુર માર ગાળુ તુમ,
કયા કઈ ખીસ્તાર, નહી આવે પાર; બનકર અસ્વાર ધાઈ
માળુ તુમ.

શત્રુકુ માર કીયા તારમ તાર; દેરા મોજાર, ખીરાળુ તુમ.
પાએલકા બહાર; ધુધરૂ ધમકાર; સખ સળ સણગાર મેરી
માળુ તુમ.

ફેકતો.

જળહળ તારી જોત ઝલકતી, હામણી હલ અકોટી લળકતી;
દો હંતન પર ચુની ચળકતી.
તુમ દીન દયાળ કરે પ્રતીપાળ, હું તારો બાળ હાથ ઝાલો તુમ.
તુજે નમુ આજ-ચોક ૨.

સંસાર ખાડેકી ધાર, ઉતારો પાર; માળુ હાથ ઝાલી તુમ,
મીથ્યા સંસાર, સખ પરીવાર; કયા કઈં વિસ્તાર મતબાલી તુમ.
બાઈબાંધ માત, બેહેન તરીઆ તાત નહી આવે સાથ મેરી
વાલી તુમ.

કલબુગમેં આજ, શક્તિકારાજ સીદ્ધ કરને કાજ મા ચાલી તુમ

ફેકતો.

બાળાપણુ રમતમે ગુમાઈ, ચડા જોબન બુવાની આઈ,
કામ દોષ મમતામે ગુમાઈ;
અબ ધરૂ તેરા ધ્યાન, મુજે મીલે જ્ઞાન, મુજકું આશાન
અબ આલો તુમ. તુજે નમુ આજ-ચોક ૩.

મેરી અંખે માત, જપુ તેરા ભપ; મુજે બુદ્ધિ આપ, કંઠાળી તુમ
ચોસેંટકુ પ્રણામ સબકુ વણીમ; રહ્યાં શીષ નામ મતખાલી તુમ.
કરજોડી પાસ, ઉભો તેરો દાસ; પુરો મેરી આશ ખપ્પરવાળી તુમ
હોળ પ્રસન્ન દેના દરશન; મેરા હરખીધન બહુચરખાળી તુમ.

ફેકતો.

એક ચીતસેં તેરા ધ્યાન લગાઉં આઠ પહોર તેરા ગુણ ગાઉ,
ભગતી કીએ બીન કહાં ફળ પાઉ, કહે અમીચંદ માજીકા છંદ
સદા રહે આનંદ સબ ગાળો તુંમ તુજે નમુ આજ ચોક-૪

પુનેમનો છંદ ૫૩ મો.

(તુજે નમુ ચરણની રાહ)

મહારે આજે ધન પૂનેમનો દિન, સદા કહૂ ભજન ભવજળ તરવા
ભગવતી ભણું, કામ કોષ તણું આવી રહું રણુ, ભક્તિ કરવા
જપી તારૂં નામ, કહૂં પ્રણામ; મને થાય આરામ અંતઃકરણે,
સૌ ભક્ત સર્વ, ભજે મુકી ગર્વ, માગે જ્ઞાન દ્રવ્ય, લાગી ચરણે,
ગુણી માગે જ્ઞાન તેથી ધરાય ધ્યાન, તેની અરજ કાન મુણી
રાખો ચરણે;
તારો ભવજળ, રહેજે થાય ઉદ્ધાર કહુ વારંવાર લાગી ચરણે,

ફેકતો.

અરજ કરી કહે તારા બાળ. (૨) હયા લાવી મા મુણે
 સવાલ (૨) બાળકની કરને પ્રતિપાળ (૨) સુંદર સ્વરૂપ
 તારી છાત્રી અનુપ, ત્રણ લોકના ભુપ, ભણું દુઃખ હરવા;
 ભગવતી ભણું. ચોક ૧

મુણે સવાલ, ઓઢી કસખી શાલ, મળેમેં હાલ મોતન માળા
 કર કંકણહાર, પાયલકા ખહાર, ધુધરૂં ધમકાર; મુરમા હાલા.
 શિર મુગટસાર, કુંડલકા ખહાર; શોભા અપાર, ઓઢે દુશાલા;
 નાકોમેં નથન, રહયા ઝળકી રતન, પાંઉં મ્યાને પેજન, બેઠે
 મતબાલ.

ફેકતો.

ધનધન માણ તારી લીલા (૨) અંપા કેવડા શોભે પીળા (૨)
 તરેહ તરેહના ફુલજ ખીલ્યા (૨) મા અરજ મુણ,
 તારી લાગી ધુન કરું ભજન, પાપ જોસરવા
 ભગવતી ભણું.—ચોક ૨

તારા નામની હાલ, ધરી બેઠો હાલ, મુણને સવાલ;
 બાળક બાણી, નહીં માંજું મુખ, તમે બાણો દુઃખ, મારી
 ભાંજો ભુખ, તમે હયા આણી એક જોખણું જોય, મારા
 કાપો પાપ, તમે મા બાપ, રહ્યો પિછાની; ઘટ ઘટમે રમો,
 તમે સઘણે ભમો, કયાં શોધું અમો અજ્ઞાન ગ્રાણી.

રેકતો.

સાધુ સંત જંગલમાં રહેતા (૨) સંકટ પડે શરીર પર રહેતા (૨)
 ધ્યાન ધરી પુણ્ય પદ લેતાં (૨) માફ ગળું નહીં; ખરૂં કહું અહીં
 જંગલકે મહીં નહીં બાવું ફરવા; ભગવતી ભળું ચોક ૩
 હું કેવળ અજ્ઞાન નથી જરા ભાન. શરોડા જ્ઞાન નહીં બાણું સાધન;
 પ્રેમ ભક્તિ કરી, તારૂં ધ્યાન ધરી, કહું ફરી ફરી સોપું તનમન;
 વાળી આસન ભળું નિરંજન, મન થઈ પ્રસન્ન દેજો દર્શન;
 ચરણનો દાસ, મન રાખો પાસ, તારો વિશ્વાસ મા થાઓ પ્રસન્ન

રેકતો.

આશા પુરણ પાડે માણ. (૨) ભકત ભજનમાં રહે છેરાણ (૨)
 પ્રસન્ન થઈ મા આપે નિવાળ. (૨) અમીચંદ તો માઈ,
 રહ્યો તમને રહાઈ,
 નહી જરા લલચાઈ કંઈ ગયો ફરવા, ભગવતી ભળું
 કામ કોઈ તબું, આવી રહું રણુ, ભક્તિ કરવા. ચોક ૪

—:૦:—

છંદ ૬૦ મો.

મારી કરો વહાર, જગતાધાર સમુદ્ર સંસાર,
 પાર ઉતારો; નથી જરા સૂખ, દીકું દુઃખ દુઃખ,
 બાળકની રૂપ તમે વિચારો. બાળપણે શુદ્ધ,
 જરા નહોતી બુદ્ધ માના થાનમાં દુધ,
 ભરી દીધું પોષણ, બ્યારે લાગે ભુખ,

ન બોલાય મુખ, ન વેઠાય દુઃખ ત્યારે કરું રૂઢન
 ખડાર માતા જાય, ઝોળી લીની થાય
 મુતરમાં નહાય, સુતા પલ્લે તન;
 કોઈ આવી જીવે, કહાડીને લુહે,
 પડ્યો બાળક રૂએ, કરે દુઃખે રૂઢન.

ફેકતો.

બાળપણું તો જેમ તેમ જાયે (૨) જીવાનીમાં જીરા હાલ થાએ,
 સમજ્યા પછી પુરો પસ્તાયે (૨) ત્યારે માંગે સ્હાય સમરે અંબાય
 હયા લાવી ધાય, લાવે આરો નથી જરા સુખ ચોક ૧
 સંસારમાં લિન થઈ જાય મલિન, સુખ નથી ક્ષણ સમજે મનમાં
 જેવું જીહુ સ્વપ્ન, સમજીલે મન. સ્ત્રી ફરજન લપટાય ધનમાં.
 રહ્યો સંસારમાં જોઈ, નથી કોઈનું કોઈ મુવેએ સે રોઈ પડે કાયા વનમાં
 જીવ ગાલ્યો ઝટ, ગયો ઉડી તરત ન કરશે મત જીઠા ફંદમાં.

ફેકતો.

જીવ ગયે નહીં કાયા તારી. (૨) મુરખ માની કહે મારી મારી (૨)
 સમજી પુરૂષ તમે જીઓ વિચારી (૨) મુકી કર્મ કુટ, નહી બોલો જીઠ
 પુરે માતા પુઠ ગાને સંભારો; નથી જરા સુખ. ચોક ૨
 સૌ ચાલો સત્ય, મુકી અસત્ય સ્હાય કરશે ઝટ અંબા આવી;
 સતિયાને સુખ, નથી જરા દુઃખ, સમરતાં સુખ, લે બચાવી;
 કરે સારા કામ, જપે માનુ નામ, સદા હોય આરામ લકતો ભાવી;
 હોય મંત્ર હાય, જોઈએ કીયા સાથ, બધા મળે ઠાઠ, આવે લખાવી.

હીયા પાત્ર જે હોય અધિકારી (૨) ગુરૂ કીલી દે બેઠ સંસ્કારીર
 ભલી ગુરી ન કેવી નઠારી (૨) બ્યાંથી મળે જ્ઞાન ગણી ગુરૂ સમાન
 ધરી બેસો ધ્યાન, મનને મારો, નથી જરા સુખ. ચોક ૩
 મને વિશ્વાસ, પૂરે માણ આશ, સંસારની વાસ, વળગી છે જખર,
 ન બચે બચાય કરે માલિક સ્વાય છુટીકમંબાય, તો તો થઈ બચ સર.
 છુટવા ઉપાય, મન દયા થાય, શુભદાન દેવાય સમણ ભિત્તર;
 મુકી મમતા માન એક રૂપ બાણુ ધરી બેસે ધ્યાન; નિરંજન પર.

ફેકતો.

ભજ મન તુંહિ તુંહી આપ નિરંજન, (૨)
 સુરતા સાચી વાળી બેસો આસન, (૨)
 તદરૂપ થઈ મહી થઈ બાઓ લીન, (૨)
 અમીચંદ મયન, કરી કહે કથન,
 માણ પ્રસન્ન, કરો સુધારો; નથી જરા સુખ,
 દીકું દુઃખ દુઃખ બાળકની રૂખ; તમે વીચારો ચોક ૪

છંદ ૬૧ મો.

રાહ ત્રણ કાશીઆની ઝીકડી.

છોડી ખટપટ, ભજો આંખા ઝટ, કરશે મદદ અપ્પરવાળી,
 મન રાખી દ્રઢ, બેસો પકડ, એ મુળ થડ લેજો ઝાલી.
 તુંબડું મસ્તાન, મન સાચું માન, જરા રાખી ભાન, તમે બેસો ઠરી,
 ફરી લક્ષ ભેજન, ભમી નવ ખંડ, તૃપ્ત મન, નહીં થયું ફરી.
 આદિ અનાદ, તું કરતા વાદ, મમતાથી નાદ, કરે ક્રોધ કરી,
 મરવાથી ડર, નથી થયો અમર, શુકરીત કર, જાવું છે મરી.

ફેકતો.

શરિરમાં મન તું છે વાધ, (૨) ઝટ પેસી જાય ભેદને લાગ (૨)
 નિદ્રા નહિરે અખંડ જાગ (૨) નહીં નિદ્રા આહાર તારી ગતી અપાર
 માન કરી વિચાર સમરો કાળી, મન રાખી દ્રઢ ચોક ૧
 કાયામે જાણ, જીવનનું રહેઠાણ, મન આગેવાન; ફરે ચો પાસે,
 પહેલા દોડે મન, જીવ કરે પ્રસન્ન કામ, કરે તન; રાખી આશે.
 એ જુઠી આશ; આખર નિરાશ; નહીં રહેશે પાસ, એકલો જાશે,
 મન લગામ હાથ; વીંધી રાખો નાથ, તારી રહેશે સાથ પુરશે આશે.

ફેકતો.

સમજી મન તું સીધું ચાલ (૨) ઘડીકમાં તો થાય છે ન્યાલ (૨)
 તેજ વળતે થાય કંગાલ (૨) સમજીને ઠરી બેસ, ધ્યાન ધરી;
 મરવાથી ડરી; રહો સત્યે ચાલી, મન રાખી દ્રઢ.—ચોક ૨.
 સતગુરુ સંગ, ખુબ જામ્યો રંગ, બાજો મૃદંગ, માણ દહેલાળી;

માના ગાવા ગુણ, લાગી રહી ધુન, રહ્યા ભક્તસુણ, બ્રમણામાંગી
 તે વખત પસ્તાય; મેં કર્યો અન્યાય; માણ કરજો સ્હાય;
 કહું મુખ માગી;
 તારા વિના નહીં કોઈ વાલી અહીં, માણ કહી થયો હું રાગી

ફેકતો.

માણ અરજ ભક્તની સુણ (૨) મને લાગી તારા નામની ધુન (૨)
 શાસ્ત્ર શબ્દ લઉં છું યુન યુન (૨) હોયે માણ મદદ,
 મળે કપી ઝટ જોઈતી વખત. કરે રખેવાળી; મન રાખી દ્રઢ-ચોક ૩

મન રાખે વશ, ભાંગે તરત, સૌથી સરસ,
 ભક્તિ મોટી ગયા ભક્ત તરિ નહી જનમ્યા ફરી.
 ગયા ધ્યાન ધરી નહી વાત ખોટી, પૂરે શાસ્ત્ર શાખ,
 નહી સંસય રાખ, પ્રેમ ખ્યાલા ચાખ,
 સદગુરૂ ખુટી થાય નિર્મલ મન,
 સદા રહે આનંદ; માણ ભજન, હરદમ હોતી.

ભજમન તુંહી તુંહી માણ નામ (૨) વિશ્વાસ રાખ મા કરશે કામ
 હરદમ સ્મરતું આઠે જામ. જવું નિર્ધાર છોડી સંસાર
 અમીચંદને પાર; લ્યો સંભાળી, મન રાખી દ્રઢ.-ચોક ૪

છંદ ફર મો.

(હરી દુવારકાસે ધાએ ભક્ત ન ખાતર ડાકેર આએ એ રાહ)

મોટું સુરતમાં છે ધામ, અંબા માતા તારું નામ;
 કીધો ધીઆ ફળીએ મુકામ તારી છબી ન્યારી.
 દેહરૂ શીખર બંધુ ખીરાજે, જમણીબાળુ ગણેશગાજે;
 ઘંટા નોખત ઘડીઆળ બાજે સોર ચલા ભારી.
 દુનીયા દર્શણ કરવાને આવે માને ચરણે શીશ નમાવે,
 મંમાયા ના ગુણ ગાવે ખલખલ સારી,
 ડાળી પાસે બહુચરમાત તમે સાંભળો મારી વાત,
 ભેડી ભેડી કહું હાથ વિનતી તારી;
 આવે કયાં કયાંના લોકચાલી દરશણ કરે કઠેરો ઝાલી
 મુખડું બુવે નિહાળી નિહાળી તારી બલિહારી;
 કરે દરશણ સારી બળકે હીરો મુખડા ઉપર ઝળકે,
 માના સજ્જગાર સોળે ચળકે શોભા ભારી;
 બાજે પાઉંપાયલ પેજન તારી આખોંમે અંજન
 ચુડો ખલકે ખન ખન ખખ્ખર ધારી.

દેહરૂ શીખર બંધુ ખીરાજે, — ચોક ૧
 કંઠે રત્ન કરે ચમકાર, માણેક મોતીનો છે હાર,
 તીલડી શોભે અપરંપાર નાકમે વાળી,
 પેચાં કુંડલ કાનો માંહી શીર મુગટમા મણા નહી,
 શોભે છુટી લટા રહી નાગણ કાળી;

શીર પર છત્રી છે અણુમુલ ન રહી શોભાની કંઈ ભુલ
ખીલ્યાં તરેહ તરેહનાં ફુલ ભરી ખુબ જાળી,
જાંધી તકતાની છે હાર હાંડી થોભે અપરંપાન,
સળગ્યાં જાડનો છે બહાર જુઓ સૌ ન્યાળી,
પ્રાદ્યણ વાંચે ચંડીપાઠ લોકો ઉભા જોડી હાથ,
સૌ સમરે અંબે માત્ર ખલખલ સારી.

દેહરૂં શીખર બંધુ ખીરાજે. ચોક ૨

છુટે ફુવારાની સેહેરો ઠંડી ઠંડી ચાલે લેહેરો,
ભગત ઉભા ઘાલી ઘેરો કરવા દરશને,
મુખડું જોવા ઘડી ઘડી લોકો કરે અડા અડી.
માતા બેઠા સીંહે ચડી થાઓ પ્રસન્ને;
મુખડે કોટી મુર્યાંનું તેજ દેખી મંદ્રાસન લાજેજ,
માગ્યાં મન વાંછીત આપેજ, કરી પાવને,
આજે ધન મારો અવતાર થયાં દર્શાવુને;
તું આદ્ય શક્તિ છે એક કીર્તિ માયામાં વિવેક,
પાંથ નીકળ્યાં છે અનેક છાયા તારી,

દેહરૂં શીખર બંધુ ખીરાજે.—ચોક ૩

ઠહું કર જોડી નહી આવે સાથે કોડી,
જવું માયા સર્વ છોડી ઠહું સત્ય વચન,

માત પીતા બહેની બ્રાત નહી કોઇ આવે મારી સાથ
 જોડી જોડી કહું હાથે માણ કરે પાવન,
 મરણ અણચીંતા એકવાર, હું તો છઉં માણ નાદાર
 તારા નામનો આધાર, પડયું રહેશે આ તન.
 તારી આશાએ જીવ કુદે, તારે નામે કબુ નહી બુડે,
 થયું ભાગ્ય મારું ઉદે; સદા રહો પ્રસન;
 એવી અરજ કરે ભગતન, ઘટ ઘટ આપે નીરંજન,
 જોડી જોડે અમાચંદ છંદ લલકારી.
 દેહરૂં શીખર બંધુ ખીરાજે. ચોક ૧

છંદ. ૬૩ મો.

આઘ અંખા જાણી, વેદ વાણીમાં વખાણી એ રાહ.
 સતગુરુ વાણી, મેતો ઘટમાં સમાણી,
 માતા શારદા ભવાની, બહુચરખાણી;
 રહિ કંઠપર કલ્યાણી, આપો અવિચળ વાણી,
 જરા નહી રહે અજાણી, રહ્યો છું ઝાલી.
 ગુરુ ચરણે શીશ, નમી સ્મરે છે હરનિશ;
 ગુરુ કરે છે બક્ષીસ, પ્યાલા પ્રેમના ભરી.
 એતો સર્વે હરખે લીધા હેત ભાવ કરીને પીધા,
 મંત્ર ભણી આશિશ લીધા, જાઓ જગતમાં તરી.

ગુરૂ બતાવે છે જ્ઞાન, તમે સર્વે ધરો ધ્યાન,
કરો આત્મનું કલ્યાણ, થાક્યા ફરી ફરી;
પુરૂષ પ્રકૃતિ કહેવાય, એકના અનેક થાય,
આદ્ય શક્તિ છે અંબાય, ફરે ખપ્પર ધરી.

ફેકતો.

સુણ દેવી તેં દયા કરી ભક્તનપર કરતી છાયા,
સુણ દેવી તારા ગુણ ગાએથી નીમળ થાય છે કાયા,
સુણ દેવી તારી અધોરગતિ મા પાર જરા નહી પાયા,
હાલ સાચું માને. માફ કરી મત તાણે,
મરતી વખત જુહું જાણે, પડે કંટાણી,
રહી કંઠ પર કલ્યાણી ચોક ૧

તે પર કહું દૃષ્ટાંત, ગુણી સાંભળી દ્યો કાન,
છુટે શબ્દોના બાણ, લાગે ભિત્તર,
ઉભો નદી તીર, તરસે પિલાયે શરિર.
ક્યાં તો સુકાયું હોય નિર, હોય આળસુ અગર.
બેઠો બેઠો વિચાર કરે, મનની અંદર.
નહી કલ્પતરૂ બાવળીઓ, ક્યાં તો ભાવ્યનો નહી
બળીઓ, સાચો સંજોગ ન મળીઓ, સમજો ભિત્તર,

ફેકતો.

સુણ દેવી મળે સદગુરૂ સેવે ન મળ્યું ચેલાને જ્ઞાને;
સુણ દેવી એ ચેલો મુઠ કે ગુરૂ હોય અજ્ઞાને;

સુણ દેવી મળે સદગુરુ સમજે સાચો ચેલો તો શાને,
 ભક્તિ કરતા ભય દુઃખ આવે, તોએ ધીરજ લાવે,
 હીંમત રાખે તે ફળ પાવે, રમરે કાળી.
 રહી કંઠપર કલ્યાણી ચોક ૨

ચિંતામણી જાણી, લઈને બેઠો એક પ્રાણી
 તોય ચિંતા ન આલાણી, નહીં એ ચિંતામણી,
 પરખ્યા વિના લીધો પહાણો, વગર સમજે મત તાણો,
 ખરી વસ્તુ પિછાણો, મળે આપ ધણી.
 મજ્યું ધન ન વાપરી કોડી, બેઠો દમડી દમડી જોડી,
 મુકી જવાનો છોડી, જેવી હોય કરણી;
 ક્યાં તો ભાગ્ય કોઈનું ભજ્યું જોડી કમાણીનું રજ્યું,
 અગર હરામનું મજ્યું, બનવાની બની.
 ફેકતો.

સુણ દેવી અમરત પીધું પણ અમર થયો ન પ્રાણી,
 સુણ દેવી ક્યાં તો ભુલ્યો નહીં પીવાની ભુક્તિ જાણી,
 સુણ દેવી નહીં ગયું મુખ કે પીવામાં આનંદ પાણી.
 મરમ કરમ ભક્તિ જાણી, ભેદ વિના ધુળ ધાણી,
 મળે સાચા ગુરુ શાની લે સંભાળી;
 રહી કંઠપર કલ્યાણી; ચોક ૩

ગુરુ કરે સાન. ચેલો સમજી ધરે ધ્યાન,
 મુખ કરે અભિમાન. નહીં દીલમાં ડરે;
 ગુરુદેવથી અધિક, ગણી ચાલે ચેલો ઠીક
 જાય જમરાયની ખીક, ભવજળ તરે.

મંત્ર સાથે કીયા જાણે, હોય સરોડા જ્ઞાને,
મુજ વસ્તુ પિછાણે, દીલ અંદરે.
ઘાટ કંચનના અનેક, ભાંગી ભ્રમણા ગણે એક,
ગાળે કંચન છેકા છેક, શક્તિ સચરાચરે.

ફેકતો.

સુણ દેવી તું બ્રહ્મ જગતમાં રચી માયા સંસારે,
સુણ દેવી તમે કર્તા છો અકર્તા સૌથી છે ન્યારે;
સુણ દેવી છો પાસે દેખે કોઈ દુર ભ્રમણતા ભારે.
મારા મનનું સમાધાન માજી ભજતાં થયું જ્ઞાન,
અમીત્યંદ પર રાખી ધ્યાન, દ્યો સંભાળી;
રહી કંઠપર કલ્યાણી, આપો અવિચળ વાણી જરા
નહી રહે અજાણી રહ્યો છુ આલી. ચોક ૪

છંદ ૬૪ મો.

રાહ ઉપરનો.

આઘ અંબા જાણી, વેદવાણીમા વખાણી; માએ માયા ફેલાણી,
અપર આલી; પુરી દેવતાની આશ; કરે દૈત્યોનો નાશ
રાખે ભક્તનને પાસ; કરે રખેવાળી; રોજ્યું દૈત્ય દળ તારું અપાર બળ,
તમે વસો હિમાચળ; અંતર જામી; કહું ભગવતી,
તારી અઘોર ગતિ, શુધ કરો મતી, કહું શિરનામી,
તારા અનેક નામ, કર્યા તેવા કામ; કીધો રણમાં સંગ્રામ,
નહી રહી આમી; દેવ કરે વખાણ; તોડે શત્રુના નામ કંઈ
પડે સેતાન દૈત્ય હરામી.

ફેકતો.

સુણદેવી દૈત્ય હળ રોળી ને પરાજ્ય કીધું,
 સુણદેવી કરી સુરાપાન ચંડમુંડનું રૂધિર પીધું,
 સુણદેવી શત્રુને મારી રાજ ઇંદ્રને લીધું,
 કરી શત્રુ સંહાર માણ કરે તારંતાર, તારી લીલા અપાર,
 ફેરે મતવાલી; પુરે દેવતાની આશ ચોક ૧

ઉઠ્યો ઓહંકાર, તારી લીલા અપાર, રચી પલમે સંસાર,
 તું રહી ન્યારી, ત્રિગુણાતમાં ફેલ ઇ, વસ્યા ઘટ ઘટ માંહી
 નવખંડમાં હુવાઈ ફેરે છે તારી, લીધું તમે રૂપ, કીધું મોહિની
 સ્વરૂપ, તારી છબી અનુપ, જાઉં બલીહારી, શુંલની શુંલનો નાશ,
 કરી વર્તાવ્યો ત્રાસ, કોઈ આવે નહીં પાસ, અપ્પર ધારી.

ફેકતો.

સુણદેવી તું સહસ્ર હાથ કરી રૂપ ધરે વિકાળે,
 સુણદેવી માર્યો રક્ત બીજ રણમાંહે મારીને ફાળે,
 સુણદેવી કંઈ રોળ્યા દૈત્ય રણમાંહી આણીને કાળે
 એવી તું કૃપાળી, માર્યો કંઈત્યો ઝાલી ઝાલી,
 કરી દેવની રખવાળી, તું નીરીયાળી. પુરે દેવતાની આશ.

ચોક ૨

કળીયુગ વ્યાપો પૂર, તમે માર્યો લેંસાસુર, કરી શત્રુ,
 ચુર ચુર, નાંખ્યા પટકી,
 ક્રોધ બની વિકાળ, ગળે મસ્તકની માળ, મારી શત્રુ
 પર ફાળ, રણ હાથ ઝટકી.

રણમાં કરી ઉભા હાસ, કરવા શત્રુનો નાસડોઘ આવે
 ન પાસ જાય છે છટકી,
 જોઈ સ્વરૂપ તારું ડરે, કાળ ખાઈને તે મરે, માણ સદા
 ખમ્પર ભરે, લગ રહી ચટકી.

ફેકતો.

સુષ્ણદેવી તેં મારી દહત્ય, બહુચરી નામ મા ધર્યું,
 સુષ્ણદેવી તમે આપી રાજ દેવતાનું કારજ કર્યું,
 સુષ્ણદેવી તમે શરણાંગતને સ્થાય કરી દુઃખ હર્યું
 એવી તું દાતાર, માણ કહું હું વારંવાર. તારી લીલા,
 અપાર, કહું કં કાળી. પૂરે દેવતાની આશ ચોક—૩
 રચ્યો તે સંસાર, તારી માયા છે અપાર,
 મને તારો આધાર, કહું પાયે પડી,
 શિર ગાજે મારે તું, પાય પડી કહું હું,
 સંગ લક્ષિત કરું છું, મા ધરી ધરી.
 સંકટ માફ કાપો, મને પુત્ર કરી સ્થાપો,
 માઝ્યા મન વાંચિત આપો, આવો સિંહે ચડી;
 જ્યારે જપુ તારું નામ, તમે કરો માફં કામ,
 તારે નામે આરામ, જપુ કડી કડી.

ફેકતો.

સુષ્ણદેવી સંસાર પાર ઉતરવું છે મા અમને;
 સુષ્ણદેવી જન્મ મરણનું દુઃખ કહું મા તમને.

સુષ્ણ દેવી મને ભય લાગે, ફરી લક્ષ ચોચાંસી ભમને
ટાળે તેનો ભયે, હાથ જોડી સેવક કહે,
અમીચંદને લાગી લહે, માને રહ્યો અલી;
પુરે દેવતાની આશ, કરે ઇર્ષ્યનો નાશ,
રાખી ભક્તોને પાસ, કરે રખેવાળી. ચોક ૪.

છંદ ૬૫ મો. રાહ ઉપરનો.

છે સત નામ, સ્થિર બેસી એક ઠામ;
જાપ જપુ આઠે જામ, આસનવાળી;
ખુબ આખ્યો છે રંગ, કામ ક્રોધ આવે સંગ,
તેની ગતિ કરો ભંગ, લ્યો સંભાળી.
અનાદિથી શત્રુ આવે, લક્ષ ચોચાંસી ભટકાવે,
તોયે બૂલી જીવ જાયે, ક્રોધ સાન કરો;
રહ્યો કમંથી ખંધાઈ, છુટવા જાય છે પસ્તાઈ
પાછો પડે છે લપટાઈ, સૌ ધ્યાન ધરો.
તમે સર્વ દેશીજન, કરો એકજું ભજન,
સોંપી તન મન ધન. સંસાર તરો;
તે તો ખરો છે સ્વદેશ, આતો આવ્યા છો પ્રદેશ
જેવો નાટકનો વેશ, તમે જોવા ફરો.

ફેકતો.

સુષ્ણદેવી સંસાર રૂપી નાટક કરે શુભતાને,
સુષ્ણ દેવી જો શુર મળે તો સેજે થાય પીછાને,

સુણદેવી ન પડે ભાન અજ્ઞાની જીવ શું જાણે.
 માનો એટલું સુખ ખાકી છે દુઃખ દુઃખ કહું
 પોક્કારીને સુખ, પાડું તાળી; ખુબ જામ્યો છે ચોક ૧
 જાણે પ્રાણી સહુ, મોક્ષ જવા રાજી બહુ.
 માર્ગ ખોલતાં જાંઘળી ખોઉં, કરી શિરપટક;
 તેં કારમી માયા રચી. જીવ ઘાલ્યા ખચી ખચી,
 કોઈ જાય વીરલો ખચી, તે જાય છટક.
 કોણ જીવ મોક્ષ જાય, જેને માલિકની રહાય,
 કરી ભક્તિ છંદ ગાય, મન રાખી અટક.
 જેવી છંદની કહેણી, તેવી રાખે પેતે રહેણી
 ધ્યાન ધરી તુ લેની, મન રાખી અટક.

ફેકતો.

સુણદેવી નિમંજ મન રાખી દુર કરો ઉપાધિ
 સુણદેવી ઉપાધિથી વળગે છે આધિ વ્યાધિ
 સુણદેવી કરી પદમા આસન બેસો ચોઘડિયું સાંધી,
 લઈ ગુરૂજ્ઞાન, તમે ધરોને ધ્યાન, છોડો મનનું અભિમાન
 સદા ભયટાળી, ખુબ જામ્યો ચોક. ૨
 ગુરૂકા વચન કોઈનું દુખાવું નહીં મન,
 કરી ભાવે ભજન ચાલો સત રીતે;
 કરો પરમાર્થ કામ, પંચવિષય તમામ,
 છોડી કરી બેસો કામ, રાખી પ્રીતે.

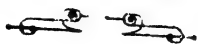
સહ ધરી ખેસો ધ્યાન; ગણી સરવેને સમાન;
 ઝોળખી આત્મજ્ઞાન ઈંદ્રિજીતે; ત્યારે જાયે દીક્ષના ડાઘ;
 છોડાય સંસારના રાગ; મનથી કરી ખેસે ત્યાગ, રાખી ચિતે
 ફેકતો.

સુષુદેવી જીવ આવી પડયો પરદેશ ગયો ફસાઈ,
 સુષુદેવી મહાજલ છે કાળ ગયો ઘેરાઈ.
 સુષુદેવી હવે મારે જવું સ્વદેશ ખતાવો કાંઈ
 આતો દેશી આડા આવે, મને મમતે ચડાવે,
 પોતે પડે ને પડાવે રહું તમને ઝાલી; ખુબ આપ્યો. ચો. ૩
 મેં તો દીકું અહીં આ દુઃખ; વેદ વાણીમાં છે સુખ;
 સમજે ભાંગે મનની ભુખ; કહું કરજેડી;
 જ્યારે મનનો સંશય જાય, ત્યારે એક રૂપે થાય,
 પોતે પોતામાં ઝોળખાય, જાય કરમ તોડી;
 મનની માની માયા ખાકી જીડી છે આ કાયા રૂપઅરૂપમાં સમાયા
 મળી જાય દોડી; ગુરુ કુંચી આપે જ્યારે પલમાં કામ થાય તારે
 સહેજે થઈ જાય નહાલે ઝોડારે રહે માયા છોડી;

રેકતો.

સુષુદેવી ત્યાં અખંડ જ્યોત ઝળકી રહી છે અપારે.
 સુષુદેવી ત્યાં સદા સુખ છે નથી દુઃખ લગારે.
 સુષુદેવી વેદ શાસ્ત્ર પુરે છે શાખ કરી પોકારે.
 જે પ્રાણી આલે સત્ય; તેને મુક્તિ મળે અટ;

અમીચંદની રાખે પત, સીધો જાય ચાલી;
 ખુબ ઝામ્યો રંગ; કામ ક્રોધ આવે સંગ;
 તેની ગતિ કરો ભંગ; દ્યો સંભાળી ચોક-૪

છંદ ૬૬ મો.

છોકરો અશુદ્ધ બોલે તે માતા શુદ્ધ કરીને માનેછે તે
 વિશેનો છંદ.

જનમ્યો ત્યાંથી જાણું છઉં જે માતા કરે પોષણ,
 બાળકનું તંન, મન છે માધન; પુત્ર જોલીમાં રડતો જાણી
 માતા કરે વિચાર, આવી ધવડાવે આપે આધાર,
 દુઃખથી રડે તો ઝોસડ પાછને સુખી કરે હોંશિયાર;
 બોલી ન જાણે બાળક લગાર, બાળ સમરયામાં સમજે
 માતા વરતે પુત્રનું મન; બાળકનું તનમન છે માધન ચો-૧
 જરા સમજણ પડે બાળકને બોલવાનું મન કરે
 બાબો કડી રોટલીમાં ચિત્ત ધરે; મંમં કહીને ભાત
 માગતો પાણીને લુ કરે; સમજી મા ખવડાવી પેટ ભરે,
 કાલુ ઘેલુ બોલે પુત્ર જોઈ, માતા રહે છે મગન. બાળકનું
 તન મન છે મા ધન ચોક ૨

એ તો માતા સંસારની કહીએ તમે માતા જગતન
 મટાવો ફેરો આવાગમન; ભક્તિ કરી ધ્યાન ધરી છંદ
 ગાવું રાખી માણમાં મન; પરસંત થઈ આપો તમે

દર્શણ, આણુંદ આણુંદ મારા અંગમાં વાઘે આવું તમારે.
લોવન બાળકનું તન મન છે ધન ચોક ૩

માફ માગી મા કહું છું તમને સાંભળે સૌ ભગતન
છંદ સાંભળી થાય મગન અશુદ્ધ વચન પડ્યો કાનો
માત્ર હોય સમજે તમારૂં મન, શુદ્ધ માની કરી લેજો
પાવન મારૂં બોલવું સમજોતમે મા કહે છે અમીચંદ
બાળકનું તન મન છે મા ધન ચોક ૪

છંદ ૬૭ મો. રાહ ઉપરનો.

આવો અંબા અલબેલા વહેલા મા મને વિસારો કેમ,
ઘટે નહીં તમને માણ એમ કાંઈક ભક્તની લાજ રાખીમા
કરી સ્વરૂપ ધારણ રચવાં સૃષ્ટિને ઝરણ,
આપ નિરંજન કિરાકાર સર્વ દેવ સંહારણ,
એવા તમે હોણ જગત તારણ,
નમું તમારે ચરણ સરણમાં રાખો આણીને પ્રેમ,
ઘટે નહીં તમને માણ એમ. ચોક ૧

ત્રણ ગુણ ત્રણ સ્વરૂપ તમે હો જોગ મર્ધયા જુગઢાતા,
તારા ગુણ એક ચિતસે ગાતા, પિતા જગત કે શિવણ.
લોખા હમરૂં બળતા,

તમે જનુની જવાણા માતા,
હું અદ્ય આયુષનો ધણી કરી મેર દ્રુટી રાખો મારહેમ,
ઘટે નહીં તમને માણ એમ, ચોક ૨

નઠારો પણ તારો કહેવાયો, પુરો આશ માહારી, મારા
અવગુણ હો વીશારી; છઉં તમારો દાસ આશમાં મને
મોટી તારી. તમે જગતનકે આધારી, હું મુંઢ મતી અજ્ઞાન
ભાન મને પડતું જશે જેમ જેમ, ઘટે નહીં તમને.

માણ એમ ચોક. ૩.

વ્યાધી માયા દેગંબર તું મારી, સઘળે ફેલાઈ, શ્રીરે
તેરી નવખંડમે ફુવાઈ, પરભવની જોઈ કરણી. વીધાત્રા
લખે કર્મોને માંહી. આવી તે ભોગવું જુગમાઈ, અમીચંદ
કહે ચાલીશ હવે તમે બુદ્ધી આપશે તેમ, ઘટે નહીં
તમને માણ એમ. ચો. ૪.

છંદ ૬૮ મો.

(રાહ ઉપર પ્રમાણે.)

આવો આવોરે માણ સીંહપર ખેસી કરવા સેવકને
સાદ્ય ત્રીનય કરી વિનવું અંખેમાય, આજ આણંદ મારા
મનમાં રાધ્યો. આવ્યો તમારે દ્વાર, મદદ દો કહું છું
વારંવાર, કંઠ ઉપર રહી સાહય કરજો બુદ્ધિ તણા દાતાર
મળે મને શાસ્ત્ર ભેદનો સાર લુણ વિના અન્ન શીકું હોય,
તેમ ભેદ વિના છંદ થાએ, વિનય કરી વિનવું અંખેમાય

ચોક ૧

બુદ્ધિ બળ દો કંઠ વચનમાં તમે દીન દયાળ આવી
હરધડી લેજો સંભાળ, આધી વ્યાધી સંસારના વળગ્યા

પડી માયાની જાળ; અરજ કરી કહે છે તમારો જાળ; મન
વાંછીત ફળ સદા આપજો. આખ્યા વિદ્ય દુર થાય;

વિનય કરી વિનવું અંબા માય. ચોક ૨
દાપુરમાં કૃષ્ણ સમયાં વૈરાટ નગરની માંહી. અભિમાન
પણવા બેઠો તહી; અંબા માતાએ પૂછ્યું કૃષ્ણને,
કેમ સમયાં આહીં; એત્રા અભિમાનને દેખે નહિ માયા
કરી માએ આંખ દુખાવી, અભિમાન એત્રાની ત્યાંય;

વિનય કરી વિનવું અંબા માય. ચોક ૩
એત્રા અભિમાન નજરે જોતતો, યુદ્ધે ચડતે નહિ;
કૃષ્ણને દમતે જીવતો રહી, કળાકરી માએ માર્યો અભિમાન
કોઠા જીવદને મહિ અનેક દૈત માર્યા કૃષ્ણ સંગ રહી;
અર્માચંદ કહે દીન દયાળી સમરેથી સુખ થાય,

વિનય કરી વિનવું અંબા માય. ચોક ૪

છંદ ૬૯ મો. રાહ ઉપર પ્રમાણે.

ગરજ વિના જઈ ગુફ કરેથી, જ્ઞાન નહિ આવડે, ભાવ
વિના ભકિત ભેદ ના જડે; પ્રેમ વિના નહી નેમ રહે ભાઈ,
કોઈ કાળે ના પજો, ચપળ ચિત્ત જોતામાં તો ચળે, અર્કવીના
જે રાત તણું હોય, તીવ્રતા ના ટળે, વરસે મેઘ છીપ જુદ
ના ગળે, સીંધુ છીપ હોયે સ્વાતી નક્ષત્રમાં, મોતિ
પાકે જુદ પડે, ભાવ વિના ભકિત ભેદ ન જડે. ચોક ૧

શોધ વીના નહી જ્ઞાન બોધ થાય અજ્ઞાનતા નહી
 ટળે, કમળીજ ત્યાં સુધી ના બળે; ભારી કુટીને
 માળે ચઢાવે, તેમાં કામ શું વળે, સિંધુ નીર કાપે
 નાવ જ્યારે ચલે, ગુફ મળેથી જ્ઞાન આવડે, બંકનાળપર ચઢે;

ભાવ વીના લક્ષિત ભેદ ના જડે. ચોક ૨
 સાચા ગુરૂથી જ્ઞાન આવડે દુષ્ટતા તેની ટળે; પાપ
 કોટી જન્મો કેરા બળે. લોહ પારસની સંગતી થએથી
 હેમ થઈ હેમમાં ભળે ચીંતા મણી અડયો હાથ સૌ
 મળે, પોત રંગમાં કસર એકની નહી તે રંગ ખુબ ચડે;

ભાવ વિના લક્ષિત ભેદ ના જડે. ચોક ૩
 કમધેનું હોય ઘેર પોતાને મન કામના કરે, અનુભવી
 આત્મ દોષને હરે; ટેક રાખી એક માણ સમરે;
 મુકે હાથ શિર પરે; અમીચંદ લક્ષિત ભાવે છંદ કરે
 પ્રેમ લક્ષિતથી જાયે વીમાને વાગતે નગારે ચડે;
 ભાવ વિના લક્ષિત ભેદ ના જડે. ચોક ૪

છંદ ૭૦ મો.

(પ્રથમ નમું ગણપતી એ રાહ)

અંબા મા ભારી વારે ધાળે; આજ જમકી ફેાળ છુટી,
 લેશે જીવ જાશે જમ લુટી.

બન દોલત સઉ માલ ખજાના રેસે જુગમાઈ,
એકલા જઈ આખર ભાઈ.

માત પિતા સઉ કુટુંબ કળીલો રહેશે હાંને હાંઈ,
આવે નહી સંગ સાથે કાંઈ, આખર વખત અળગા
સઉ રહેશે; કેહેશે અદલ ખુટી, લેશે જીવ. ચોક ૧

પડે દુઃખ તે શહેશે જીવડો ટગમગ સહુ જાણે; બેઠા
દુસકે સગાં રોશે, વહાલાં સગા વીમાસી બેઠા કરમે દઈ
દોશે, પડ્યો જીવ બોલાયે નહી મોસે, હોંસ કોસ જશે
ઉંડી પલકમાં રહેશે કાયા સુતી. લેશે જીવ. ચોક ૨

અંખામાં તારી ગેંગટ ન્યારી, ખખર નહી પડતી કાંચ
થી ન થાય તારી ગતી આખર વખત અળગા ના રેશે
માતા મારી શક્તિ, કરી ભકતી માગુ મુકતી; અણચીંતા
હલકારા આવશે. અદલકી દોરી તુંડી લેશે. ચોક ૩

માયા છોડી જીવ જાશે કાયાને દેશે સર્વ ખાળી નહી
કોઈ ત્યાં જીવનો વાલી. વાહારે ધાળે અંખા અલખેલી,
લેજે સંભારી, અમીચંદ કહે તુંડી તુંડી વાલી કાયા નગરી
ગગરા પાણીકી જાયે જેમ કુટી, લેશે જીવ જાશે. ચોક ૪

છંદ ૭૧ મો.

રાહ ઉપરનો.

છુટા નાભીથી વાઘ પકડમન ઘોડા ક્રીયા પેયમાલ,
પડે જીવ સવાર લે ગયે કાળ

મન ઘોડે ઘણું કઠણુ એસવું લગામ હોયજો હાથ
 ગુરૂ સંગ રાખી વળાવું સાથ
 ધીરજ ઠાલ રાખી માણ સ્મરવા જીહા ન કરવા ઠાઠ
 ગુરૂ કહે ન ભીડવી કોઈથી બાથ.
 ઉખાણુ પેસી અધબિચ ફસાવું કોણુ લેશે સંભાળ,
 પડે જીવ સવાર ચોક ૧
 મન ઘોડો, ખવડાવે માર એ તો ભટકે ઠામો ઠામ,
 કલ્પના કરી કરે એ કામ
 જીહી કલ્પના મનની રચેલી સાચું માણનું નામ,
 સ્મરતાં આવી કરે મા કામ
 સિદ્ધ કામ કરો જ્ઞાન ઘોડો લો ખુશ એસી જાય તાલ,
 પડે જીવ સવાર ચોક ૨
 જ્ઞાન રૂપી ઘોડો ગુરૂદ્વારે ભકત લઈને ફરે
 મારે કાળ ફેરા ભકત નહિ ડરે.
 મન મારી વશ કરી પલકમાં ફેડ ચડે ભિત્તરે
 સાંધી સુરતા ચિંત તો ઠરે.
 સ્વગુણુ નિર્ગુણુ સંશય તળિઆ તુટ ગઈ મહાજાળ
 પડે જીવ સવાર ચોક ૩
 આહું સોહમ ઉવા એકઠા છુટ ગયા ફંદા,
 ઉસળીય મુવા મન બંદા,
 ગેબી ધુન લાગી રહી ગગનમે નિર્ગુણુ નિર્ભય જુઠા

નિરંતર પુરણ આનંદા

લેદ અલેદ કછું નહી અમીચંદ માણ મદદ હુવે નહાલ
પડે જીવ સવાર ચોક ૪

છંદ ૭૨ મો.

પ્લેગ રૂપી તાવનો છંદ.

સંવત ૧૯૬૦ માં ઘણી પ્લેગના જોરથી મરકી થતી
હતી, તે વખતે શાંતીનો છંદ બનાવી માણની સ્તુતી
કરી હતી તે છંદ

પ્રથમ નમું ગણપતી, માત સરસ્વતીના ધરતા ધ્યાન એ રાહ.

ચોગરદંમ મા વન્હી લાગ્યો વચ્ચે તમારા બાળ,
મદદ કરી લેજો માણ સંભાળ, જવાળા રૂપી શક્તિ તમારી
શાંન્તિ કરી સમાવ. પ્લેગ રૂપી નામ ધરાવ્યું તાવ;
નામ તાવ પણ કાળ જીવનો ત્યાં થકી બચાવ, કશ્ચા
લાવી માણ તું આવ પીંખાઈ જાએ જેમ માળો પક્ષીનો
તેવા થશે હવાલ; મદદ કરી લેજો માણ સંભાળ;
ચોક ૧.

કહાં જાઉં ને કહું કોહને નથી જરા આધાર; કયા
વાડ જોશો નહી લગાર, હજી નથી મારે કહેવું પડ્યું, મા
મનમાં કરી વિચાર આવ્યા દુર કયાં વિગત અપાર મારી
પ્રીકર હસે ઘણી તમને, હું ના સમજી બાળ, મદદ
કરી લેજો માણ સંભાળ.
ચોક ૨.

અલ્પ મતી મારો જીવ અધીરો, તેથી ના રહેવે ધીર,
તું તો મારી માતા ગુણ ગંભીર, સંસાર દુઃખનો દરીઓ
વહે, મા નેત્રે ચાલે નીર સુખનું સ્વપ્નું જીવું શરીર સુખ
સાતામાં લેજો ઉપાડી જાણી તમારો બાળ મદત કરી લેજો
માણ સંભાળ. ચોક ૩.

આખ્યા સુખ સદા કાયમ રાખજો, માગે તમારો
દાસ, મુકી સુખ આવું તમારી પાસ; નકકી માફ ધાયું
કરશે મને તારો વીશ્વાસ, અમીચંદ શમરે સ્વાશમ
શ્વાસ, શાન્તી કરે શેહેર સુરત દુઃખી ઓગણીસે સાઠને
સાલ, મદદ કરી લેજો માણ સંભાળ. ચોક ૪.

છંદ ૭૩ મો.

(અંબામાં તારૂં દર્શણ દુર્લભ એ રાહ)

નીરમળ નામ અંબા મા તમારૂં ધ્યાન ધરૂં મા લેજો
સલામ શક્તિ રૂપે તમે જ્યાં જ્યાં વસો છો ત્યાં ત્યાં
તમને કરૂં પ્રણામ નમું નિરાકાર ઇચ્છા શક્તિને પ્રદા
વિષ્ણુ શંકર ત્રીગુણ નમું હોમ શબ્દ ધુન ધુન કર જ્યાં
શક્તિ છે સુનમાં સુન; નમું જમ ઈંદ્રમાં શક્તિ પાણીમાં
છે રાજ વરૂણ, તે શક્તિથી રાજ લોગવે હરનીશ ગાય
અંબાના ગુણ, નમું શક્તિથી સૃષ્ટીરચી તમે કંઈક ભગ્તના કીધા
કામ, શક્તિ રૂપે તમે જ્યાં જ્યાં વસો છો ત્યાં ત્યાં તમને
કરૂં પ્રણામ ચોક ૧

નમું શક્તિ રૂપે તું જ્યાં છે, નમું શક્તિથી રહ્યો.
સંસાર નમું નવદુર્ગા નવખંડ પૃથ્વી, નવ કુલ નાગ કરે
કુંકાર; નમું શક્તિ જે શેષ નાગમાં ફેણ પર પૃથ્વીનો ઝીલ્યો.
ભાર નમું શક્તિથી માયાં હૈત્યને વિષણુ સંજતો ધરી
અવતાર, તનમાં રમે તું મનમાં રમે તું સઘળે વ્યાપીક
ઠામોઠામ, શક્તિ રૂપે તમે જ્યાં જ્યાં વસો છો, ત્યાં ત્યાં
તમને કશું પ્રણામ ચોક ૨

કળી કાળમાં સાચી, દેવી ચંડીકા ચાચર વાળી નમું
નર્મદા ગંગા જમના; તે શક્તિથી જાય ચાત્રી; નમું ચંદ્ર
સુરજમાં શક્તિ કરે દુનીયાની રખેવાળી, નમું નમું નીચો
વત્રી વલીને. અંબામાં બહુચર બાળી. હવે અંતર ન રાખો
અંબામાં મારે તારા દર્શણનું ઠામ. શક્તિ રૂપે તમે
જ્યાં જ્યાં વસો છો ત્યાં ત્યાં તમને કશું પ્રણામ ચોક. ૩

એક ત્રિશુળ ખીજે ધીનો દીવો ત્યાં તો માણ
તમારો વાસ; આજ આનંદ ભેર કશું સ્મરણ મને
દરશણ દો મારી પુરો આશ. તનમનમાં રમ રહી મંમાયા
તેરે દરશણ ખીન રહું ઉઠાસ, અંબા નામ ભણું મુખ
જ્યાં જાઉં ત્યાં કરજોડી કહું તારો દાસ; અમીચંદ
કહે હાથ જોડી, મને દર્શણ આપો હાને ઠામ, શક્તિ
રૂપે તમે જ્યાં જ્યાં વસો છો, ત્યાં ત્યાં તમને કશું
પ્રણામ ચોક. ૪

છંદ ૭૪ મો.

(અંખા મા તારૂ દર્શણ દુલ્લભ, એ રાહ)

કકા થકી કહું છું કરજોડી, ખત્રીશ હરફમાં સાતેવાર
ખખા ખુસામત કરિ કહું મા, હું રંકને તારો આધાર.
ગગા ગણી રવીવારની શોભા જ્યાં દેખું ત્યાં લાલમલાલ
ઘઘા ઘણા માણેક મુગટમાં રતનમણી છે અકઝમાલ નના
નારાએણી બેઠી તખતપર, લાલ સાડી પેરી છે રૂપાળ ચચા
ચાચરવાળી ચંડીકા ચત્રભુજ ચીંતાને તાળ છછા છાયામાં
બેઠો તમારી; હું નીર્ધનીઓ છું. નાચાર. ખખા ખુ
સામત. ચોક ૧.

જળ જગત જાણો સોમવારે, રાજ પેરે સફેત સાજી
કકા કાળ અબુકે મોતી, પુનમચંદ્ર મુખ રૂપાળું. નના
માના વિધના મંગલુષણ મંગળનું છે પરવાળું, ટટા ટેકજ
રાખો હમારી સીધુરીઆ પેયો સાજી. ઠઠા થાનકે આવી
માજીમે સેવક સહ કરે છે નમસ્કાર; ખખા ખુસામત ચો. ૨
હડા દોડી દુનીઆ સહ આવે બુધવાનના પાના લીલા
ઠઠા ધર્યાં આલુષણ લીલા, ધન્યભાગ દર્શણ મીલા,
બુધવાન મુલ પોખરાજ પ્રહરપતિ, શુરવારે સાજી પીળાં
તતા તમારી લીલા ભરપૂર થયા ઠીક છંદ આનમીલાં;
દદા દર્શણ કરું માજીના સેવક સહ કરે નમસ્કાર.
ખખા ખુસામત ચોક ૩.

ધધા ધુનમાં બેઠો તમારી મૃદંગ બાજે છે ચોતાલ
 નના નમું નવદુર્ગામાને પપા પ્રેમથી કરું સવાલ, ફફા ફીરે
 માંની દુવાઈ નવખંડ અંબા માતા દીન દયાળ; બબા
 ખીરાજે હીરો હંતપર શુક વતા ઝાકઝમાલ. લલા
 લાનું ખીલી રહ્યો, મમા માના મુખડા ઉપર તેજ અપાર;
 બબા ખુસામત ૪

યયા આઘ લવાની અખીકા સદા તમારૂં કરું સમરણ;
 રરા રાખો લાજ હુમારી. લલા લાગું માણને ચરણ.
 વવા વલખું માના દરશણ ખીન, છંદગાવું નીત્ય નવી ધરણ
 શયા શનીશ્વર રાહ કેતું નવ ગ્રહ કરે માનું સમરણ
 સસા સેવક હયો અમીચંદ કે લગસાગર ઉતારો પાર.
 બબા ખુસામત ૫

છંદ ૭૫ મો.

અંબામાં તારૂં દર્શણ દુર્લભ દર્શણથી દુઃખ ભાંગે છે;
 અરજ કરી માને શીશ નમાવું ધન ભાજેગ માડ આજે છે.
 લક્ષ્યોચાર્યાશી ફેરા ફેરી મનસા અવતાર ધરાવ્યો છે;
 ગુલામ તમારો આવ્યો મુસાફર માયામાં લપટાયો છે.
 કામ ક્રોધ મોહ મત્સર માયા દુરમનિ પર ધાયો છે.
 લોભ લહેર એક નદીઆ વહે છે હિસમે જીવ દુખાયો છે.
 તુમ ખીન પર ઉતારે કોણ મા લક્ષ્મીનકે શીર ગાજે છે.
 અરજ કરી માને-૧

કોઈ વખત જીવ જાએ ધરમપર માયા પાછી લપટાવે છે

આકીન હમારૂં રેહેતું નથી મારૂં પાપ મને અથડાવે છે.
હવે ઉપાય શું કરું માતાજી હમકું કાંઈ બતાવે છે.
ચાકર પેઠે ચીંતામાં તુમારો દીલમે બહુ ઘભરાવે છે.
મારી હકીકત સહુ તું જાણે ઘટઘટમાં બીરાજે છે.

અરજ કરી માને-૨

નામ નીરંજન તું હુઃખભંજન, નિર્ધન ને ધન આપે છે;
વાંઝીઆંદોશ વાંઝીઆનો ટાળી તેને ફરજન આપે છે;
ભક્ત કરે મા ભક્તિ તમારી તેને દર્શન આપે છે;
જન્મ જન્મના પાપ નીવારણ એક પલકમાં કાપે છે.
બહુચર બાહી અંબે દયાળી ભક્તન કે શીર ગાજે છે.

અરજ કરી માને-૩

મારી હકીકત કહી મંમાયા તુમ બીન કોણ મટાવે છે;
બ્રહ્મા વિષ્ણુ રૂદ્રને કહીએ તે તારા શુણ ગાએ છે.
સર્વ દેવના દેવ તમેા છે તેરા નામકું ધાએ છે.
મહારાજગીર કહે સત્ય શબ્દ તે અમરપદને પાવે છે.
અમીચંદ કહે છંદ બનાવી તારે હાથ મારી લાજે છે.

અરજ કરી માને-૪

છંદ ૭૬ મો. રાહ ઉપરનો.

બુઓ માજી હું કહું તે સાંભળો બહુચર અંબા દીનદયાળ,
મંકટ હુઃખ મારૂં કરો નીવારણ કરજોડી કહું તારો બાળ

ભુલ્યા ભટકતા ફીરે જગતમેં છોડી અમેરા દેશ બતન,
 તુમળીન મેરા કોઈ નહી વાલી જીવ કાયાકા કરે જતન.
 સતસંગત સદ્યુદ્ધી આપજો કરજોડી કહું સત્ય વચન,
 કામ કોધ કબુદ્ધી ટાળજો, નીમંજ અંગ માફ કરજો મન
 ઘણું ઘણું શું કહીએ અંખા મા રાખી શ્રીકર કરજો રખેવાળ
 સંકટ દુઃખ—માફ ૧

બીજી અરજ એક સુણજો અંખામા રણ સંખ ધે આયા અહી
 બંદગી કરી માફ દેણ મટાવી ઝટ પટસે શ્રીર જાના તહી.
 મુદત બાંધીન આયા જગતમેં ઉસ દીનકી મુજે બખર નહી
 કરજોડી મા સવાલ કરે માફરા મનનાં મનોરથ પૂરજો સહી
 આન અચાનક પડશે કાયા જમ જીવ લઈ જશે તતકાળ
 સંકટ દુઃખ—ચોક ૨

ઉસદીન મેરા ખુરા હાલ હે કરજોડી કહું પાએ પડી,
 ઉસખાતર સદ્યુદ્ધી આપજો તુમકુ કયા કહું ઘડી ઘડી.
 ગર્ભ વાસમાં રહી કરીજો વાતો કરીતી બડી બડી,
 ખુલ્લા બંધ દુનીયામેં આયા ગફલત માયા જાળ પડી.
 તારણ તરણ તુમતો જુગમાતા તેરા નામકી પકડી ઢાળ,
 સંકટ દુઃખ—ચોક ૩

હવે માણ મારી શ્રીકર તમને કરજોડી કહું છું કંગાળ
 જશ અપજશ માણ હમે તમને હું અજાની તારો બાળ
 જેવી તરેહથી બુદ્ધી આપશે તેવી તરેહથી ચાલીશ ચાલ

તારા ભક્તની નીંદા કરશે તે નરકે પડશે ચંડાળ.
અર્માચંદ કહે છંદ બનાવી કરી કર્ણા સખુદ્રી આપ,
સંકટ દુઃખ—ચોક ૪

છંદ ૭૭ મો.

જળ ખીન તલપે મછલી અંબા મા દરશણખીન તલપે તેમનેન
નેન નીરખસે નખસીખ છખીમાની જળ કાયામાં હોવે ચહેન
ચહેન પડે ચશ્મોસે દેખે, ચત્રભુજ મા ગુણ ગંભીર;
ભીડેભાંગો મારી શારદામવાની, દરશણ ખીન નહી રહેતી ધીર
ધીરે ધરે નહી જીવ હમારો. નેત્રેથી વહે ચાલે નીર;
નીર જમનામે તલપે ગોપીકા કૃષ્ણ કદમ લે ખેઠે ચીર
ચીર વિના જેમ તલપે ગોપીકા દર્શન ખીન તલપે તેમ નેન,
નેન નીરખશે—ચોક ૧

ચહેન પડે નહી દરદીકું તેમ દરશણ ખીન મુજકુંના સુખ;
સુખ સ્મરણ માં રખુ તુમેરા જેમ ભૂખેથી ભાંગો ભુખ.
ભુખ રખુ દર્શણકી તુમારી, નખસીખસે નીરખું માનુ મૂખ;
મુખભરી ચશ્મોસે દેખું, જળ કાયાકા જાવે દુઃખ,
દુઃખ દુર કરો દીન દયાળી, અંધેકું તુમ આપો નેન,
નેન નીરખશે—ચોક ૨

ચહેન પડે નહી ચાચરવાળી સેવક તમારો કરે ટળવલ;
ટળવલ કરી દરશન માગું, મારી આન અચાનક આવશે અદલ
અદલ આવી જળ પડી રહે કાયા, ઝટપટસે દમચલા નીકલ;

નીકલ ગએ જમ લેગએ બાંધી મનશા અવતાર જશે અફલ
અફલ હોય દરસણથી સફલ. જેમ અંધેકુ મીલ જાવે નેન
નેન નીરખસે—ચોક ૩

ચહેન પડે નહી સીતા બીના જેમ રામચંદ્ર રઘુવીર પ્રીરે;
ફીરે હનુમાન સોધ નીકાલે, કુદી સમુદ્ર લંકામે ગીરે;
ગીરે હનુમાન અશોક વાડીમે, રામનામદે મહાવીરે;
વીર શબ્દ સુણી સીતા માને, તતક્ષણ આવી ધીરે;
ધીર આવી જોઈ રામ મુદ્રીકા, તેમ દર્શણથી સુખ પામે
નેન નીરખસે—ચોક ૪

ચહેન પડે નહી તેરા ચાકરકું; લક્ષ ચોરાશીકી ફીકર બડી
બડી હકીગત માણ તમારી, ગફલત માયા જાળ પડી,
પડી કાયા ફીકર લક્ષ ચોચાંશી, આ ભવ નહી આવે ઘડીઘડી
ઘડી પળકી બબર તુમકુ, આવો માણ તમે સીંહે ચડી,
ચડી આવો ઠહે અમીચંદ મા; મહેર દ્રષ્ટીથી મીલાદો નેન
નેન નીરખસે નખશીખ છબી માની જબ કાયામે હોવે
ચહેન—૫

છંદ. ૭૮ મો.

રાહ ઉપરનો.

સાચું સ્મરણ અંબામાનું આ સંસાર સઘળો ખોટો,
છે છે છે છે નથી નથીમા જેમ પાણીનો પરપોટો; કાચી કાયા
ઘર ભાડુતી; પંચતત્વનું થયું તૈયાર, જીવ મુસાફર આવી

રહ્યો મોહી અવધ ખાંધીને ધર્યો અવતાર. કાયા શહેરમાં
મન સોદાગર પ્રવૃત્તી નીવૃત્તી બે નાર, પ્રવૃત્તીના પાંચ
પુત્ર કામ ક્રોધ-લોભ-મોહ-મદ નીરધાર. તે પાંચોએ વેપાર
કીધો તે વેપારમાં લાગ્યો ટોટો. છે છે છે છે. ચોક ૧

તુટી પેઠી લુટી કાયા નથી, જમડાનું ત્યાં વાધ્યું જોર નાઠી
પ્રવૃત્તી નાઠા પુત્ર પાંચ કામ ક્રોધ જે ચોરના ચોર, કરનારા
તો ખસી ગયા પશુ જીવ ખાપડો પડ્યો અધોર ચોર કરી
જમે ખાંધ્યો જીવને માર માર કરી શોરણકોર. પડે મારને
રૂઢન કરે જીવ નીવૃત્તી સામુ જોતો, છે છે છે છે ચોક ૨

નિવૃત્તી કહે સુણો રાજા પ્રવૃત્તી તમારી ખશી ગઈ;
નીવૃત્તીના પુત્ર ધસ્યા જે દયા ધરમ હીરદેમે વસી તપ
જપ કરે ધર્મધ્યાન તેને બીજી વાતની ન્યુન્ય કરી; આખર
વખતે વેમાન આગ્યું આંખા નામસે ગયા બેસી, નીવૃત્તીથી,
સ્વર્ગે ગયો જીવ પ્રવૃત્તીથી રોતોતો, છે છે છે છે ચોક ૩

પ્રવૃત્તી મારી દુર કરી નીવૃત્તીનો કરાવજો સંગ
જોખન જીવાનિ જતી રહેશે જેમ ઉડી જાયે ગુલાબી રંગ
મહારાજગીર ગયે બુખણદાસ તેને જીતી જગતમા કરી
સતસંગ, અમીચંદ કહે છંદ બનાવી ગીડગીડતાલ
બાજે છે મૃદંગ, જનમ લઈ જનુની નહી જખ્યા મીથ્યા
અવતાર છે ખોટો. છે છે છે છે ચોક ૪.

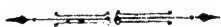
છંદ ૭૯ મો.

અનેક નામે અંબા લગ્ન, મા મુખથી તળુ તારૂ નામ નહિ, સદા શરણમેં પાસ રખો મારે તુમ બીન કોઇનું કામ નહી; કાચી કાચા બુડી માયા કોઇ કોઇનો સંસાર નહી. માત પીતા ભાવજંધ જે પરણી સ્ત્રીનાર નહી. ધન દોલત ઓર માલ ખજાના કોઇ કોઇનો પરિવાર નહી કામ ક્રોધ સહ તજોને પ્રાણી મન કરવો હંકાર નહી. ઘટ ઘટ વ્યાપી રહી મંમાયા તેરે બીન સુના ઠામ નહિ; સદા શરણમેં પાસ. ચોક. ૧

અંબામાં મારી અરજ સ્વીકારો તુમ બીન કોઇ દાતાર નહિ, ધન દોલતના સગાં સંબંધી તેરે બીન કોઇ આધાર નહી. સકળ વ્યાપી રહી મંમાયા તેરા પાયા કોઇ પાર નહી, મુજ બાળકપર કરજો કડણા, ફીર આપણો અવતાર નહી બંદગી કરવા આ દેશ આબ્યો, આ કંઈ અમારૂં ગામ નહિ, સદા શરણમેં—ચોક ૨

મે ગુનેહગાર બંદગીકુ આયા બંદગી તમારી કરી નહી. પુર્વ જન્મને પાપે કરી મા મલી હમારી ફરી નહી, પર નીંદા પરનારી ભોગવી બકિત માજની કરી નહી. રાગ તાંનમે જનમ ગુમાયા મારી ગરજ કંઈ સરી નહી. હવે તમારો પાલવ પકડયો છોડું તમારું ધામ નહી. સદા શરણમેં પાસ ચોક ૩

છોડે કછોડે થાય માતાજી, તુમકુ એમ લાયક નહીં.
હુતો તમારો ગુલામ કે'વાયો, મને વિસારો છેક નહીં,
જીવતાં જશ આપો દુનીઆમેં, જાય હમારો ટેક નહીં, હાથ
જોડી કહુ સેવક તમારો મારે કોઈ અનેક નહિ અમીન્યંદ
કહે છદ બનાવી ચુકું તમારું નામ નહીં સદા શરણુમાં
ચોક ૪.

છંદ ૮૦ મો

(અંબા મા તારૂ દરશણુ દુલ્લભ એ રાહ).

આજ કૂકીરી બસ ગઈ તનમે મનમે ખાખ રમાવી ગે
ધુની લગાકર બેઠે દંગલમેં અંબાસે ધ્યાન લગાવી ગે
કફની કંઠા શેલી બટવા તનપર નહીં શોહાવી ગે, અલેખ
જગા કર ફીર બરતીમેં ઉસમે નફા નહિ પાવી ગે, ધનદોલત
ઓર માલ ખજના ઘર પૃથ્વીપર જાવી ગે માત પીતા
ઓર કુટુંબ કબીલા સંગ સાથ નહીં આવી ગે, તનકે
તકીએ મનકે ગલીઆ ઘર આસન ઝમાવી ગે, ધુનિ લગા
કર બેઠે દંગલમેં અંબાસે ધ્યાન લગાવી ગે. ૧

જોગી હોકર જંગલો ફીરતે જળજમના તીર નાવી ગે
કલકતા મદ્રાસ દીલ્લી ઉજ્જનમે અલેખ જગાવી ગે
કાશ્મી કાશ્મીર કર્ણાટક ફીર શીર પીછે ઘેર આવી ગે, અમસખ
તીરથકું પ્રણામ કરતાં ઉવાંસે શીષ નમાવી ગે, લેખલીઆ
ઓર ટેક રખા નહીં જુઠા મુઝ મુઝાવી ગે; ધુની લગા કર
બેઠે દંગલમેં અંબાસે ધ્યાન લગાવી ગે; ચોક. ૨

ખાખ લગાઇ ખાખી ખાવા ઝોલી ઝુંડાલે જાવિંગે,
ગંગા જમના ગોમતી ગોદાવરી નર્મદા તીર નાવીંગે,
એકદીલ એક ચીતે લજે તને ઓ નર એ કૂળ પાવીંગે,
નીશ્વે તુંહી તુંહી એક રૂપ નહી ભૂલા મન ભટકાવિંગે
એક લેહ મધ્યા લગી તમારી લક્ષ ચોર્યાસી મીટાવીંગે
ધુની લગા કર ખેઠે, દંગલમે અંખાસે ધ્યાન લગાવીંગે
ચોક ૩

ગુરુ હમારે તુહી ઘટ મ્યાને જ્ઞાનસે ધ્યાન લગાવીંગે,
જે કોઇ ખીરલા સમજે ગુરુજ્ઞાન ઓ તેરા ગુણ ગાવીંગે
આપ આપસકે મનશે સમજના ઓર કયા સમજાવીંગે,
આખર મરના સખકુ માલમ ભૂલા ફીર પસ્તાવીંગે,
અમીચંદ કહે છંદ બનાવી તેરે નામકી માળા જપાવીંગે
ધુની લગાકર ખેઠે દંગલમે અંખાસે ધ્યાન લગાવીંગે ચો. ૪

છંદ ૮૧ મો.

(અંખા મા તારૂ દર્ષણ દુલ્લભ, એ રાહ.)

મરવું હક અંખા માતા, મારે સાચું હમારૂં એજ
વતન; લશચોર્યાશી ફેરા મીટાવા કરી આળ્યો છું કોલ
બચન, લક્ષ ચોરાશી ભટકયો પ્રાણી તાંતો ઘણું જીવ પામ્યો
દુઃખ કરગરી કંગાળ બોલ્યો પ્રાણી, ધરમ રાજ ખેઠા સન
મુખ, હાથ જોડી કે આપો આજ્ઞા મનસા અવતારની મારે

ભુખ, રજા હશે ત્યાં સુધી રહીશું, એટલી હમારી વીચારો
રૂખ, હું તો ગુનેગાર છું તમારો પૃથ્વીપર જઈ કરૂ લજ્જન
લક્ષ ચોરાશી ફેરા મીટાવા કરી આવ્યો છું કોલ બચન
ચોઠ ૧

તે વખત ત્યાં દે છે શીખામણ, સાંભળ જીવતું ધરીને
ધ્યાન; મુસાફરી એ ઘણી કઠણ ત્યાં કળજીવ વાખ્યો છે
મસ્તાન. અંધાર પીછાડો નાખ્યો જગતમાં, માયાનું સૌ
છે મંડાણ તે થકી ચેત ચેતજ પ્રાણી આગળ થકી તુને
કરૂ છું જાણ; સુખ:દુખ જાઓ ભોગવો પૃથ્વીપર એક
નામનું કરજો લજ્જન, લક્ષ ચોરાંસી ફેરા મીટાવા કરી
આવ્યો છું કોલ બચન ચોઠ ૨

નવમાસ ધરી ધ્યાન જનમ્યો બાળાપણુ તો ગયું
અજાણુ; બની જીવાન ફાંકડો મુસાફર ભર જોખનમાં થયો
પેલવાન; કળી દુનીયામાં સહેલ મોટા મોટા મેહલ ગેલ કરે
છે રાગતાન હોલત દુનીયા દેખી કુલાય પ્રાણી કામ કોધ
કરે છે અભીમાન, ચાર દહાડાનું ચાદરણું તેમ ગઈ
જીવાની થયું ઘડપણુ, લક્ષ ચોરાંસી ફેરા મીટાવા કરી
આવ્યો છું કોલ બચન ૩

દડમજલ ફોજ છુટી જમની અહલ હુકમદે રાજ
ધરમ; પડ્યો ઘેરો જઈ કાયા ઉપર નવસે નાડી પડી
નરમ; ટગમગ જીવે સગા ભાઈબંધ ટવળે પ્રાણી નહી
પડતી ગમ; કર અટકયા કરામત ઘટી ગઈ દશ દરવાજે પેઠા

જમ, અમમ વાત પેલી સુજી ધુજી જીવ થર થર કાંપે
ને કરે રૂદન, લક્ષ ચોર્યાશી ફેરા મીટાવા કરી આવ્યો છું
કોલબચન ચોક ૪

પડ્યો પડ્યો વીચારે પ્રાણી પડી અંધારી માયા જાળ;
આવ્યો છોડવા ને બાંધ્યો ગાંસડો ઉલટું પાપ વળગ્યું
જંજાળ, પડ્યો જીવ અધોર વીમાસી એટલામાં આવ્યો
અંતકાળ અધર ઉઠ્યા જમ લઈને જીવડાં ત્યાં તેના થયા
ખુરા હવાલ; તેને નરક કુંડમાં નાખ્યો પ્રાણી પડે દુઃખ ને
કરે રૂદન; લક્ષ ચોર્યાશી ફેરા મીટાવા કરી આવ્યો છું
કોલ બચન ચોક ૫

નહી જગત જીતાયું કોઈથી પાપી પેટ જુડી માયા.
સ્વાર્થી સૌ સગા દ્રવ્યના ધન દોલતપર કરે ચાયા; પડયું
હશે જે જ્યાં તે ત્યાં રહેશે કુંડી દેશે કંચન કાયા, અમર
નામ એક રહેશે જગતમાં માજી નામ જે ગુણગાયા
અમરચંદ્ર કહે હાથ જોડી મારા અબામાં થાજે
પરશન, લક્ષ ચોર્યાશી ફેરા મીટાવા કરી આવ્યો છું કોલ
બચન ચોક ૬

છંદ ૮૨ મો.

(રાહ ઉપરનો.)

મહા સાગર દરિયા વહે સંસાર રૂપી જાલ નીર્મળ નીર;
બેઠો નાવ કરી એક નામની અંબા ઉતારો પેલે તીર;

ચઢી રેલ લોભ લેહેર નદીની તે અંદરથી ઉતરવું પાર;
 કામ ાધ મોહ રૂપી વમળ ફરે, તે અંદરથી તું ઉગાર;
 મગર મચ્છ થઈ વળગ્યાં છોકરાં જૈરી સઉ કુટુંબ પરીવાર
 જળ પડી માયાની તુંમારી, તે આગળ સઉ છે નાચાર
 પવન રૂપી મા પાપ ડુખાવે, નથી રહેતી છાતીને ધીર,
 ખેઠો નાવ કરી એક નામની અંખા ઉતારો પેલે તીર.
 ચોક ૧.

સુકાન ફરે તેમ મન ફરે મા થઈ રહ્યું ડાલમ ડોલે,
 ઘમરી ખાઈ પડશે શડ ભાંગી, ધર્મ ધન ફરફર ખોલે;
 જીવ ગભરાઈ અથડાઈ પડશે પૃથ્વી મુકુ શીશ અંખા ખોળે
 ખુડ ખુડ થઈ રહ્યો જીવડો લોભ લેહેરની વાગે છોળે,
 તુ માતા મારી જીગજીગ દાતા અંખા માતા ગુણ ગંભીર
 ખેઠો નાવ કરી એક નામની અંખા ઉતારો પેલે તીર ચોક ૨

લઈ મુકોમા દેશ હમારે હું ખેઠો તારે વિશ્વસે,
 તુંડી તુંડી કરી કઈં છું સ્મરણ તરવાની મારે આશે
 કરી મહેર દેશમાં લઈ જાઓ આવવું પરદેશ મીટી જાશે
 લક્ષ ચોર્યાશી ભુલા ભટકવું મીટાવ કહે તારો દાશે, ભુલ
 પાડી ભટકાવસો નહી મા સદા રાખો મન માઈં થીર; ખેઠો
 નાવ કરી એક નામની અંખા ઉતારો પેલે તીર ચોક ૩

સંસાર સમૂદ્રમાં પડ્યો પૃથ્વી અંખામાં સાંભળજો
 સવાલ, ચોગરદમથી ગયો ઘેરાઈ ઉપર પડી માયાની જળ;
 હજી માજી થઈ કૃપા તમારી અંખામાં તું દીન

દયાળ, રાખી નામનો આશરો તારો હું તો બેઠો માત
મને જાલ, અમીચંદ કે પાર ઉતારો આખર આખ થશે
શરીર બેઠો નાવ કરી એક નામની અંબા ઉતારો
પેત્રે તીર. ચોક ૪

—:0:—

છંદ ૮૩ મો.

(રાહ ઉપરનો)

ધારી વાત નહી થઈ હમારી મનકી રહી મનમા માણ
હુકમ થયો નહી રહ્યો જાય જીવ જમ પેઠા તનમાં માણ
કોણી કોણી ધૂન જોડી મેળવું; પ્રપંચ બહુ કરતો માણ,
ઠાવા ઠાવા કરી જગતમા પાપી પેટ ભરતો માણ. થન
થન વાચા ઠગાઈ કરતો દયા નહિ ધરતો માણ, મુરખ મન
નહિ સમજો પ્રાણી શીરપર ઠાળ કરતો માણ; વણજ કરી
વેપારી બન્યો લપટાયો ધનમાં માણ, હુકમ થયો નહિ
રહો જાએ જીવ જમ પેઠા તનમાં માણ, ચોક ૧

મેડી માળીયા બાંધી બેઠો જીવ ગર્વ કરી રહેતો માણ
માત પીતા બાઈબંધ સગા સહ સાથને એમ કહેતો
માણ; ખાએ પીએ ખરે ધન દોલત સત વાત નહી
લેતો માણ; દગલે દગલે પાપ થયું નહી ધરમ દાન દેતો
માણ; આજ ઠાલમાં જીંદગી પુરી થઈ નહી રહ્યું મન
સ્મરણમાં માણ, હુકમ થયો નહિ રહો જાય જીવ જમ
પેઠા તનમાં માણ, ચોક ૨
ગયા શ્વાસ સૌ છોડી આશમાં આખર છે મરવું માણ

કર્યા કમં લોગવવા પૃથ્વીપર ચોરોશી ફરવું માણ; કામ
કોષ લોભ મોહ મદ એ પાંચેથી ડરવું માણ; કઠણ મહા
સંસાર સમુદ્ર ભવ સાગર તરવું માણ; ચડ્યો લશ્કરી
લડવા ને તું ઉગારજે રણમાં ગાણ, હુકમ થયો નહી રહો
જાય જીવ જમ પેઠા તનમાં માણ. ચોક ૨

ચાર દિશા ચાર અડશેઠ તીરથ બહુ ભુલા ભટકો માણ
આખર પડ્યો અડબડીઆ ખાઈને કંઠે પ્રાણ અટકો માણ
કરે અદલની બદલ નહી છોડી કાયા પ્રાણ છટકો માણ
મરણ વેળા મુસ્કેલ અંખા હો જ્ઞાન રૂપી ચટકો માણ
અમીચંદ કહે હાથ ભેડી રહું પ્રસન્ન દરસણમાં માણ
હુકમ થયો નહિ રહો જાય જીવ જમ પેઠા તનમાં માણ
ચોક ૪

છંદ ૮૪ મો.

(રાહ ઉપર પ્રમાણે.)

ચેત ચેતન ચોખદાર સ્વાર હડ મજલ ફોજ જમકી
છુટી; ભજમન અંખા માત સમર જીવ જમે કાયા નગરી
લુટી; શહેર તમારું થયું બેરાને મનરાજી શું કરે વિચાર;
ચઢી અણચિતુ લશ્કર આળ્યું પડ્યો પડાવ જઈ દશે
ફવાર ગેબી ગોળા આવ્યા ઉછળતા કામ કોષ નાઠા
અહંકાર; સુર સિપાઈ લગે ભાગને છુપ ગયે નેકી ચોખદાર,
પછી જીવ સંકેલવા બેઠો આવી આપણી અદલ ખુટી; ભજ
મન અંખા માત સમર જીવ ચોક ૧

ફત્તેહ થઈ જમ રાજની જીવ હારી ફરે છે થઈ નિર્જાળ
 ધન માણ એ માયા તમારી ખુણ જીવિતથી કરી
 અકકલ; નવસોં નાડી બોતેર કોટડી વ્યાપી રહ્યું જમનું
 પાયદલ; જીવ કરે ગમરાઈ મનમુખો જાવું પ્રહ્લાંડે થાઉં
 અવિચલ; નાભી કમળથી છટકયો જીવ તેવો જમ બેઠો
 કરી મજબુતી; ભજમન અંબા માત સમર ચોક ૨

નાભી કમળથી છટકયો જીવ તેવો જમ બેઠો તે દ્વાર
 ઘેરી; નથી ગતી પ્રહ્લાંડે જવાની એ માણ લીલા તેરી;
 ધમણ ચાલે જીવ ગભરાયે ચઢ ઉતર કરે ફેરાફેરી. કંઠ
 આગળ જઈ રહો જીવ, જમે બાંધ્યો જીવને લઈ ઘેરી;
 નથી ચલણ ત્યાં આગળ કોઈનું આવી અદલ દોરી તુટી
 ભજમન અંબામાત સમર ચોક ૩

કાયા નગરિ હારી ગયો જીવ ધન દોલત રહ્યાં પૃથ્વી
 પર; પાપ પુન્ય બે સાથે રહ્યાં જીવ જમ ચલા ઉચકી
 અધર; અરે મનડા તુંતો મારા માણ નામનું સ્મરણ કર;
 અંતકાળની વખત ખુરી મારો સાંભળી જીવ ધ્રુજે થરથર;
 અમીચદ કહે જશે જીવ જેમ પીંજરથી ઉડી તુટી; ભજ
 મન અંબામાતા ચોક ૪

છંદ ૮૫ મો.

(રાહ ઉપરનો)

શમાલ મન મસ્તાન મેરા હીલ માયામાં કયું ગયો
 ગલક, અલગ રહેશે તારી કાયા સુતી દેખે તમાસા સારી

ખલક, તું તારું તપાસ મન હવે મનસા અવતાર નહિ
હસે; સમજ સતગુરુ સરણે રહેજે અંખા તારી પુરશે આશે
અનુભવ સુરજ ઉદે કરેા તો સહેજે અંધારૂ મટી
જશે; આ અવસર ગયો ફરી નહિ આવે પછી પસ્તાવો
પૂરો થશે; જાત જીવની જોઈ નહિ ગયો મનખો હમારો
અજી તલક, અલગ રહેશે તારી, ચોક ૧

રત્ન મણી મનુખ્યા દેહ આવ્યો માટે માર્ગ સીધા
ચાલો, અમૃત આવ્યું હાથ તમારે તેને ઝડપ પકડી ઝાલો
ક્યાંથી આવ્યાને ક્યાં જવું તેની પરખી પ્રીત પુરવ
ભાગો, આઘ શકતીનું સ્મરણ કરી મે હાથ લીધો પ્રેમનો
ખાલો; કાયા માયા છે કારમી પડે કાયા જીવ રહે નહી
પલક, અલગ રહેશે તારી ચોક ૨

અનુભવ મારા ઉરમાં આવ્યો સુથળ સુક્ષ્મ લેહ
ખતલાવ્યો, ઝોહું સોંહ નાભીથી ઉપડ્યો, સુનમાં જઈને
સમાયો; દુર જાણ્યો તો દેવ હમારો પ્રીતે પાસ મને
પરખાવ્યા; બ્રાન્તી ભાંગી લેહ ભરપૂર જાણ્યો ગુરુએ
શાનમાં સમજાવ્યો; ઉઘડ્યો અનુભવ થયું અજવાળું
કોટી સુર્ય તેજ રહ્યા ઝળક. અલગ રહેશે તારી
ચોક ૩

પ્રેમ ખાલો પીધો માજી નામનો કોટી જન્મ કુમતી
કાપી; અમર મંત્ર અવીનાશીનો આપી અમર પટો વળી
લખી આપી; આજીંદગી મા એ હાથ ઝાલ્યો પૂત્ર કરી

રાખ્યો સ્થાપી,
આવાગમન દુઃખ સેજે મટાડે, સચરાચરણમાં રહિ વ્યાપી
અર્માચ દ કહે માણ નામની ખાંધી ઢાલ સદા રહે ઢળક
અલગ રહેશે તારી ચોક-૪

છંદ ૮૬ મો.

ગાતું હોય તો ગાઇ લો ભાઈઓ, ભજન કરો સહિ ધ્યાન ધરી
ધ્યાન ધરી કોઈ ગાતું હોય તેમાં તલપ મારી નહિ ગાતું ફરી
ફરી જાય તેની મનની વૃત્તિ, તેનો તું કંઈ કર વિચાર,
વિચાર કરી વિવેકથી બોલો, કરો સમાગમ ગુરુ દ્વાર,
ગુરુ દ્વારની ગુરુ ગમ ન્યારી; ગુરુ જ્ઞાને તરીએ પાર,
પાર ઉતારે ભવજળ તારે, મોક્ષ માર્ગ ખતલાવે દ્વાર.
દ્વાર દુર છે કઠણ માર્ગ તપસ્વી મુની રહ્યા ધ્યાન ધરી,
ધ્યાન ધરી ચોક-૧

ફરી હવે હું નથી કહેવાનો, ધરી બેઠા અંબાનું ધ્યાન,
ધ્યાન ધરી છંદ ગાઉં અંબાના, સર્વ જનનું કરે કલ્યાણ
કલ્યાણ થાય આત્માને ઓળખે, તનરૂપ બનીને વતે સમાન
સમાન દૃષ્ટિએ સૌને વતે, હું માફ મુકી અભિમાન.
અભિમાન મુકીને સાંભળો, આદ્ય અંબાનું ધ્યાન ધરી,
ધ્યાન ધરી ચોક-૨

ફરી વખત આવો નહી આવે, બળી ખાખ થાશે આ તન
આ તન માફ આ ભવનું છે, મીથ્યા માફ કરી માને મન,

(૧૭૮)

મન માર ખવાડે જગતમાં, માફં માફં કરી મેળવે ધન,
ધન માલ સૌ રહેશે જગતમાં, સાચું ધન માનુ દર્શન
દર્શનથી પ્રસન્ન થાય માણ, ભક્તિ કરો સઉ ધ્યાન ધરી.

ધ્યાન ધરી ચોક—૩

ફરી ફરીને થાક્યો આ જીવ, જન્મ મરણનું મોટું દુઃખ
દુઃખ દરિયામાં ડુબી મુઓ જીવ; નથી જરા સ્વપ્નામાં સુખ
સુખ જીવે જીવ સ્વપ્ના જેવું, જાગે જીવું ના ભાંગે જીવ,
જીવ ન ભાંગી ભવો ભવ ભમ્યો ભજન કરે માનું નીરખ્યું મુખ
મુખ નીરખ્યું અમીત્યંદ કહે શ્વાસોશ્વાસ માનું ધ્યાન કરી

ધ્યાન ધરી ચોક—૪

—:O:—

છંદ ૮૭ મો. રાહ ઉપર પ્રમાણે.

નીરંજન ગુરૂ વિષેનો છંદ.

શિષ્ય કહે શીર નામી સત ગુરૂને એક પ્રાણી એમ કરે ઉચ્ચાર.
માયા રહીત લેપન નહી જેને ગુરૂ કરવા કહે નીરાકાર;
ગુરૂ કહે સાંભળ ચીત્ત ધરી, મારી ટુંક બુદ્ધિ હું અદ્ય મતિ
સેજ સાધારણ કહું હાખલો જીવો શાખ નહિ જીવ રતિ
આઘ શક્તિનું સ્મરણ કરી કહું બુદ્ધિ આપે મારી સરસ્વતિ,
નિરાકારના શિષ્ય કેણ છે સાકારના ખતલાવું અતિ,
નીરવીકાર નીરુપન નહિ જેને શું કરવા જન્મે સંસાર,

માયા રહિત લેપન નહિ ચોક—૧

માયા વિના સંસાર નહી, સંસાર વિના નહિ પાર મળે
 શિવ બ્રહ્માનાં સાકાર ગુરૂ છે, નારદ ગુરૂ પાર્વતીના ભણે,
 વસિષ્ઠ ગુરૂ રામચંદ્રના, ગુરૂ વિના નહિ જ્ઞાન મળે;
 સુકદેવે ગુરૂ જનક કયાં વાલ્મિકી સીતાના નહિ ટળે;
 નિરાકાર જો ગુરૂ થાત તો, મહાત્મ પૂરૂષ કેમ કરતે વિચાર;

માયા રહીત લેપન નહી. ચોક ૨

મતલબી સંસાર સઘળો, બીન મતલબી કોઇ ખતલાવે
 મતલબ ત્યાં માયાનો પસારો માયા છોડી કહી નહિ જાવે;
 આગે માયા પીછે બ્રહ્મ એમ નીરમળદાસ ભજન ગાવે;
 અસુરી માયા દુર કરી દેવ માયામાં દીલ લગાવે;
 સંશે મનનો કાઠી નાંખવો બીન સંશેથી ઉતરે પાર;

માયા રહીત લેપન નહી, ચોક ૩

સ્વગુરૂનું શોધન શોધી આત્મ જ્ઞાને ધ્યાન ધરો,
 ગુરૂ ઉપદેશ લઈ જાપ જપી ને શુદ્ધ દીલથી કીયા કરો;
 રૂપ મટી અરૂપમાં ભળશે ગુરૂ જ્ઞાને ભવ જળ તરો;
 નીરાકારને ગુરૂ કરી પછી કહો ભજન તમે કેાનું કરો;
 અમીત્યંદ કહે પરીબ્રહ્મ પરમેશ્વરી, નિરંજન નીરાકાર;

માયા રહીત લેપન નહી. ચોક ૪.

છંદ ૮૮ મો.

મંગળકારી મંગળવાર છે, સદા મંગળ મા કરતા રહેો;
 મંગળ મુર્તિ પૂજે સર્વજન, મંમાયા દુઃખ હરતા રહેો;
 સેવક સાંધે મંગળવાર માં, શુભ કામ સિદ્ધ કરવાને,
 મેષરાશીના ગુરૂ મંગળમાં હુતો બ્રેહ્મ ધ્યાન ધરવાને;
 જોગ સાધી ચંદ્ર જોગણી, સદા સંકટ દુઃખ હરવાને
 ભવ જલ તારો પાર ઉતારો, મટે ચોર્યાશી કરવાને;
 ધુન લગાવી બ્રેહ્મ મા, આવી સેવક પર ધ્યાન ધરતા રહેો;

મંગળ મુર્તિ પૂજે સર્વજન ચોક ૧.

જોગ સાંધવો સહેલો નથી મા, પુર્ણ દ્રષ્ટી જો હોય તારી;
 મહેર વિના માફ કંઈ ન ચાલે કૃપા કરોકલ્યાણકારી;
 આંધા વાંધા ઘણા આવે મા હું પદમાં કંઈ ગયા હારી;
 સેવકજન સઉ ધ્યાન ધરજો ન કરશો તારી મારી;
 સતગુરૂની સંગત કરજો, નુગરાથી સઉ હરતા રહેો;

મંગળ મુર્તિ પૂજે સર્વજન ચોક ૨

ભક્તિ કરવી ભાવે ભક્ત જન, કોઈની ન રાખવી દરકાર
 સાધન સાધો એ છંદ મંત્ર છે. શુભ મુર્તિમાં થયા તઈયાર
 એક ચિત્ત સ્થીર સ્થાવર રાખી, સમરી લીધો મા તત્ત્વ સાર
 શાશ્વ લેહ મુકી છંદ ગાઉ, મારો બ્રેહ્મ ઉતારો અંબા પાર;
 એક એક મારે તુંહી તુંહી અંબા, રક્ષા કારણ કરતા રહેો;

મંગળ મુર્તિ પૂજે સર્વજન ચોક ૨

મંગળવારે માણને સમરે, મનમાન્યા સુખ આપે એ,
બાળકને બળ બુદ્ધિ આપે, પુત્ર કરીને સ્થાપે એ;
રીદ્ધિ સિદ્ધિ કરે વંશની વૃદ્ધિ, આવ્યાં સંકટ કાપે એ,
એ કહું તે તુંહી તુંહી અંબા, સચરાચરમાં વાપે એ.
અમીચંદ કહે મંગળ કારી સૌ સત શબ્દ ઓચરતા રહેા;
મંગળ મુતિ પુજે સર્વ જન ચોક ૪.

છંદ ૮૯ મો.

રાહ ઉપરનો.

સતગુરને ઉપદેશ બતાયા, ચેલા ચેતવણી કર કરલો;
કુથલી છોડી શાર વસ્તુ પકડકર. માણ નામ સમર કરલો.
જનમ લીયા જદ કયા લે આયા, કયા જગતનમે આકર લો
બની સોઢાગર આયા જગતમાં કર બંદગી સોઢા કર લો
બડી કુજરમે સ્નાન કરના, માણ નામ લાવલા કરલો;
ધર્મ ધ્યાન તો સંપત પરહે દયા દાનશે નફા કરલો;
દયા દાન છે સૌથી મોટું કરી હોરત ફર ફર કરલો.
કુથલી છોડી શાર વસ્તુ પકડકર માણ નામ સમર કરલો.

ચોક ૧

સાત પાંચકુ છોડ ગુફકે માણ નામકા બપ કરલો;
એકી નામસે ભજલો અંબા ધ્યાન ધરી તુમ જપ કરલો.
કામ કાંધકુ દુર કરી પ્રીર, માણ નામકા બપ કરલો;

હોઈ નામસે તરો ભવસાગર ગુરૂજ્ઞાન તે અપ કરલો,
કરમ કુટતા જન્મ જશે ભાઈ, માણ નામ ધાંત ધર કરલો.
કુથલી છોડી સાર વસ્તુ પકડ કર, માણ નામ સમર કરલો.

ચોક ૨.

મારું માઈ શું કરે મુખાં, પ્રાણી તુમ ખટપટ કરલો.
પાવુ પલકી ખખર નહિ, કરના સુકીત ઝટપટ કરલો.
ખરી વસ્તું અપ કરી સંઘરજો, ખોટા સંગ તુંમ મત કરલો.
કાયાકા મત રખો ભરોસા, ગુરૂ જ્ઞાન તે અંગત કરલો;
માના સણુગારનો પાર ન આવે, મોટી વસ્તુ ધ્યાન ધર કરલો.
કુથલી છોડી સાર વસ્તુ પકડકર માણ નામ સમર કરલો.

ચોક ૩

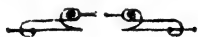
કાયા કંચન મન રતન ભાઈ, સમજ દીલમે જતન કરલો.
આન પડે સુસાર સમુદ્રમે તીરનેકા તો મથન કરલો,
પ્રીતો શહેર વસ્તી જંગલોમે અંખા નામસે રટણુ કરલો;
ભલી ખુરી બે રહેસે જગતમે ચેતી ચીત ચેતન કરલો.
અમીચાંદ કહે છંદ બનાવી અમકુ ચેલા તુમ કર કરલો.
કુથલી છોડી શાર વસ્તુ પકડનાર માણ નામ સમર કરલો.

ચોક ૪

ભલા શિષ્યની યાદી.

કંઈક માણસો થોડા ઘણા છંદ શીખી તક ખાંધી
ભાતે છંદ બનાવી ગાય છે પણ આ શીવલાલભાઈ ઘણા

વરસના જુના અનુભવી છે છતાં એક ટેકથી ગુરૂની વાણી ગુરૂ તરીકે માની તેનીજ વાણી પર ને તેનાજ બનાવેલા છંદ પર પ્રેમ રાખી માણના છંદ ગાતા ત્રીસ અથવા બત્રીસ વરસ થયા પણ પોતાનો ભાવ છે તેવોને તેવોજ રાખી તેના તેજ છંદ ગાય છે. પોતામા બનાવવાની સત્તા છે તે ઉપરથી આ નીચે લખેલા છંદ બનાવી ગુરૂની વાણી પર ભાવ બતાવ્યા છે તે વિષેનો છંદ એ શિવલાલભાઈ શાંત સ્વભાવના ને ઉદાર મનના હતા સન ૧૯૬૬ ના ભાદરવા વદ ૫ ને શનીવારે માણ શરણ થયા છે.

છંદ ૯૦ મો.

અંબામાં તારૂં દર્શણુ દુર્લભ એ રાહ.

જાતે બનાવી નથી ગાતો મા. ગુરૂની વાણીપર રાખી પ્રેમ;
ગૂરૂ મંત્રમાં છંદ માણના, હરદમ ગાઈ હું રાખું નેમ ટેક
તારા ભક્તની લાજ રાખે તું અનુભવી તારા જાણે ગુણ
શુદ્ધ કરી સમજીને શોધી, છંદમાં શબ્દ રાખે યુન યુન
સર્વ શાશ્વતો શાર લઈ તમે કર્યા કામ પર રાખી ધુન
વૈરાગ વિવેકમાં રહી કરી જીવો, ભીત્તરસમજી શુન્યમાંશુન્ય
જાતેત સ્વપ્ન શુશ્રુષિ તુરીઆ, ચાર અવસ્થા સમજે જેમ,

ગુરૂ મંત્રમાં ચોક. ૧

ચાળીશ વરસ થયાં ટેક રાખી કરી, ભક્તિઅનુભવ મેળવ્યો સહી
હર નવરાતર આસો મહીને, છંદ ગાએ અંબામાં જઈ

લક્ષિત કરવા ભક્ત કહેવાયા, પછી છાપ જગતને મહીં
 બાનુ ધયું એને માણ નામકું આકિન મુકી નહિ ભટકયા કંઈ
 વેદ પુરાણ શાસ્ત્ર સાંભળી સત સમાગત કરે છે તેમ,
 ગુરૂ મંત્રમાં, ચોક ૨

એવા અનુભવિ સ્થિર મનના, લક્ષિત કરી ભજ્યા માણ,
 છંદ ગાતા થયા પ્રસન્ન માણ સદા ભક્ત પર રહે રાણ
 સંકટ સમે સમરેથી આપે ઝટ દરશન દે અંબાણ.
 ભવ દુઃખ ભાંજે ભવજળ તારે શરણાગતને શીર ગાણ
 માણ ભણ માણ રૂપ બન્યા તે છંદમા ખામી રહે કેમ,
 ગુરૂ મંત્રમાં, ચોક ૩

આવા ભક્તને ગુરૂ કરી લઈ, છંદ ગાઈ હું કરું ભજન
 હાથે જોડતા બાધક આવે, ગુસ્સે થાય તો કરે વીધન
 મૂખત્યાર બેરીસ્ટર ભાષણ કરે તેમાં, બેરીસ્ટર પર રહે વજન
 તેવા તમારા ભગત અર્માન્યંદ ગુરૂ કર્યા મેં સાંભળી છંદ
 એ છંદ ગાતા આનંદ થયો શીવલાલભાઈ કે' રંગીલદાશ કેમ
 ગુરૂ મંત્રમાં, ચોક ૪

છંદ ૯૧ મો.

(અંબા મા તારૂ દરશણ દુલ્લભ એ રાક.)

આપો આજ્ઞા અંબા માતા, હાથ જોડી માથું છું રજા,
 વિવાદ થકી જ્યાં ગાનું થયું ત્યાં, નહીં ભક્તિની રહી મજા
 મારું ચીત મા હવે હમણું તારા ઉપરથી ખસી ગયું,
 કરી અરસ્યા છંદ બોલે, તે છંદ પર છંદ કહેવામાં રહ્યું,
 પ્યાન ચુકવી દીકું મારે, નહીં સેવાયું જાય સહ્યું,

જ્ઞાની તો મા ધ્યાન લગાવે? અજ્ઞાની તો કરે કળ; વીવાહ

થકી જ્યાં ગાનું થયું. ચોક. ૧

ભકતી કરવી એક દીલે જેમ, તારો મારો જીવ મળે
ચેતન ચુકી જાય નહીં તો આવાગમનનો ફેરો તળે
કરી અરસ્યા છંદ બોલું મા તેમા માડ કંઈ નહી વળે
તે કરતાં એક ચીતે સાંભળે તો તેનું ફળ તરત મળે
ચતુરચેતી ચીંતામાં પડશે. અજ્ઞાનીનેમન પડે મળ વીવાહ

થકી જ્યાં ગાનું થયું. ચોક. ૨

સલામ કરી બેસુ માં તમને તો કોઈનો ગાંઈજો ના જાવું,
માં પ્રતાપે બાળક તમારો બેઠા છંદ બનાવી ગાવું,
તમે કંઈપર આવી ચડો હાં બેઠા હું ધુન મચાઉ,
છંદ પર છંદ બનાવી ગાવું, હુકમ હોય તો નહી અચકાઉ
રજા વીના નહી ઉલટે સમુદ્ર, અજ્ઞાની નુગરા બાંધે ધન

વિવાહ થકી જ્યાં ગાનું. ચોક ૩

એમાં કોઈનો વાંક નથી, મારે પેલા જન્મનુ પાપ નડે,
પ્રેમ થકી મા છંદ ગાઉ છું, તેમાં વચે આવી અડે,
એતો માજી માયા તમારી, પ્રજ્ઞાદીક તો બૂલા પડે,
મોટા દેવ મહાદેવ બુદ્યા, રૂપિમુની કંઈક બડે બડે,
અમીચંદ કે રેજો મહદમાં સૌ છોડી મેં તુને ભજ

વીવાહ થકી જ્યાં ગાનું થયું ત્યાં નહી. ચોક ૪

છંદ દર મો.

જોગણીનો છંદ

(રાહ ઉપરનો.)

ચુર કહે માંલજરે ચેલા સઘળે શક્તિ સચરાચર;
સાંધી જોગને આસન માંડે કરે જોગણી રક્ષા પીઠપર;
રાખી જોગણી પીઠપર બેશે કરે અંખા તેના સિદ્ધ કામ,
લાલ કરે સનમુખ ચંદ્રમાં રહેવાના ખતલાવું કામ;
પ્રથમ ઘર કહું જોગણીના જે પંદર તીથીમાં બદલે કામ;
પડવો નોમ રહે પુર્વ દીસાએ માતા જોગણી કરે મુકામ,
બીજને દસેમ ઉત્તર દીશાપર છે મતા જોગણીનું ઘર,

સાંધી જોગને આસન માંડે. ચોક ૧

ત્રીજ તથ અગીઆરસે રહે અગ્નિ ખુણે જોગણી નિરધાર;
ચોથને બારસ નૈરત્ય ખુણે પાંચેમ તેરસ દક્ષિણ દ્વાર;
છઠને ચૌદસ પશ્ચીમ દીશાપર સાતેમ પુનેમ વાયવ્ય મોજર,
આઠેમને અમાવાસ્ય.ને દીન ઇશાન ખુણે સમજી લો સાર
એ તો ઘર કહ્યા જોગણીના હવે ચંદ્રમાના ચેલા સુચ ઘર,

સાંધી જોગને આસન માંડે. ચોક ૨

મેષ સિંહને ધનના ચંદ્રમાએ પૂર્વ દીશાએ ઘર સહી
વરખને કન્યા ચંદ્ર મકરના જઈને રહે દક્ષણને મહી
કુલને તોળા ચંદ્ર મીથુનના પશ્ચિમ દીશાએ રહે છે જઈ.
મીન કર્ક વૃશ્ચિકના ચંદ્રમાં જઈને રહે ઉત્તરને મહી.

અંદ્ર જોગણીના ઘર સાંધો સાચી વાત જોશી શાસ્ત્ર,
 સાધી જોગને આસન માંડે. ચોક ૩
 એ પણુ માણ માયા તમારી ચારે વેદ અરાઢે પુરાણુ,
 તક શક્તિ ચાલે જ્યાં સુધી ત્યાં તે જઈ અટકે નીરવાણુ
 સ્થીર કરી પછી બેસે મનને તે તો માણ તારૂ ધરીને ધ્યાન
 મારે મન તુહી તુંહી સૌ એક છે સઘળે શક્તિ ઠામો ઠામ;
 અમીચંદ કહે હાથ જોડી મારે શીરપર અંખા જોવાવર,
 સાધી જોગને આસન માંડે. ચોક ૪

છંદ ૯૩ મો.

(અધર ગાતા હોઠે હોઠ અડકે નહી)

રાહ ઉપરનો.

અધર છંદ ગાતા આનંદે આજ લાજ રાખ સુરસ્વતી;
 અરજ કરી શીર ચરણુ ધરતે; સંતનકે કારજ કરતી.
 અધર આસન નરસીંગીકા નખશીષ સજતી સણુગારે;
 કડા સાંકળા કાળીગાંઠી ડાલા ગળે કંચન હારે,
 ઘાલી નથની નાકે કાને કાંટા કરણુ લાલ ચળકારે;
 કરી આડ તીલડી તતક્ષણુ સળ્યા સારા સણુગારે;
 અરસીધી કરજે સીધકારજ નહી જાણી કંઈ તારી ગતી.
 અરજ કરી શીર ચરણુ ધરતે સંતનકે કારજ કરતી.

ચોક ૧

કળી કાળ હે કઠણુ દીનસે દીન ધસ ધસકે આત હે,
 ઘટે દાન દક્ષણા દયા દીલ અસત દેખી હુરખાતા હે,
 નીચ કરે સંગતી સારાની સારા નરસાને આહતાં હે.
 ચત્રસીંગી ચીંતાને ટાળજે આજ અધર છંદ ગાતા હે.
 લખ્યા લેખ જે છઠ્ઠીના તે અંદરથી નહિ ઘટે રતી,
 અરજ કરી શીર ચરણુ ધરતે સંતનકે કારજ કરતી.
 ચોક ૨

અધર જળ જળ અધર ધરતી અધર દેખતા સારા ગગન
 અધર આના અધર જાના અધર રહ્યાં સારા જગતન,
 આનંદકારી હુરસીધી કરગરી કે તારા સંતન
 આયા જાયા અધર અઠડાયા નહીં કીયા તેરા હરસન,
 નહી નીરખી નારાયણી, નીરાકારી ઇચ્છા શક્તિ,
 અરજ કરી શીર ચરણુ ધરતે સંતનકે કારજ કરતી,
 ચોક ૩

રખના દયા તે દીલકે અંદર અકળ કળા તેરી ન્યારી;
 અધર નાદ અણુચીંતા ગરજતે રાજા ઇંદ્રિ કરે કીલકારી
 ધરતી અંદર ધ્યાન કરતી દેખ રહી ખલખત સારી,
 સારી ખલખત શરણે રેતી, હુરનીસ કરે રટણાં તારી,
 અ'ચંદ કહે છંદ અધર ગાતાં કંકાળી સણુગાર ધરતી
 અરજ કરી શીરચરણુ ધરતે સંતનકે કારજ કરતી.
 ચોક ૪

છંદ. ૯૪ મો.

રાહ ઉપરનો.

અખામાં સંસાર સમુદ્રમે મહા જાળ નાખી માયા
 કોઈ કીસીકા નહી જગતમે ચલા જીવ છોડી કાયા;
 જુઠી કાયા જુઠા માયા જુઠા હે સખ સંસારે
 જુઠી દોલત જુઠી દુનિયા જુઠા હય સખ પરીવારે,
 જુઠી મેડી જુઠા માળીઆ જુઠા હે સખ વિસ્તારે,
 જુઠા સુના જુઠા રૂપા જુઠા હે સખ ભંડારે,
 અજબ તરેકી બાજી રચાઈ જુઠા ખેલ સખ રચાયા
 કોઈ કીસીકા નહી જગતમે. ચોક ૧

જુઠી મોખત જુઠી પ્રીતિ જુઠા હે શખ વીસ્તારે,
 જુઠી મોહિણી જુઠી મમતા જુઠાં હે ખખ પરીવારે
 જુઠાં ભાઈબંધ જુઠી સ્ત્રીયાં જુઠા હે સખ સંસારે
 જુઠાં લોભ હે જુઠી લલુતા જુઠા હે સખ હંકારે,
 પાંચ તત્ત્વનું ખન્યું પુતળુ. ઘટઘટમે તારી છાયા
 કોઈ કીસીકા નહી જગતમે ચલા જીવ છોડી કાયા. ચોક ૨
 અવધ બાંધી અવતર્યો જગતમાં ધર્મ ધ્યાન પુન્ય કરવાને
 મોહમાયામા ધન મેળવ્યું પાપી પેટજ ભરવાને,
 લેણું કરતા દેવું થયું મા લખચોયાંશી ફરવાને
 ધર્મ ધ્યાન તો કંઈએ ઠયું નહિ આખર પડ્યો મરવાને;

પુરી સુદતે પૃથ્વી પડયો, કરી ઝટપટ જમડા આયા;
 કોઈ કીસીકા નહી જગતમેં ચલા જીવ છોડી કાયા; ચો. ૩
 લોકે કુંકી દીધી કાયાને નહિ રહી કાંઈ એધાણી
 દિનસે ગણતાં માસ વર્ષ જુગ સ્વપ્નેમેં કંઈ ન જાણી;
 મીલે પવનમેં પવન તેજમેં તેજ પાણીમેં મીલે પાણી;
 મીઠી મીઠીમેં મહારાજ ગીરકે ભજે અંખા એવું જાણી
 અમીચંદ કહે સાચા જગતમેં, અંખા નામ મુખશે ગાયા;
 કોઈ કીસીકા નહી જગતમે; ચલા જીવ છોડી કાયા ચો. ૪

—:૦:—

છંદ ૯૫ મો.

રાહ ઉપરનો.

ભક્તિ ભક્તિ સૌ જન કહે છે, ખરા ભક્ત તે રાખે ટેક;
 ટેક રાખી નહી ડરે જગત્થી બ્રમણા ભાગીને ઓળખે એક.
 એક નિરજન આપ સ્વરૂપ છે. અખંડ પ્રદ્વાંડમાં મમમાયા
 માયા છોડી રૂપ પલટી રહ્યા છે, ઘટ ઘટમે તારી છાયા.
 છાયા હોય જેને દેવ ગુરૂની, અમર પદને તે પાયા;
 પાયા અમર પદ શુરવીર ટેકી ખરા ભક્ત તે કે' વાયા
 કે'વાયા કાળીદાસ કાળીના, ભોજ સભામાં રાખી ટેક;
 ટેક રાખી ચો. ૧

એક ઓળખે ખરા ભક્ત જે. પાંડવ પ્રદ્વાદને બળીરાય;
 રાય અંમરીખ જુઓ વિભિક્ષણ, જનક વીદેહી જે કહંવાય

કહેવાય ભકત વદલ ધોળા માતા બહુચરી કરતી રહાય;
રહાય કરી જુઓ ચંડીપાઠમાં, સુરઠ વૈષ્ણ પર પ્રસન્ન માય
માય રહાય ફરે ભકત જનને, ખરા ભકતો રાખે ટેક:
ટેક રાખી ચોક-૨

એક ગુરૂ જેને શીર પર સાચા, ખરો માર્ગ તે બતલાવે,
લાવે શાશ્વતો ભેદ બતાવે, વિના ગુરૂ ગોથા ગાવે.
ખાવે માર સંસારનો ભારી, પછી પૂરો જીવ પસ્તાવે,
પસ્તાવે પછી સદગુરૂ શોધે, મોક્ષ માર્ગ તે બતલાવે.
બતલાવે પાળો દયા ધર્મ, કરી ભકિત ભજન રાખીને ટેક,
ટેક રાખી ચોક-૩

એક અખંડને સૌ કોઈ શોધે, અખંડ પૂરૂષ પોતાની પાસ,
પાસ રહ્યો છુપાઈ દેખો, જેવું દુધમાં ઘૂત કરે છે વાસ.
વાસ વસે સદા દુધની અંદર, દહીં કરી વલોવો છાસ;
છાસ ઉપર રહે માંખણ તાવો, બને ઘૂત ને થાય વિશ્વાસ
વિશ્વાસ રાખી શ્વાસોશ્વાસ સમરે, અમીચંદ્ર કહે રાખી ટેક
ટેક રાખી ચોક-૪

છંદ ૯૬ મો.

અંબામાં તારૂં દેશી બંધુ, ગયો વખત નહિ આવે ફરી,

એ રાહ.

પ્રાણી માત્ર મારા દેશી બંધુ, ગયો વખત નહિ આવે ફરી,
બંધુ દુર રહ્યો દીવસ થોડો, કરો ભકિત સહ ધ્યાન ધરી.

અનંત ભવનો આ જીવ દુખી, તરવાનું, છે આ ખારૂં;
મનુષ્ય અવતાર ખારણું મોક્ષનું, સ્વદેશ લાગે સઉને ખ્યાઈ
ધૃષ્ટા કરે પણ નિષ્કુળ જાય જીવ સદગુરૂ મળે કામ થાય તારૂં
પ્રથમ સારદા માત સમરીલે ગુરૂ મળે જાય હું મારૂં
ગુરૂ જ્ઞાન આપે તે લેવું સંસાર સમુદ્ર જાવું તરી;
જાવું દુર. ચોક-૧

ગુરૂ ગમ વાણી કોઈ લે વીરલા ખરા ભગત જે હોય શુરા
ગુરૂ શરણુ જઈ શીશ નમાવે તારો પાર ગુણના પુરા.
ગુરૂ કહે ભાઈ તરવું હાથે કરમ ખપાવિ કરો ચક્રચુરા,
મનમારી મમતાને ત્યાગો અખંડ જ્યોતિ વરસે નુરા
ભક્તિ કરી તરી જવું જગતને સદગુરૂ શબ્દને અનુસરી
જાવું દુર ચોક ૨

ઉઠ્યા વેહેલા ને ભૂલા પડ્યા ભાઈ, થયું અસુર અંધારૂં ઘોર
પરવારતામાં આવી પહોંચ્યા, કાળ કઠણ લુટારા ચોર,
બાંધી મારશે લઈને જશે, રોશે સગા કરી શોર બકોર,
જીવ જશે જમપુરી એકલો માથા ઉપર જમનું જોર.
ભક્તિ આગળ ન ચાલે જમનું, સંસાર સમુદ્ર જાવું તરી,
જાવું દુર. ચોક ૩

જાગી જોતાં જુઠું લાગે આ સંસાર છે સ્વપ્નાતુળ
માયા માર ખવડાવે જગતમાં કામ કોષ છે પાપનું મુલ
દેવી માયા ભક્તિ કહીએ અસત્ય નહિ ચાલે બીલકુલ
ભક્તિ કરો સઉ આકીન રાખી મળે મોક્ષ જાય જાગ્યખુલ
અમીત્યંદ કહે પાર ઉતારો જન્મ મરણથી ગયા કરી
જાવું દુર રહ્યો દિવસ થોડો કરો ભક્તિ સો ધ્યાન ધરી ચો. ૪

છંદ ૯૭ મો.

રાહ નવી.

ભૂલે ભૂલેરે હો મુસાફર ભુલે; તારો માર્ગ તું પીછાન,
ચાલ્યો ઉખાન, ગર્વમાં દુલેરે; ઓ મુસાફર ભુલે ટેક.
ફેકતો.

આ અગમ વાત પીછાન, ધરોને ધ્યાન વાત કહું સાચી ॥
તું કરી રહ્યો કલ્લોલ, સાચી તારા ચોર, નહિ
જાઓ રાચી ॥

તમે માની રહ્યા જે મારું, નથી તે તારું; શીઘ્ર
રહ્યો નાચી, ॥

હવે સમજી નેમ અટક, રંગ જશે ફટક, પ્રીત ગણુ કાચી ॥

ખોટાને સાચું માની રાખી ઉમંગે, ॥

કામ કેધ લુટારા ચોર ભમે તારી સંગે, ॥

લોભ મોહ માયામાં ચઢી રહ્યો ખુબરંગે, ॥

ફરે મદમાતો થઈ દમે સૌને અડ બંગે ॥

એક દીન હો જાવે ખાખ ઉડેગી ધુળેરે,

ઓ મુસાફર ભુલે. ચોઠ ૧ લો

જરા સમજ સમજ તું હાલ, ખાખર પાયમાલ,

અસત્યના કરતા, ॥

સતીઆને સદા રહે મુખ, જરા નહી દુઃખ સત ઓચરતા, ॥

(૧૯૪)

ગણે સુખદુઃખ સમાન, ધરે એક ધ્યાન, પાર ઉતરતા ॥
ન્યારે તુટે માયાની જાળ. થાય ત્યારે ન્યાલ પાપ એશરતા ॥

ફેકતો.

નહિ મળે ગુરૂ બીન જ્ઞાન, મુસાફર ભાઈ, ॥
તું તો કુલ્યો મંન મકલાઈ, અલપી હાથ આઈ, ॥
નહિ બન્યો ગાંધી ભર કરીઆણા મેરે ભાઈ; ॥
જુઓ બહારની વસ્તુ, મહી ધ્યાન લગાઈ, ॥
જે મળે ગુરૂકી કીટી તાળા ઝટ ખુલેરે,

ઓ મુસાફર ભુલે. ચોક ર જે
થઈ પ્રસન્ન ગુરૂ જ કહે, ચેલો સુણી સહે ધ્યાન લગાઈ, ॥
ખરો મારગ તો છે એક રાખીને ટેક સદા રહો સ્હાઈ, ॥
ચોરી ચાકીને અંહકાર તજ પરનાર, મળે મારા ભાઈ, ॥
તજ મીટીને વળી શુરા, કરો ચકચુરા, છએ મન લાઈ, ॥

ફેકતો.

ગુરૂ કૃપા હોય તો ત્રીવિધિ તાપ સમાવે; ॥
ઝટ ઉઘડે સ્વર્ગ દ્વાર મારગ : હાથ આવે, ॥
શમ હમ પરતીતી તિહા રાખે કૃણ પાવે, ॥
વળી શ્રદ્ધાને સમાધાન એવા ગુણ આવે, ॥
એ તો બંક નાલ પર ચઢે, આનંદમાં જુલેરે.

ઓ મુસાફર ભુલે ચોક ૩ જે

એ નિત્ય નીમિત્ત પ્રકૃતિ ઠહેવાએ અત્યંતી; સમજીને ચાલે, ॥
 પાંચ પ્રલયને વિચારી, ભજે મન ધારી, સત્ય સંભાળે, ॥
 રૂપ શિયળને વળી ધન કુલ જોળન નો મદ ટાળે, ॥
 તપ વિદ્યા રાજ્યનો ગર્વ, મુકી દે સર્વ, સ્વર્ગમાં મ્હાલે, ॥

ફેકતો.

વધરાગ વિવેક ખટ સંપન્તિ મનમાં થાએ, ॥
 તેની જીવન મુક્તિ તૃણા તુટી જાએ, ॥
 ત્રણ અવસ્થા ત્યાગી સોહંમાં એ સમાએ; ॥
 મુલ વસ્તુ મળે તો જીવ મટી શીવથાએ, ॥
 હવે માણ અમીચંદ સદા બિતરભેદ ખુલેરે,
 એ મુસાફર ભુલે. ચોક ૪ થો

છંદ ૯૮ મો.

ભજન રૂપી.

કર સત સંગત મન માણ ભજ;
 પીએ વીખ ખ્યાલા અમરીત તજ. કર સત સંગત
 મન માણ ભજ—ટેક.
 એ અંબા નામ અમૃત રસ; તે તો પીધ લે ખ્યાલા
 પ્રેમ આણી મસ;
 પંચ ઇંદ્રી સ્વાદ છોડો ચડસ; ચલ શિષો પ્રાણી
 પડશે લપસ;

કર સત ગુર ચરણે લગાદો રજ, પીએ વીખ

ખ્યાલા—ચોક ૧

એક ચીત્ત મન ધર અંબાનું ધ્યાન; કર પરખ નીરખ
અંબા પીછાન, હિરા રત્ન માણી અંબાને જાણુ
ખીજી સર્વ સુખ પથર સમાન;
ભજ અંબા નામ રાખી ગરજ પીએ વીખ

ખ્યાલા—ચોક ૨

સંસાર સેહેલ માયાની જાળ, તેને મોહી મોહી કેમ આણે વહાલ
નહી આવે સાથ કોઈ અંતકાળ મુક કથીર પ્રાણી કંચનને ઝાલ;
કહા બુલે પ્રાણી મનડાં સમજ, પીએ વીખ

ખ્યાલા—ચોક ૩

તુતો રમજ મન કરલે કબુલ, એ માયા જાળ આખર ધુળ;
કહું બહેર બહેર કરલે કબુલ, રહેશે વાસ જાશે કરમાઈ કુલ;
કહે અમીચંદ શુભજો અરજ, પીએ વીખ

ખ્યાલા—ચોક ૪

ભજન રૂપી છંદ ૯૯ મો.

(તુજ ખીના મેરી કોણ જાગર લે ગોવરધન ગીરધારીરે એ રાહ)

એક દહાડો ભરવો છે હમારે તેહની ફીકર માં તાહારેરે
દેશી હમારા આવશે તેડવા, હુકમથી તમારારે,

તેડવા આવશે બહુ અકળાશે પડીશ થઇ નાંચારેરે
પીડા પડશે આંસુ ઠરશે પડસે ગેબી મારેરે,

એક દહાડો ભરવો છે. ચોક ૧

ધમણ ચાલી કાઇ નહીં વાલી મીથ્યા સઉ સંસારેરે
માત પીતા ભાઈબંધ સગા સઉ રોશે ઘરની નારેરે,

એક દહાડો ભરવો છે ચોક ૨

કફ આવી મારો કંઠ ફધશે, કહું મા વારંવારેરે;
એ તો ઘડી ઘણી કઠણ કાઢાડની, ત્યાં તો તું ઉગારેરે,

એક દહાડો ભરવો છે. ચોક ૩

જો જો મેહર દ્રષ્ટિથી અંબામા, રહું વીશ્વાસે તાહારેરે;
અમીચંદ કહે તુંડી તુંડી વાલી તારો ભવજળ પારેરે

એક દહાડો ભરવો છે. ચોક ૪

છંદ ૧૦૦ મો.

(રાહ ઉપરનો)

સમજરે તું મનવા મેરા, કીંઈ ફરે મસ્તાનારે-ટેક
અલબેલીનું સમરણ કરલે, છોડને જુઠા શુમાનારે.

કુલ્યો કુલ્યો શું ફરે છે. આખર મન પસ્તાનારે

સમજરે તું ૧.

સેવા સમરણ માળા લઈ બેઠો; ધરવાને તું ધ્યાનેરે,

(૧૯૮)

મન તુરંગી ઘોડો ઉપડયો જદ ગયું સેવાનું બાનેરે;

સમજરે તું; ૨

લક્ષ જોજન પર ફરે મનવા તું માળાના દે બાંનારે,

ધ્યાન ચુકી કરે ખોટા મનસુબા, આખર હે મર જાનારે

સમજરે તૂં. ૩

એમ વીચારી જ્ઞાનને સમજો, જ્ઞાનશે ધ્યાન લગાનારે,

અમીચંદ કહે મનવા મેરા, ગાયો સદા ગુણ માનારે

સમજરે તું. ૪

છંદ ૧૦૧ મો.

(રાહ ઉપરનો)

અંબામા તારે સરણે આવી ઉભો શીશ નમાવીરે-ટેક

સરણાગતને સરણ રાખી, દો ને માણ બચાવીરે;

જગત પાલણુ જગત જનુની, કરો કરૂણા દયા લાવીરે;

અંબામા તારે. ૧

હું સેવક માતાણ તમારો; ઉભો ધુન લગાવીરે;

મેહેર દ્રષ્ટીથી દર્શણ આપો, દો આવા ગમન મટાવીરે,

અંબામા તારે ૨

જનમ મરણનું દુઃખ છે મોટું, આ ભવમાંએ આવીરે,

આત્મા કરમથી રહ્યો બધાઈ, તે લાખો છોડાવીરે.

અંબામા તારે. ૩

આત્મ જ્ઞાનની આપો મા બુદ્ધી, આખરની વાત બતાવીરે;
અમીચંદ કહે જ્ઞાન પ્રગટે તો છંદ ગાવું તાલ બજાવીરે,
અંબામા તારે સરણે ૪

છંદ ૧૦૨ મો.

(ભજો ભાઈ માણુ નામ હે ખરા એ રાહ.)

સારમાં સાર માણુનું નામ, નામથી થયું હમારું કામ,
સારમાં સાર માણુનું નામ, બાળપણથી માણુ સેવ્યા આવ્યો
અંબાને ધામ, કરી વિનંતી વીનવા માણુ જપી
માણુનું નામ. નામથી થયું હમારું કામ ચોક ૧.
આસન વાળી સાંધી યોગપ્રીયું, કદી બેસાડી ઠામ,
સાહજ લેઈ સુખ મંત્ર ભણીને, છંદમાં ઘાલ્યું નામ,
નામથી થયું હમારું કામ, ચોક ૨

શુભ મુરત શુભ યોગપ્રીઆમાં છંદ કરવાનું કામ.
હોતા વકતાનું કલ્યાણ થાયે, છંદ ગાયે આરામ,
નામથી થયું હમારું કામ. ચોક ૩

કીરતન ભજન થાયે કૃષ્ણ દ્વારે; છંદ માણુને ધામ,
નાટક ગાયન નાટકશાળામાં શોભે ઠામે ઠામ;
નામથી થયું હમારું કામ. ચોક ૪

નામ માણુનું ગાયનમાં પણ વરતી નહી રહે ઠામ.
અમીચંદ કહે છંદ ભજન ગાવો દેવી દેવને ધામ,
નામથી થયું હમારું કામ. ચોક ૫

છંદ ૧૦૩ મો.

(રાહ ઉપરનો.)

ભજેભાઈ માણ નામ હે ખરા, ભટક લખ ચોર્યાશી મે ફરા
 બાલપણુ તો જશે રમતમાં જીવાનીમે નહી ડરા;
 વણજ કરી વેપારી બનશે, પછી આવશે જરા.

ભજે ભાઈ ૧

થરથર થરથર ધુજશે ઠાયા નયણે આંસુ ભરાં.
 સુધ સાન ઉડી જશે તનડી, નરમ પડશે સરા.

ભજે ભાઈ ૨

ધન દોલત ઓર માલ બજના રહે પ્રથવીપર ધરા,
 અંત કાળે છોડી સૌ માયા, જમડે પ્રાણુ હરાં;

ભજે ભાઈ ૩

અંબા નામ જેને મુખથી ભજ્યા તે ભવ સાગર તરાં,
 અમીત્યંદ કહે નીરમળ વાણી સત શબ્દ ઓચરાં;

ભજે ભાઈ ૪

છંદ ૧૦૪ મો.

(રાહ ઉપરનો.)

અરે તુ- કયું ગફલતમે પડાં સમજ મન માણ નામહે બડાં
 શુંલ નાશુંલ મહીસાસુર પાપી. દેવતા પુઠે અડા;
 પ્રદ્મ વિષ્ણું ઇંદ્રને જીતી, ગીરી કૈલાસે ચડાં,

અરે તું કયું ગફલતમે પડા ચો. ૧

પ્રદ્મા વિષ્ણું રૂદ્ર દેવ સૌ, હિમાચળપર ખડા,
ગદ ગદ કંઠે કરે વીનંતિ માળને પાઉ પડા.

અરે તું કયું ગફલતમે પડા. ચોક ૨
ક્રોધ કરી અંખામા ધરયા, જઈ તે રણુમાં ખડા,
શુભ નિશુભ મહિસાસુર માર્યો, રક્તળીજ રણુ પડા,

અરે તું કયું ગફલતમે પડા. ચોક ૩
હંસા હોય શો મોતી ચુગે, બગા માસ ખાએ સદા.
અમીચંદ કહે ભજમન માળ. બાજે ચંગ ચોગડાં

અરે તું કયું ગફલતમે પડા. ચોક ૪

છંદ ૧૦૫ મો.

(રાહ ઉપરનો.)

અરે તું કેમ જાએ ભુલ ભુલ, મારને માળ નામકી હુલ,

અરે તું કેમ જાએ ભુલ ભુલ,

ત્રેતા યુગમાં સીતા માતા લંકા હતી અણુમુલ,
રાવણ મારી લંકા બાળી, ત્યાં તો ઉડતી ધુલ.

અરે તું કેમ જાએ ભુલ ભુલ, ચોક ૧
દ્રાપરમાં દુર્યોધન રાજા ઘણો ફરે કુલ કુલ,
તે પણ રણુમાં ગયો રોળાઈ; જીત્યા લીમ નીકુલ,

અરે તું કેમ જાએ ભુલ ભુલ. ચોક ૨
આ પૃથ્વી પર કંઈક થયા કંઈક થશે હજી અણુમુલ,

સદા ફરે ખપ્પર માતાનું, શોભે હાથ ત્રીશુળ
 અરે તું કેમ જાએ ભુલ ભુલ. ચોક ૩
 ભવ જળ પાર ઉતારો માણ, અરજ કરો કબુલ,
 અમીત્યંદ કહે જીવો મેઢેર દ્રષ્ટિ, જાઅ ભાગ્ય ખુલ,
 અરે તું કેમ જાએ ભુલ ભુલ. ચોક ૪

છંદ ૧૦૬ મે'.

(રાહ ઉપરનો.)

કઠણ લક્ષ્યોચાર્યાસી હે ફેરા, મટાવે માણ ખીન કોણ મેરા;

કઠણ લક્ષ્યોચાર્યાસી હે ફેરા ૧

જનમ મરણ ઘણું કઠણ માણ, વચન સુણો હમેરા,

નવમાસ પકડ જકડ રાખ્યા, કાળા ગૃહમાં ઘેરાં;

કઠણ લક્ષ્યોચાર્યાસી હે ફેરા ટેક ૨

ઉધે મસ્તક રહ્યો માણ, મે ગુનેહગાર તુંમેરા.

મેઢેર દ્રષ્ટિથી જન્મ આપ્યે; મા બાપે ઉછેરા.

કઠણ લક્ષ્યોચાર્યાસી હે ફેરા ટેક ૩

મોહો માયામાં ગયો ઘેરાઈ. પડી ગફલત અઘેરાં

માણ નામ નહી મૂળથી લઈના; ખાંધા જંગલમેં ફેરા

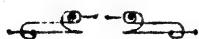
કઠણ લક્ષ્યોચાર્યાસી હે ફેરા. ટેક ૪

અંત સમે અંધારી આવશે, જમડા ભરસે પેહેરા,

લાગ નોઈ લઈ નશે જીવને પડે કાયા ખાઈ લહેરા.

કઠણ લક્ષ્યોચાર્યાસી હે ફેરા. ટેક ૫

એટલી અરજ મા સુણો હમારી, હું છું દાસ તુમેરા.
અમીચંદ કહે અરજ સ્વીકારો, મારી આપોમાં શેરા,
કઠણ લક્ષ્યોચાંસી હે ફેરા ટેક ૬

છંદ ૧૦૭ મો. રાહ ઉપર પ્રમાણે.

મુખ મન કાયર થઈ કેમ કળે. માણ લજ,
આવાગમન દુઃખ ટળે; મુખ મન કાયર થઈ કેમ કળે;
નીશ્યેના ઘરની વાત કરીને વેવાર રૂપમાં ભળે,
જે ચેલાને સતગુણ શિર નહિ, તેની હિમત નહિ ચાલે,
મુખ મન કાયર થઈ ચોક ૧

કરતાની કારીગીરી આગળ કોઈનું નહિ ત્યાં ચલે,
આદ્ય શક્તિ મા જગત જનુની વસીયા હીમાચળે;
મુખ મન કાયર થઈ કેમ કળે ચોક ૨

દૈત મારી દેવને રાજ આખ્યા ભક્તિનું ફળ મળે,
કરમ રેખ પર મેળ મારે સતી વચન નહિ ટળે.
મુખ મન કાકર થઈ કેમ કળે ચોક ૩

ઉંચ નીચ મુખ મન જાણે ગુણીજન ગુણમાં ભળે,
દત્તાતરીને ક્રીયા સતાવીશ ગુરુ કરે ગુણ મળે,
મુખ મન કાયર થઈ કેમ કળે ચોક ૪

સુરવીર થઈ કરો ભક્તિ ભાવે અંખા નામે દુઃખ ટળે,
અમીચંદ કહે સદા આણંદ રહે ભક્તિ ભાવમાં ભળે
મુખ મન કાયર થઈ કેમ કળે ચોક ૫

છંદ. ૧૦૮ મો.

રાહ ઉપરનો.

સમજ મન તારી ટેવ ના મટી લટકમાં લજલે તું લગવતી

સમજ મન તારી ટેવ ના મટી;

બાળ પછ ગફલતમાં કાઢયું લઈજી નહીં મા રટી;

ભરજોબન સ્ત્રીયા સંગ માંહી, ખેત્રી રહ્યો ખટપટી,

લટક માં લજલે તું લગવતી. ચોક ૧.

વૃદ્ધ પશુમાં વ્યાધી વળગ્યો વેળા ગઈ છે વટી,

જમ કીંકર આવિને ઉભા એ ઘાટી અટપટી;

લટક માં લજલે તું લગવતી ચોક ૨.

આખર ઘાત છે મોટી માથે બાંધો કસીને કટી;

દુર્લભ છે મનુષ્યા દેહ મોંઘો લો લાવો સૌ લટી;

લટક માં લજલે તું લગવતી ચોક ૩.

માણ સ્મરણમાં હેત ન રાખે મુખથી બોલે ખટખટી.

અમીચંદ કહે સદા સ્મરણમેં માણ ભાંગે ચટપટી,

લટક માં લજલે તું લગવતી ચોક ૪

છંદ ૧૦૯ મો.

(રાહ ઉપરનો.)

લજ મન તુંડી તુંડી તુંડી લગવતી, છુટે તારા કર્મ

થાયે મુખ ગતી.

ભજનન તુંડી તુંડી તુંડી ભગવતી—ટેક

ભક્તિ વીના મુકતી ના મળે, નહિ ભજવે મુદમતી,
ભેદ વિના છંદ ભજન બનાવે શોભે નહિ એક રતી

ભજ મન તુંડી તુંડી તુંડી ભગવતી ચોક ૧

સત ગુરૂ સમાગમ સદા કરે તો શાસ્ત્ર ભેદ મળે અતી.
જ્ઞાન થાય ઘટમેં ઉજાણા બશી બાયે કુમતી,

ભજ મન તુંડી તુંડી તુંડી ભગવતી ચોક ૨

ઢાલ ધીરજની બાંધી બેસો મનમાં રાખી નીવૃત્તિ
શીવલાલ કહે ગયો ભાઈ મુગચંદ એક પલકમાં વતી,

ભજ મન તુંડી તુંડી તુંડી ભગવતી ચોક ૩

અમીચંદ કહે અવધ આવશે કોઇ ન રહે એક ગટ્ટી,
પંથી જીવડો પંથે પધાર્યો તું કયાં રહેશે અતી,

ભજ મન તુંડી તુંડી તુંડી ભગવતી ચોક ૪

છંદ ૧૧૦ મો.

ત્રીગુણ માયા માં તાહેરી; બ્રહ્મારૂઢ મોરારી;
તમેરે બ્રહ્માને તમે સાવત્રી, તમે કુબેર ભંડારી
ગણેશ તમે છે લક્ષ્મી, ઉમીયા ત્રીપુરારી,
એરે સ્વરૂપ સહિ એક છે; પડી માયા અંધારી,
ત્રીગુણ માયા માં તાહેરી. ચોક ૧

રહીરે વ્યાપક ઘટઘટમેં, છાયા માં તારી;
 ઘુડત ઘુડત કંઈ મર ગએ, દુનીયા દુરાચારી.
 બુલ પડે માયા જાળમે રૂપીમુની દુધાધારી;
 ત્રીગુણ માયા માં તાહેરી ચોક ૨

પંચ તત્વ પ્રગટ કરી કીધા પુરુષ ને નારી;
 ઘટમે રમે માતા અંબીકા; તારી ઘેંઘટ ન્યારી,
 શક્તિ શક્તિ સઘળે રહી, તું છે નીરાકારી,
 ત્રીગુણ માયા માં તાહેરી ચોક ૩

લક્ષ ચોરાશી ફરી મુવો સુણો અંબામાં માહારી;
 પરોણો પોંચ રાતનો, કાયા ભાડુતી મારી,
 મુકી જઈશ અમીચંદ્ર કહે, લો અંબામા તારી.
 ત્રીગુણ માયા માં તાહેરી બ્રહ્મા રૂદ્ર મોરારી ચોક ૪

છંદ ૧૧૧ મો.

નાહા ઉપરનો.

ધનરે અંબામાં તું માહેરી; માયા ખુળ તમારી;
 ધનરે અંબામાં તું માહેરી.
 બાણ રચી બાણગરની બેઠે આપ મદારી;
 હંમકો આહંમ શબ્દનો; પડી માયા અંધારી;
 ધનરે અંબામાં તું માહેરી ચોક ૧

ઇચ્છા શક્તિ પ્રગટ થયા. બ્રહ્મા રૂદ્ર મોરારી;
 પાંચ તત્ત્વ ત્રણ ગુણથી; રચી રચના સારી,
 ધનરે અંબામાં તું માહેરી. ચોક ૨
 જુગતી કરીરે જુગતની, ઝાડ અરાઢ ભારી;
 વનસ્પતિ ખીલી રહી. ફળ ફુલ હજારી,
 ધનરે અંબામાં તું માહેરી, ચેક ૩
 ખોટો રૂપીઓ બાજીગરનો, તેવી માયા મા તારી
 તુંહી તુંહી વાલી અમીચંદ કહે, મા લેને ઉગારી;
 ધનરે અંબામાં તું માહેરી ચોક ૪

છંદ ૧૧૨ મો.

ગુણીજન ગાળેરે અશતની વાત તજે, એ રાહ.
 સમજ મન મારારે, અસતની વાત તજે,
 કામ ક્રોધ છોડીરે, અંબાનું નામ લજે;
 લોભ મોહમદ માયા મંમતા મીથ્યા મન મસ્તાને.
 ચીત ચેતવણી કરી સમરલે. ધરજે અંબાનું ધ્યાને.
 આઘ શક્તિથીરે તમો. સત્ત્વ ગુણ રજે;
 સમજ મન મારારે. ચોક ૧
 હોમકારથી ઇચ્છા શક્તિ બ્રહ્મા રૂદ્ર મોરારી ત્રીગુણ
 માયા સધળે ફેલાઈ

કીધા પુરૂષને નારી, જ્ઞાનની વાતોરે હૃદયેમાં પ્રગટ હજી

સમજ મન મારારે. ચોક ૨

મારું તારું મીથ્યા સઘળું મીથ્યા સઉ સંસારે.

માત પીતા નહીં આવે સંગે કોઈ; મીથ્યા

કુટુંબ પરીવારે,

માયા ધન દોલતરે. મીથ્યા સઉ છોડી જજી,

સમજ મન મારારે. ચોક ૩

સાચું નામ અંબાનું સમરો શીવલાલ કે મુળચંદ

રંગીલદાશ કહે અંગ ઉમંગથી

ખેલે માણના છંદ અર્માચંદ કે છેરે માણ મારી

મદત હજી સમજ મન મારારે.

છંદ ૧૧૩ મો.

(રાહ ઉપરનો.)

આરાસુરવાળીરે અંબા તું છે મારી ઉભો કર જોડીરે

કરું વિનંતી તારી મુગટછત્ર કાનોમે કુંડલ ગળે

નવસેરો હારે,

કર કંકન ખળકે છે ચુડો રત્ન કરે ચમકારે.

અણવટ વીંછવારે કમર પટો છે ભારી.

આરાસુરવાળીરે. ચોક ૧

હડપચી પર હીરા ચમકે, સુંદર મુખ પર વાળી, બાલ
 બાલ રહ્યા મોતી પોરાઈ,
 શોભે નાગણ કાળી રચી ખુબ રચનારે ખીલ્યા કુલ હજારી
 આરાસુરવાળીરે. ચોક ૨
 જળસ્થળ મેરૂ પ્રગટ કીધા માએ, કીધા પવનને પાણી,
 શુભ નીશુભને રણમાં રોજ્યાં દેવતાની દયા આણી
 અંબે દયાળીરે માત, મારી ખપ્પર ધારી,
 આરાસુરવાળીરે. ચોક ૩
 સદા સરણમાં રાખો તમારી, હું બાળક છું તારો,
 શીવલાલ કહે રંગીલદાસ ને મા પાર ઉતારો,
 અમીચંદ્ર જોડીરે; છંદ બોલે લલકારી.
 આરાસુરવાળીરે; ચોક ૪

છંદ ૧૧૪ મો.

(રાહ ઉપરનો.)

ગુણીજન ગાળેરે; સદા ગુણ અંબા તણા,
 ભુલી નવ જાણેરે; એના ગુણ છેરે ઘણા,
 આહંમ શબ્દ એક થયો કે ઉમા ઇચ્છા જક્ષિત આપે
 ત્રીગુણ માયા રચી રચનાં પળમેં સર્જિત રથાપે;
 એવી મારી માજરે, શોભાની નહી મણા,
 ગુણી જન ગાળેરે. ચોક ૧

સષ્ટિ સાથે શું શું કીધું કહેતા આવે નહીં પાર,
આગળ રહીને કામ બનાવ્યા; વળી ન્યારા ને ન્યારા,
નીરંજન કે લાવેરે રચી ખુબ કરી રચના
ગુણીજન ગાંજેરે ચોક—૨

પ્રથમ ચરીત્ર ચંદીપાઠમે, ધયું વિણુએ ધ્યાને.
કરી વીનંતી વિણુએ બોલે; મધુકૈટ દમે મસ્તાને;
પાંચ હજારે વરસ બુદ્ધ કરે ઘણા,
ગુણીજન ગાંજેરે ચોક—૩

આદ્ય શક્તિ અલબેલી અંખા, કર્યા મોહિત મસ્તાને.
વિણુ જઇને ઉભા રણમાં, લીધા દઢત્યના પ્રાણે,
એવા કામ કીધારે અસંખ્ય માએ દૈતને હણ્યા
ગુણીજન ગાંજેરે ચોક—૪

અરે મુરખ મન તું ના ભૂલીશ, ભુલતો નહીં લગારે;
આદ્ય શક્તિનું સ્મરણ કરજો ઉતરશે ભવપારે;
હરનીસ કરે છેરે, અમીચંદ તારી રટણા,
ગુણીજન ગાંજેરે ચોક—૫

છંદ ૧૫ મેા.

(ચાહ નવી)

કોણ ઉતારે પાર જનુની ખીના કોણ ઉતારે પાર
મને તારો આધાર જનુની ખીના કોણ ઉતારે પાર
મન માયામાં મોહી રહેો તો ગુરૂ મીલા મને સાથ;

જાન આપી મને ગુણી કીધો મા, આળ્યો તમારે દ્વાર
જનુની ખીના કોણ ઉતારે પાર. ચોક ૧
પૂર્વ જન્મને પૂણ્યે કરીને, ગુરૂ મીઠા મને સાર;
લીત્તર જેનું લીજીનું નથી તો, ક્યાંથી મીઠો ગુરૂ દુવાર.

જનુની ખીના કોણ ઉતારે પાર ચોક ૨
અલધી આઈ, ગાંધી બન બેઠે; ચેલા મુંડી દો ચાર
જ્ઞાન વીના ગુરૂ જે નર થાયે, જાયે નકા દુવાર.

જનુની ખીના કોણ ઉતારે પાર ચોક ૩
પ્રેમે ખ્યાલા દીધા ગુરૂએ, લીધા ઉતારવા પાર.
અર્માચંદ કહે સર્વ ભક્તને, માણ તારો આધાર;

છંદ ૧૧૬ મો.

(રાહ ઉપરનો)

કહું છું વારંવાર સમજ મન કહું છું વારંવાર.
જેઓને માણ દુવાર સમજ મન કહું છું વારંવાર
કપટી પાખંડી કળજીગમારે, સમજવશેરે અપાર;
તે માટે હું તમને સમજાવું, કરજો ઘણારે વીચાર,

સમજ મન કહું છું વારંવાર, ચોક ૧

સ્વગુરૂની સંઘટી મહેલાવા આવશે ઘણારે ગુમાર,
પોતાનો મત ખેંચીને કહશે, નીરજન ગુરૂ કરો સાર,

સમજ મન કહું છું વારંવાર ચોક ૨

સમજ વીના જે બડ બડ કરે તે પોતે તો છે શાકાર,
નિરંજનને રૂપ નથી લાઈ, એ તો છે નીરાકાર.

સમજ મન કહું છું વારંવાર ચોક ૩
મોઢે કહેવું સહેવું નીરંજન ગુપ્ત છે એનો દુવાર.
આતમ ખોળ ખટ ચક સાંધો. સમજે તત્ત્વ વીચાર,

સમજ મન કહું છું વારંવાર ચોક ૪
ગુરુ હમારા ગુણવંત મળીયા, બતલાવ્યો માળ દુવાર,
લેદ અલેદનો પડદો ખોલીને છંદમા મુક્યો સાર,

સમજ મન કહું છું વારંવાર ચોક ૫
સાંભળી છંદ જ્યારે જ્ઞાન થયું, ત્યારે કરવો મન વીચાર
જ્ઞાન થયું ત્યારે ગુરુ કહેવાયા નુગરાના માને આભાર;

સમજ મન કહું છું વારંવાર ચોક ૬
શીવલાલ કહે જો જ્ઞાન કયો તો જાઓ ગુરુ કેરે દુવાર
અણસમજે જો નીંદા કરશે તો જકતનો ખાશે માર;

સમજ મન કહું છું વારંવાર ચોક ૭

—:૦:—

છંદ ૧૧૭ મો.

રાહ ઉપરનો

કથની છોડો આંહી ॥ મેરે લાઈ કથની છેડાને આંહી ॥
સમજનારા સમજ ને જાશે લજશે તે અંખામાઈ ॥
મેરે લાઈ ॥ ચોક ૧ લો ॥
અજ્ઞાનતામાં માડ ને તાડ, જ્ઞાને દેખે ના કાંઈ

પારકું સુધારતાં પોતાનું બગડે એવી કેણી જુગ માંહી ॥

મેરે ભાઈ ॥ ચોક ૨ જો.

શુરવીર થઈને સુરતાને સાંધો, સમજી બેસોને સમાઈ ॥

સમો ગયો ફરી આવો ન દેખો, પછી રહેશે પસ્તાઈ ॥

મેરે ભાઈ ॥ ચોક ૩ જો.

વરશે દહાડે આસો મહીનામાં, મગન રહીએ છંદ ગાઈ ॥

સમજનારા સમજીને બેસે; મુરખ કરે ચતુરાઈ ॥

મેરે ભાઈ ॥ ચોક ૪ થો.

ભાવિ ભક્ત તો છંદમાં પરસન, બેસે ચીત્ત લગાઈ ॥

અમીચંદ કહે આશા પૂરશે, એવી ધમ્મી મનમાંહી ॥

મેરે ભાઈ કથની છોડોને આંહી ॥ ચોક ૫ મો ॥

છંદ ૧૧૮ મો.

કનૈયા નંદકા લાલા, બળ ગયે બંશરીવાલા—એ રાહ

મૈયા વંદુ હું વારંવાર, સદા મને છે તારો આધાર,

અંખા તેરા કોઈ ન પાવે પાર, પલકમાં બલક કરી તૈયાર

દોહરો.

અકળ સકળ ઘટમાં રહો એક અખંડ તું આપ

અગણીત કોટી ઈંદ્રિમાં માજી તણા પ્રતાપ

એવા તમે છોજી દીનદયાળ સેવક જાણી મા કરો પ્રતીપાળ

—મૈયા વંદુ ચોક ૧

દોહરો.

અસંખ્ય ધન લેળુ કરે, અહોનિશ અથડાય,
પાપે પધસી મેળવે; નહી ખરચે નહી ખવાય.

મૈયા વંદુ હું વારંવાર ચોક ર
કરપીધન કોઈથી નહી ખવાય, લુટેચોર પલમેં પલ્લે થાય

દોહરો.

જગમાં જાણે સર્વ કો જુઠો જે સંસાર.
કેહ છેતેમ કરતો નથી. તો કેમ ઉતરશે પાર.

મૈયા વંદુ હું વારંવાર ચોક ૩
આપો જગમાં જસ અપાર કઠણુ ભવ સાગર સંસાર,

દોહરો.

જગ પાળણુ તુ ઇશ્વરી હરદમ કર પ્રણામ.
વીનય કરીને વીનવે, અમીચંદ કરે સલામ.

મૈયા વંદુ હું વારંવાર ચોક ૪

છંદ ૧૧૮ મો.

સાખી

જય જય સૌ બોલો આજ છે આનંદની હેલી:
વરત્યો જય જયકાર, ભગત મંડળી થઈ લેળી:
અતી આનંદ ઉલ્લાસ, દાસની તું છે બેલી:
સંકટ સમે રમરતાં આવી ઉભી રહે વેલી:

કરી રક્ષણુ સ્કાય કરે ભગત શીર ગાળે ંહેલી:
 સેવક ત્હારો અમીચંદ સલામ કરે મા પ્હેલી;

ઢાસેં

સેવકને રાખો શરણાગત, પડે સંકટે આવો મા ઝટ:
 અમીચંદ કહે તારો ભગત, કરો દુર વીધ હર વખત:
 અંબા મા તું મારી માણ ॥ ભગતપર સદા રહો.
 રાણુણુ:

છંદ ૧૨૦ મો.

સાખી

આણુંદ ભર્યો હૃદય વીસે થયા માણના દર્શનણ:
 ધન ભાગ્ય દિન આજનો, થાય માણતું સ્મરણુ:
 સ્મરણુ કરે વીધ હરે, નિર્મળ થાયે મનણ:
 સદા સખુદિ આપજો, કહે સેવક અમીચંદણ:

ઢાસેં

જ્ઞાનમાં સદા રાખો ભરપુર:
 જ્ઞાનથી મુખપર રહે મા નુર:
 કટે પાપ જાય જનમકા, દુર:
 આવ્યા વીધન કરો ચુર ચુર:
 સેવક શરણાગત હોલો હનુર:
 અમીચંદ કહે લીલા ભરપુર:
 અંબા મા લાગું તારે ચરણુ:
 સેવક મા આવ્યા તારે શરણુ મારીમાં:

છંદ ૧૨૧ મો.

મહાકાળી કરે કલ્યાણ—રાહ

શંકર સુરત ધીઆફળીઆમાં છે મહા કાળી ॥
 મારી માણ આવે સઉ ભકિત કરવાળ ॥
 ભાવ કરી ધ્યાન ધરી રહે, સૌ ભવજળ તરવાળ ॥
 માની છબી ની ખી, આણુંદ અંગમાં થાયે ॥
 સબ્યા સણુગાર શેલે સુંદર અંગેળ ॥
 નખસીખ નીરખી છબી ભકતને અતી ઉમંગેળ ॥
 ભાંગે દુખીઆરાનું દુઃખ સુખ કરે રહેજે ॥
 રહાય કરે બાજે મુખ વેણા ઉપંગેળ ॥
 વદ ચૌદસે છંદ ગાવા ખુબ જામ્યો રંગેળ ॥

ગઝલ.

અંખ ઉમંગે સ ગે રહીને માણનું ધરવા ધ્યાને મારીમા ॥
 મંદરપરાના ભકત મંડળમાં ત્રણ પહેલા આગેવાને ॥

ફેકતો.

મંછારામને યુનીલાલ કરે વિચારે ॥ સાથે કેશવરામ
 પણ હતા માણને દુવારે ॥
 આવે છંદ ગાઇ કહે શકિતને આધારે ॥
 હળીમળી બેઠા સૌ પાપ ઓસરવાળ ॥
 ભાવ કરી ધ્યાન ધરી રહે ॥ ચોક ૧ લો

માજી પૂરો સઉની આશ, તમે મમમાયા ॥
 તમે ખુદ્ધિ રૂપે ઘટઘટ માં વ્યાપેજી ॥
 દયા કરી મા દાસ બાણી, સખુદ્ધિ આપેજી ॥
 કંઈ અજ્ઞાનિ જીવ હિંસા કરે અપારે ॥
 જેના હીલમાં દયા નહી જાયે પાપેજી ॥
 નીચ કર્મ કરે નીચ કહેવાયે થાએ સંતાપેજી ॥

ગઝલ

સસંગતના ફળ છે સારાં લક્ષિતનું મન થાએ ॥ મારીમા ॥
 રમત ગમત મુકી દઇને, માજીના ગુણ ગાએ ॥

ફેકતો

હર ચૌદસે માની લક્ષિત કરીને ગુણ ગાએ ॥
 માના ગુણ ગાએથી પરસન થાએ મંમાએ ॥
 સખુદ્ધિ આપે કરે લક્ષતને મા રહાએ ॥
 હતા હલકી વર્ણ સઉ લાબ્યા સુધરવાજી ॥
 બાવધરી ધ્યાન ધરી ॥ ચોક ર ને
 ઘણા ગાંચી ખતરી વેપારી ધર્મ પશાએ ॥
 થમા શ્રીમંત દયા મન હીલમાં લાવીજી ॥
 ન્યાત મળીને સંપ કરી સદ્યા જીવ પ્રચાવીજી ॥
 આવા સમન્નુ પુરૂષ તો દયા લાવી દે દાને ॥
 જુઓ ઉચની ખુદ્ધિ નીચમાં આવી જી
 પૈસે મંદો પરીવાર વધે સમાર્ગે સાવીજી ॥

(૨૧૮)

ગઝલ

ઈંદરપરાના ભક્ત મંડળનાં, આગેવાન વિવેકી ॥ મારી મા ॥
સંપ કરી સઉ, ભાવથી આવે, હશનના છે ટેકી ॥

ફેકતો.

એવા પ્રેમ ઉલટથી માને લાડ લડાવે ॥
એક દોરો કરી સોનાનો માને ચઢાવે ॥
કંઈ વ્યસનીને સમજાવી વ્યસન છોડાવે ॥
એવા ડાહ્યા પુરૂષને એ કામ કરવાળ ॥
ભાવ કરી ધ્યાન ધરી રહે ॥ ચોઠ ૩ એ
માળ ખુદિ રૂપે આવી સખુદિ આપે ॥
કંઈ સ્વાર્થ સાડ દિંસા કરતાળ ॥
રૂઢી મારગમાં ફસાઈ પાપ કરતાં ના ડરતાળ ॥
કંઈ અજ્ઞાની જીવ અણસમજી કામ કરતા ॥
કરે તેવું ભોગવે સઉ જોયરતાળ ॥
હિંમત રાખી પૂનની પાળ બાંધે ભવજાળ તરતાળ ॥

ગઝલ

સર્વ દેવીનું એક સ્વરૂપ છે, શક્તિ રૂપે મંભાયા ॥ મારી મા ॥
શક્તિ તે જીવ સર્વે રહ્યા છે. શક્તિ વગર પડે કાયા ॥

ફેકતો.

તમે નિર્મળ ખુદિ કરી કરો સુધારો ॥
ઠહેસઉ પ્રાણી માત્રને આસરો છે તમારો, હર ચૌદસે
છંડ ગાએ સંપ રાખે સારો ॥
અમીચંદ પાપ કરતાં ઢગવાળ ॥ ભાવ કરી ધ્યાન
ધરી રહે ॥ ચોઠ ૪ ચો

છંદ ૧૨૩ મો.

માજી આગળ બાળકની સ્તુતિ, રાહ ખડી.

મુસાફર પર મહેર કરી, પરદેશી પ્રાણીપર દયા કરો
અમે બાળક અન્નણુ જગતના, સમરતાં સંગ
રહ્યા કરો ॥

બાળપણે સમર મા શારદા, જીવ્હાએ રહી રહો પરસન ॥
જ્ઞાન ધ્યાનમાં ચીત્ત સદા રહે, બણુવા ઉપર ચોટે મન ॥
બણુતી વખત બુદ્ધ પડે નહી, કંઠે રહી કરજો રક્ષણ ॥
માત પીતાપર સદા પ્રેમ રહે ઉઠી સવારે કરૂં વંદન ॥
નીમ નીતિનું જ્ઞાન પડે, સ્હાય કરી મા સંભાળ
લયા કરો ॥

હમે બાળક ચોક ૧

વેપાર સમે છે જીવાની અંદર મહાલક્ષ્મી મા કરજો
સ્હાય ॥

અખંડ બંડાર લયો રાખજો મહાલક્ષ્મી મા તું કહેવાય ॥
પુત્ર પરિવાર સંસારી સુખ જગતના એ કાયં કહેવાય ॥
સાહે કરજો સદા ઈષ્ટદેવ આદ્ય અંબા મારી તું કહેવાય ॥
સંકટ સમે સમરતાં આવી ખરદાસ હમારી લયા કરો ॥

હમે બાળક અન્નણુ ॥ ચોક ૨

અમ પરદેશી પંથી મુસાફર બ્રમણથી ભટકું જહી તહીં
જંગલમાં રહું વસ્તીમાં રહું, ભરદરીયે આગખોટને મહી.

ઉપર આસ ને નીચે પાણી, તારા વીના કોઈ મરૂ નહી
અરજ સાંભળીં પાર ઉતારો, પુત્ર અરજ કરે જાડી તહી
અનેક સંકટ આવે શીરપર, રહાય કરી સુખ દયા કરો ॥

અમે જાળક ચોક ૩
અમે તમારા તમે હમારા, પીંડ પ્રહાંડના માલીક તમ ॥
તમથી અમે કંઈ જુદા નથી, પણ જમણામાં ભરનાયા અમ
સુખ દુઃખ સંસાર ઉપાધી સદા શરણુ રાખો હરદમ ॥
ભવ દુઃખ ભાગી કરો અનુરાગી, સદા આજુ દમાં રહેતારમ
અમીચંદ કહે આત્મ સ્વરૂપ, મુળ વસ્તુપ્રાપ્ય મને યથા કરો
અમે જાળક ચોક ૪

છંદ ૧૨૩ મો.

ધીરા રહીને ધ્યાન ધરો સૌ, માલિકની રાખી દરકાર ॥
સરળ પંથ જોઈ સીધા ચાલો, કામ કોષ છોડી અહંકાર ॥
લક્ષ્મીના છંદ લક્ષ્મી ગાએ, વીવાદી કહેવાયે નહિ ॥
અમતમ જાઈએ એક નામના, તેમાં કંઈ અન્યાએ નહિ
બુરૂ ભાઈ મારા સમજી, જોલું શત્રુવટ કદી થાએ નહિ ॥
જ્ઞાનિને સહુ સમાન દ્રસ્ટી કોઈનું, બુરૂ રહાય નહિ ॥
હાથે જોડી હલકાય ખતાવે, વગર જોએ શાસ્ત્રનો સાર ॥

સરળ પંથ જોઈ સીધા ચાલો ॥ ચોક ૧ લો
એક જોગળી એકને પકડી, સદા આનંદમાં રહ્યા કરો ॥

(૨૨૧)

૬૬૬

મા ખાઈ ગુસ્સો મારી બેસવું, ધીરજના કળ લયા કરો ॥
મે ગુણીજન ગુણસાગર છો, ગુસ્સામાં કેમ રહ્યા કરો ॥
નહી ખુરી ન માનું મનમાં, કડેવું હોય તે કહ્યા કરો ॥
માજ આનંદ મારા મનમાં વધ્યો, માજ નામનો ઉઠ્યો તાર
સરળ પંથ જોઈ સીધા ચાલો ॥ ચોક ૨ જો

ચાલો છંદ તમે ભાવે કરીને શ્રવણ કરી સૌ સાંભળે છંદ ॥
નેમંજ વાણી માજ નામની, બોલે સર્વ છોડીને કંદ ॥
આ નહિ તો ગાવા દો હમને, સાફ દીલ રાખી તન મન ॥
માતાજન શ્રવણ કરે સઉ, ભક્ત બોલે તે સાંભળે છંદ ॥
મેક પંથના સર્વે મુસાફર ભુલ્યા માર્ગ શોધે સંસાર ॥
સરળ જોઈ ॥ ચોક ૩ જો

મમ તમ બધા એક દેશના, આવ્યા મુસાફરી કરવાને ॥
ઈ સંજોગે ઉંચ નીચ બન્યા, ભક્તિ કરે સઉ તરવાને ॥
માજ નામનું ધ્યાન ધરી સઉ આવ્યા ભવ જળ તરવાને ॥
પરજ કરી માને સલામ કરી કહું, જન્મ મરણ દુઃખ હરવાને
બમીચંદ કહે ચાલો સંપથી, અંજા ઉતારે બેઠો પાર ॥
સરળ પંથ જોઈ સીધા ચાલો ॥ ચોક ૪

છંદ ૧૨૪ મો

સતગુર શબ્દમેં શીર ચઢાવી, ચેતી ચીત્ત થર કર લીઆ ॥
 કઠની છોડી કુમતિ સુધારી, માણ નામ સમર લીઆ ॥
 જન્મ લાયા કષ્ટું ન લાયા અજાણુદેશ પીછાન લીઆ ॥
 ચોરતીઆ અથડાઈ જાય છે, સતગુરકા આસાન લીઆ ॥
 સ્વચ્છ રહી સ્વાસોસ્વાસ શાધી, માણ નામકા ધ્યાન લીઆ ॥
 ધન મળેથી ધર્મ કરવું, હયા રાખના માન લીઆ ॥
 હયા દીલથી દુર ના રાખું ભીતર ખજાના ભરત્રીઆ ॥
 કથની છોડી કુમતી સુધારી ॥ ચોક ૧

સાત પાંચકું છોડ લીઆ મેં માણ નામતો જપ લીઆ ॥
 એક નામ અખંડ આરાધી માણ નામકા તપ લીઆ ॥
 અજર અમર ખ્યાલાદીઆ, ગુરૂને ગુણીજન ને ગુણુ જડપત્રીઆ
 અચપાઠા ઘર ધ્યાન ધુનમે ધુન ધુન કારમે ચડપત્રીઆ ॥
 અગમ અગોચર અઘોર માયા, લક્ષ લગામમેં પકડત્રીયા ॥
 કથની છોડી કુમતિ સુધારી ॥ ચોક ૨

પ્રેમ પલાણુ પ્રેમેથી લીધુ, જ્ઞાનઘોડા સણુગારત્રીઆ ॥
 ઢાલ ધીરજની બાધી બેઠો છંદમા શાર અપાર લીઆ ॥

સાધન સાધી કીયા પાળી, છંદ મંત્ર વિચારલીઆ ॥
 સતની શમશેર હાથ લીધી, કામ કૌષ શત્રુકુ મારલીઆ ॥
 બાનુ બરછી એક ઇંચરી, અખંડ નામ ભિત્તરલીઆ ॥
 કથની છોડી કુમતી સુધારી ચોક ૩ જો

નાભી કમળથી ચાલી સુરતા, શ્વાસોશ્વાસ ધ્યાન ધરલીઆ ॥
 ચઢી ખુમારી અખંડ અંગમાં, માની સચરાચર લીઆ ॥
 રોમ રોમ રણુકાર ઉઠયા જેને ગુર વચન શીરપર લીઆ ॥
 મળી જોતમાં જોત સમાઈ, ભવજળ પાર ઉતર લીઆ ॥
 અમીચંદ કહે સદા આનંદમાં મણી નામ ફરફર લીઆ
 કથની છોડી કુમતિ સુધારી ॥ ચોક ૪ થો

છંદ ૧૨૫ મો.

ખમા ખમા મહારી મંમાયાને, ગહન ગતી તારી ન્યારી,
 હજી તમે શણુગાર સજો નાંખી, માયા જાળ બ્રમણા ભારી.
 આઘ અંતનો ઉપાય જણવા કોઈ સમથં નહી તુજ વિના;
 કોઈ જ્ઞાનીએ ગણુત્રી કરીને લખી જણાવી સેજ ખીના.
 સત્યયુગ, તેતા, દ્વાપર કલિયુગ, ચાર યુગના વરસગિના,
 લાખ તેજતાલીશ ઉપર હજાર વીસ, શક પડે તો ગિન લિના
 મધવા કરે ચૌદ એ કડીનું રાજ, એવા ઇંદ્ર થાશે અધિચારી

હજી તમે શણુગાર સજો, નાંખી માયા જળ જ્રમણા ભારી ચો. ૧
 ચૌદ ઇંદ્ર એમ જોતાં વહી જાયે, ત્યારે પ્રહ્લાને દીન ગણાય
 ત્રીસ દીન એવા જાયે પ્રહ્લાના, ત્યારે તેનો એક માસ મનાય
 બાર માસ ત્યારે જાય પ્રહ્લાના, ત્યારે તેનું તો વરસ ઠહેવાય
 સોવરસ ત્યારે જાયે પ્રહ્લાનાં, ત્યારે આઘશક્તિની એક પળ થાય
 સાઠ પદ એવી જશે માતાની, એક ઘડી લો વિચારી
 હજી તમે શણુગાર સજો, નાંખી માયા જળ જ્રમણા ભારી ચો. ૨
 સાઠ ઘડી એવી જશે માતાની ત્યારે તેનો એક થાયે દીન.
 ત્રીસ દીનનો એક માસ થાય બાર માસે વરસ લો ગીન.
 કેટી વરસ શણુગાર સજો, સેશ શંકર ગયે માયામાં લીન
 પહેરી પોશાક પાછી ફરે, ત્રણ લોક તણા કય થાયે તે દીન
 તાહારી ગતી છે યૌથી ન્યારી અરજ સુણો અખર ધારી,
 હજી તમે શણુગાર સજો, નાંખી માયા જળ જ્રમણા ભારી ચો. ૩
 કાળિકાળમાં કીરપા કરી, મહાકાળી મા કલ્યાણ કરો
 સેવક જનને સ્હાય કરી દુઃખ વેળા આવી હાથ શીરે ધરો,
 માહારે અંશરો અંખા આપનો શ્વાસે શ્વાસ જાય જપું ખરો
 જપ તપ તારૂં નામ સ્મરતો ઝટ આવી તમે દુઃખ હરો.
 અંબીચંદ કહે અંતર નથી માં, હું તારો તું છે મારી,
 હજી તમે શણુગાર સજો, નાંખી માયા જળ જ્રમણા ભારી ચો. ૪

છંદ ૧૨૬ મો.

પ્રણામ કરી સતગુરુ કહું તમને ચંદ્ર જોગણીનું કયું આશ્રમ
 કીરપા કરી ભેદ ભાંગો અમારો સ્થાવર રહે કે ફરે જંગમ
 જોગ જુકિતથી સાધન સાધી કીયા પાળી ખેડો સ્થીર
 પ્રેમરસ ખ્યાલા પીધા ગુરના શુદ્ધ થયું મા માઈ શરીર
 લહેર ચડી મા માજી નામની જ્ઞાને કરો મને ગુણ ગંભીર
 પડવો નોમ રહે પૂર્વ દિશાએ માતા જોગણી સ્થાવર સ્થીર
 સ્થીર રહે પણ દ્રષ્ટિ ફરે છે તે વાતનો હું ભાંગુ ભરમ
 કીરપા કરી ભેદ ભાંગો અમારો ચોક ૧

પ્રથમ જુએ અસ્માન જોગણી પંદર ઘડી તે ઉપર કાળ
 દશ ઘડી જુએ દ્રષ્ટિ નીચે તે દ્રષ્ટિ જઈ પડે પાતાળ
 દશ ઘડી જુએ ડાબી પાસે દક્ષિણ દિશા તે જાણવી કાળ
 દશ ઘડી જુએ જમણી પાસે ત્યાં તેના થાય ખૂસા હેવાલ
 પંદર ઘડી સન્મુખ જુએ તે સામું નહિ કરવું આશ્રમ
 કીરપા કરી ભેદ ભાંગો અમારો ચોક ૨

થર મન થીર રાખી સાંભળો ચંદ્રમાનો કહું છું વિસ્તાર
 પૂર્વ દિશાએ ઘર ચંદ્રનું મેષ રાશીનું છે નીરધાર
 એ ચંદ્ર રહે સવા એ દહાડા તેમાં ફરે છે આઠે દ્વાર
 સતર ઘડી રહે પૂર્વ દિશાએ અગ્નિ ખુણે પંદર નીરધાર
 એકવીશ ઘડી રહે દક્ષિણ દિશાએ નૈઋત્ય ખુણે સોળ ઘડી આશ્રમ
 કીરપા કરી ભેદ ભાંગો અમારો ચોક ૩

પશ્ચીમ દિશા રહે અઢાર ઘડી ઓગણીસ વાયવ્ય ખુણે રહે સહી

ઉત્તર દીશા રહે પંદર ઘડી ઇસાન ખુણે ચૌદ ઘડી ગઈ
 મેઘરાશી ફરી આઠે ખુણે એકસો પાંત્રીસ ઘડી થઈ
 જે ખુણે ઘડી ભોગવે ચંદ્રમા તે વખત તે જાણવા તહીં
 અર્માચંદ કહે લેહુ લેહ લે અજાણ્યાંને નહીં પડશે ગમ
 કીરપા કરી લેહ ભાંગે અમારો. ચોક ૪

છંદ ૧૨૭ મો.

(ભુલે ભુલેરે ઓ મુસાફર ભુલે એ રાહ.)

ભુલા નહિં ભુલારે, ઓ જ્ઞાની નહિ ભુલા;
 ધશે સત સમશેર લઈ ઢાલ, તોડી માયા જાળ.
 ભાગ્ય તેના ખુલારે, ઓ જ્ઞાની નહીં ભુલા.
 જેને મળ્યું ગુરુનું જ્ઞાન, ધરે એક ધ્યાન, માયા કરે દુર;
 જુઓ જનક રાયનું જ્ઞાન, ગણે સમાન વરસે મુખ નુરે.
 એક હાથ છે સ્ત્રીયા સ્તન, ખીજે અગન ઝાળ ભરપુરે;
 ગણે હરખ શોક સમાન, પ્રેમરસ પાન કરે ચડે સુરે.

ફેકતો.

આ પ્રેમરસ શિવશંકરાદિકે પીધો, એ અજરરસ સુખ નારદે
 મન લીધો
 જુઓ પ્રેમ ગોપી મીરાંના કારજ સીધો; લેવા સુખદેવજીએ જ્ઞાન
 જનક ગુરુ કીધો, જોઈ ધડપણું જનકે દ્વાર ઝટ ખુલારે,
 ઓ જ્ઞાની નઈ ભુલા ચોક ૧
 નરસિંહની ભક્તિ ધડ થયા જુનાગઢ કૃષ્ણ આવે દોડી,

હરી મોસાળું મોરારી હુંડી સ્વીકારી સાચી પ્રીત જોડી
 પેણે સેવ્યાં ગુરૂના ચરણ, સદા રહે શરણ, કરમ જાય તોડી
 પુણે ભક્તમાળા કાનધરી, ગયાસો તરી; કમંબંધ તોડી
 ફેકતો.

જઈ ગુરૂ શરણ શીર નમી, ગુરૂ જ્ઞાન લેવું,
 ગુરૂ વચન ચડાવી શીર, શરણમાં રહેવું.
 ગુરૂ વિના મળે નહીં જ્ઞાન શાસ્ત્રમાં કહેવું
 દેવ ગુરૂ ગણી સમાન, પ્રીત જોડી રહેવું,
 ચિત્ત થર રાખી રહે સ્થીર, જરા નહીં ભૂતારે,
 એ જ્ઞાની નહીં ભુલા. ચોક ૨
 સેવે વલ્લભ ધોળા માને, ધરીને ધ્યાને બજે બહુચરી
 હતા માણના એ ભક્ત જાણે સઉ જગત
 આવ્યા ફરી ફરી.
 ગયા શિવજીને મંદિરે ઉભા થરીથીરે, માનુ ધ્યાનધરી
 નહીં ચુડો નાકમાં વાળી, માએ નથી ઘાડી
 નમું કેમ કરી.

ફેકતો.

મારી માણ વિના નહીં નમુ દર્શન જ્યારે થાશે
 એમ કરી ઉભા દિન રાત કરી અપવાસે
 થઈ પરસન શિવજી પુરે ભક્તની આશે,
 પહેરી નથ નાકમે ખુશી કર્યા ત્યાં દાસે;
 નમે નીચો વળી વલ્લભ ભક્ત

કુલકુલારે, જ્ઞાની નહી ભુલે ચોક ૩
 કેવી રાખી ભક્તની લાજ, કરે મા કાજ જુઓ ચંડી પાઠે
 માર્કંડ રૂપિની વાણી, શક્તિ વખાણી, સુરથ વધણ્ય સાથે
 આખી રાજ કર્યા માએ કાજે ઝાલીને હાથે,
 રાખી શરણ મટાવે આવાગમન હાથ મુકે માથે.
 ફેકતો.

જેણે શિર ગરૂદેવ હરદમ, સિરપર ગાજે,
 તોડી માયા જાળ ઘટ ભીતર માળ ખીરાજે;
 ત્રીવેણી સંગમ નાહી બેસે ઘંટ બાજે,
 કરો ભક્તિ ભક્ત સૌ રાખે ઇષ્ટ દેવ લાજે.
 અમીચંદ કહે માળ નામ જરા નહી ભુલારે.

ઓ જ્ઞાની નહી ભુલા. ચોક ૪

છંદ ૧૨૮ મો.

પ્રથમ નમું ગણપતિની રાહનો છંદ.

અહલ આવી દોરી તુટી પ્રેમકી, ઉડે ચલેરે પતંગ,
 હુવા ખેલ પુરા ફટક ગયે રંગ
 મહા માયાની કયા કહું ચતરઈ કુદરતકા મંડાણ,
 રાખે નવ માસમાં ગર્ભ સ્થાન,
 ત્રણસો સાઠ કાગડીનું પીંજરૂ પાંચ રંગ પીછાન.
 બોત્તર કોટડી કે ધરધાન,

હાડ માસથી બન્યું પૂતળું મજબુત હો ગએ અંજ,
 હુવા ખેલ પુરા. ચોક ૧લો
 એરે નગરમાં નવ દરવાજા દસમાં છુપા રહે દ્વાર,
 દેખો ત્યાં પર્વત વસે સરદાર
 દે ઉઘાડ હોઠ કુદરતકા ખેલ બત્રીસ હારોહાર,
 અજબ ખેલ પાણીકા સુમાર,
 એરે પાણીમાં મછલી તલપ રહી ખુબ મચાવે જંગ,
 હુવા ખેલ પુરા. ચોક ૨
 હુકમ થયો હલકારા આવ્યા મુલક થયો ખેરાન,
 રાજા મન થઈને પડ્યા ખેલાન,
 નવસે નાડી બંધ પડી ગઈ ઝટ નીકલ જાએ જાન,
 થયું શહેર ખાખ બન્યું મસાણુ,
 આ કાયાનો નથી ભરોસો એક દિન થાએ ભંગ,
 હુવા ખેલ પુરા, ચોક ૩
 એમ સમજી સત્ય ચાલો જગતમાં રાખી મનમાં ટેક,
 સર્વમાં શક્તિ રૂપે એક
 દાકોરદાસ પચ્ચીગર અંખાના રાખી રહ્યા વિવેક,
 દાગીના કરે રાખીને નેક, અમીચંદ કહે અજબ
 માયામાં કંઈ કંઈ ઉઠે બંગ
 હુવા ખેલ પુરા, ચોક ૪

છંદ ૧૨૯ મો.

પ્રથમ નમું ગણપતિ એ રાહ.

દેશી હમારા હમને મળે તો કહીએ દીલની વાત,
શોધક કોઈ મીલે હમારા બ્રાત.

મોટા પુરૂષ ગયા માર્ગ બતાવી તે પર રાખવું ધ્યાન,
લેવું કોઈ જ્ઞાની પુરૂષનું જ્ઞાન.

બ્રહ્મણા મનની ભાંગી નાંખવી તૃષ્ણા ત્યાગે થાએ જાણ
અહો નિશ ધરવું માલીકની ધ્યાન.

રાગ થકી વીતરાગ થઈને જેવી જીવની જાત,
શોધક કોઈ મીલે હમારા બ્રાત. ચોક ૧ લો.

દીવે દીવા જુદા દીશે પણ અગ્નિ એક કહેવાય,
ગંગા સાગર માંદા સમાય.

બ્રહ્મપદ લેળા થઈ રહીને મુળ મુકામે જાય,
નિર્ભય થઈ અમર પદને પાય.

સદા આનંદના ઘરમાં વસ્યો જાણી જીવની જાત,
શોધક કોઈ મીલે હમારા બ્રાત. ચોક ૨ જો.

લેકુ વિના લેદ કહીએ કોઈને તો, જ્ઞાન પોતાનું જાય,
શાણા જન સમજે એ સમશ્યાય.

કુટિલ પુરૂષથી કથની કરેથી કાર્ય સિદ્ધ ન થાય,
મળેલો સાર પોતાનો જાય.

મુન રહી મમતા ન કરવી, અજ્ઞાનીથી વાત
 શોધક કોઈ મીલે હમારા બ્રાત. ચોક ૩ જો.
 ચીંભામણી ચઢ્યો હાથ પોતાને ધન માટે કાણુ ધાય,
 ધારેલા મનવાંછીત કૃળ ખાય.
 ખાધા પછી ફરી ખાવું પડે નહી એવું જે જન ખાય.
 ગુરૂની કૃપાથી સિદ્ધ થાય.
 અમીચંદ કહે બ્રાતિ ભાંગીગઈ મળી જાતમાં જાત.
 શોધક કોઈ મીલે હમારા બ્રાત. ચોક ૪ થો.

છંદ ૧૩૦ મો.

રાહ ઉપરનો.

દેખા ખેલ કુદરતકા સમરતા સમજે કોઈ જ્ઞાનિ,
 ભાંગે લેહ ભજતા ભવાનિ,
 એરે નગરમાં કિલ્લા પાણીકા સમજે કોઈ જ્ઞાની,
 ગુણીજન ખોલે અમરવાણી;
 હશ હરવાળ દેખો પવનકા સૂરતાથી જાણી,
 કોટ અગ્નિકા એ એધાણી,
 એરે નગરમાં રૈયત અંધી ધીન ધડ મસ્તાની,
 ભાંગે લેહ ભજત ભવાનિ. ચોક ૧

નહિ શીશ નહિ ઇંદ્રી બાદશાહકુ બેઠે તખ્ત કરે રાજ
 વજર હાથ બિના કરે છે કાજ,
 નથી નાક કાન કોટવાળને પણ સાંભળે સર્વે અવાજ,
 દાદી ફરીઆદી કલાં સમાજ,
 ભરી કચેરી બેઠે તખ્તપર બાદશા હે જ્ઞાનિ,
 ભાંગે ભેદ ભજતા ભવાની. ચોક ૨ જો

કરી સલામ નેટીદાર બોલે નહિ હાડ બીન શ્વાસ,
 કંઠ બીન બોલે પડે પ્રકાશ,
 બીન ઘોડ સવાર મુલકપર ફરતા ફરે આકાશ,
 પકડ શમસેર પ્રીરે ચોપાસ,
 જરા જોખમ નહિ લાગે તનપર ચલે સમશેર જ્ઞાનિ,
 ભાંગે ભેદ ભજતા ભવાની, ચોક ૩ જો.

વહી લોહીટ્ટી નદી પડે નહી છાંટા પૃથ્વી પર
 તમાસા દેખા નગર અંદર
 અંધા પોથી વાંચ રહ્યા બોલે મુંગા પડે સાસ્ત્ર
 બેરા સુણે રાગ નગર અંદર
 અમીચંદ કહે અવર વાણી કોઈ સમજી લેશે જ્ઞાનિ
 ભાંગે ભેદ ભજતા ભવાની. ચોક ૪

છંદ ૧૩૧ મો.

મારી અરજ સુણો અંખામા બહુચરવાળી એ રાહ
 એ મારા વહાલામીત્ર હમે તમે મળ્યા એક દેશી
 ફરી ફરી મુસાફરી કરી થાકી ગયા બેસી.
 મુળ માલીક તો છે એક નામ અનેક
 તમે બ્રમણમાં લોળવાઇ બૂલી ગયા છેકે,
 તમે ઠહી સાંભળી વાત કરો છો વીવેકે
 મુળ ધામ પહેડીને નથી મળ્યો કંઈ ચેકે
 ખુલ્લે અંતર પરદો કરણી હોએ જેની જેશી.
 ફરી ફરી મુસાફરી કરી થાકી ગયા બેસી-ચોક ૧
 ઘણા પંથ નીકળ્યાં તેની ઘણી ગુંથવણી,
 વાણો તાણો જુદો થયું એક વસ્ત્ર લો ગણી,
 તેમ માયા બ્રમ નહી જુદા ગુરૂ ચેતવણી
 કરો ભકતી ભાવે ભજન સારી કરો કરણી
 માડ તાડ કરે દુકાનદાર હોએ દ્રેશી
 ફરી ફરી મુસાફરી કરી થાકી ગયા બેસી- ચોક ૨
 મહા માયા જાળમાં ફસાઇ પડ્યા કંઈ શુરા
 બ્રહ્મા વીજ્યુ બુલ્યા માહાદેવ સરખા પુરા,
 થયા માયા મોહોમાં જગત જીવ ચકચુરા,
 મુખ ભજે બ્રમ નહી માયા છોડી ગયા દુરા,
 જહાં લગી કાયામાં રહે જીવ માયામાં રહે પેશી

ફરી ફરી મુસાફરી કરી થાકી ગયા બેસી—ચોઠ ૩
 માયા બ્રહ્મગણે જે એક શંક્ય નાખે ટાળી
 શીવ શક્તિમાં નહી ફેર છોડો કપાળી,
 મુખ મુકિત મુકિત કહી મુકતી માગો તે ખાલી,
 કરી કરણી અપાવો કરમ માલીક લે અલી,
 અમીચંદ્ર કહે અંખા નામે બીતર ગયો પેશી
 ફરી ફરી મુસાફરી કરી થાકી ગયા બેસી—ચોઠ ૫

છંદ. ૧૩૨ મો.

(રાહ ખડી)

જરા નજર કરો બાળક ઉપર મહેર કરી દેજો દર્શન;
 ચરણ કમળનો દાસ તમારો પૂત્ર જાણીને થાઓ પ્રસન્ન,
 ભૂલ અમારી ક્ષમા કરજો ક્ષણું ક્ષણું મા થાય છે ભુલ;
 જાણો જનુની જગતની માતા બાળેક રમતાં ઘાલે ધુળ;
 માથું ચોળાવતાં બાળક રૂએ રમતાં નહી સમજે બીલકુલ
 એ અજ્ઞાની અમેજ મુખા બાળી ન શક્યા પાપના મુળ
 કોઈ કોઈ વીરલા હશે જગતમાં કરમખીખાળી કરે અર્શણ

ચરણ કમળનો દાસ તમારો, ચોઠ ૧
 તપ કરે કોઈ જપ કરે કોઈ વૃત કરી જંગલમાં ફરે
 કોઈ ગંગાજળ તીર્થે નાચે કોઈ તાપી કોઈ સરોવરે,

કોઈ ઘર છોડે વૈરાગ્ય લાવે લિક્ષા માગે ઘરેઘરે
 પાપી પેટ કોઈને ન મુકે તું અન્ન, પુર્ણા પુરં કરે
 અમે મુખ જીવ કુલાઈ મરીએ વાવી જીવાર ને થયું કશીજી
 ચરણ કમળનો દાસ તમારો ચોક ૨

આ જીવથી કાંઈ બન્યું નહી ગયો ફેકટ ફેરો મારો હશે
 શુક્રીત મેં કાંઈ કર્યું નથી તો દયા તમને કયાંથી વશે
 અનંત ભવનો આ જીવ દુઃખી ફરતો ફરતો અહીં આવ્યો હશે
 કીરપા કરી તમે લાવો કંઈજા તો અવતાર મારો સફળ થશે
 એક લહે મૈયા લાગી તુમારી માજી માજી મુખ લગે વસન
 ચરણ કમળનો દાસ તમારો, ચોક ૩

કરમ કઠણ ને કાયા સુવાળી તે તો માજી જાણો છો સર્વ
 પદસો ખરચી પુનની પાળ ખાંધું એટલું બધું કંઈ નથી દ્રવ્ય
 જે હશે તે આપ્યું તમારૂં અજ્ઞાની તો કરે ગર્વ
 એ તો સર્વ સંસારની માયા તારી ભકિતમાં સાર સર્વ
 અમીચંદ્ર કહે છંદ બનાવી તેરે દર્શણ બીન રહુ તર્ણ
 ચરણ કમળનો દાસ તમારો પુત્ર જાણી મા થાઓ
 પ્રસન. ચોક ૪

પંચ તત્વથી કાયા બની તે વીશેનો

છંદ ૧૩૩ મો.

(રાહ લંગડી.)

ગુર ઉપદેશે જ્ઞાન મયું મને, ઇષ્ટ દેવની સાદ્ય જડી;
સત સમાગમ, કરતા ગુર કીલી, મારે હાથ ચડી;
એક અખંડ અવિનાશી સર્વમાં, સચરાચરમાં આપ ધણી;
પીંડ પ્રહ્લાંડમાં બુઝો તો, પાંચ તત્વથી કાયા બની;
પ્રકૃતિ થઈ પરી પ્રદક્ષી, તમે સત્વ રમે ગુણુ લો ગણી;
આકાશ બન્યું આકાશમાં, અવકાશ રહ્યો સણુસણી;
વાયુનો વેગ થયો તેમાંથી, અગ્નિ પ્રગટ થઈ પડી;
સત સમાગમ કરતાં ગુર કીલી, મારે હાથ ચડી.

ચોક ૧ લો

જલ બીંદુ પડ્યું આકાશમાંથી, ઇંડ તેનો ઉત્પન્નકરી, માતાના
તનમાં, રહે છે નવ માસ લગી ધ્યાન ધરી:
પીંડ બને છે ચોવીસ તત્વનું, સુક્ષ્મ કારણ માયા ખરી:
પીંડ પ્રહ્લાંડે એકઠાં બણો, ફેર નહિ એમાં જરી:
પવન પાણી પૃથ્વી ને અગ્ની; આકાશમાં અવકાશ પડી:
સત સમાગમ કરતાં ગુર કીલી, મારે હાથ ચડી:

ચોક ૨ નો.

મહા માયાની અધોર ગતિ, આ પીંડની રચના બુઝો જરી
તનમાં તપાસી મુરખ મન જોને, જરી વીચાર કરી:

પાંચ તત્વ પણ પચ્ચીસ તેમાંથી એક સાથે રહ્યા ઠરી
જુદા પાડીને જોયો તો, કુદરતની કેવી કારીગરી:
સમે સમે જોઈ સમરણ કરવું, અજ્ઞાની કરે ઝડાઝડી:
સત સમાગમ કરતાં ગુરૂ કીલી, મારે હાથ ચડી:
ચોક ૩ જો

કેવી યુક્તિથી કાયા બની છે, નથી કર્તાનિ એધાણી:
કુદરત કરે છે એનો લેહ જાણો તો, જુઓ વેદ વાણી:
પાંચ તત્વનું પ્રગટ પીંજરૂ લેહ પચ્ચીસ લોને જાણી:
બીજા છંદમાં બતાવું આપે, બુદ્ધિ મા ગુરૂ જ્ઞાનિ
અમીચંદ કહે મા પ્રતાપે બ્રહ્મ કેફની લાગી જડી:
સત સમાગમ કરતાં ગુરૂ કીલી, મારે હાથ ચડી:
ચોક ૪

છંદ ૧૩૪ મો.

રાહ બડી.

ધન બલીહારી માતા શારદા, કીરપા કરી મ્હારે મોઢે ચડી
વેદની વાણી જુક્તિએ જાણી, સમે જોઈ કહું પાએ પડી:
આઘ ઝોંકાર ઉઠ્યો તેમાંથી બાવન એક બન્યા તત્કાળ:
ચાર માત્ર થઇ આવી તેમાંથી, વિશ્વપતિ લે છે સંભાળ:
આ પીંજરૂ પાંચ તત્વનું, લેહ પચ્ચીસથી ઉપજ્યું બાળ:
હાડ માંસ નાડી ને આમડી, પાંચમી શરીરપર ઉગે વાળ:

આ પાંચ તો પૃથવીનો ભાગ, કોણ કર્તાએ કાયા ઘડી:

વેદની વાણી જુકિતએ જાણી: ચોક ૧

લોહી લઘુ ને વીર્ય કહીએ, એને વરૂણ ભાગ લેા જાણી:

લાળ ગળે ને સ્વેદ જે છે, એ પાંચો ભાગ છે પાણી:

હાલણ, ચલણ, ધાવણ, પસારણ, આકોશણ વાયુ લેા માની:

ભુખ, તરસ, નિંદ્રા ને આળસ કાન્તિ એ તેજ કહે જ્ઞાની:

પેટ, છાતી, કંઠ ને કમ્મર; શીરનું પોલ આકાશ ખડી:

વેદની વાણી જુકિતએ જાણી: ચોક ૨

આ કાયામાં દશ દરવાજા પાંચ ઇન્દ્રિય રાજા મન:

વાયુ વીધાન દશ વસી રહ્યા મહી, જુઓ નિદ્રામાં આવે સ્વપ્ન

વ્યાન, ઉદ્ધાન, અપાન, સમાન, પ્રાણ નાગ, કર્મ, કર્કર દેવદત

ધન: ॥

જાગૃત સ્વપ્ન, સુસુપ્તિ, તુરીયા, પૂર્ણ સમાધિ થાય કે દિન

બુદ્ધિ, મન અહંકાર, ચિત્ત, જુઓ આ પીંડ સાથે રહ્યા અડી

વેદની વાણી જુકિતએ જાણી: ચોક ૩

આવી રીતે થઈ જીવનની કાયા મન રાજા થઈ ખેઠો કરી:

સુખ દુઃખ, સંશેષી ભોગવે, મુરખ જીવ કહે માફ કરી:

મુજરૂપમાં મન મેળવે સુરતા સાધી જુઓ ધ્યાન ધરી:

પ્રજ્ઞાંડ જોતાં પાર ન આવે, જુઓ પીંડમાં રહ્યો ફરી:

અમીચંદ્ર કહે ઘટમાં ખોળ્યો ખલક પતિની ખબર પડી:

વેદની વાણી જુકિતએ જાણી: ચોક ૪ થો

૧ કંવાલી ૧૩૫

સમજ મન માણ નામ સાઈં અવર સુખ નહિ મને ખ્યાઈ
જગત સંસાર સ્વપના તુલ, પડે ગફલત હો જાવે ભુલ
સદા મેં મનને માઈં, લાગે સંસાર સુખ ખાઈં
સમજ મન૦ ચોક ૧

ભજન મન કરલે હરદમ, શદા સુખ પાવે ખાલે ગમ
માને અજ્ઞાન જે માઈ, આખર તે નહિ થાશે તાઈં.
સમજ મન ચોક ૨

ગુરૂ સરણ જઈ રહેવું, આપે જ્ઞાન પ્રેમથી લેવું.
ગુરૂનું જ્ઞાન છે યાઈં, પળે પળે પ્રેમ સંભાઈં,
સમજ મન૦ ચોક ૨

પ્રીતમ મારી પાસ હો ખ્યારે, જોજ જોજ દેજે દેહારે.
અખંદ આનંદનું ખાઈં, અમીચંદ નામ જશે તાઈં.
સમજ મન માણ નામ સાઈં ચોક ૪

૨ કંવાલી ૧૩૭

ગુણી ગુરૂ જ્ઞાનથી બુજે, પાપી પડે નરકે નહિ સુજે.
આપે ગુરૂ બોધ ન માને પડે જઈ કુપ તે તાણે.
ખોટું ખર્ચ કરીને બુજે, સતી અસત્યથી બુજે.
ગુણી ગુરૂ જ્ઞાનથી બુજે. ચોક ૧

પાપી કૌરવ દુર્યોધન રમી દુત પાંડવ કાઢ્યા વન
કરી રાજ મુલકોને દુજે, કાઢ્યા વન પાંડવ શત્રુ જે
ગુણી ગુરૂ જ્ઞાનથી બુજે, ચોક ૨

સતી સંગ પાંડવ ચાલ્યા વન, વેઠે દુઃખ, સત્યને કારણ.
સતી દુઃખ વેઠે લખ્યું જે, આખર સુખ અંતે કહું તુજે

ગુણી ગુરૂ જ્ઞાનથી બુજે, ચોક ૩
પાપી નહિ સમજ્યો દુયોધન કાઠ્યું એણે કુળતું નીકંદન
સાણા જન સમજે કહું તુજે, અમીચંદ કહે અંખા સુજે.

ગુણી ગુરૂ જ્ઞાનથી બુજે, ચોક ૪

૩ કંવાણી ૧૩૬

નિરંજન તુંહી મંમમાયા પલકમેં ખલક બનાયા.
પશુ પુરૂષ કરી નારી ખીલ્યા કુળકુલ હજારી.
પાંચ તત્વની કાયા સર્વમાં, છે તારી છાયા,

નીરંજન તુંહી મંમમાયા, ચોક ૧
નીર્ગુણ સ્વગુણથી મંડાણ પડે કોઈ વીરલાને બાન.
તરે છે છોડે જે માયા ચલા જીવ છોડ ચલે કાયા.

નીરંજન તુંહી મંમમાયા ચોક ૨
છે સમજે તારો વાસ, રહે જેમ પુષ્પ અંદર વાસ,
બસો તમે ઘટ ઘટ મંમમાયા તેરા કોઈ પાર નહિ પાયા.

નીરંજન તુંહી મંમમાયા. ચોક ૩
મારે એક તુંહી તુંહી વાલી, સદા કરો મા રખેવાળી
અમીચંદ ને ગાયા થયા પ્રસન્ન મંમમાયા.

નીરંજન તુંહી તુંહી મંમમાયા, ચોક ૪

૪ કંવાસી ૧૩૭.

કર્તાને કોઈ ન જાણે, જાણે તે મત ન તાણે.
 ગુરૂ ગમ ઘટમાં લાગે, પક્ષકમાં પ્રદ્વણાં ભાંગે.
 સમાવે સંશય થાય જ્ઞાને, ઠરી બેઠા તે ઠેકાણે.
 કર્તાને કોઈ ન જાણે. ચોક ૧ લો.

સંશયની જુઓની ખુબી, ગયું જગત સૌઉ ડુબી;
 સમાવી સંશય જે જાણે જગતમાં થાયે વખાણે.
 જાણે તે મત ન તાણે. ચોક ૨

લોભને સંશયે સમાયા, મુનિમા મોટા કે'વાયા
 વધારી આયુષ્ય એ જાણે. ફેરા ખાએ કાળ તે તાણે
 જાણે તે મત ન તાણે. ચોક ૩

સમાવી સંશય હરિશ્ચંદ્ર, ભર્યું પાણી નીચ લોવન
 મળે જે ગુરૂનું જ્ઞાને, અમીત્યંદ કહે પડે ભાને.
 જાણે તે મત ન તાણે. ચોક ૪

માતાજીનો ગરબા.

ગરબો ૧ લો. ૧૩૮

આવોની નંદલાલ રમવા આવોનીરે—રાહ.

પુંજી મહાલક્ષ્મી માત શરણે રાખોનીરે, કે છે તમારો દાસ
શરણે રાખોનીરે,

શ્રીમાળ દેશના હૈંચે શ્રીમાલી પરસન થઈ મા તમે હાથઝાલી.
કરો કુળ દેવી રખેવાલી શરણે રાખોનીરે.

હું ગરવાળી તું મતબાલી ભક્તની કરજો રખેવાળી.
પડે આફતે લો સંભાળી, શરણે રાખોનીરે, ૨

સરણાગતને સ્હાય કરજો, અરજ અમારી કાને ધરજો સ્થાપી
દાસ જાણી દુઃખ હરજો, શરણે રાખોનીરે, ૩

તન મન ધન સદા સુખરે આપી, વંશ વૃદ્ધિ કરી પુત્રરે
પાપ કાપી સખુદ્ધિ આપી શરણે રાખોનીરે, ૪

જોતાં જગત મને જુઠું લાસે, ઉંડાણે જોતાં થાઉં રે ઉદાસે
એક દીન થાશે નાશે, શરણે રાખોનીરે, ૫

ધણી ધણીઆણી પૂત્ર પિતા નહિં પડયું રે હશે ત્યાનુ રે તહિં,
જોયો સંસાર જુઠો અહિં; શરણે રાખોનીરે ૬

મીથ્યા અભિમાન તજો સૌ પ્રાણી સત ચાલો સૌ મરવું રે
જાણી, ગુરૂ જ્ઞાને થશે ગુરૂ જ્ઞાની, શરણે રાખોનીરે. ૭

ખે કરજોડી મા વીનંતી કરૂં છું, હરનીસ તારૂં ધ્યાન ધરૂં છું
તારે આધારે જગતમાં ફરૂં છું; શરણે રાખોનીરે ૮

સર્વ સેવકની અરજ સ્વીકારો, હાથ જોડી કહે અમીચંદ.
તારો મા મને પાર ઉતારો, શરણે રાખોનીરે ૯

ગરબો ૨ ને ૧૩૯

રાહ ઉપરનો.

કરવા સેવકને સ્હાય અંબા આવોનીરે,
લાશુ તમારે પાય અંબા આવોનીરે. ૧.

બાળપણું બાળબુદ્ધિએ કહાડી માત પિતા સુખ આપતા દહાડી,
ખીલી ભોળન કુલવાડી અંબા આવોનીરે ૨

બુવાની ખીલી ભરભોળન માડું. સંસાર સુખ લાગે મને ખ્યાડું,
નામ ન લીધું તમાડું. અંબા આવોનીરે ૩.

માડું તાડું કરી દીનરે કાપી, કંઈરે લવનો આ જીવ પાપી,
બચાવો સબુદ્ધિ આપી અંબા આવોનીરે. ૪

ધન ધણીને છોકરા મારા. સંસાર સુખમાં લાગે ખ્યારો
અંત સમે નહિ મારા અંબા આવોનીરે ૫

સુખ માનું તેતો દુઃખનો દરીઓ, કાચી માટીનાજેવો કુંપલરીએ.
સમજો તે પાર ઉતરીઓ અંબા આવોનીરે ૬

સતગુરુ શબ્દે જ્ઞાનરે આપી, આદ્ય શક્તિ અંતરમાંરે સ્થાપી
તું છે ઘટમાં વાપી અંબા આવોનીરે. ૭

આદ્ય ઇશ્વરી દીન દયાળી, દુઃખીઆરાના દુઃખરે ટાળી
પાર ઉતારો હાથ ઝાલી અંબા આવોનીરે, ૮

તુંજ વીના નહિ કોઈની આશ, અરજ કરી ઉભો તારી પાસ.
અમીચંદ કહે તારો દાસ, અંબા આવોનીરે ૯

ગરબો ૩ જો ૧૪૦

સખી પડવે તે પંથ પધાર્યારે.—જો રાહ

સખી આજ આનંદ મારે અંગરે, મારે જાણું સહીએરોની સંગેરે
સાત વાર ગાવાનો ઉમંગે, લાગી ધુન માણ નામની હમનેરે
રવીવારની શોભા સારીરે, માનો મંડપ છે મીનાકારીરે
લાલ સાડીની બત્તીહારી, લાગી ધુન માણ નામની હમનેરે ૧
સોમવારે અંદ્રમુખ ઝળકારે, સદેહ સાળુ ને મોતી ચળકેરે
આવે દર્શન કરવા બલકે; લાગી ધુન માણ નામની હમનેરે. ૨
મંગળવારે મા મંગળકારીરે, માની લીખ લીખ જાડે બત્તીહારીરે
ભક્ત કરે ભક્તિ તમારી, લાગી ધુન માણ નામની હમનેરે
બુધવારે બુદ્ધિ આપો હમનેરે, હાથ જોડી માગી કહું તમનેરે
મટે લક્ષ ચોર્યાંશી ભમને, લાગી ધુન માણ નામની હમનેરે ૪
ગુરુવારે ગુરુગમ આપીરે, લાખો પાપ જન્મનારે કાપીરે
તમે ગટગટમાં રહો બ્યાપી, લાગી ધુન માણ નામની હમનેરે ૫
શુક્રવારે સજ સણગારેરે, હીરા રત્ન કરે ચમકારેરે
માના દર્શન કરૂ વારે વારે, લાગી ધુન માણ નામની હમનેરે ૬
શનિવારે ઉભા સનમુખેરે, આપે સુખ ને કાપે દુઃખરે
માના દર્શનથી થાય સુખે, લાગી ધુન માણ નામની હમનેરે ૭
રાહુ કેતુ નવે ગ્રહે કહીએરે, લાગી પાય માણ નામ લઈએરે
અમીચંદ્ર કહે શર્ણ જઈએ, લાગી ધુન માણ નામની હમનેરે ૮

ગરબો ૪ થો. ૧૪૧

(રાહ ઉપરનો.)

સદા ગણપત લાશું પાયરે, માતા સરસ્વતી રહો જીન્ડાયેરે
 આઘ અંબા તે ગરબો ગાએ, ચાલો બેની આજ દર્શન જઇએરે ૧
 મહાકાળી તે પાવાવાલીરે, સાથે અંબા ને જહુચરવાલીરે
 હેતા હાથોહાથ મા તાલી ચાલો બેની આજ દર્શન જઇએરે ૨
 માના શણુગાર સુંદર જળકેરે, હડપચી પર હીરે ચળકેરે
 ચાતા ગરબો તે મુંબડું મહકે. ચાલો બેની આજ દર્શન જઇએરે ૩
 મળી ચોસઠ ગરબા ગાતીરે, પહેરી સુંદર ચુંદડી રાતીરે
 ફરે કુદડી મા મદમાતી, ચાલો બેની આજ દર્શન જઇએરે ૪
 માના ચાચરની શોભા રૂપીરે માને હાથે જડવાની ચુડીરે
 તાલી હાથો હાથે લે કુદી ચાલો, બેની આજ દર્શન જઇએરે ૫
 ગરબો સાંભળી દર્શન કરવારે. એક ચીત્તે માનુ ધ્યાન ધરવારે
 મટે લક્ષ ચોર્યાસી ફરવા, ચાલો બેની આજ દર્શન કરવા જઇએરે ૬
 આણી અંગ આન દ મા ચાલીરે; કરી દર્શન થાય છે ખુશાલીરે
 નાંખો જન્મના પાપ માંબાળી ચાલો બેની આજ દર્શન જઇએરે ૭
 માજી ભજતાં તે ભવ દુઃખ જાયરે. કાપે કબ્દને સુખ થાયરે
 તેથી સદા ભજો અંબાએ, ચાલો બેની આજ દર્શન જઇએરે ૮
 ગરબો ગાઇ ગયા મા ધામેરે, ભક્ત કરે દર્શન દેવામેરે
 અર્પીયંદ જપે તાડનામે, ચાલો બેની આજ દર્શન જઇએરે ૯

વૈરાગનો ગરબો પ મો. ૧૪૨

અલબેલીરે અંબે માત બેવાને જઈએ એ રાહનો ગરબો

આ સંસાર મોહની જાળ માનો છો મારી,
માણ લજવાથી સુખ થાય કાયા નહિ તારી.
જાંજવાના પાણી જોઈને જે જન પીવા જાયરે,
નીરાશ થઈને લાગે નીસાસા ખાલી ખોટી થાય.

માનો છો મારી. ચોક ૧ લો

સુખ સ્વપ્નામાં સંપતિ લોગવે, નજરે નહી કંઈ દેખાયરે.
જન્ત સ્વપ્નુ મોહું માનો, જાગી જોતે જાણાયે. માનો છો મારી
ચોક ૨ જો.

પૂત્ર પરીવાર સ્ત્રી આ જોળન આખર અજાણ થાયરે
લોક લજજાથી રૂદન કરીને, ધન દોલતને ચ્હાય, માનો છો મારી.
ચોક ૩ જો

આવ્યા કયાંથી ને કયાં જવાનું, રહેવું જઈ કેણુ ઠામરે.
સ્વરૂપનું સોધન કરીને પુછવું કરી પ્રજ્ઞામ; માનો છો મારી
ચોક ૪ થો

આરે કાયા મારી ક્ષણુ ભંજુર છે બતાવો મોક્ષ ઠામરે
તનમાં તપાસતા માલમ પડશે અમીત્યંદ રહે નીજ ધામ
માનો છો મારી, માણ લજવાથી સુખ થાય, કાયા નહી તારી
ચોક ૫ મો

ગરબો ૬ ઠો. ૧૪૩

રીસાળ્યો રસીક સંગાથે રાધા એ રાહ.

જગતમાં એક બ્રહ્મ જાણો સરખો ભાવી જન પોતે પોતામાં પરખો

જગતમાં એક બ્રહ્મ જાણો સરખો.

જળ ભરી પાત્ર મુકો હારો હારે, સર્વમાં સુર્ય તણોરે આકારે.

તેમ સોહોમ રહે થારો થારે, જગતમાં એક બ્રહ્મ જાણો સરખો

ચોક ૧ લો.

નથી પુરૂષ નથી કોઈ નારે નથી બીખારીને દાતારે

કરો આત્મ તત્ત્વ વીચારે, જગતમાં એક, ચોક ૨ જો.

સુખ દુઃખ સંસય થકીરે જણાએ, માયાની બ્રાંતિ બ્રહ્મજ્ઞાથી થાએ

ઘાટ ઘણે કચન એક કહેવાયે, જગતમાં એક બ્રહ્મ જાણો સરખો

ચોક ૩ જો

ભજન પેતાનું પોતે કરે છે, જગ રૂપ થઈને પોતે કરે છે.

અમીચંદ અંબાનુ ધ્યાન ધરે છે, જગતમાં એક બ્રહ્મ જાણો

સરખો ચોક ૪ થો

છંદ ૧૪૪ મો.

(અંબા મા તારા દર્શન દુર્લભ એ રાહ)

મારા પ્રાણ પતિ પરમેશ્વરી કહું મા તમને,

સમે સાગરની લેહેર સાગર સમાવો તેમ હમને,

થયો પરમાત્માથી આત્મા કરમ અનુસારે,
 હ્યાં આવી પડ્યો પરદેશી જોયો સંસારે,
 થયો પાંચ તત્વનો સંગ જીવ થયો ત્યારે,,
 પડી માયા જાળમાં દુઃખ વેઠે અપારે,
 ઘણું છોડે છુટે નહિ લાગ્યો જગતમાં ભમને,
 સમે સાગરની લહેર સાગર સમાવો તેમ ચોક ૧.

બની મુરખ જોટાને ઝાલી રહ્યો માની સાચું,
 માત પિતા પૂત્ર ધન ધણીઆણીનું કાચું,
 પીંડ પોષી ખાઈપી દેહે અમમિને રાખ્યું,
 જાગી જોતા લાગે સો જીવું શાસ્ત્ર જ્યારે વાંચ્યું,
 આ જગતના જીવ એકદશી લગ રહે હમને,
 સમે સાગરની લેહેર સાગર સમાવો ચોક ૨

છે જગત જીવું પણ ભ્રમણાથી ખરૂં લાસે,
 કોઈ જ્ઞાની પુરૂષને પુરણ પડે પ્રકાસે,
 તને નથી લોભ જોઈ પાત્ર પુરે તેની આશે,
 જાણી દેશી બંધુ વિદ્યાનો કરાવે અભ્યાસે,
 જાણી વડીલ બંધુ દેશી લાઈને લાગે નમને,
 સમે સાગરની લેહેર સાગર સમાવો ચોક ૩

ખાંધે કંઠી ગૂરૂ થઈ એક પર બીજી જ્યારે,
 એવા લોભીઆ ગૂરૂથી કેમ તરાય સંસારે.
 જેને સંશય સમેટી સ્વર્ગના જોડ્યા દ્વારે,
 મળી સરિતા સાગરમાં સાગર છોડી સંસારે,
 કહે અમીચંદ કરી ભક્તિ જીતું સહુ જમને,
 સમે સાગરની લેહેર સાગર સમાવો ચોક ૪

છંદ ૧૪૫ મો.

એક દહાડો ભરવો છે અમારે એ રાહ.

ખોટી મોહિણીમાં મોહખાઈ ફસાવવું નહીં તે વિષેનો છંદ.
શું મોહયા નહીં મોહન બણો, મોહનની ગતી ન્યારીરે.
નાગ નાથી દાવાનળ પીધો, પર્વત તોલ્યો ભારીરે;

શું મોહયા નહીં મોહન બણો.
વેળુવ ધર્મ વલ્લભ કુળનો, ગુરુનું જ્ઞાન વિચારીરે.
કાન કુકાંવી ગુરુ કર્યો તો, ન કરવી વાત મનધારીરે;

શું મોહયા નહીં મોહન બણો.
ગુરુ જ્ઞાન આપે તે લેવું, ન કરવી નરશી સારીરે.
ગુરુ જ્ઞાન આપે તે લે છે, ખરો ચેલો સંસ્કારીરે;

શું મોહયા નહીં મોહન બણો.
ટચકી આંગલીએ ગોવરધન તોળ્યો, ઈંદ્ર થયાં હંકારીરે.
ચૌદ લોકના નાથ પ્રભુજી, પાપીને લે તારીરે;

શું મોહયા નહીં મોહન બણો.
ગોકુળની શ્રીજ નારી ગોપી, ગર્હ દુર્વાશા પાસેરે.
જમનાજી ભરપુર ચડ્યાં છે, જવું પાર પુછે શ્રીજનારીરે;

શું મોહયા નહીં મોહન બણો.
દુર્વાશા કહે જઈને કહેજો, હોય કૃષ્ણ સદા પ્રહારીરે.
દુર્વાશા હોય સદા ઉપવાશી, મારગ થાશે ભવ નારીરે;

શું મોહયા નહીં મોહન બણો.

દ્રૌપદીના ચીરો પુર્યાં, જોતાં કૃષ્ણ મોરારીરે.
 કૌરવ સૈન્ય જોતામાં રોજ્યું, પાંડવ સંગ મોરારીરે;
 શું મોહયા નહી મોહન જાણો.

મનના રાજા બને બનાવે, ખુશી થવા મનધારીરે.
 ખંડણી ભરવા કોઈ ન આવે, જાણે દુનીઆ સારીરે;
 શું મોહયા નહી મોહન જાણો.

સર્વાંગે વ્યાપીઆ સૌ કહેછે, એ જીવ છે સંસારીરે;
 અમીત્યંદ કહે એક રૂપ છે, પણ ન્યારો નીર વીકારીરે.
 શું મોહયા નહી મોહન જાણો.

છંદ ૧૪૬ મો.

શું પુછો મને સંખ્યા લાવી, પ્રભુ નહીં ભટ સંસારીરે;
 માન પ્રભુના જેવું આપે, કથા લાગે જેને સારીરે.
 શું પુછો મને સંખ્યા લાવી, પ્રભુ નહીં ભટ સંસારીરે;
 આ પરદેશી કથા ભટ છે, વાણી મધુરી સારીરે.
 વનો કરી વિવેકી જોલે ડાહ્યા પુરૂષ સંસ્કારીરે;
 શું પુછો મને સંખ્યા લાવી. ચોઠ ૧

પેટનો ઉલ્લસ કરવા કથાભટ, બજી બજાવે મોરારીરે;
 સુરતા સાંધી માલીકને સોધે પુરુષ પ્રભુ નીરાકારીરે.
 શું પુછો મને સંખ્યા લાવી. ચોઠ ૨

હજી બાળક છે સુયંશંકર અભ્યાસ કીધો એને ભારીરે;
જ્ઞાન થાયે તો ગુણ માનજો જાણજો પર ઉપકારીરે.

શું પુછો મને સંખ્યા લાવી. ચોક ૩

દક્ષણા આપી આશીશ લેવી એ વાત સૌથી સારીરે;
ભટ્ટ ભગવાનનો મારગ શોધે લીક્ષુક થઈ લાચારીરે.

શું પુછો મને સંખ્યા લાવી. ચોક ૪

દાશ થઈ દીન વચન કહીને સમરે દેવ મોરારીરે;
જગત મીઠ્યા જ્ઞાની માને મુળ માત્રીક લે ખારીરે.

શું પુછો મને સંખ્યા લાવી. ચોક ૫

આ અભ્યાસ જેના મનમાં રહી ભય આખર વખત દુષ્કારીરે;
મતી હોય તેવી ગતી થાએ છે વીરલા જાણે વાત ન્યારીરે.

શું પુછો મને સંખ્યા લાવી. ચોક ૬

વેપાર કરી દુકાન લઈ પ્રેશે કરે તે દુકાન હારીરે;
નથી નોતડું ખરીદનારને લો વસ્તુ જોધને સારીરે.

શું પુછો મને સંખ્યા લાવી. ચોક ૭

અમીત્યંદ કહે પુન્યની રચના જશ લેતે જશ કારીરે;
સર્વે જીવ સમાન ગણવા નહીં કરવી તારી મારીરે.

શું પુછો મને સંખ્યા લાવી પ્રભુ નહીં મટ સંસારીરે ચોક ૮

છંદ ૧૪૭ મો.

સાચ આંચ કળુ નહિ આવે, જુઠા આખર હારેરે.
સાચાની વાલી મા થાયે, જુઠા જમ દુવારેરે.

સાચને આંચ કળુ નહી આવે ૧

જુઠું માસી હેત બતાવી, કૃષ્ણલક્ષ્મ ઘનડાવેરે.
ભાણેજ હેત કરીરે ધાવ્યા, માસી પુતનાને મારેરે.

સાચને આંચ કળુ નહી આવે ૨

કુર્યોધને હુત રમાડ્યા, જુઠા પાસા બનાવ્યારે.
હારી પાંડવ વન ફરી આવ્યા, કૃષ્ણ ચઢ્યા તેની વાહારેરે

સાચને આંચ ૩

અઢાર દહાઠાનું યુદ્ધ મચાવ્યું, અઢાર ક્ષોણી સંહારેરે.
ઠૌરવ સૈન્ય જીતીને લીધું, સતીયા ઉતયા પારેરે.

સાચને આંચ ૪

જુઠો કળજીગ નળને હમ્યો, હમ્યંતીને લેવારે.
જુઠો આરોપ નુકાવી હમ્યો, આખર કળજીગ હારેરે.

સાચને આંચ ૫

સદ્ગુરુ સમજણુ આપે શીખ્યને, દુઃખઠારી સંસારીરે.
હનીયા દુઃખનો પાયો જુઠો, બોલતા મન વીચારેરે.

સાચને આંચ ૬

પર નીંદાનું પાપ જે જાણે, કરતાં કરે વીચારીરે.
 ગુનેગારને શીક્ષા કરેછે, પોતે દેવ મોરારીરે.

સાચને આંચ ૭

જુદુ બોલી જીવ દુઃખાવે, નદે તેમાં શુ ઠાડેરે.
 નદે નીસાંસો લઇને પ્રાણી, નરકના અધિકારીરે.

સાચને આંચ ૮

ક્રોધ કરી જ્ઞાનિ નહિ બોલે, બોધ આપીને તારેરે.
 અમીચંદ કહે ગમ ખાઇ જે, આવતા ક્રોધને મારેરે ૯

છંદ ૧૪૮ મો.

રાહ, લંગડી

જ્યાં જોઇએ ત્યાં તુંની તુંમા કામ કરે તેવા પડે છે નામઃ॥
 દેવની આશાઃ॥ આશા પુરે આશા પુરી પડ્યું છે નામઃ॥
 દુઃખીઆરા સહુ અરજ કરે દયા લાવી પલકમાં ભાંગેા દુઃખ ઃ॥
 સૌના મનની ઃ॥ વાતો જાણે પડે નહીં માંગવું મુખઃ॥
 બાળકની રૂખ માતા જાણે, મોડું જોઇને ભાંગેા ભુખઃ॥
 ક્રોધ ન જાણેઃ જાણે તરપત કરીને આપો સુખ ઃ॥
 ગયા રાજ દેવતાને અપાવી ગયા પોત પોતાને ધામઃ॥

દેવનીઆશા ચોક ૧

આશા પુરીની આશા રાખી અંબા શંકર કરે મેવાઃ॥
 તમેતો જાણેઃ જાણે આવે સર્વ જન મુખ લેવાઃ॥

ધાર્યાં કમ મા સઉના કરો છો સુખી થઈ ખાત્ર દુધ મેવાના
તેનું જોઈને : ॥ જોઈને આવે સર્વ તમને કહેવાના
સુરત ધીઆ ફળીઆમાં માતા અંબાજીનાં ખાંચામાં ધામના

દેવની આશા ચોક ૨
પેસતાં કમાંડમાં જમણે હાથે માતા સજી બેઠા સણગારના
અંબાશંકર : ॥ લડાવે લાડ માણને અપરંપારના
ભક્તો આવી ભક્તિ કરી કહે માણ તારો સઉને આધારના
દૈત્યો મારી : ॥ અપાવ્યાં રાજ દેવને બારંવારના દૈત્ય મારી
બહુ ચારો ચઈરો ત્યારે બહુચરી પાડયું દેવેનામના

દેવની આશા : ॥ ચોક ૩
સેવક તમારાં આશા રાખી સદા આણંદમાં ફરતાફરેના
તેની આશા : ॥ આશા પુરી દુઃખ તેનું દુર કરેના
આશા પુરો આજ હમારી ધારી બેઠો જે બીત્તરેના
તમેતો જાણો : ॥ જાણો સમજી આપો દીલ અંદરેના
અમીચંદ કહે અંબાશંકર સેવા કરે રહેમાને ધામના
દેવની આશા ચોક ૪

છંદ ૧૪૯ મો

(મહારી અરજ સુણો અંબા મા બહુચરવાળી એ રાહ)
તમે ફરતા મુસાફર, આવ્યા મુસાફરી કરીને,
ભરી લાવ્યા જ્ઞાન ભંડાર, જગતમાં ફરીને.

તમે અબદુત સોદાગર, ખરીદ કર્યો ગણેા માલે;
 સાવકારનું નાણું, કે ઘેર પડે ટંકચાળે.
 કોણ ગુરૂ કરી લીધું; જ્ઞાન તોડવા મહા બળે;
 કેાનું ખાનું ધમું કોણ ઇશ દેવ રખેવાળે.
 સતગુરૂ વિના નથી ચેલો, ગયો કોઇ તરીને;
 ભરી લાવ્યા જ્ઞાન ભંડાર ચોઠ ૧

વાણી વાજાંત્ર સાંભળી, ખુશી થયા પ્રસન્ને.
 રાગ રાગણી નાટકમાં, મોહી રહ્યું જગતન્ને;
 છાપમાળા ફેરવી માતા, ફેરે છે ભજને;
 બીત્તરની વાત, તો બાણે પોતાનું મને.
 હશે સાચો હીરો, લેશે ઝવેરી ખાત્રી કરીને;
 ભરી લાવ્યા જ્ઞાન ભંડાર ચોઠ ૨

આ નથી દેશ આપણો, સર્વે પરદેશી;
 કરી વેપાર તપાસવો નહો, રહેવું નહિ બેસી,
 જુઓ સૃષ્ટિનું મંડાળ, વેદાંતમાં પેસી,
 કામ કરે કુદરત. કરણી હોય જેની જેસી.
 જેણે બધું જગત છે જુહું, બેઠા તે તો કરીને;
 ભરી લાવ્યા જ્ઞાન ભંડાર ચોઠ ૩

હું તો થોડું દેશીને, દેશી મીલે બે હમારા;
 બે મળે દેશી તો, જઇ પુછું સમાચાર.

કોઇ આપે એધાણી, જતાવું દેશના દ્વારા;
માણ ભજતા ભાવથી, સંસય ભાગ્યા હમારા,
અમીચંદ્ર કહે મળીએ એકાંત, તો વાત થાય ઠરીને
ભરી લાગ્યા જ્ઞાન લાંડાર ચોક. ૪

છંદ ૧૫૦ મો.

રાગ લાંગડી.

બન્યું છે તે બધું બરાબર જે છે તે સવેં સાચું : ॥

સમજણ વિનાનું લાગે છે સૌને કાચું : ॥

પ્રથમ ગુરૂતો માત પીતા છે જ્ઞાન ધર્મને આપે બોધ : ॥

પુખ્ત ઉમરે : ॥

ઈષ્ટ દેવ કરી ગુરૂની કરે છે સોધ : ॥

જ્યાં જોઈએ ત્યાં ગુરૂ સ્વાર્થીયા કળીયુગમાં કરી લો નોંધ

રખે ન ભુલતાં કરી સ્વગુરૂ છોડીને કામ કોધ : ॥

એવા ગુરૂનું જ્ઞાન લઈ મુળ ઇષ્ટદેવને બચું : ॥

સમજણ વિનાનું ચોક ૧

બાવનમાં સૌ બાહોસ બન્યા છે, માલીક સૌથી છે ન્યારો

કોઈ વિરલા જાણે; જાણે; તેનો કોઈ સમે આવશે આરો

એક ગુરૂને એક ઈષ્ટ દેવ ન કરવો નરસો સારો;

માન્યો તે મારો મારો પાસ મારી પ્રીતમ ખ્યારો;

બાવનમાં રહી ભક્તિ કરી છંદ ભજન ગાયન દુખે દાચુ

સમજણ વિનાનું (૨)

અલ્પ આયુષ્યના સર્વે લાઈઓ આતો આવ્યા છઠ્ઠો પરદેશ
જઈ જુઓને નાટક; નાટકમાં આવે રાજા રાણીનો વેશ;
પહેલાં તો એ પુરૂષ હતો સજી સજીગાર રાણીનો પહેરી દેરેશ
ભુલ્યા સર્વે; સર્વે જોઈ આંખમાં આંજી મેશ;
મનમાં સમજે પુરૂષ હું છઉં રાણી થઈ જોટી રાચુ,
સમજણ વિનાનું (૩)

સાંભળો લાઈઓ દ્રષ્ટાંત કહ્યું તેમ આપણે આવ્યા વેશ ધારી
ખેલ ખલાશે ખલાસે જાઉં સઉને છે મની,
તે માટે મુળ સ્વરૂપ જોળખો નથી રહેવું કઈ, અહીં આ
ગુરૂ દોહીને ચેલા લાલચુ હવે કહો કોને જાચું;
સમજણ વિનાનું (૪)

જગત જુહું છે કહી સમજાવે પ્રકાશનનો આપે બોધ;
આ જુઠી માયા, માયા છોડે સઉ કામ કોધ;
ગુરૂ શીખ્યને જ્ઞાન આપે પણ પોતે પઈસાની કરે છે સોધ;
અનેક રીતે રીતે ફંડ કરી કરાવે નોંધ.
અમીચંદ કહે સત સંગતમાં સદા આનંદમાં હું રાચું,
સમજણ વિનાનું (૫)

ભજન રૂપી છંદ ૧૫૧ મો.

તારી ગતી ઘણી ન્યારીરે અલખેલી અંબા તારી ગતી ઘણી ન્યારી
એ રાહ ભજન રૂપી છંદ.

માયાને જાણે મોરારીરે; અલખેલી અંબા માયાને જાણે

મોરારી: એના ગુણ વખાણે ગીરધારીરે; અલખેત્રી અંખા ૧
 મથુગમાં જન્મીઆને ગોકુળમાં ઉછર્યા; કેવી લીલા કીધી
 ભારીરે: અલખેત્રી અંખા ૨ છ મહીનાની રાત બનાવી:
 રાસ રમ્યા નરનારીરે: અલખેત્રી અંખા ૩ ગોરસ ફેાડીને
 દહીં દુધ ખાધાં; ઘેત્રી ઠરી પ્રીજ નારીરે, અલખેત્રી અંખા
 ૪ પુતનાને મારી કાળી નાગને નાથ્યો: કંશ પછાડી નાંખ્યો
 મારીરે અલખેત્રી અંખા ૫ અરજુન નારદને માયા બતાવી.
 સમજી ગયા અહંકારીરે અલખેત્રી અંખા ૬ માયા રચી
 કૃણે કૈત્યેને માયા: દેવેને કછરા સુખકારીરે અલખેત્રી
 અંખા ૭ તપ જપ સાધન દેવરે માયા: પોઠી લંગોટી
 માળા પ્યારીરે અલખેત્રી અંખા ૮ કૃણે મંગાવ્યુ ભીમની
 પાસે દ્રોપદી છે ખપ્પર ધારીરે અલખેત્રી અંખા ૯
 પાંચ પાંડવને છઠ્ઠા નારાયણ: તારા ખપ્પરથી લેજો ઉગારીરે
 અલખેત્રી અંખા ૧૦ માયાથી છુટવું માયાના હાથમાં:
 મતીઆ મતે ગયા હારીરે અલખેત્રી અંખા ૧૧ માયામાં
 રહી સૌ પ્રદ્ધને ઓળખે: માયાથી મળે પ્રદ્ધખારીરે અલખેત્રી
 અંખા ૧૨ જોવું જાણવું માયાથી ધાય છે: ખીસા ખાલીને
 પ્રદ્ધ ભારીરે અલખેત્રી અંખા ૧૩ જ્યાં લગી કાયા ત્યાં
 લગી માયા: પછી તો સંરવે એકાકારીરે અલખેત્રી અંખા
 ૧૪ અમીચંદ કહે પ્રદ્ધને માયા: નથી જુદા જોતાં
 ધારીરે અલખેત્રી અંખા માયાને જાણે મોરારીરે ૧૫

ભજન રૂપી છંદ ૧૫૨ મો.

રાહ ઉપરનો

પંથોની છે મારા મારીરેઃ અલખેલી અંબા પંથોની છે
 મારામારીઃ પ્રહ્મગ્રી માયા નથી ન્યારીઃ અલખેલી અંબા
 પંથોની છે મારામારીઃ સૌ સૌના પંથોને સરવે વખાણે
 નીરપક્ષ દેખે દુકાનદારીરેઃ અલખેલી અંબા પંથોની છે
 મારામારી ૧ સરળ વિકટ મારગ ગમે તેમ જાઓઃ
 સતીઆને સઘળે આનંદ કરીરે અલખેલી અંબા પંથોની છે
 મારામારી ૨ માયા પ્રમ્હનું દૃષ્ટાંત આપું સમજી સમજી લે
 વિચારીરેઃ અલખેલી અંબા પંથોની છે મારામારી ૩
 પ્રહ્મ રૂપી એક જંગલ જાણોઃ તેમાં બન્યો બગીચો મીના
 કારીરેઃ અલખેલી અંબા ૪ કુલવાવીને કર્યો બગીચોઃ
 તેમાં આવે નરનારીરે અલખેલી અંબા ૫ બગીચો જોઈને
 સરવે ખુશીરે થાયેઃ જીકતી તો છે ઘણી સારીરે અલખેલી
 અંબા ૬ વખાણી વખાણી કુલરે તોડેઃ સુંધીને સુખ લે
 ભારીરેઃ અલખેલી અંબા ૭ સાંજ પડે પાછા આવ્યા ત્યાં
 જાયઃ બગીચો ખાલી સુન કારીરે અલખેલી અંબા ૮
 જંગલ બગીચો જીદાં કહે વાતોઃ વાડલાંગે એકાકારીરે
 અલખેલી અંબા ૯ કુલ તોડતાં જેને કાંટા વાગ્યાંઃ તેથી
 વાડી ન થાય નઠારીરે અલખેલી અંબા ૧૦ બગીચો માયાને
 જંગલ પ્રહ્મ છેઃ માયામાં લીધી સુખાકારીરે અલખેલી

અંખા ૧૧ મતલબી મતલબ કરતાન ણીએ: પછી માયાને
કહે છે નઠારીરે અલખેલી અંખા ૧૨ અમીચંદ્ર કહે
પ્રહ્મની ખારી માયાથી મળશે જુઓ ધારીરે અલખેલી અંખા ૧૩

ભજન રૂપી છંદ. ૧૫૩ મો.

રાહ ઉપરને.

જુઠા વગોવે વહેમી સહુનેરે: અલખેલી અંખા જુઠા વગોવે
છે સહુનેરે: સાચાતો સમ ખાઈ કહે તમનેરે: અલખેલી
અંખા જુઠા વગોવે છે સહુને: ૧ તારી લકિત કરવા
લકતને શોધી; જ્ઞાન મળેતો લાગું નમનેરે; અલખેલી
અંખા ૨ ગુરૂ વિના કોઈને જ્ઞાન ન થાયે નુગરા ન સમજે
લાગ્યા દમનેરે અલખેલી અંખા ૩ સાચું જુઠું તમે સર્વ
જાણો છો: જુઠાને નાંખો નરક રમનેરે: અલખેલી અંખા ૪
કાન કુકાવી ગુરૂ અંજનીએ કર્યા: નારદજી આવી તે
આશ્રમનેરે અલખેલી અંખા: ૫ જુઠો આરોપ માશીલાણેજ
પર મુકે દમનંતીએ લીધો હાર હમણેરે અલખેલી અંખા ૬
પળે પળે સતી નીસાશા મુકે જુઠાને સોંપો માજી જમનેરે
અલખેલી અંખા ૭ જાણ્યા જોયા વિના આરોપ જે મુકે
સતી શ્રાપે નરકે ભમનેરે અલખેલી અંખા ૮ અમીચંદ્ર
કહે સુરાની લકિત હીંમતે જીતે જઈ જમનેરે અલખેલી
અંખા જુઠા વગોવે છે સહુનેરે: અલખેલી અંખા ૯

ભજન રૂપી છંદ ૧૫૪ મેા.

રાહ ઉપરનો.

વહેમે તો અધ વાળીરે, પંથીડા પ્રાણી વહેમેતો અધવાળીરે
 વહેમી ન મુકે મત ઝાલીરે, પંથીડા પ્રાણી વહેમે તો અધવાળીરે ૧
 બીજમ પીતા પર ભાઈએ વહેમ આધોતો પસ્તાઈ પોતાની

દેહ બાળીરે. પંથીડા ૨

જુઠો માતા પર વહેમ આધોતો, પસ્તાઈ પોતાની દેહ
 પરજાળીરે. પંથીડા ૩

વહેમે દમયંતી નજરાજએ મૂઠી, વસ્ત્ર કાપી ગયા ચાલીરે
 પંથીડા ૪

સોંખ્યા માછલા પાણીમા ચાલ્યા, સતીપર કોંખ્યા નજ
 ખાલીરે. પંથીડા ૫

વહેમે કૃષ્ણને પારધીએ માર્યા પેલા જન્મનો વેરી વાળીરે.
 પંથીડા ૬

વહેમે દશરથજીએ શ્રવણને માર્યો, પાણી ભરીને જાતા
 ચાલીરે પંથીડા ૭

વહેમે વણ્ણનારાએ કુતરાને માર્યો, વાંચી ચીઠ્ઠી કે માર્યો
 ખાલીરે પંથીડા ૮

સાંભળુને જોયું જુહું પડે છે, સેસા ન કરવો ઘા ખાલીરે
 પંથીડા ૯

વહેમે ગોત્રજ આગળ પશુને મારતા, રૂઠી મારગ રહ્યા
 જાલીરે પંથીડા ૫

વહેમ કાઢી મરતા, જીવો બચાવ્યા તેતો ગયા સ્વર્ગે ચાલીરે.
 પંથીડા ૬
 જોતા જગત સઉ, વહેમમાં ભુલે છે, સમજી સમજી લો
 સંભાળીરે. પંથીડા ૭
 મહાત્મા ભકત ગુરૂ પીતા સમાન છે. વહેમી જાય નકે
 ચાલીરે પંથીડા ૮
 સુરતા સાંધી જોણે સંશય સમાવ્યા, ગુડનું જ્ઞાન લીધું
 જાલીરે. પંથીડા ૯
 ભકત અમીચંદ અરજ કરે છે સાચાની માજી થશે
 વાલીરે. પંથીડા ૧૦

ભજન રૂપી છંદ ૧૫૫ મો.

સતિયા આણુંદમાં રહેછેરે પંથીડા પ્રાણી સતિયા આણુંદમાં
 રહેછેરે દુઃખ પડે સર્વે રહેછેરે...ટેક સતિ મિરાં પર
 રાણાજી કોપ્યાં, ઝેરના ખ્યાલા ભરી દેછેરે....પંથીડા પ્રાણી ૧
 પાપી દુર્યોધન દ્રૌપદી દમ્યો, આખર પાપીને શ્રાપ
 દેછેરે....પંથીડા પ્રાણી ૨ કારાગૃહમાં ભાઇએ બેનને નાંખી
 ભણેજો મારીને હત્યા લેછેરે....પંથીડા પ્રાણી ૩ પાપનો ઘડો
 જ્યારે પુરણ ભરાયો, કૃષ્ણ કંસના પ્રાણ લેછેરે....પંથીડા
 પ્રાણી ૪ સીતા સતિને પાપી રાવણ હરતો. રામ બાણે
 શિવ પડેછેરે....પંથીડા પ્રાણી ૫ આસુરી માયાને દેવરે
 માય ભગત જગતને વેર કહેછેરે....પંથીડા પ્રાણી ૬
 ભકિતના લોગી ભકતને શોધે પાપી નિંદાથી પાપ લેછેરે....

પંથીડા પ્રાણી ૭ પારકી નિંદાથી નકે પડાયે ગુરૂ શિષ્યને
એમ કહેછેરે....પંથીડા પ્રાણી ૮ અમીચંદ કહે સતિયાની
વાત્રી માણ આવીને મદદ દેછેરે....પંથીડા પ્રાણી ૯

ભજન રૂપી છંદ ૧૫૬ મો.

ગજકો બંધ છોડાયો નાથ મેંતો ગજકો બંધ છોડાયો એ રાહ.

દર્શનની બલીહારી, અંબા તારા દર્શનની બલીહારી.

અળાંડ આનંદ જેના ઉરમાંરે આવે, નામ જપે નરનારી.

અંબા તારા દર્શનની બલીહારી ચોક ૧

આત્મ દરશી આપો પૂનાળી, મનને નાખ્યું મારી.

સત પાળે ને તૃણુ ત્યાગે, માણ દર્શન ચીત્ત ઠારી,

અંબા તારા દર્શનની બલીહારી ચોક ૨

અજર અમર રસ પીવાને ઇચ્છે ઉલટ અંગમાં ધારી.

માન તજે ને શાન સંભારે, કામ ક્રોધ નાંખે મારી.

અંબા તારા દર્શણની બલીહારી. ચોક ૩

સમદમ સાધન સારા જાણે, લક્ષથી લો વિચારી

સોહમ શ્વાસોશ્વાસે સમરે સદા રહે આનંદકારી,

અંબા તારા દર્શણની બલીહારી. ચોક ૪

અબ્દ જોગને એમ આરાધે, ગૂરૂનું જ્ઞાન વિચારી.

સતમારગનો મહિમા મોટો અમીચંદ કહે લલકારી.

અંબા તારા દર્શણની બલીહારી. ચોક ૫

છંદ ૧૫૭ મો.

ત્રીગુણ માયા મા તાહરી એ રાહ.

આત્મ શક્તિ એ ભગવતી, ભજતા પ્રીતિ બંધાશે
સુનીવર મુની સ્મરણ કરે જપતા શ્વાસોરે શ્વાસે.

આત્મ શક્તિ એ ભગવતિ. ચોક ૧

સત સ્મરણ સંજોગથી, થશે કર્મનો નાસે.
મનરે મંદીર શણગારીયું, પ્રીતમ નહીં મારી પાસે.

આત્મ શક્તિ એ ભગવતિ. ચોક ૨

જળ વિનાની જેમ માછલી, જીવ તેમ મારો ત્રાસે
પીંડ પ્રહાંડ પાર પરમેશ્વર, ભક્તિ રસમાં ભાસે.

આત્મ શક્તિ એ ભગવતિ. ચોક ૩

ખોળતા ખોળતા ખોવાઇ ગયા ઘાટ ગળે કંચન થાશે.
ઈષ્ટ દેવ મારી અંજિકા, અમીચંદ છે વિશ્વાસે.

આત્મ શક્તિ એ ભગવતિ. ચોક ૪

ભુજંગી છંદ ૧૫૮ મો.

આદ્ય ઈશ્વરી અંખા તું માત મહારી.

ઉભો કર જોડી કરું વિનતી તારી.

ભજી ભાવે ભક્તી કરું શરણ રહેવા.

સદા દાસને આશ પુરણ સુખ લેવા.

પડી જાળ માયા તણી દુઃખકારી.

ઉભો—૧

અતી દુઃખ વેઠી રહ્યો ગર્ભમાંહી.

ધરી ધ્યાન જન્મ્યો ભુલ્યો ભાન આંહી.

ખુદ્ધી બળ આપો સદા ત્રીપૂરારી

ઉભો—૨

- ભમે ચોર હુંટારા સદા રહે સંગે.
 લોભ મોહ માયા કામ ક્રોધ અંગે.
 ઘણું છોડું ન છુટે પડે દુઃખ ભારી. ગિતો—૩
- જાય જીવની જગતમાં ભાન ભુલી.
 ખુલી આંખ નીદ્રાથી બાદશાહી દુલી.
 જોઈ અંજવાના નીર પીવા જાય ધારી. ગિતો—૪
- તારા નામની ઠાણ મેં હાથ ઝાલી.
 પ્રેમ કૃપાળુ માત અંબા દયાળી.
 તારા દાસને દુઃખ છે શીર ભારી. ગિતો—૫
- તમે દેવના દુખ હરી સુખ આપ્યાં.
 કરી ભકતને રહાય સંકટ કાપ્યા.
 કરી બહાર આવો ભવ દુઃખ ભારી. ગિતો—૬
- આપો જીવતાં જશ જગત માંહે ઝાઝો.
 કદી ખુડું આવી ઝટ હાથ સહાજો.
 મારે આશરો તારો કહું વારંવારી. ગિતો—૭
- ખેઠો નીરલો નારાયણી માત અંબા.
 લ્યોની દાસને પાસ કરી હાથ લંબા.
 આવો હસી ધસી નીરખું ચીત્ત થારી. ગિતો—૮
- કરી ભકતની બહાર આવોને દોડી.
 મારા કર્મના બંધ નાંખોને તોડી.
 ધરી ધ્યાન રહું જ્ઞાનમાં ચીત ઠારી. ગિતો—૯

અરજ સામળી આવો મા થઈ પ્રસન્ન,
અમીચંદ્ર જોડી કહે હાથ ભક્તન.
પરો સર્વની આશ અરજ સ્વીકારી
ઉભો કરજોડી કડું વીનતી તાહરી. ઊભો—૧૦

છંદ ૧૫૮ મો ગઝલ.

રાધે કૃષ્ણ રાસ રમે જોડે મધુબનઃ ॥ ૧
કાન મુખ બાજે બંસી, નાચે થનથનઃ ॥ ૨
શબ્દ સુણુ લાગી ધુન ગોપી ભઈ મગનઃ ॥ ૩
ઘર કામ છોડી દોડે જ્યાં રાધા ક્રીસનઃ ॥ ૪
મળી સખી સાથ હાથ ઝાલી ત્રીલોવનઃ ॥ ૫
કાન ગોપી રાસ રમે થઈ પ્રભુ પ્રસન્નઃ ॥ ૬
છ મહીનાની રાત કરી રમે જગજીવનઃ ॥ ૭
દેખને આવે દેવ છોડી ઈંદ્ર ઈંદ્રાસનઃ ॥ ૮
મોરમુગટ ધારી લઈ ચત્રભુજ દર્શનઃ ॥ ૯
બ્રહ્મચારી પોતે પ્રભુ એ છે નીરંજનઃ ॥ ૧૦
શંખ, ચક્ર, પદ્મ, ગદા ગરૂડ વાહનઃ ૧૧
આરતી ઉતારે સર્વે ગોપી થઈ મગનઃ ॥ ૧૨
બ્રહ્મરૂપ બ્રહ્મ સભા લાગી વેદધુનઃ ॥ ૧૩
લીજ્યાશંકર વીજુ ભક્ત કહેછે અમીચંદ્રઃ ॥ ૧૪
આત્મ શક્તિ અંતરબામી પોતે નીરંજનઃ ॥ ૧૫
અનેક નામે એક પોતે સદા રહે પ્રસન્નઃ ॥ ૧૬

છંદ ૧૬૦ મો.

(રાહ ખડી)

સર્વે ભકતો કરે ભલામણુ, ભક્ત જાણી મા તારો દાસ
 ચર્ચુ સ્પર્શ કરી આનંદ લાવે, તેની સદા તમે પુરજો આશઃ॥
 સંસારી જીવ સર્વે અધુરા, પુરામાં તમે પરીબ્રહ્મ :॥
 જગત જીવો સર્વે દુઃખી, આવી માગે મા મુકી શરમ,
 તન મન ધન મા કોઈથી દુઃખી દુઃખીઆરા તે પડે નરમઃ॥
 તે સર્વને શાંતી કરજો, મારે કહેવાનો તમને ધરમ,
 હું તારો ને તું મારી, સદા ચરણમાં રહું છું પાસ :॥

ચર્ચુ સ્પર્શ કરી આનંદ લાવે, ચોક ૧

હું તો હજી છું યાચક તમારો, ભકતી કરી તમને યાચું,
 ભક્ત જાણી સઉ નમન કરે છે, તેમાં ખુશી થઈ નહી રાચુંઃ॥
 તેનો બોલો પડે શીરપર, કરવા શીપારસ કહું સાચું,
 દેશી બંધુની કરવી સપારસ, જરા નહી રાખું કાચુંઃ॥
 સર્વે જીવોની અરજ કરી કહું, સદા શરણમાં રાખો પાસ,

ચર્ચુ સ્પર્શ કરી આનંદ લાવે, ચોક ૨

ભકતો ભકતી કરી એક દીલથી, ધ્યાન ધરી મા થઈ જાય લીન
 જ્ઞાન રૂપી જ્યોત સળગી રહે, ત્યારે શુદ્ધ થાય ગમે તેવો મલીન
 દેવી શુર સંત એક રૂપ થાય, કોઈ વીરલા ઓલખી લે ચીન્હ
 શશે સમેટી રહેજમાં સમજી, પોતે પોતાને થાય આધીન.

નામ રૂપથી ન્યારો પડે પછી પોતે પોતામાં કરે સમાસ

ચર્ચુ સ્પર્શ—ચોક ૩

બાવનમાં સૌ રાચી રહ્યા છે, માયા બળની છે કાંસી,
બાવનથી જે બારો પડ્યો તે બાવનથી છુટ્યો નાસી.
સંસારી જીવ સ્વપ્ના માંહી સદા ફરે થઈ સુખવાસી,
બાગ્યો તેણે બાણી લીધું પરિબ્રહ્મ જ્યોત પ્રકાસી
અમીત્યંદ કહે આનંદ આનંદમાં સદા આનંદ રહે ભક્તી

પાસ, ચર્ચુ સ્પર્શ—ચોક ૪

કૃષ્ણ મહારાજના જન્મ લીધાનો

છંદ ૧૬૧ મો.

મથુરામાં લીઓ અવતાર કૃષ્ણ કીરતારે,
મારી માણ છોડાયા બંધ ગોપાળાણ,
સોળા સહસ્રરખેવાળ ઉસે ગફલતમેં દાલાણ.
હર લઈ શુદ્ધ ચોર શાન ઉનોકે તનકી.
એસી કરી કરામત શ્રી ભગવાનાણ,
વાસુદેવ દેવકી નિંદ્રામેં કછુ ન બણાણ.
શીર બાગે મૈયા કહે સુણો મેરે સ્વામી,
આયે શ્યામ શલુણા રૂપનીધામાંણ.
બોલે પિતાકે સાથ હમકુ ગોકુલધર આનાણ.

ફેકતા.

ફીર હાથ નેડ કર કહે અરજ સુણ લીજે,
કંઈ દૈત્ય કરે પોઠાર શબ્દ સુણ બીજે,
હમકુ કીયે બેડી બંધ બોત દુઃખ દીજે,
બા તોડા કપટીકા કમાડ તાળાળ,

સોળા સહસ્ર. ચોક ૧

એવું કરકે અરજ આપ પાલણે સોયે,
પિતાને લીયે ઉથાય બિહારીજ.
ઝરમર વર્ષે મેહ ગુક રહી રજની કાળીજ,
આગે સિંહ શીષ પર શેષ છત્ર કરી છાયા.
ચલઆએ જમના કે તીર બિહારીજ,
ચલી સરીતા ભરપુર ચણસે લગ ગઈ સારીજ.

ફેકતા.

એવું કરકે ઉતર ગયે પાર આપ મહારાજે,
ગયા બાબા નંદકે દ્વાર સિદ્ધ કીયે કાજે,
પાઉં મ્યાને પદમ મુખ ઉપર મોરલી બાજે
ફીર કાનેમેં કુંડળા ગળે બીચ મુળાળ, સોળા સહસ્ર ચોક ૨
ધર દીયે કનૈયા લે ગયા મંમાયા
બાદ્ય દેવકી કુંજન બાગીજ,
ભોલી શબ્દ કર શોર બાળા રે ને લાગીજ.
ફીર બાગે નેહા પાર હુવા હોશીઆરે.

મુણી શબ્દ ઉનોકી સુરતા લાગીજી,
કહ્યા જાય કંસકુ ગતિ મુણ ઉનકી લાંગીજી.

ફેકતા

કંસાસુર કર મનમુખા ઘરસે આયા,
આન ખડાભોવન કે માંચ મંદીર ખોડવાયા,
સાત બાળક મારે દુષ્ટ દયા ન લાયા.

ના માના પાપીએ ચરણ જાલાજી, સોળા સહજ ચોક ૩

લે ગયા પાપી કર જોર પથ્થર પર દાલી,
ઉડ ગઇ આકાશે કરી કીલકારીજી.

તેરા વેરી ગોકુલમેં નંદ ઘેર કીસન મોરારીજી.

એસા મુણકે કંસાસૂર ભયા નીરાસે.

જા કહા પુતનાકુ તમ કરો તૈયારીજી,

જાઓ જલદી ગોકુલમેં નંદ ઘેર કીસન મોરારીજી.

ફેકતા

પુતનાને સજે સણગાર બની તૈયારે,

પ્રીજ ચોર્યાસીકે બાળક સારે મારે.

નહી મીલા કંસકા બેરી કરે વીચારે,

ચલ આઇ ગોકુલમેં ધુધે નંદલાલાજી. સોળા સહજ ચોક ૪

જા ખડી નંદકે ઘરમેં ઝેર ભરા સ્તનમાં,

શ્રી કૃષ્ણ કનૈયા હસ કર આયાજી,

બેઠ ગઇ સામી ઉનોકી ખીર પીલાયાજી,

ઉડ ગયે હોસ ચાર દોસ ગીરી ધરણીકુ,

રાક્ષસી સ્વરૂપકા રૂપ બતાયાંજ,
એકવીસ જોજન લાંબી હો ગઈ સુષુ કવી રાયાજ.

ફેકતો

પૂતનાકુ જલાઈ આગ શ્રી ભગવાને,
મારા અગ્ગા બગ્ગા મુર કળા નિર્ણાયે.
પ્રીર મારા કંસાસુર તોડા કોફરાણે,
એસા અનંતદૈત્યકા મુળ નીકાલાજ, સોલા સહસ્ર ચોક પ
ગોકુળમે' કરતે રાત સિદ્ધ કીયે કાજે,
કંઈ દેવ રૂપિ દર્શનકુ આયેજ.
અંતરીક્ષ નાચ રહી શુરતીર્યા જ્ઞાનમીલાવેજ,
એસી પ્રીજમે' લીલા કરી ભયે નહી સગે.
સતગુરુ કહે શીરનામી તેરા કોઈ પાર ન પામેજ,
માતા જસોદા કરે આરતી મોતી વધાવેજ.

ફેકતો

હે મહારાજગીર આ ભક્ત છંદ બનાવે,
આઠ પહોર ને ચોસઠ ઘડી તેરા ગુણ ગાવે.
સુણે એહી નામસે ભવસાગર તીર ભાવે,
કહે કુબેર દાસ ભજે અમીચંદ લાલાજ
સોળા સહસ્ર ચોક ૬

છંદ ૧૬૨ મો.

હજવે રહી ચોરાધો અંબાને હાથ જોડી ભજવા માણ,
તલપ ઝડપ જુસ્સાથી ગાઓ છો અહીંઆ નથી કંઈ
ખ્યાલ બાણ.

આતો આપણે આવ્યાયાચવાનીર્મળ મન ઠરી ધ્યાન ધરો,
મદ મારી મમતાને ત્યાગી દીન વચન સ્તુતી કરો.
કામ ક્રોધ મોહ મમતા છોડી હાથ જોડી માને સમરો,
પ્રસન્ન થઈ મા દર્શન આપશે ભક્તિ કરો ભવજલ તરો.
સ્વચરુનું સોધન સોધી ચુરૂ ઉપદેશો રહો રાણ,
તલપ ઝડપ જુસ્સાથી ગાવ. ચોક ૧

ખ્યાલ ગાય તે સાહેર ઠહેવાયે છંદ ગાય ભકત ઠહેવાય,
ભક્તિના ભેદ ભકત જાણે ચુરૂ કરી શીખ્ય વાકેફ થય.
કેણી કહી રેણીથી ચાલે માયા જાળમાં નહિ ભરમાયે,
જોગ માયા માયાથી બચાવે દૈવ માયામાં દીલ લલચાવે,
વાણીમાં વિવેક રહયો ભાઈ. વાણીથી મા થાય રાણ,

તલપ ઝડપ જુસ્સાથી ગાવ છો. ચોક ૨
ભકત ભકત મંડળમાં બેસે ભકત સંગ રહી ભક્તિ કરે,
સત સંગતના સરા ફળ છે શુદ્ધ દીલથી ધ્યાન ધરે.
બાળ બુદ્ધિને બાળ પણામાં સ્થીર મન નહિ ફરતું ફરે,
સતસંગત છોડી કુસંગમાં જાય બાળપણે ચીત નહિ ઠરે.
કેઈ હસે સસ્કારી જીવ તે સદા ચુરૂને રહે બાણ,

તલપ ઝડપ જોરસાથી ગાવ છો અહીંઆ નથી કંઈ
ખ્યાલ બાજી, ચોક ૩

હજી તમે ઉંરમીના ભરેલા મદ મમતામાં છો ગુલતાન,
ધીમે ધીમે ધમધમાટ ભાગે શીખ્ય ગુરૂની માને શાન
એક ગુરૂનું વચન પાળવું ગુરૂ બોધને આપી માન;
આવો બેસો અંતર ન રાખો સદા માણનું ધરજો ધ્યાન
અમીત્યંદ. કહે નીર્મળ છંદ આ લકત ગાઈ સૌ થાય રાજી.
તલપ ઝડપ જોરસાથી ગાવ છો અહીંયા નથી કંઈ
ખ્યાલ બાજી, ચોક ૪

છંદ ૧૬૩ મો.

જીને આપકુ જોયા નહી, મન મેલ તો ધોયા નહી.
દીલ દાઘતો ખોયા નહી, અંગોળ કરેશે કયા હુવા.
કાયા કારણ કે કારણે સુતા બેગમકે ખાટપર,
મમતા બીયાસે બાંધ કર, હરહર કીયાસો કયા હુવા,
કામણ ગળેકા હાર હે, બદ ફેલકા દરબાર હે,
મન શમશેર સરદાર હે, માળા જપાસો કયા હુવા,
કામ દીયા સંસારકા, જેસા ઠગના બનારકા,
આખા તિરથ કર દ્વારકા છાપા લીયાસો કયા હુવા.

કુત્તા લયા અમાલકા, ધંધા કીયા જંજળકા,
 હીરદા લયા ચંદાળકા, કાશી ગયેસે કયા હુવા,
 જીતે પીતાકુ સુખ નહિ મુવે હાડ ગંગા લે ગયા,
 નીર ચુનકે પીડારચા તર્પણ કીઆશે કયા હુવા.
 જોગી સંન્યાસી સેવડા સખ લાલ કપડે પહેરતા.
 કછુ રંગમે મરમ નહી, કપડે રંગેસે કયા હુવા.
 કાજી તો કલમા છોડ કે, નશીઅત દેતા ઓરકુ
 કુછ અપને તનકી ગમ નહી, કાજી લયે સો કયા હુવા.
 પંડિત પોથી વાંચ કે, ઘરઘર સુનાતા ઓ ફીરે,
 અપના કરમ બાંચા નહી, પંડિત લયા સો કયા હુવા.
 જ્ઞાનીસે ઝગડો લલો અજ્ઞાનીસે કયા બોલના,
 કહે કબીર રહેણી નહિ, કહેણી કહે સો કયા હુવા.

છંદ ૧૬૪ મો.

રાજા ભતૃહરીને વૈરાગ આવવાથી દીક્ષા લેવા ગુરૂ ગોરખ
 નાથ પાસે ગયા તેના કહેવાથી પોતાની રાણી પાસે
 લીક્ષા લેવા ગયા તે વખતનો રાણીનો વિલાપ
 તે નીચે પ્રમાણે લેખ લઈ માંગે છે.

ગલે ખીછ દાલી કફનીને લીયો જોગીકો ખેસ, ભભૂત
 લગાઈ મોલે ચઢ ગયો, મોલે અલેક ભગાઓ, અલેક

જગાયો ખાદલ મેલમેં, ભીક્ષા દો મેરી માઈ, મેરીરે
સુરતા લગ ગઈ જોગમેંજી. ૧

રાજા ઘેલોરે ખન ગયો રાજા ખાવરો અકકલ કયુરે
ગુમાઈ, પરણી રાણીકું મૈયા મત ખોલો, જુગ જુગ લાગે
અપરાધ; જોગી મત હોના રાજા ભરથરી. ૨

રાણી નહીંરે ઘેલો ન ખાવરો, ન મેરી અકકલ
ગુમાઈ, રાજા હતો મેં રાણી કહેતો જોગ લીયો મેરી માઈ,
તું તો માઈને હુંતો દીકરો, લાગે ધરમકી માઈ, મેરીરે
સુરતા લગ રહી જોગમાં. ૩

રાજા મેરીરે જાજો તારો સદગુરૂ, એશો ખતાયો જ્ઞાન,
જ્ઞાન ખતાવી જોગી કર્યો ખાજ્યો રાણીનો અવતાર,
હજીરે સમજો રાજા ભરથરી. ૪

રાણી ગુરૂકુ ગાલી મત દેના, દેના કર્મોકુ દોષ, કરમ લખ્યા
લેખ નહીં મીટે. મીટન વાળો ન કોઈ ચલતી વિધાતાએ
એમ લખ્યું, કર્મ માંડેલા જોગ, કાયકુ કલ્પે રાણી પીંગળા, ૫
રાજા જનમ જોગી તુંને જાણતી, કન્યા રેતી કુંવારી,
કોરી ગાગર ખેડા પૂજતી, કરતી સુરજની સેવા, મત કરી
વર માંગતી, માનો વચન હમારા, વચન માનો રાજા ભરથરી. ૬
રાણી દાટેલા ધન કદી ભુલીએ; કર્મ વાંચ્યો કેમ જાય,
કાગળ હોય તો નામા વાંચીએ કર્મ વાંચ્યા કેમ જાય,
લખ્યો ઇશ્વરનો નહીં મટે, મીટન વાળો ન કોઈ,
કાયકુ કલ્પે રાણી પીંગળા. ૭

રાજા સોનુરે જાણી તારો સંગ શ્રીધો, ઠમે નીવડો
ઠઠીર કાયા વટાળી માડ સત જોયું, સાસો, પડ્યોરે
શરીર, તું જરે મુરખને પાને પડી, એજે જાયે અવતાર,
હજીરે સમજે રાજા ભરથરી. ૮

રાણી કબકે ખડા બાદળ મેલમે, ભીક્ષા દે મેરી માઇ,
રવિ બાદળકી ઘુંપા પડા, જોગી ખડા એ દરબાર કાયકુ
કલપે રાણી પીંગળા. ૯

રાજા તમેરે જોગી ને હું જોગણી, ચાહુ તમારી
સંગાત, ધુણીરે પાણીની સેવા કરે, પુણું ભરથરી નાથ,
સંગે લઈ ચાલો રાજા ભરથરી. ૧૦

રાણી સંગે ચાલે માડ સત ઘટે, લેખ લાજે હમારો,
હુનિયા કહેશે બાવો ઘરબારી, એટલા પ્રાયશ્ચિત લાગે,
ગુરૂરે કહેશે ચેલો લાલચુ, ભીક્ષા દે મેરી માઇ, મેરીરે
સુરતા લગ રહી જોગમાં, ૧૧

રાણી ધનરે માલકી સાયબી, મોતી બયાં છે બંડાર,
ખાઓ પીઓને દોલત વાપરો, કપડે પહેરો દીનમે ચાર,
મનસા સરખો ઉત્તમ પ્રાણીઓ, નહી આવે બીજી વાર,
કાયકુ કલપે રાણી પીંગળા. ૧૨

જલોરે બજો તારી સાયબી, મોતી ધરી દેને લાય,
કે પર કરે ઇતની સાયબી કે પર કરૂંરે શુમાન.

પૃથ્વી પાલન જોગી થઈ ચાલ્યો, શહેર તો પડયુંરે ઉઢાસ,
જે ઘેર નોખત બાજતી, હોત છતરીસ રાગ, તે તો
મહેલ તારા ખાલી પડ્યા, બેઠા લાંબે છે કાગ, જોગી
મત હોના રાજ ભરથરી. ૧૩

રાજા મઠી બનાવું બાદળ મેલમેં હું કહું તમારી સેવા,
શીવની ઘોડે તમને પૂજીએ, બેઠા રોને સ્વામીનાથ,
હજુરે સમજો રાજ ભરથરી. ૧૪

રાણી કમકે ખડા બાદલ મેલમેં, બીક્ષા દો મેરી માઈ,
જઈને સેવું ગોરખનાથને, લગ્નખું કરમને માંદા. મેરીરે
સુરતા લગ રહી જોગમાં. ૧૫

પરણી રાણીકુ મઈયા મત બોલો, જુગ જુગ લાગે
અપરાધ, કોપીઓ બન ગયો રાજ ભરથરી. ૧૬

રાણી પેલારે જુગની સ્ત્રી, આ જુગની તું માઈ,
રાજા હતો મે રાણી કહોતો, જોગ લીયો મેરી માઈ,
તુંતો માય ને હું પુત્ર તેરો, લાગે ધરમકી માઈ,
મેરીરે સુરતા લગ રહી જોગમેં. ૧૭

રાજા બાણુ લક્ષ દુજે ઘેર માળવો સત્તરસો ગુજરાત,
નવલખ હાથીની સાદાળી ઘોડા અસંખ્ય અપાર,
તખ્ત કહીએ ઉજ્જન શહેરમેં, ગઢ ઉજ્જનના તે રાજા
એટલું છોડી જોગી કેમ થવાયજી. ૧૮

રાણી એટલી લાલચ મત દેના, લાગે ધરમકી માઇ,
એટલી સાદ્યખી કર્મથી ઉતરી, લાગ્યુ ધુનિ સાથે ધ્યાન,

મેરીરે સુરતા લગ રહી જોગમાં ૧૯

રાજા નવ ખંડે જાશે નામના, લાજ જાત પ્રણામ.
ધંદ્ર રાજાનો તું તો દીકરો, લજવ્યા માનેરે બાપ,
સાસુને પેટ પથર નહી પડ્યો, સાસુ રહી નહીં કેમ વાંજ

બાળરે રંડાપો મને દર્ધ ચાલ્યોજી ૨૦

રાણી રોતી કકળતી ભીક્ષા દેવે, લેના ભરથરી નાથ,
ભીક્ષા લઈ ત્યાંથી ચાલીઓ, આવ્યો ગુરૂની પાસ,

લેવરે ગુરૂજી ભીક્ષા લાપીઓજી. ૨૧

રાજા ક્ષીપા નદીના ઘાટ પર મુંડ્યા ભરથરી નાથ,
ચોટી કાપીને ચેલો કર્યો, શીરપર ધર્યો અંબર પંજો,

જુગમેં જીવો રાજા ભરથરી. ૨૨

જોગીરે બનકે ઉઠ ચલો, આસન પડ રહી ભભૂત,
હુકમ હુવો હીંગળાજકો, જોગી તરત બનાયો,
ઘટમેં વસી માઇ કાળકા, જાકો મરમ ન પાયો,

જુગમેં જીવો રાજા ભરથરી. ૨૩

ગંગા તીરે તમે ધર કરો, નાઓ નીર્મળ નીર,
દત્ત વિના કયાંથી પામીઓ, બોલે હાસ કપીર,

જુગ જુગ જીવો રાજા ભરથરી. ૨૪

છંદ ૧૬૫ મો. કવાલી

(વ્યસની લોકોને શીખામણની આ કવાલી લખી છે)

મારો તો મનને મારો, તરીને ખીજને તારો,
આપવું તો જીવતદાને, લેવું તો જ્ઞાનીનું જ્ઞાને
કરો તો સંગત સારો, મુકો તો સોખત નઠારો,

મારો તો મનને મારો. ચોક ૧
પાપી જીવ હીંસાના લોગી, નકંના થઈ પડે જોગી;
સર્વે જીવ છે બંધુ મારો, માત્રિક એથી એક પ્રિતમ ખ્યારો:

મારો તો મનને મારો. ચોક ૨
ખાનારા સમજે માંસહારી, ખાશે નહીં માછલી મારી;
મુકી દો ખોટા વિચારો, કરો તો સંગ ઉચનો સારો:

મારો તો મનને મારો. ચોક ૩
મુકો તો હવે દારૂને માંસે, બચાવો જીવનો ધારો;
થશે પૈસાનો વધારો, જગતમાં સૌ કહેશે શારો:

મારો તો મનને મારો. ચોક ૪
ખોટું તમે લેશો નહીં માની, હું તો કહું દેશી ભાઈ જાણી;
તરવાનો સૌનો એક આરો, સમજી મન કરવો મુધારો:

મારો તો મનને મારો. ચોક ૫
અસલની રૂઢી દો મુકી, જસો નહીં આ સમો મુકી;
નીચ ઉંચ થવાનું ધારો, અમીત્યંદ કહે વિચાર શારો:

મારો તો મનને મારો. ચોક ૬

આરતી છંદ ૧૬૬ મો.

જય ખપ્પર ધારી, મા જય ખપ્પર ધારી,
અનેક દૈત્ય મા હણ્યા; અનેક દૈત્ય મા હણ્યા.

છે તું સુખકારી ધન ધન ધન અંખે. ૧

મોહીત કરી મધુકૈતભ કીધા રણુ પ્રાજે મા કીધા રણુ પ્રાજે
પ્રદ્માનું દુઃખ ભાંગ્યું, પ્રદ્માનું દુઃખ ભાંગ્યું,
થયા સૌના કાજે ધન ધન ધન અંખે. ૨

દુર મુખખમ ને મારી, કાળરે ચુર કીધો મા કાળ તે ચુર કીધો.
ચીકુના લીધા પ્રાણુ, ચીકુના લીધો પ્રાણુ;
મહીસાસુર ખીધો ધન ધન ધન અંખે. ૩

રૂપ ધરી અનેક મહિસાસુર આવે, મહિસાસુર આવે.
પાડો થઈ રણુ ઉભો, પાડો થઈ રણુ ઉભો.

ચુદ્ધ મચાવે ધન ધન ધન. અંખે. ૪

ક્રોધ કરીમાં ધસ્યા બન્યા વિકરાળે મા બન્યા વિકરાળે.
ખડગ લઈ મા દોડ્યા; ખડગ લઈ મા દોડ્યા.
મહીસાસુર ઝાલે. ધન ધન ધન અંખે. ૫

ક્રોધે બની વિકાળ, ચડ્યા બહુ રીસે.
મા ચઢ્યા બહુ રીસે મયો મહીસાસુર.
ઠરાઈયું રીવે ધન ધન ધન અંખે. ૬

જય જય કરે સૌ દેવ બોલે દેવ વાણી,
મા બોલે દેવ વાણી.

બ્રહ્મા વિષ્ણુ વખાણે, બ્રહ્મા વિષ્ણુ વખાણે.
ઈંદ્ર તું રૂદ્રાણી. ધન ધન ધન અંબે ૭

પુષ્પ વધાવે દેવ, પંચ શબ્દ ગાજે મા પંચ શબ્દ ગાજે
દેવતાના દુઃખ કાપ્યા, દેવતાના દુઃખ કાપ્યા.
આપ્યા મા રાજ્યે ધન ધન ધન અંબે ૮

આરતી કરી આણુંદે, જે કોઈ ગાસે,
મા જે કોઈ ગાશે.

સંકટ હરો મા તેના, સંકટ હરો મા તેના.
કરજો ખરદાશે, ધન ધન ધન અંબે. ૯

અલ્પ બુદ્ધિ અજ્ઞાણ અમીચંદ તારો.
મા અમીચંદ તારો.

કૃપા કરીને હમને કૃપા કરીને હમને;
ભવ પાર ઉતારો. ધન ધન ધન અંબે, ૧૦

આરતી છંદ ૧૬૭ મો.

જય જય જગ કરતા, મા જય જય જગ કરતા
આરતી ઉતારે સેવક; આરતી ઉતારે સેવક, ભવના દુઃખહરતા
ધનં ધનં ધનં અંબે. ૧

આદ્ય શક્તિ તું આપ, તખ્તપર ગાજે, મા તખ્તપર ગાજે;
સજ્યા સોળે સણુગાર, સજ્યા સોળે સણુગાર, સીંહપર ખીરાજે
ધનં ધનં ધનં અંબે, ૨

ધનં દીવસ મા આજ, થયું તારું દર્શણ, મા થયું તારું દર્શણ
સફળ થયો જનમારો, સફળ થયો જનમારો. ઠરું તમને
વંદન ધનં ધનં ધનં અંબે. ૩

ધનનન બાજે ગાંટ ઝાંઝના ઝમકારે, મા ઝાંઝના ઝમકારે,
નોખતવાગે ગીરગીરતાલ નોખતવાગે ગીરગીરતાલ, શોભાઅપારે
ધનં ધનં ધનં અંબે. ૪

અખંડ ભોવનના ઘશ તમે છો માતા, માં તમે છો માતા.
અનેક નામે એકજ; અનેક નામે એકજ, તું ચંડી માતા.
ધનં ધનં ધનં અંબે. ૫

યુદ્ધ કીધું શુંભ સાથે, લડતી શક્તિ રણમાં
લડતી શક્તિ રણમાં શુભ, વચનથી ખેંચી કીધું આકર્ષણ,

ધનં ધનં ધનં અંબે ૬

થઈ એક રૂપ યુદ્ધ કરીને, શુંભના લીધા પ્રાણે; મા શુંભના,
લીધા પ્રાણે

દેવતાને રાજ આપ્યાં, દેવતાને રાજ આપ્યાં થયાં અંતર ધ્યાને

ધનં ધનં ધનં અંબે. ૭

તું હોમ સોહોમ સુનકાર. સચરાચર વ્યાપી,

મા સચરાંચર વ્યાપી અમીચ દકહે સેવક; અમીચ દકહે સેવક

તુંહી તુંહી મા વ્યાપી, ધનં ધનં ધનં અંબે. ૮

છંદ ૧૬૮ મો.

અમે જઈએ ઘેર, અમે જઈએ ઘેર, માણ રાખજો મેઠેર

આળક કહે તહારો. હમે જઈએ ઘેર,

આજ આણુંદની હેલી થઈમા છંદ ગાયા ઉમંગે;

ભક્ત મંડળી લેળી થઈ કહે શઢા રાખજો રંગે.

આલે ખુબ લેહેરે, અમે જઈએ ઘેર.—ચોટ ૧

ઘેર જાઉં ઘેર જાઉં કહીએ ખરા પણ મન માડું નહીં માને
ચડી ખુમારી માણ નામની, છંદપર લાગ્યું ધ્યાને

કહું ઘેર ઘેરે—અમે જમએ ઘેર.—ચોક ૨

કામ કાજ તો કરવા જગતના પાપી પેટને સાડું
સંસારનું સ્વપ્ન જીહું જાણે જે તે તો ધ્યાન ધરે તાર મુરખ

કરે ઝેરે અમે જમએ ઘેર.—ચોક ૩

હાથ જોડી હું અરજ કરી કહું મારી વીનંતી ક્રાન ધરજો
સંકટ કાપી સરણે રાખી, આવ્યાં વીક્ષ હુર કરજો

અમીચંદ તેરે.

અમે જમએ ઘેર.—ચોક ૪

કર્તા તરફથી બહાર પડેલા પુસ્તકો.

અંબાજીના છંદ (આવૃત્તિ આઠમી) કી.	૦-૧૦-૦
ચંડીપાઠ (પ્રથમ મધ્યમ તથા ઉત્તર ચરીત્ર અને છંદ સાથે).....	કીંમત ૦-૬-૦
સંકટ હરાયુ ગરબાવળી	કીંમત ૦-૪-૦
દુઃખહરણ.....	કીંમત ૦-૨-૦
સાધુના સમાગમથી નીચની શ્રુતી (છંદ સાથે).....	કીંમત ૦-૧-૦

ઉપલાં પુસ્તકો મળવાનું ડેકાણું

- (૧) કર્તાને ત્યાંથી શ્રી. અમીચંદ મોતીચંદ ઝવેરી આમદ્દીરાન (વાડી) સુરત.
 - (૨) શ્રી સુરત અંબા માતાના ટકોરખાનાની નીચે થી વાળાની દુકાને.
 - (૩) બાલુભાઈ કસનદાસ બુકસેલર નાણાવટ સુરત.
 - (૪) લક્ષ્મીભાઈ નારણદાસ બુકસેલર લીમડાથોક સુરત.
 - (૫) શ્રી નટવર પ્રિન્ટીંગ પ્રેસ સેન્ડહર્સ્ટ રોડ સંઘવી સદન, મુંબઈ નં.-૪
- તા. ૬.—બહાર ગામને માટે ટપાલ ખર્ચ જુદો.

